

STRATEŠKA STUDIJA UTJECAJA NA OKOLIŠ ZA:

**URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA
ZONE UGOSTITELJSKO-TURISTIČKE
NAMJENE T3 6 U LUBENICAMA**

**NARUČITELJ:
GRAD CRES**

VITA PROJEKT d.o.o.
za projektiranje i savjetovanje u zaštiti okoliša
HR-10000 Zagreb, Ilica 191C

Tel: + 385 (0)1 3774 240
Fax: + 385 (0)1 3751 350
Mob: + 385 (0)98 398 582

email: info@vitaprojekt.hr
www.vitaprojekt.hr

Nositelj izrade: Grad Cres

Naslov: Strateška studija utjecaja na okoliš za Urbanistički plan uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T3 6 u Lubenicama

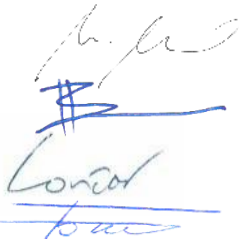
Radni nalog: RN/2020/005

Ovlaštenik: VITA PROJEKT d.o.o. Zagreb

Voditelj izrade: Domagoj Vranješ, mag.ing.prosp.arch.,
univ.spec.oecoling.

Suradnici: Mihaela Meštrović, mag.ing.prosp.arch.
Katarina Burazin, mag. ing. prosp. arch
Goran Lončar, mag.oecol., mag.geogr.
Ivana Tomašević, mag.ing.prosp.arch.

Ostali suradnici: Vita projekt d.o.o.:

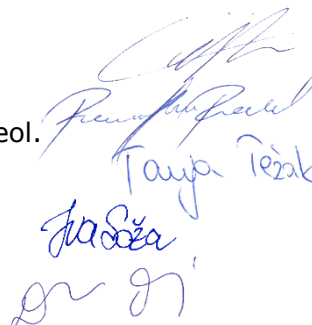
Lucija Radman, mag.oec.

Romanna Sofia Randić, mag.ing.geol.

Tanja Težak, mag. ing.aedif.

Iva Soža, mag.oecol. et prot.nat.

Dora Čukelj, mag.oecol.

Mjesto pod suncem d.o.o.:

Marko Pejić, mag. ethnol. et anthrop./ mag. hist. art.

Grga Frangeš, dipl. etnolog/informatolog

Mario Zaccaria, mag. arheologije

Miše Renić, dipl. ing. arh; ovlašteni arhitekt

Datum izrade: Svibanj, 2022.

Direktor
Domagoj Vranješ
mag.ing.prosp.arch., univ.spec.oecoling.

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i
održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš

KLASA: UP/I 351-02/15-08/20

URBROJ: 517-05-1-2-21-15

Zagreb, 23. prosinca 2021.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, na temelju odredbe članka 43. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18) i članka 71. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 118/18) u vezi s člankom 130. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09), rješavajući povodom zahtjeva ovlaštenika VITA PROJEKT d.o.o., Ilica 191, Zagreb, radi utvrđivanja promjena u rješenju ovlaštenika, donosi:

RJEŠENJE

I. Ovlašteniku VITA PROJEKT d.o.o., Ilica 191, Zagreb, OIB: 99339634780 izdaje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša prema članku 40. stavku 2. Zakona o zaštiti okoliša:

1. Izrada studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš (u daljnjem tekstu: strateška studija) uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateške procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije.
2. Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš.
8. Izrada dokumentacije vezano za postupak izdavanja okolišne dozvole, uključujući izradu Temelnog izvješća.
9. Izrada programa zaštite okoliša.
10. Izrada izvješća o stanju okoliša.

12. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš.
 14. Izrada sanacijskih elaborata, programa i sanacijskog izvješća.
 15. Izrada projekcija emisija, izvješća o provedbi politike i mjera smanjenja emisija i nacionalnog izvješća o promjeni klime
 20. Izrada i/ili verifikaciju posebnih elaborata, proračuna i projekcija za potrebe sastavnica okoliša
 23. Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša
 25. Izrada elaborata o usklađenosti proizvoda s mjerilima u postupku ishođenja znaka zaštite okoliša »Priatelj okoliša« i znaka EU Ecolabel.
 26. Izrada elaborata o utvrđivanju mjerila za određenu skupinu proizvoda za dodjelu znaka zaštite okoliša »Priatelj okoliša«.
- II. Suglasnost iz točke I. ove izreke prestaje važiti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu propisa iz članka 40. stavka 9. Zakona o zaštiti okoliša.
- III. Ovo rješenje upisuje se u očevidnik izdanih suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša koje vodi Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja.
- IV. Ukida se rješenje Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja KLASA: UP/I 351-02/15-08/20; URBROJ: 517-03-1-2-20-13 od 8. prosinca 2020. godine kojim je pravnoj osobi VITA PROJEKT d.o.o., Ilica 191, Zagreb, dana suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša.
- V. Uz ovo rješenje prileži Popis zaposlenika ovlaštenika i sastavni je dio ovoga rješenja.

O b r a z l o ž e n j e

Ovlaštenik VITA PROJEKT d.o.o. iz Zagreba (u daljnjem tekstu: Ovlaštenik) OIB: 99339634780, podnio je zahtjev za izmjenom podataka o zaposlenim stručnjacima navedenim u Rješenju KLASA: UP/I 351-02/15-08/20, URBROJ: 517-03-1-2-20-13 od 8. prosinca 2020. godine koje je izdalo Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Svojim zahtjevom ovlaštenik je tražio da se stručnjakinja koja više nije njihov zaposlenik Ivana Šarić mag.biol. izostavi s popisa zaposlenika.

U provedenom postupku Ministarstvo je izvršilo uvid u zahtjev za promjenom podataka, podatke i dokumente dostavljene uz zahtjev, te službenu evidenciju ovog Ministarstva i utvrdilo da se navedena stručnjakinja može izostaviti sa popisa.

Slijedom navedenoga, utvrđeno je kao u točkama od I. do V. izreke ovoga rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Zagrebu, Avenija Dubrovnik 6, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje naplaćena je državnim biljezima sukladno Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16) i Uredbi o tarifi upravnih pristojbi („Narodne novine“, broj 8/17, 37/17, 129/17, 18/19, 97/19 i 128/19).

VIŠA STRUČNA SAVJETNICA

U prilogu: Popis zaposlenika kao u točki V. izreke rješenja.

DOSTAVITI:

1. VITA PROJEKT d.o.o., Ilica 191, Zagreb (**R!, s povratnicom!**)
2. Državni inspektorat, Šubićeva 29, Zagreb
3. Evidencija, ovdje

POPIS

**zaposlenika ovlaštenika: VITA PROJEKT d.o.o., Ilica 191, Zagreb, slijedom kojih je ovlaštenik ispunio propisane uvjete za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša sukladno rješenju Ministarstva
KLASA: UP/I 351-02/15-08/20; URBROJ: 517-03-1-2-21-15 od 23. prosinca 2021.**

<i>STRUČNI POSLOVI ZAŠTITE OKOLIŠA prema članku 40. stavku 2. Zakona</i>	<i>VODITELJ STRUČNIH POSLOVA</i>	<i>ZAPOSLENI STRUČNJACI</i>
1. Izrada studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš (u daljnjem tekstu: strateška studija) uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateške procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije	Domagoj Vranješ, mag.ing.prosp.arch., univ.spec.oecoling. Goran Lončar, mag.oecol., mag.geogr. Katarina Burazin, mag.ing.prosp.arch. Ivana Tomašević, mag.ing.prosp.arch.	Mihaela Meštrović, mag.ing.prosp.arch.
2. Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjak naveden pod točkom 1.
8. Izrada dokumentacije vezano za postupak izdavanja okolišne dozvole uključujući izradu Temeljnog izvješća	Domagoj Vranješ, mag.ing.prosp.arch., univ.spec.oecoling.	Katarina Burazin, mag.ing.prosp.arch. Ivana Tomašević, mag.ing.prosp.arch.
9. Izrada programa zaštite okoliša	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjak naveden pod točkom 1.
10. Izrada izvješća o stanju okoliša	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjak naveden pod točkom 1.
12. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjak naveden pod točkom 1.
14. Izrada sanacijskih elaborata, programa i sanacijskih izvješća	voditelj naveden pod točkom 8.	Goran Lončar, mag.oecol., mag.geogr. Katarina Burazin, mag.ing.prosp.arch. Ivana Tomašević, mag.ing.prosp.arch.
15. Izrada projekcija emisija, izvješća o provedbi politike i mjera smanjenja emisija i nacionalnog izvješća o promjeni klime	voditelj naveden pod točkom 8.	Stručnjaci navedeni pod točkom 14.
20. Izrada i/ili verifikaciju posebnih elaborata, proračuna, i projekcija za potrebe sastavnica okoliša	voditelj naveden pod točkom 8.	Stručnjaci navedeni pod točkom 14.
23. Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjak naveden pod točkom 1.
25. Izrada elaborata o usklađenosti proizvoda s mjerilima u postupku ishođenja znaka zaštite okoliša "Priatelj okoliša" i znaka EU Ecolabel	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjak naveden pod točkom 1.
26. Izrada elaborata o utvrđivanju mjerila za određenu skupinu proizvoda za dodjelu znaka zaštite okoliša Priatelj okoliša	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjak naveden pod točkom 1.

Sadržaj

Sadržaj	1
1 Uvod.....	4
1.1 Strateška procjena utjecaja na okoliš.....	4
1.2 Provedeni postupci i radnje.....	5
2 Kratki pregled sadržaja i glavnih ciljeva UPU Lubenice.....	6
1.1 Obuhvat i sadržaj UPU-a	6
2.1 Svrha i cilj UPU-a	6
2.2 Nacrt prijedloga UPU-a.....	6
3 Odnos UPU-a s drugim odgovarajućim strategijama, planovima i programima.....	12
3.1 Odnos UPU-a s drugim odgovarajućim planovima, programima i strategijama na državnoj razini	12
3.2 Odnos UPU-a s drugim odgovarajućim planovima, programima i strategijama na regionalnoj razini.....	16
3.3 Odnos UPU-a s drugim odgovarajućim planovima, programima i strategijama na lokalnoj razini	18
4 Ciljevi zaštite okoliša uspostavljeni po zaključivanju međunarodnih ugovora i sporazuma.....	20
5 Postojeće stanje okoliša	24
5.1 Prostorni obuhvat.....	24
5.2 Geološka obilježja	27
5.3 Georaznolikost	29
5.4 Seizmološka obilježja.....	30
5.5 Hidrogeološka i hidrološka obilježja	31
5.6 Vodna tijela	34
5.6.1 Površinska vodna tijela	34
5.6.2 Podzemne vode.....	36
5.6.3 Priobalne vode	36
5.6.4 Kakvoća mora za kupanje	37
5.6.5 Zaštićena područja - područja posebne zaštite voda	38
5.6.6 Opasnost i rizik od poplava	40
5.7 Zrak	42
5.8 Klimatološka obilježja	42
5.8.1 Klimatske promjene.....	44
5.8.1.1 Dosadašnji trendovi.....	44

5.8.2	Predviđeni utjecaji klimatskih promjena	48
5.8.3	Klimatske promjene na razini Primorsko-goranske županije	51
5.9	Bioraznolikost	52
5.10	Šume.....	58
5.11	Divljač i lovstvo.....	61
5.12	Tlo i poljoprivreda	62
5.13	Zaštićena područja	66
5.14	Kulturna baština.....	67
5.15	Krajobrazna obilježja	70
5.16	Stanovništvo i naseljenost	85
5.17	Zdravlje ljudi	86
5.18	Turizam	87
5.19	Infrastruktura	87
5.19.1	Cestovni promet.....	87
5.19.2	Infrastruktura telekomunikacija i pošta	89
5.19.3	Energetski sustav	90
5.19.4	Sustavi javne odvodnje i vodoopskrbe	91
5.20	Gospodarenje otpadom	93
6	Postojeći okolišni problemi koji su važni za UPU	94
7	Mogući razvoj okoliša bez provedbe UPU-a	95
8	Okolišne značajke područja na koje provedba UPU-a može značajno utjecati	96
9	Vjerojatno značajni utjecaji na okoliš	101
9.1	Podzemne vode	102
9.2	Zrak	102
9.3	Klimatološka obilježja i klimatske promjene	103
9.3.1	Mogući utjecaji UPU-a na klimatske promjene	103
9.3.2	Mogući utjecaji klimatskih promjena na UPU	103
9.4	Bioraznolikost	104
9.5	Šume	105
9.6	Divljač i lovstvo.....	106
9.7	Tlo i poljoprivreda	106
9.8	Kulturna baština.....	108
9.8.1	Studija utjecaja Urbanističkog plana uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T36 u Lubenicama na kulturno dobro urbanističke cjeline naselja Lubenice (HIA)	108

9.9	Krajobrazna obilježja	122
9.10	Stanovništvo i naseljenost	125
9.11	Zdravlje ljudi	126
9.12	Turizam	127
9.13	Cestovni promet.....	127
9.14	Kumulativni utjecaji.....	127
9.15	Prekogranični utjecaj	128
9.16	Pregled prepoznatih utjecaja.....	128
10	Mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša	129
11	Uvjeti zaštite prirode iz Mišljenja Prethodne ocjene prihvatljivosti UPU-a za ekološku mrežu	135
12	Razmotrene razumne alternative UPU-a	135
13	Zaključak	136
14	Izvori podataka	137
15	Popis propisa	141
16	Prilozi	142

1 Uvod

Gradonačelnik Gada Cresa je dana 18. travnja 2019. donio Odluku o započinjanju postupka Ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš Urbanističkog plana uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T3 6 u Lubenicama (dalje u tekstu: UPU) KLASA: 350-01/18-1/8, URBROJ: 2213/02-01-02-19-7. Temeljem navedene odluke Grad Cres je proveo postupak Ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja UPU-a na okoliš u sklopu koje je utvrđeno da nije moguće isključiti mogućnost značajnog utjecaja na okoliš provedbom UPU-a i to s naglaskom na sastavnicu okoliša: kulturna baština na osnovu čega se utvrđuje da je potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš.

U sklopu postupka Ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš UPU-a, proveden je postupak prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu predmetnog UPU-a. Na temelju prethodnog mišljenja Ministarstva zaštite okoliša i energetike (KLASA: 612-07/19-38/277, URBROJ: 517-19-2 od 16. rujna 2019.) o mogućnosti značajnih negativnih utjecaja provedbe UPU-a na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Primorsko - goranske županije (KLASA: 351-01719-04/54, URBROJ: 2170/1-03-08/1-19-6 od 25. rujna 2019.) dalo je mišljenje da je UPU prihvatljiv za ekološku mrežu te nije potrebno provesti Glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu, uz primjenu uvjeta zaštite prirode (navedenih u poglavlju 11).

Prilog 1) Odluka o izradi Urbanističkog plana uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T3 6 u Lubenicama

Prilog 2) Mišljenje o prihvatljivosti Urbanističkog plana uređenja zone ugostiteljsko turističke namjene T36 u Lubenicama za ekološku mrežu

NAZIV PLANA	Urbanistički plan uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T3 6 u Lubenicama
NOSITELJ IZRADE PLANA:	Grad Cres, Upravni odjel za proračun i financije, stambeno komunalne poslove i prostorno uređenje
IZRAĐIVAČ PLANA:	Urbing d.o.o.

1.1 Strateška procjena utjecaja na okoliš

Prema *Zakonu o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18)* strateška procjena utjecaja na okoliš (u daljnjem tekstu: SPUO) je postupak kojim se procjenjuju vjerojatno značajni utjecaji na okoliš koji mogu nastati provedbom strategije, plana ili programa. SPUO stvara osnovu za promicanje održivog razvitka kroz objedinjavanje uvjeta za zaštitu okoliša u strategije, planove i programe pojedinog područja. Time se omogućava da se mjerodavne odluke o prihvaćanju strategija, plana i programa donose uz poznavanje mogućih značajnih utjecaja koje bi strategija, plan i program svojom provedbom mogle imati na okoliš, a nositeljima zahvata pružaju se okviri djelovanja i daje se mogućnost uključivanja bitnih elemenata zaštite okoliša u donošenju odluka.

Postupak SPUO provodi se za Urbanistički plan uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T3 6 u Lubenicama, čiji je nositelj izrade Grad Cres, Upravni odjel za proračun i

financije, stambeno komunalne poslove i prostorno uređenje (u daljnjem tekstu: Upravni odjel). Postupak SPUO provodi se temeljem odredbi *Zakona o zaštiti okoliša* i *Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (NN 3/17)*. U postupku SPUO izrađuje se strateška studija. Strateška studija je stručna podloga koja se prilaže uz strategiju, plan i program, a strateška procjena provodi se na temelju rezultata utvrđenih strateškom studijom. Strateškom studijom određuju se, opisuju i procjenjuju očekivani značajni učinci na okoliš koje može uzrokovati provedba strategije, plana ili programa i razumne alternative vezane za zaštitu okoliša koje uzimaju u obzir ciljeve i obuhvat te strategije, plana ili programa. Namjera cijelog postupka je osigurati da posljedice po okoliš i zdravlje ljudi budu ocijenjene za vrijeme pripreme strategije, plana ili programa, prije utvrđivanja konačnog prijedloga i upućivanja u postupak njezina donošenja. Postupak SPUO pruža dionicima priliku sudjelovanja u postupku te se osigurava informiranje i sudjelovanje javnosti za vrijeme postupka donošenja odluka. Nositeljima zahvata pružaju se okviri djelovanja i daje se mogućnost uključivanja bitnih elemenata zaštite okoliša u donošenje odluka.

Stratešku studiju izradila je tvrtka VITA PROJEKT d.o.o., Ilica 191, Zagreb, koja je ovlaštena za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša sukladno Rješenju Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (KLASA: UP/I 351 – 02/15 – 08/20, URBROJ: 517-05-1-2-21-15 od 23. prosinca 2021. godine) pod točkom 1. Izrada studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateške procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije.

1.2 Provedeni postupci i radnje

Gradonačelnik Grada Cresa donosi Odluku o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Urbanističkog plana uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T3 6 u Lubenicama (KLASA: 350-01/18-1/7, URBROJ:2213/02-01-02-19-19, Cres, 12. prosinca 2019. godine) u kojoj je opisan način i koraci pri provedbi strateške procjene utjecaja na okoliš. Upravni odjel je proveo postupak određivanja sadržaja Strateške studije, sukladno članku 8. *Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš*, na način da je pribavio mišljenja tijela određenih posebnim propisima o sadržaju Strateške studije i razini obuhvata podataka koji se moraju obraditi u Strateškoj studiji, vezano na područje iz djelokruga toga tijela. U svrhu informiranja javnosti, Obavijest o provedbi postupka određivanja sadržaja Strateške studije objavljena je na internetskim stranicama Grada Cresa 24.2.2020. godine. Odluka o sadržaju Strateške studije utjecaja na okoliš za Urbanistički plan uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T3 6 u Lubenicama donesena je 28.4.2020. Odluka o osnivanju i imenovanju Povjerenstva za stratešku procjenu utjecaja na okoliš za Urbanistički plan uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T3 6 u Lubenicama donesena je 2.11.2021.

Prilog 3) Odluka o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš za Urbanistički plan uređenja zone ugostiteljsko turističke namjene T36 u Lubenicama

Prilog 4) Odluka o sadržaju Strateške studije utjecaja na okoliš za Urbanistički plan uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T3 6 u Lubenicama

2 Kratki pregled sadržaja i glavnih ciljeva UPU Lubenice

1.1 Obuhvat i sadržaj UPU-a

UPU se donosi za područje koje je u Prostornom planu uređenja Grada Cresa (*Službene novine Primorsko-goranske županije, broj 31/02, 23/06, 3/11 i 42/18*) određeno kao izdvojeno građevinsko područje izvan naselja ugostiteljsko-turističke namjene – (T3) kamp „Lubenice“. UPU se izrađuje za k.č. 1517/5 k.o. Lubenice u cjelini, površine 1,95 ha i obuhvaća u cijelosti neizgrađeni i neuređeni prostor, neposredno uz postojeću nerazvrstanu cestu Valun – Podol - Lubenice koja vodi prema naselju Lubenice, na koju se UPU-om planira priključak kampa preko pristupne kolno-pješačke površine.

2.1 Svrha i cilj UPU-a

Plan se izrađuje s ciljem osiguranja uvjeta za izgradnju i uređenje prostora ugostiteljsko-turističke namjene, odnosno kampa s ponudom i uređenjem smještaja visoke kategorije s pet zvjezdica.

2.2 Nacrt prijedloga UPU-a

Obuhvat kampa podijeljen je na prostorne cjeline:

- građevina osnovne namjene: smještajne jedinice,
- građevina prateće namjene: ostale građevine u funkciji cijelog kampa,
- negrađivi dio: zaštitne zelene površine kampa.

Građevine osnovne, prateće i pomoćne namjene ne smiju biti povezane s tlom na čvrsti način, već se smještaju na nosivu konstrukciju. Nosive strukture građevina planiraju se kao čelične sa skrivenim nosivim okvirima. Intervencija u prirodni okoliš bi bila temelj samac koji se izvodi u tlu i na kojem će se izvesti detalji sidrenja. Nakon završene izvedbe temelja samaca, teren se mora dovesti u prvobitno stanje zatrpavanjem i oblaganjem lomljenim kamenom iz iskopa s ponešto humusa te zatraviti sukladno zatečenom okolišu.

Temeljem odredbi posebnih propisa (Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti i Pravilnika o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine kampovi) zona kampa mora biti ograđena i mora imati kontrolirane i osvijetljene kolne i/ili pješačke ulaze-izlaze. Ograda će biti izvedena kao suhozid duplica, visine okolnih postojećih suhozida, ali do visine najviše 1,5 m, osim na dijelu prema moru, gdje zbog konfiguracije i velikog nagiba terena to nije potrebno.

Smještajne jedinice

U prostorne cjeline građevina osnovne namjene (T3-1), (T3-2), (T3-3), (T3-4) i (T3-5) mogu se smjestiti glamping kućice i glamping šatori.

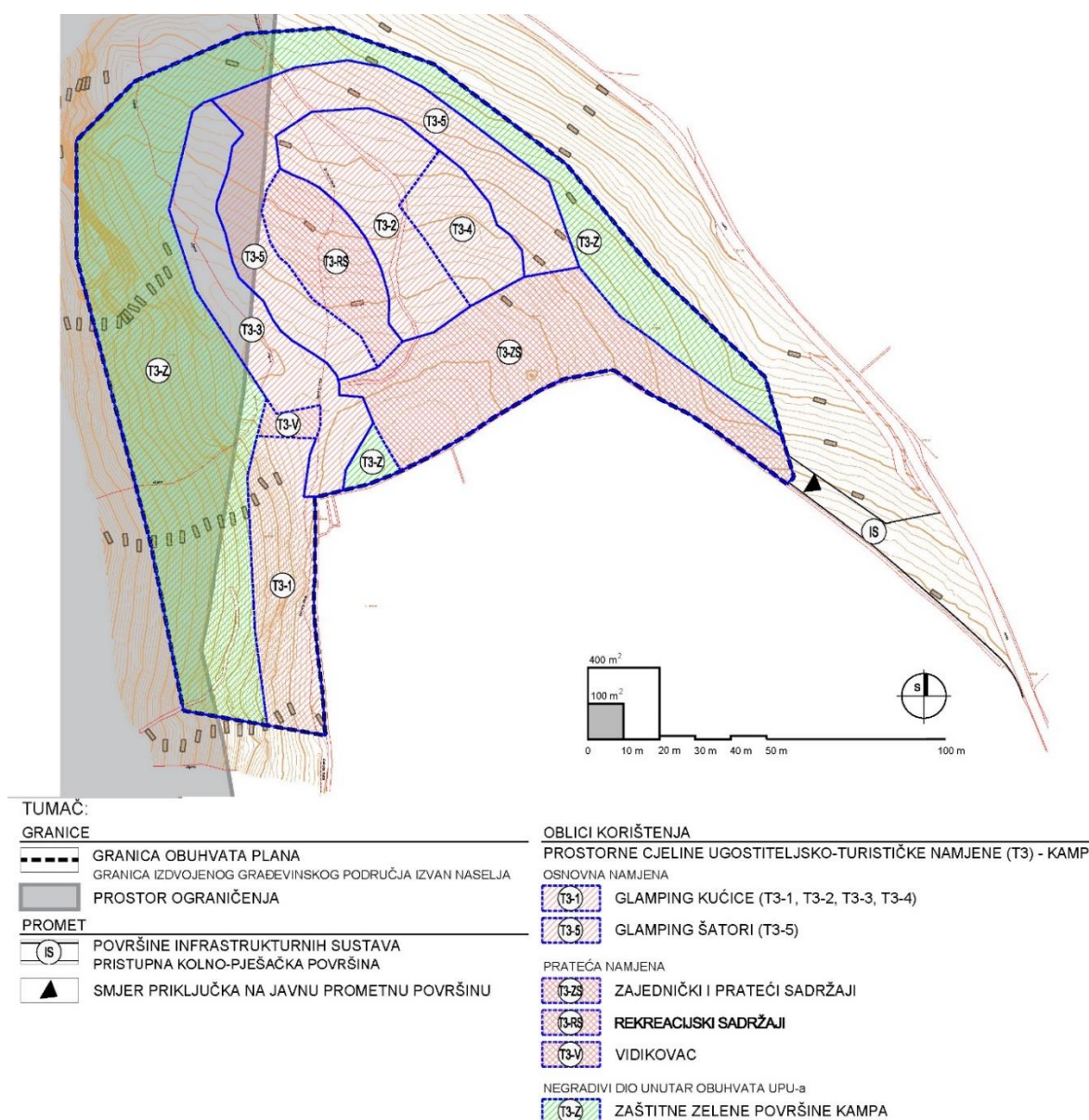
U odredbama UPU-a za svaku su navedenu namjenu propisani uvjeti smještaja. Kapacitet kampa iznosi 147 ležajeva u ukupno 49 smještajnih jedinica. Površina smještajnih jedinica mogu biti bruto maksimalno 55 m², s najviše jednom nadzemnom etažom.

Zajednički i prateći sadržaji

U prostorne cjeline građevina prateće namjene (T3-ZS), (T3-RS) i (T3-V) mogu se smjestiti recepcija, restoran sa sanitarijama, trgovina, zaštitarska služba, bazeni, dječja igrališta, parkovi i ostale zelene površine, vidikovac, kolne i pješačke površine, parkiralište te ostali prateći i pomoćni sadržaji kojima se upotpunjuje djelatnost kampa.

Zaštitne zelene površine kampa

Prostorne cjeline negradivog dijela kampa (T3-Z) odnose se na zaštitne zelene površine koje služe kao zaštitne tampon zone od pogleda na kamp, unutar kojih je zabranjena gradnja, osim suhozida koji se mogu graditi u svrhu zaštite pojedinih dijelova kampa od pogleda te potrebnih infrastrukturnih građevina i vodova.

Slika 1. Isječak iz kartografskog prikaza 4. Način i uvjeti gradnje, UPU zone ugostiteljsko-turističke namjene T3 6 u Lubenicama

Tablica 1. Dimenzijski parametri građevina i površina u kampu

TIP GRAĐEVINE	MAX. BRUTO POVRŠINA (m2)	MAX. VISINA GRAĐEVINE (m)	PLANIRANI BROJ GRAĐEVINA	DOPUŠTENI BROJ ETAŽA	UKUPNA MAX. BRUTO POVRŠINA GRAĐEVINA (m2)	UDIO U UKUPNOJ POVRŠINI OBUHVATA (%)
GLAMPING KUĆICA	45	5,0	7	1 nadzemna etaža	315	8.34
GLAMPING KUĆICA	45	5,2	8	1 nadzemna etaža	360	
GLAMPING KUĆICA	35	4,0	13	1 nadzemna etaža	455	
GLAMPING KUĆICA	55	5,3	3	1 nadzemna etaža	165	
GLAMPING ŠATOR*	5x8*	4,5	18	1 nadzemna etaža	-	
RECEPCIJA	40	4,5	1	1 nadzemna etaža	40	
RESTORAN SA SANITARIJAMA	110	5,5	1	1 nadzemna etaža	110	
TRGOVINA	45	4,5	1	1 nadzemna etaža	45	
ZAŠTITARSKA SLUŽBA	7	3,5	1	1 nadzemna etaža	7	
BAZEN**	100-130**	max. dubina = 1 m**	1	-	130	
UKUPNA BRUTO POVRŠINA GRAĐEVINA					1.627	8.34
GLAMPING ŠATOR*	5x8*	4,5	18	1 nadzemna etaža	720	20.19
VIDIKOVAC***	35-40***	-	1	-	40	
KOLNO-PJEŠAČKA POVRŠINA		-	-	-	1.590	
PJEŠAČKE STAZE/PLATOI		-	-	-	1.586	
UKUPNA POVRŠINA PROMETNIH I PJEŠAČKIH POVRŠINA					3.936	20.19
ZAŠTITNE ZELENE POVRŠINE UNUTAR PROSTORNE JEDINICE T3-Z					8.200	42.05
ZELENE POVRŠINE U OSTALIM PROSTORNIM JEDINICAMA					5.596	28.69
UKUPNA POVRŠINA SVIH ZELENIH POVRŠINA UNUTAR OBUHVATA					13.796	70.74
UKUPNA POVRŠINA OBUHVATA					19.500	100.00

*za glamping šatore određena je maksimalna tlocrtna dimenzija šatora, oni ne ulaze u izgrađenost

**za bazen je dana vodena površina

***vidikovac je ograđeni plato na nosivoj konstrukciji, na njemu nema građevine, pa je za njega iskazana površina platoa

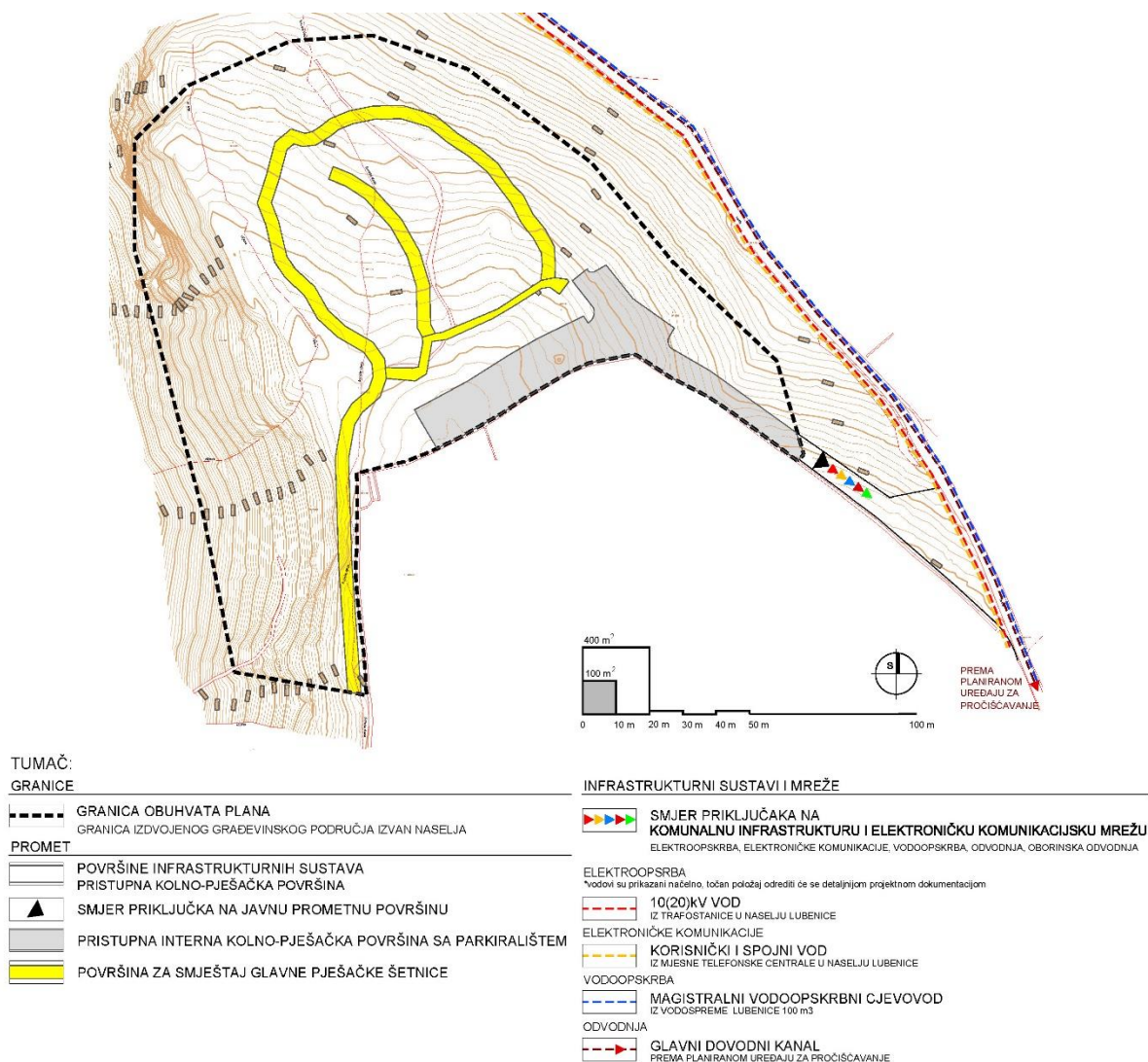
Osim navedenih smještajnih jedinica i zajedničkih i pratećih sadržaja, unutar zone kampa potrebno je osigurati infrastrukturni sustav (prometni i komunalni) koji je potreban za realizaciju i nesmetano funkcioniranje kampa, a sve u skladu s važećim uvjetima Pravilnika o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine kampovi. To se odnosi na gradnju prometne mreže i parkirališta, elektroničke komunikacijske mreže, komunalne infrastrukturne mreže (elektroenergetika, vodoopskrba, odvodnja).

Prometna mreža, parkiralište i pješačke površine

Pristupna kolno-pješačka površina (IS), odnosno priključak na javnu nerazvrstanu cestu Valun – Podol - Lubenice, mora biti ukupne minimalne širine 4,5 m.

Parkiralište za potrebe korisnika i djelatnika kampa (50 parkirnih mjesta) mora se osigurati unutar obuhvata UPU-a u prostornoj jedinici (T3-ZS) uz planiranu kolno-pješačku površinu na južnom centralnom dijelu obuhvata.

Pristup smještajnim jedinicama i građevinama pratećih sadržaja unutar kampa planiran je kružnom glavnom šetnicom/stazom sa odvojcima najveće dopuštene širine 1,6 m. Šetnice/staze moraju biti izvedene od prirodnih materijala (sipina, sitni šljunak i sl.), a smještajnim jedinicama koje su na kosom terenu, moguć je pristup drvenim konstrukcijama (stazama) odignutim od terena.

Slika 2. Isječak iz kartografskog prikaza 2. Prometna, ulična i komunalna infrastrukturna mreža, UPU zone ugostiteljsko-turističke namjene T3 6 u Lubenicama

Elektronička komunikacijska mreža

Vod elektroničkih komunikacija kampa spojiti će se na distributivnu elektroničku komunikacijsku kanalizaciju (EKK), odnosno na planirani korisnički i spojni vod uz postojeću nerazvrstanu cestu Valun – Podol – Lubenice.

Komunalna infrastrukturna mreža

Komunalna infrastruktura kampa priključiti će se na planiranu javnu komunalnu infrastrukturu. Planom je prikazan smjer priključka na komunalnu infrastrukturu kroz pristupnu kolnu površinu. Vodove glavne komunalne infrastrukture kampa potrebno je izvesti unutar površine za smještaj glavne pješačke šetnice i pristupne interne kolno-pješačke površine.

Pristupna kolna površina, interne kolne i pješačke površine noću moraju biti osvijetljene orijentacijskim svjetlom. Korištenje i postava vanjske rasvjete mora se izvesti na način da se odabirom odgovarajućih svjetiljki te odgovarajućom visinom i usmjerenjem svjetla zadovolje minimalne funkcionalne potrebe za osvjetljenjem i pri tom svjetlosno onečišćenje svede na minimum.

Planom se u kampu predviđa razdjelni sustav odvodnje otpadnih i oborinskih voda koji se mora priključiti na planirani javni razdjelni sustav odvodnje prema planiranom uređaju za pročišćavanje. Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda predviđen je južno uz postojeću nerazvrstanu cestu Valun – Podol – Lubenice te je otpadne vode iz kampa potrebno usmjeriti prema njemu. Oborinske vode onečišćene naftnim derivatima s kolno pješačkih površina, parkirališta i manipulativnih površina potrebno je prihvatiti preko separatora – taložnika te ispuštati u prirodni recipijent procjeđivanjem kroz tlo putem upojnih građevina, dok se oborinske vode sa krovova građevina ispuštaju direktno u tlo.

Mjere zaštite prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina i građevina i ambijentalnih vrijednosti

Obuhvat UPU-a većim se dijelom nalazi unutar područja županijskog značaja koje je predloženo za zaštitu PPUG-om Cresa, odnosno unutar značajnog krajobraza – područje Lubenica. Radi potrebe očuvanja krajobraznih vrijednosti područja potrebno je u najmanjoj mogućoj mjeri negativno utjecati na sastav tla, hidrološke i hidrogeološke prilike te osnovne krajobrazne elemente. Nova izgradnja i sadržaji svojom veličinom i funkcijom te građevinskim materijalom moraju biti primjereni krajobrazu, kako ne bi utjecali na promjenu njegovih obilježja zbog kojih je određen posebno vrijednim.

Obuhvat UPU-a nalazi se unutar područja ekološke mreže NATURA 2000 te su u odredbe UPU-a ugrađeni uvjeti zaštite prirode propisani u sklopu Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu (navedeni u poglavlju 11).

Zona ugostiteljsko-turističke namjene - kamp nalazi se unutar *Zone C - ambijentalna zaštita registrirane kulturno-povijesne graditeljske cjeline naselja Lubenice* upisane u registar kulturnih dobara pod brojem Z-2686 koju sačinjavaju prorijeđene povijesne strukture te neizgrađeni prostor koji osigurava kvalitetnu i funkcionalnu prezentaciju kulturno-povijesne vrijednosti zone potpune zaštite. U odredbama UPU-a navedene su mjere zaštite iz Rješenja o svojstvu kulturnog dobra Povijesne urbane cjeline naselja Lubenice. S obzirom na prapovijesni postanak Lubenica i kontinuiranu naseljenost kroz

razdoblje antike i srednjeg vijeka, zona zaštite povijesne urbane cjeline Lubenice podliježe i sustavu mjera zaštite za arheološke zone koje su navedene u odredbama UPU-a.

Postupanje s otpadom

Unutar obuhvata UPU-a potrebno je predvidjeti prostor za sakupljanje miješanog komunalnog otpada i otpadnog papira i kartona, stakla, metala i plastike, putem manjih mobilnih kontejnera postavljenih unutar površina zajedničkih sadržaja, a koje je potrebno primjereno zaštititi, oblikovati i uklopiti u okoliš. Prostor kampa treba biti dostupan vozilima ovlaštene osobe.

Mjere sprječavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš

Unutar obuhvata UPU-a nisu planirane gospodarske djelatnosti čija tehnologija može štetnim i prekomjernim emisijama nepovoljno utjecati na okoliš. Propisane su mjere zaštite tla, šuma i šumskog tla, zatim zraka, vode, prirode, zaštita od buke i od svjetlosnog onečišćenja. Za stratešku studiju bitno je izdvojiti sljedeće mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš navedene u UPU-u:

- Postojeće kvalitetno visoko zelenilo potrebno je zaštititi i zadržati u što većoj mjeri, a prostor ozelenjenog dijela čestice urediti autohtonim nasadima.
- Unutar obuhvata UPU-a nije dozvoljen unos štetnih tvari u tlo, izravno ili putem dispozicije otpadnih voda ili odlaganja otpada.
- Prema Prethodnoj procjeni rizika od poplava 2018. (Hrvatske vode) područje obuhvata UPU-a nalazi se na prostoru velikog potencijalnog rizika od erozije, pa je prilikom pripreme i izvođenja radova na planiranoj pristupnoj kolno-pješačkoj površini i građevinama potrebno na dijelovima tla s potencijalnom erozijom provoditi odgovarajuće mjere zaštite tla od erozije (konturna obrada, pošumljavanje, zatravnjivanje i dr.) u skladu sa uvjetima propisanim Zakonom o vodama.
- Suhozide koji su uklonjeni, potrebno je vratiti na drugo odgovarajuće mjesto u što većoj mjeri.
- S obzirom na to da se unutar područja obuhvata na tlu formiraju jaruge koje prikupljaju oborinske vode, prije izvođenja svih radova potrebno je utvrditi njihov točan položaj kako bi se osigurala njihova zaštita i protočnost (prema Mišljenju Službe od štetnog djelovanja voda).

3 Odnos UPU-a s drugim odgovarajućim strategijama, planovima i programima

U ovom poglavlju dan je pregled strategija, planova i programa koji su povezani s provedbom UPU-a na državnoj, regionalnoj (županijskoj) razini i lokalnoj razini. Prikazani su osnovni ciljevi navedenih dokumenata koji su vezani za sadržaj UPU-a te njihov međusobni odnos sa UPU-om.

3.1 Odnos UPU-a s drugim odgovarajućim planovima, programima i strategijama na državnoj razini

Tablica 2. Odnos UPU-a s drugim odgovarajućim planovima, programima i strategijama na državnoj razini

NAZIV STRATEGIJE/PLANA/PROGRAMA	CILJEVI STRATEGIJE/PLANA/PROGRAMA	ODNOS PLANA
NACIONALNA STRATEGIJA I PLAN DJELOVANJA NA OKOLIŠ (NSPDO) (NN 46/02)	1. Poboljšanje zakonskog, financijskog i institucionalnog okvira za upravljanje okolišem na lokalnoj i na državnoj razini, uključujući kadrovsko jačanje, uzimajući u obzir približavanje EU-u; 2. Integriranje zaštite okoliša u druge sektore (poljoprivreda, šumarstvo, turizam, energetika, industrija, rudarstvo, promet, ...) radi smanjenja onečišćenja okoliša i održivog korištenja prirodnih dobara; 3. Uspostava cjelovitog monitoringa i jedinstvenog informacijskog sustava; 4. Jačanje svijesti javnosti i uključivanje javnosti u proces donošenja odluka i provedbe mjera. Ciljevi u odnosu na turizam: zaštititi, očuvati i koristiti okoliš u skladu s njegovim kapacitetom, odnosno ustanoviti racionalni odnos između okoliša i razvoja. Prioriteti zaštite okoliša: - uravnoteženi i osmišljen razvoj uz zaštitu svih resursnih potencijala te njihovo što potpunije valoriziranje, - jačanje i razvoj različitih vrsta novih oblika turizma (primjerice Environmental tourism), umjesto masovnog, - vremenski bolje raspoređen turizam, sa sadržajima u što većem dijelu godine. Potrebno je poticati izgradnju hotela i ostalih smještajnih kapaciteta koji ugrađuju solarne kolektore, uvjetovati izgradnju hotela i smještajnih kapaciteta s cjelovitim rješenjem infrastrukture, te osigurati povoljne zajmove za investicije u objekte kojima se širi ponuda, a ne narušava okoliš.	UPU je u skladu su s ciljevima NSPDO u dijelu ciljeva u odnosu na turizam.
STRATEGIJA ODRŽIVOG RAZVITKA REPUBLIKE HRVATSKE (NN 30/09)	Održivi razvitak pretpostavlja ostvarivanje tri opća cilja: 1. Stabilnoga gospodarskog razvitka; 2. Pravedne raspodjele socijalnih mogućnosti; 3. Zaštite okoliša. Aktivnosti koje se odnose na turizam:	UPU je u skladu s ciljevima Strategije održivog razvitka.

NAZIV STRATEGIJE/PLANA/PROGRAMA	CILJEVI STRATEGIJE/PLANA/PROGRAMA	ODNOS PLANA
	1. Razvijati turizam u skladu s kriterijima gradnje, prostornim planovima i prihvatnim kapacitetom te učinkovita prilagodba ograničenjima i mogućnostima koje pružaju zaštićena područja, s ciljem da se očuvaju biološke raznolikosti, prirodne i kulturne baštine 2. Poticati razvitak ekološke proizvodnje hrane te osigurati dovoljne količine hrane visoke kakvoće, privlačiti turiste i razvijati ekoturizam te osigurati izvoz prepoznatljivih nacionalnih proizvoda	
STRATEGIJA PROSTORNOG RAZVOJA REPUBLIKE HRVATSKE (NN 106/17)	Opći cilj određen Strategijom prostornog razvoja je „uravnotežen i održiv prostorni razvoj na principima teritorijalne kohezije u funkciji poboljšanja kvalitete života i ublažavanja depopulacijskih trendova, uz očuvanje identiteta prostora.“ Strategijom su određena 5 prioriteta: 1. Održivost prostorne organizacije 2. Očuvanost identiteta prostora 3. Prometna povezanost 4. Razvoj energetskog sustava 5. Otpornost na promjene	UPU odgovara na ciljeve usmjerene na poboljšanje kvalitete života u naselju Lubenice i ublažavanje depopulacijskih trendova zbog uvođenja sadržaja u naselje i stvaranja novih radnih mjesta. No, provedbom UPU-a potencijalno se može ugroziti očuvanost identiteta prostora navedenog u prioritetu br. 2.
STRATEGIJA I AKCIJSKI PLAN ZAŠTITE PRIRODE REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE OD 2017. DO 2025. GODINE (NN 72/17)	Strategija, kao temeljni dokument zaštite prirode, ima za cilj očuvati raznolikost žive prirode, održavati funkcionalne ekosustave i omogućiti dugoročni održivi razvitak. Promovira smanjivanje direktnih i indirektnih utjecaja na bioraznolikost i georaznolikost, održivo korištenje prirodnih dobara, kao i jednoliku raspodjelu dobiti koja proizlazi iz korištenja genetskih izvora. Strategijom se među ostalim želi postići, da prirodne vrijednosti postanu svima prepoznatljive te da se primjenom najnovijih znanstvenih i stručnih spoznaja osigura donošenje kvalitetnih strateških odluka na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. Pet strateških ciljeva strategije su: 1. Povećati učinkovitost osnovnih mehanizama zaštite prirode, 2. Smanjiti direktne pritiske na prirodu i poticati održivo korištenje prirodnih dobara, 3. Ojačati kapacitete sustava zaštite prirode, 4. Povećati znanje i dostupnost podataka o prirodi i 5. Podići razinu znanja, razumijevanja i podrške javnosti za zaštitu prirode.	UPU nema karakteristike koje pridonose ostvarenju navedenih ciljeva.

NAZIV STRATEGIJE/PLANA/PROGRAMA	CILJEVI STRATEGIJE/PLANA/PROGRAMA	ODNOS PLANA
STRATEGIJA I AKCIJSKI PLAN ZAŠTITE BIOLOŠKE I KRAJOBRAZNE RAZNOLIKOSTI REPUBLIKE HRVATSKE (NN 143/08)	- Očuvati sveukupnu biološku, krajobraznu i geološku raznolikost kao temeljnu vrijednost i potencijal za daljnji razvitak Republike Hrvatske; - Ispuniti sve obveze koje proizlaze iz procesa pridruživanja Europskoj uniji i usklađivanja zakonodavstva s relevantnim direktivama i uredbama EU (Direktivom o staništima, Direktivom o pticama, CITES uredbama); - Ispuniti obveze koje proizlaze iz međunarodnih ugovora na području zaštite prirode, biološke sigurnosti, pristupa informacijama i dr.; - Osigurati integralnu zaštitu prirode kroz suradnju s drugim sektorima; - Utvrđiti i ocijeniti stanje biološke, krajobrazne i geološke raznolikosti, uspostaviti informacijski sustav zaštite prirode s bazom podataka povezanom u informacijski sustav države; - Poticati unaprjeđivanje institucionalnih i izvaninstitucionalnih načina obrazovanja o biološkoj raznolikosti i sudjelovanje javnosti u postupcima odlučivanja; - Razvijati mehanizme provedbe propisa kroz jačanje zakonodavnih i institucionalnih kapaciteta, obrazovanjem, razvojem znanstvenih resursa, obavješćivanjem, razvojem mehanizama financiranja. Strateški cilj koji se odnosi na turizam: S obzirom na veliki značaj turizma kao gospodarske grane u RH, a sagledavajući ujedno i njegove negativne učinke, poticati razvoj održivog turizma i ekoturizma.	UPU uključuje mjere zaštite krajobrazne, biološke i geološke raznolikosti čime pridonosi 1. cilju i poticanju održivog turizma.
NACIONALNA RAZVOJNA STRATEGIJA REPUBLIKE HRVATSKE DO 2030. GODINE (NN 13/21)	Nacionalna razvojna strategija RH do 2030. godine služi kao krovni dokument i sveobuhvatni akt strateškog planiranja kojim se dugoročno usmjerava razvoj društva i gospodarstva u svim važnim pitanjima za Hrvatsku. Dokument se temelji na konkurentskim gospodarskim potencijalima Hrvatske te na prepoznatim razvojnim izazovima na regionalnoj, nacionalnoj, europskoj i globalnoj razini. Elemente strateškog okvira čine vizija Hrvatske u 2030. godini, razvojni smjerovi i strateški ciljevi. Vizija Hrvatske 2030. godine je: „Hrvatska je u 2030. godini konkurentna, inovativna i sigurna zemlja prepoznatljivog identiteta i kulture, zemlja očuvanih resursa, kvalitetnih životnih uvjeta i jednakih prilika za sve“. Strategijom je određeno ukupno 13 strateških ciljeva u 4 razvojna smjera: 1. Održivo gospodarstvo i društvo, 2. Jačanje otpornosti na krize, 3. Zelena i digitalna tranzicija i 4. Ravnomjeran regionalni razvoj.	UPU je generalno u skladu s razvojnim smjerovima Nacionalne razvojne strategije.
STRATEGIJA RAZVOJA TURIZMA RH DO 2020. GODINE	- Poboljšavanje strukture i kvalitete smještaja; - Novo zapošljavanje; - Investicije; - Povećanje turističke potrošnje.	UPU će doprinijeti postizanju navedenih ciljeva.
STRATEGIJA PRILAGODBE KLIMATSKIM PROMJENAMA U REPUBLICI HRVATSKOJ ZA	Vizija Strategije prilagodbe klimatskim promjenama je: Republika Hrvatska otporna na klimatske promjene. Da bi se to postiglo postavljeni su ciljevi: 1. smanjiti ranjivost prirodnih sustava i društva na negativne utjecaje klimatskih promjena, 2. povećati sposobnost oporavka nakon	UPU neće značajno doprinijeti ciljevima strategije prilagodbe

NAZIV STRATEGIJE/PLANA/PROGRAMA	CILJEVI STRATEGIJE/PLANA/PROGRAMA	ODNOS PLANA
RAZDOBLJE DO 2040. GODINE S POGLEDOM NA 2070. GODINU (NN 46/20)	učinaka klimatskih promjena i 3. iskoristiti potencijalne pozitivne učinke, koji također mogu biti posljedica klimatskih promjena. Strategija prilagodbe određuje prioritetne mjere i koordinirano djelovanje kroz kratkotrajne akcijske planove te praćenje provedbe mjera. Strategija prilagodbe ima za cilj osvijestiti važnost utjecaja klimatskih promjena na društvo, ukazati na prijetnje te nužnost integracije koncepta prilagodbe klimatskim promjenama u postojeće i nove politike, strateške i planske dokumente, programe i ostale aktivnosti koje se provode na svim razinama upravljanja. Strategijom prilagodbe definirane su mjere za prilagodbu sljedećih sektora: vodni resursi, poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i akvakultura, bioraznolikost, energetika, turizam, zdravlje, prostorno planiranje i uređenje, upravljanje rizicima i opće mjere.	klimatskim promjenama, no predviđena je mogućnost pročišćavanja otpadnih voda te korištenje pročišćene vode za navodnjavanje zelenih površina kampa što je način prilagodbe klimatskim promjenama.
STRATEGIJA NISKOUGLJIČNOG RAZVOJA REPUBLIKE HRVATSKE DO 2030. S POGLEDOM NA 2050. GODINU (NN 63/21)	Ovaj strateški dokument postavlja put za tranziciju prema održivom konkurentnom gospodarstvu, u kojem se gospodarski rast ostvaruje uz male emisije stakleničkih plinova. Ciljevi smanjenja emisije stakleničkih plinova do 2030. i 2050. godine provodit će se u Republici Hrvatskoj u okviru političkog okvira koji je usvojila Europska unija. Nova strategija rasta EU formulirana kroz Europski zeleni plan postavlja cilj preobrazbe u pravedno i prosperitetno društvo s modernim, resursno učinkovitim i konkurentnim gospodarstvom u kojem 2050. godine neće biti neto emisija stakleničkih plinova. Niskougljična strategija odnosi se na sve sektore gospodarstva i ljudske aktivnosti, a osobit naglasak je na energetici, industriji, prometu, poljoprivredi, šumarstvu i gospodarenju otpadom. Niskougljična strategija postavlja sljedeće opće ciljeve: 1. Postizanje održivog razvoja temeljenog na znanju i konkurentnom gospodarstvu s niskom razinom ugljika i učinkovitim korištenjem resursa, 2. Povećanje sigurnosti opskrbe energijom, održivost energetske opskrbe, povećanje dostupnosti energije i smanjenje energetske ovisnosti, 3. Solidarnost izvršavanjem obveza Republike Hrvatske prema međunarodnim sporazumima, u okviru politike EU, kao dio naše povijesne odgovornosti i doprinos globalnim ciljevima, 4. Smanjenje onečišćenja zraka i utjecaja na zdravlje te kvalitetu života građana.	UPU nema karakteristike koje pridonose ostvarenju navedenih ciljeva.
INTEGRIRANI NACIONALNI ENERGETSKI I KLIMATSKI PLAN ZA REPUBLIKU HRVATSKU ZA RAZDOBLJE OD 2021. DO 2030. GODINE (2019)	Ključni ciljevi prikazani u Integriranom energetske i klimatskom planu su cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova za Republiku Hrvatsku za 2030. godinu, udio OIE u bruto neposrednoj potrošnji energije i energetska učinkovitost, i to iskazana kao potrošnja primarne energije i neposredna potrošnja energije.	UPU nema karakteristike koje pridonose ostvarenju navedenih ciljeva.

3.2 Odnos UPU-a s drugim odgovarajućim planovima, programima i strategijama na regionalnoj razini

Tablica 3. Odnos UPU-a s drugim odgovarajućim planovima, programima i strategijama na regionalnoj razini

NAZIV STRATEGIJE/PLANA/PROGRAMA	CILJEVI STRATEGIJE/PLANA/PROGRAMA	ODNOS STRATEGIJE
RAZVOJNA STRATEGIJA PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE 2016.-2020. (Produžuje se važenje Razvojne strategije Primorsko-goranske županije 2016.-2020. (»Službene novine« broj 34/15) na razdoblje do 31. prosinca 2021. godine.)	Strateški ciljevi: 1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva 2. Jačanje regionalnih kapaciteta i ravnomjeran razvoj 3. Razvoj ljudskih potencijala i povećanje kvalitete života	UPU će doprinijeti ciljevima Razvojne strategije PGŽ.
STRATEGIJA ZAŠTITE OKOLIŠA PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE (2005.)	Opći dugoročni cilj zaštite okoliša Primorsko-goranske županije glasi: Sačuvati i unaprijediti kakvoću zraka, voda, mora i tla te dosljedno provesti zaštitu prirode i bioraznolikosti, kao i vrijednog prirodnog i kulturnog naslijeđa; pratiti stanje prirode i okoliša i upravljati pritiscima na okoliš tako da se osigura ostvarenje koncepta održivog razvitka. Kako bi se ovaj dugoročni opći cilj ostvario potrebno je: 1. Racionalno koristiti prirodne resurse i razvojne prednosti Primorsko-goranske županije; 2. Zaštitu okoliša uključiti u sve sektore gospodarskih i društvenih djelatnosti; 3. Provesti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš strategija, planova i programa koji su u izradi za područje Županije (energetskog, prometnog razvitka i dr.); 4. Očuvati vrijedan živi i neživi svijet na području Županije provedbom mjera zaštite prirode i bioraznolikosti te prirodne i kulturno-povijesne baštine; 5. Osigurati sanaciju nastalih šteta u okolišu i onečišćenjem ugroženih područja na temelju sanacijskih programa. 6. Unaprijediti razinu sigurnosti i zdravlja stanovništva kroz upravljanje rizicima od industrijskih nezgoda i drugih ekoloških nesreća; 7. Unaprijediti postojeći sustav praćenja stanja okoliša i dokumentiranja emisija u okoliš te osigurati objavljivanje dobivenih rezultata; 8. Ekološkom edukacijom svih dobrih skupina podizati svijest građana o potrebi očuvanja okoliša; 9. Poticati razvoj, istraživanje i primjenu za okoliš prihvatljivih tehnologija i proizvoda te znanstveno-istraživački rad u području zaštite okoliša; 10. Ojačati međunarodnu suradnju te surađivati s tijelima državne uprave i lokalne samouprave, kao i s institucijama i udrugama građana koje brinu o zaštiti okoliša.	UPU odgovara na opći cilj br. 3 i 4 Strategije zaštite okoliša PGŽ provedbom postupka SPUO i uključanjem mjera zaštite prirode, bioraznolikosti te kulturno-povijesne baštine u odredbe UPU-a.

NAZIV STRATEGIJE/PLANA/PROGRAMA	CILJEVI STRATEGIJE/PLANA/PROGRAMA	ODNOS STRATEGIJE
PROGRAM ZAŠTITE ZRAKA, OZONSKOG SLOJA, UBLAŽAVANJA KLIMATSKIH PROMJENA I PRILAGODBE KLIMATSKIM PROMJENAMA U PRIMORSKO-GORANSKOJ ŽUPANIJI ZA RAZDOBLJE 2019.-2022.	Glavni ciljevi zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena ovog Programa su: 1. Zaštita i poboljšanje kvalitete zraka u cilju zaštite zdravlja ljudi, kvalitete življenja i okoliša u cjelini; 2. Unaprjeđivanje cjelovitog sustava upravljanja kvalitetom zraka i praćenja kvalitete zraka na teritoriju Primorsko-goranske županije; 3. Smanjivanje i ograničavanje emisija onečišćujućih tvari koje nepovoljno utječu na zakiseljavanje, eutrofikaciju i fotokemijsko onečišćenje; 4. Smanjivanje i ograničavanje emisija stakleničkih plinova i tvari koje oštećuju ozonski sloj te održavanje razine odliva stakleničkih plinova 5. osiguranje dostupnosti informacija javnosti vezano uz kvalitetu zraka, emisije onečišćujućih tvari, stakleničkih plinova i potrošnje tvari koje oštećuju ozonski sloj, projekcije emisija onečišćujućih tvari i stakleničkih plinova te provedbe politike i mjera za poboljšanje kvalitete zraka te ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama putem informacijskog sustava zaštite zraka.	UPU neće značajno doprinijeti ciljevima Programa.
STRATEŠKI PLAN RAZVOJA TURIZMA KVARNERA SA STRATEŠKIM I OPERATIVNIM MARKETING PLANOM 2016. – 2020.	Glavni cilj je jačanje pozicije Kvarnera kao cjelogodišnje destinacije temeljem rasta konkurentnosti sustava turističkih doživljaja. Postavljeni cilj nalaže: 1. Podizanje tržišne prepoznatljivosti: prioriteti - marketing (brendiranje, tržišta, proizvodi, potrošački segmenti), image projekti (strateška kapitalna ulaganja); 2. Obogaćivanje destinacijskog lanca vrijednosti: prioriteti - razvoj turističke ponude u priobalju i na otocima, razvoj turističke ponude u Gorskom kotaru, razvoj javne turističke infrastrukture, razvoj turističke prometne infrastrukture; 3. Unapređivanje destinacijskog upravljanja i menadžmenta: prioriteti - upravljanjem procesima, razvojem ljudskih potencijala, upravljanjem kvalitetom, upravljanjem investicijama.	Budući da UPU doprinosi razvoju turističke ponude, doprinijet će o ostvarivanju glavnog cilja Strateškog plana razvoja turizma Kvarnera.
PROSTORNI PLAN PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE, I. ID ("SLUŽBENE NOVINE PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE" BROJ 32/13, 7/17-ISPRL, 41/18 i 4/19-PROČ. TEKST)	Ciljevi PP PGŽ su podijeljeni na sljedeći način: 1. Ciljevi prostornog razvitka regionalnog i državnog značenja: 1. Razvitak gradova i naselja posebnih funkcija i značajnih infrastrukturnih sustava, 2. Racionalno korištenje prirodnih izvora, 3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša 2. Ciljevi prostornog razvitka županijskog značenja: 1. Demografski razvitak, 2. Odabir prostorne i gospodarske strukture, 3. Razvitak naselja, društvene, prometne i ostale infrastrukture, 4. Zaštita krajobraznih vrijednosti, 5. Zaštita prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina 3. Ciljevi prostornog uređenja naselja na području županije: 1. Racionalno korištenje i zaštita prostora, 2. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture U poglavlju Prikaz gospodarskih i društvenih djelatnosti od značenja za županiju i državu Lubenice su prepoznate kao jedna od zona u PGŽ pogodna za razvitak projekata specifičnoga turističkog pozicioniranja – obuhvaća zone na neizgrađenim područjima koje raspolazu prostorno-ekološkim obilježjima za osmišljavanje koncepta najbolje upotrebe specifičnoga turističkog pozicioniranja usmjerenog na tržišne niše koje mogu utjecati na prepoznatljivost i stvaranje pozitivnog imidža konkurentne turističke destinacije. Za Lubenice je navedeno da je potrebna procjena alternativne upotrebe i definiranje koncepta	UPU je u skladu s PP PGŽ i doprinosi ciljevima koji se odnose na razvitak naselja i infrastrukture te na zaštitu krajobraznih vrijednosti zbog mjera zaštite u odredbama UPU-a, no potencijalno ugrožava cilj koji se odnosi na zaštitu kulturno-povijesnih cjelina

NAZIV STRATEGIJE/PLANA/PROGRAMA	CILJEVI STRATEGIJE/PLANA/PROGRAMA	ODNOS STRATEGIJE
	jedinstvenoga tržišnog pozicioniranja, procjena opravdanosti, razvitak i menadžment projekta te izgradnja visokokvalitetnoga hotelskog objekta ili kampa, koji nudi specifičan doživljaj. PP PGŽ definira kamp u Lubenicama kao ugostiteljsko-turističku zonu izdvojenu iz naselja koja može biti autokamp i kamp (T3) ili turističko naselje (T2), maksimalne površine 2 ha i s maksimalno 200 ležaja.	

3.3 Odnos UPU-a s drugim odgovarajućim planovima, programima i strategijama na lokalnoj razini

Tablica 4. Odnos UPU-a s drugim odgovarajućim planovima, programima i strategijama na lokalnoj razini

NAZIV STRATEGIJE/PLANA/PROGRAMA	CILJEVI STRATEGIJE/PLANA/PROGRAMA	ODNOS STRATEGIJE
STRATEGIJA RAZVOJA GRADA CRESA ZA RAZDOBLJE OD 2015. DO 2020. GODINE	Vizija razvoja glasi: Grad Cres temelji održivi razvoj na resursima svog teritorija, koristeći prirodno i kulturno bogatstvo, poljoprivredne potencijale, konkurentnost turističke destinacije, te znanje i angažman lokalne zajednice, s ciljem očuvanja posebnosti otočnog ambijenta i unaprjeđenja života svojih stanovnika. 1. Strateški cilj 1. Poticanje diversifikacije gospodarskog razvoja: - Unaprjeđenje poduzetničke infrastrukture i poticajnih mjera za poduzetnike; - Održivi razvoj poljoprivredne proizvodnje, ribarstva i marikulture 2. Strateški cilj 2. Razvoj održivog turizma temeljenog na komparativnim prednostima destinacije: - Unaprjeđenje turističkog potencijala produljenjem turističke sezone; 3. Strateški cilj 3. Pобољшanje kvalitete života kroz razvoj lokalne infrastrukture, zaštitu prirode i okoliša: - Unaprjeđenje lokalne infrastrukture - Povećanje energetske učinkovitosti i unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom 4. Strateški cilj 4. Razvoj društvenih aktivnosti, kulturne djelatnosti te poticanje uključivanja lokalne zajednice; - Unaprjeđenje odgojno obrazovnog sustava i sustava zdravstvene zaštite i socijalne skrbi. - Jačanje društvenih aktivnosti lokalne zajednice	UPU odgovara na strateški cilj br. 2 koji se odnosi na razvoj održivog turizma temeljenog na komparativnim prednostima destinacije. No, provedbom UPU-a potencijalno se može ugroziti posebnost otočnog ambijenta (mikrolokacije) navedenog u viziji kao aspekt koji je potrebno očuvati.
PROSTORNI PLAN UREĐENJA GRADA CRESA, II. ID ("SLUŽBENE NOVINE PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE", BROJ 31/02, 23/06-USKL, 03/11 i 42/18)	Ciljevi razvoja područja Grada Cresa su dominantno usmjereni na: 1. razvoj primarne djelatnosti (osobito poljoprivrede, i to: maslinarstva, ovčarstva, ribarstva) 2. razvoj proizvodnih i uslužnih djelatnosti, 3. razvoj turizma, 4. očuvanje i zaštitu prirodnih resursa, 5. razvoj društvenih djelatnosti i društvene infrastrukture, 6. razvoj prometne, energetske i komunalne infrastrukture. Na području Grada Cresa predviđena su slijedeća građevinska područja namijenjena smještaju kampova – autokampova: T36 Lubenice, neizgrađena, površine 2,00 ha, max. kapaciteta 200 kreveta.	UPU je u skladu s PPUG Cresa i doprinosi ciljevima razvoja područja Grada Cresa.

NAZIV STRATEGIJE/PLANA/PROGRAMA	CILJEVI STRATEGIJE/PLANA/PROGRAMA	ODNOS STRATEGIJE
	Temeljna obilježja prostornog razvitka Grada Cresa koja se odnose na turizam usmjerena su na: - razvoj turizma koji treba biti ostvaren kroz sljedeće: povećanje turističkog prometa, proširenje ponude raznovrsnim oblicima turističkih usluga, povećanje kvalitete smještajnih kapaciteta, stimuliranje povezanosti otočkog turizma s autohtonim proizvodima, a pogotovo proizvodnjom zdrave hrane, razvoj ruralnog turizma, u unutrašnjosti otoka, na područjima napuštenih dijelova naselja, proširenje obrazovne razine zaposlenih u turizmu, zaštita okoliša te autohtonih i etnografskih elemenata življenja stanovništva i uvođenje suvremenih metoda upravljanja i operativnog poslovanja, optimalno valoriziranje postojeće ponude i stvaranje kvalitetnije strukture turističkog proizvoda. - razvoj poljodjelstva, prvenstveno maslinarstva i ovčarstva. Planerska i razvojna gledišta koja vide poljoprivrednu proizvodnju kao jedan od primarnih gospodarskih sektora u prostoru Grada Cresa, realna su prvenstveno zbog povoljnih prirodnih uvjeta, a promocija i valorizacija poljoprivredne proizvodnje treba se realizirati kroz turizam. Stoga je daljnji razvitak dviju tradicionalno prisutnih i dominantnih grana poljoprivrede - maslinarstva i ovčarstva - kao nedjeljivih i kompatibilnih djelatnosti razvoja turizma, u budućnosti potrebno i nadalje stimulirati i jačati.	
POVELJA RAZVOJA OTOKA CRESA (2015.)	Potpisnici ove Povelje usmjerit će aktivnosti koje provode u sklopu svojih djelatnosti, na ostvarivanje sljedećih komplementarnih i integriranih ciljeva razvoja otoka Cresa: 1. afirmirati i valorizirati identitet otoka unaprjeđenjem upravljanja kulturnom i prirodnom baštinom kao održivim lokalnim resursom i zajedničkim dobrom cijele otočne zajednice; 2. ostvariti društveni, gospodarski i prostorni razvoj otoka, uz uvažavanje njegovih specifičnih značajki, diversifikacijom gospodarstva temeljenog na lokalnim resursima; 3. provesti inovativne, koordinirane i koherentne investicijske projekte koji su prilagođeni lokalnim resursima te integrirani u javne politike, poduzetničke inicijative i aktivnosti zajednice; 4. stvoriti uvjete za uspostavu pozitivnih demografskih tijekova na otoku; 5. uspostaviti zajedničko upravljanje odgovornosti za razvoj otoka; 6. institucionalizirati, na državnoj razini, novi pristup lokalnom razvoju koji je primijenjen u sklopu PPLR-a i brendirati otok proglašavanjem posebnog statusa teritorija.	UPU djelomično doprinosi ciljevima Povelje razvoja otoka Cresa i to cilju br. 2 kroz doprinosi gospodarskom razvoju uz uvažavanje specifičnosti otoka (tip kampa koji se što više moguće uklapa u postojeći okoliš) te cilju br. 4 kroz mogućnost pozitivnog utjecaja na demografske značajke zbog gospodarskog razvoja.

4 Ciljevi zaštite okoliša uspostavljeni po zaključivanju međunarodnih ugovora i sporazuma

U ovom poglavlju dan je pregled ciljeva zaštite okoliša uspostavljenih po zaključivanju međunarodnih ugovora i sporazuma koji su povezani s provedbom UPU-a te način na koji su ti ciljevi i druga pitanja zaštite okoliša uzeti u obzir tijekom izrade UPU-a.

Tablica 5. Ciljevi zaštite okoliša uspostavljeni po zaključivanju međunarodnih ugovora i sporazuma

KONVENCIJA/PROTOKOL/SPORAZUM	CILJEVI KONVENCIJE/PROTOKOLA/SPORAZUMA	ODNOS PLANA
Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o promjeni klime (Rio de Janeiro 1992.). Objavljena je u NN-MU 02/92, stupila je na snagu u odnosu na Republiku Hrvatsku 7. srpnja 1996. Na trećoj Konferenciji stranaka Okvirne konvencije UN-a o promjeni klime 1997., prihvaćen je Kyoto protokol. Republika Hrvatska potpisala je Kyoto protokol 1999., a ratificirala ga je 2. Zakonom o potvrđivanju Kyotskog protokola uz Okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o promjeni klime NN-MU 5/07.	Temeljni cilj Konvencije je „postići stabilizaciju koncentracija stakleničkih plinova u atmosferi na razinu koja će spriječiti opasno antropogeno djelovanje na klimatski sustav. Ta razina treba se ostvariti u vremenskom okviru dovoljno dugom da omogući ekosustavu da se prilagodi na klimatske promjene da se ne ugrozi proizvodnja hrane te da se omogući nastavak ekonomskog razvoja na održiv način“. Cilj Kyoto Protokola je smanjenje emisije stakleničkih plinova u industrijaliziranim zemljama za oko 5,2 posto u odnosu na razine iz 1990-ih godina u razdoblju od 2008. do 2012. godine.	UPU ne djeluje direktno u skladu s ciljevima Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime, no predloženim mjerama za održive načine uređenja i korištenja utječe se na smanjenje stakleničkih plinova, odnosno ne utječe se na dodatno povećavanje razine stakleničkih plinova.
Konvencija o biološkoj raznolikosti (Rio de Janeiro, 1992.). Republika Hrvatska potvrdila je Konvenciju 1996. godine. Objavljena je u NN – MU br. 6/06. U okviru ove Konvencije potpisan je i Protokol o biološkoj sigurnosti (Kartagenski protokol) (NN-MU 07/02). Republika Hrvatska ratificirala je Kartagenski protokol 29. kolovoza 2002. godine i postala strankom Protokola 11. rujna 2003. godine.	Osnovni ciljevi Konvencije su osiguravanje očuvanja sveukupne biološke raznolikosti, održivo korištenje komponenata bioraznolikosti te pravedna i ravnomjerna raspodjela dobrobiti koje proizlaze iz korištenja genetskih izvora.	Provedba UPU-a potencijalno može negativno djelovati na biološku raznolikost. Ugradnjom mjera zaštite iz Strateške studije i uz postojeće mjere zaštite iz odredbi UPU-a, te će se mogućnosti umanjiti, što čini jedan je od načina doprinosa ciljevima Konvencije o biološkoj raznolikosti.
Konvencija o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bernska konvencija) (Bern, 1979., stupila na snagu 1982.). Zakon o potvrđivanju Konvencije u Hrvatskoj donesen je u travnju 2000. (NN 6/2000.).	Glavni ciljevi Konvencije su osigurati očuvanje i zaštitu divljih biljnih i životinjskih vrsta i njihovih prirodnih staništa (navedenih u dodacima I. i II Konvencije), povećanje suradnje između ugovornih stranaka, kao i regulirati eksploataciju tih vrsta (uključujući i migratorne vrste) navedene u Dodatku 3. U tu svrhu Konvencija nameće zakonske obveze ugovornim strankama zaštititi više od 500 divljih biljnih vrsta i više od 1.000 divljih životinjskih vrsta.	Provedba UPU-a potencijalno može negativno djelovati na divlje biljne i životinjske vrste i njihova staništa, posebice u smislu fragmentacije staništa. Ugradnjom mjera zaštite iz Strateške studije i uz postojeće mjere zaštite iz odredbi UPU-a, te će se

KONVENCIJA/PROTOKOL/SPORAZUM	CILJEVI KONVENCIJE/PROTOKOLA/SPORAZUMA	ODNOS PLANA
		mogućnosti umanjiti, što čini jedan je od načina doprinosa ciljevima Konvencije o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa.
Konvencija o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja (Bonnska konvencija) (Bonn, 1979, stupila na snagu 1985). Zakon o potvrđivanju Konvencije u Hrvatskoj donesen je u svibnju 2000. (NN 67/2000). U okviru ove Konvencije potpisani su sporazumi: → Sporazum o zaštiti kitova (Cetacea) u Crnom moru, Sredozemnom moru i susjednom Atlantskom području (ACCOBAMS) (NN-MU 06/00) → Sporazum o zaštiti europskih populacija šišmiša (EUROBATS) (NN-MU 06/00) → Sporazum o zaštiti afričko-euroazijskih migratornih ptica močvarica (AEWA) (NN-MU 06/00).	Cilj Konvencije je očuvanje migratornih vrsta divljih životinja u čitavom području njihova rasprostranjenja. Konvencija predstavlja okvir unutar kojeg države članice mogu poduzimati mjere zaštite i očuvanja migratornih vrsta i njihovih staništa na globalnoj razini.	Provedba UPU-a potencijalno može negativno djelovati na migratorne vrste divljih životinja prenamjenom i fragmentacijom prirodnih staništa. Ugradnjom mjera zaštite iz Strateške studije i uz postojeće mjere zaštite iz odredbi UPU-a, te će se mogućnosti umanjiti, što čini jedan je od načina doprinosa ciljevima Konvencije o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja.
Konvencija o močvarama (Ramsarska konvencija, 1971.). Hrvatska je, na vlastiti zahtjev, postala punopravna članica Konvencije u lipnju 1991. Odredbe Konvencije implementirane su u Nacionalnoj strategiji i akcijskom planu zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti (NN 143/2008). U Hrvatskoj se nalazi 5 područja koja su na popisu Ramsarske konvencije: PP Lonjsko polje, PP Kopački rit, delta rijeke Neretve, PP Vransko jezero i ribnjaci Crna Mlaka.	Cilj ovog dokumenta je očuvanje onih područja na Zemlji koja su od presudne važnosti za opstanak mnogih biljnih i životinjskih vrsta i njihovih zajednica od kojih mnoge čovjek koristi i u određenoj mjeri ovisi o njima te kroz mnogostruku korisnu ulogu koju ova područja imaju u životu ljudi. Misija ove konvencije je „očuvanje i mudro korištenje svih vlažnih staništa kroz aktivnosti na lokalnoj, regionalnoj i državnoj razini, putem međunarodne suradnje, kao doprinos postizanju održivoga razvoja diljem svijeta".	U obuhvatu UPU-a (niti na čitavom otoku) ne nalaze se močvarna staništa koja su uvrštena u Ramsarski popis.
Konvencija o europskim krajobrazima (Firenca 2000.). Objavljena je u NN - MU 12/02., stupila je na snagu u odnosu na Republiku Hrvatsku 1. ožujka 2004., a taj je datum objavljen u NN-MU 11/04. Zakon o potvrđivanju Konvencije donesen je u rujnu 2002. godine (NN - MU 12/2002).	Konvencija ima za ciljeve promicanje zaštite krajobrazu, upravljanje i planiranje te organiziranje europske suradnje o pitanjima krajobrazu.	UPU neće značajno doprinijeti ciljevima Konvencije o europskim krajobrazima, no UPU u odredbama sadrži mjere zaštite vrijednih krajobraznih značajki prostora.

KONVENCIJA/PROTOKOL/SPORAZUM	CILJEVI KONVENCIJE/PROTOKOLA/SPORAZUMA	ODNOS PLANA
Konvencija o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine (NN-MU 12/93). Usvojena: PARIZ, 1972. Republika Hrvatska stranka je Konvencije na temelju notifikacije o sukcesiji od 8. listopada 1991. Konvencija je u odnosu na RH stupila na snagu 8. listopada 1991. Konvencija Vijeća Europe o zaštiti arhitektonskog blaga Europe (NN-MU 6/94) Zakon o ratifikaciji Europske konvencije o zaštiti arheološke baštine (revidirana) Valetta, 1992. (NN-MU 4/04 i 9/04 objava) Zakon o potvrđivanju Okvirne konvencije Vijeća Europe o vrijednosti kulturne baštine za društvo (NN MU 5/07).	Osnovni ciljevi konvencije o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine su: Potaknuti zemlje potpisnice na praćenje i izvještavanje o stanju očuvanja područja Svjetske baštine; Pružanje stručne pomoći i profesionalnog usavršavanja za poslove očuvanja područja Svjetske baštine; U slučaju potrebe, pružanje žurne pomoći područjima Svjetske baštine koja se nalaze u neposrednoj opasnosti. Ostali ciljevi su: Jačanje javne svijesti; Poticanje sudjelovanja lokalnih zajednica na očuvanje njihove kulturne i prirodne baštine; Ostvarivanje međunarodne suradnje u očuvanju kulturne i prirodne baštine.	Zbog značaja i ugroženosti kulturno-povijesne cjeline, Lubenice su upisane na tentativnu listu UNESCO-a 2005. UPU potencijalno može imati negativan utjecaj na kulturno-povijesnu cjelinu. Konzervatorski odjel u Rijeci je dao Mišljenje o sadržaju Strateške da se procjena utjecaja na kulturnu baštinu treba temeljiti na metodologiji ICOMOS-a za izradu studije <i>Heritage Impact Assessment</i> (HIA) – Procjena utjecaja na kulturnu baštinu i krajobraz, odnosno na zonu zaštite Povijesne urbane cjeline naselja Lubenice. Sukladno navedenom, izrađena je Studija utjecaja na kulturnu baštinu i krajobraz.
Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (Okvirna direktiva o vodama) (SL L 327, 22. 12. 2000).	Osiguravanje dostatnih količina površinskih i podzemnih voda dobre kakvoće potrebnih za održivu, uravnoteženu i pravičnu uporabu voda; Znatno smanjenje onečišćenja podzemnih voda; Zaštita kopnenih površinskih voda i morskih voda; Postizanje ciljeva relevantnih međunarodnih ugovora, uključujući i one koji su usmjereni na eliminaciju onečišćenja morskog okoliša	UPU neće značajno doprinijeti ciljevima Direktive, no UPU u odredbama sadrži mjere zaštite voda koje obuhvaćaju pročišćavanje otpadnih voda. Također, planirana je izgradnja biološkog bazena koji u jednom dijelu pročišćava vodu pomoću mikroorganizama i vegetacije.
Pariški sporazum (Pariz, 2015).	Svrha Sporazuma je poboljšanje provedbe Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime, uključujući njezin cilj. Njime se nastoji u kontekstu održivog razvoja i nastojanja za iskorjenjivanje siromaštva pojačati globalni odgovor na opasnost od klimatskih promjena, među ostalim i sljedećim mjerama: - zadržavanja povećanja globalne prosječne temperature na razini koja je znatno niža od 2 °C iznad razine u predindustrijskom razdoblju te ulaganjem napora u ograničavanje povišenja temperature na 1,5 °C iznad razine u predindustrijskom razdoblju, prepoznajući da bi se time znatno smanjili rizici i utjecaji klimatskih promjena; - povećanjem sposobnosti prilagodbe negativnim utjecajima klimatskih promjena te poticanjem otpornosti na klimatske promjene i razvoja s niskim razinama emisija stakleničkih plinova na način kojim se ne ugrožava proizvodnja hrane;	UPU ne djeluje direktno u skladu s ciljevima Pariškog sporazuma, no predloženim mjerama za održive načine uređenja, korištenja u kampu utječe se na smanjenje stakleničkih plinova.

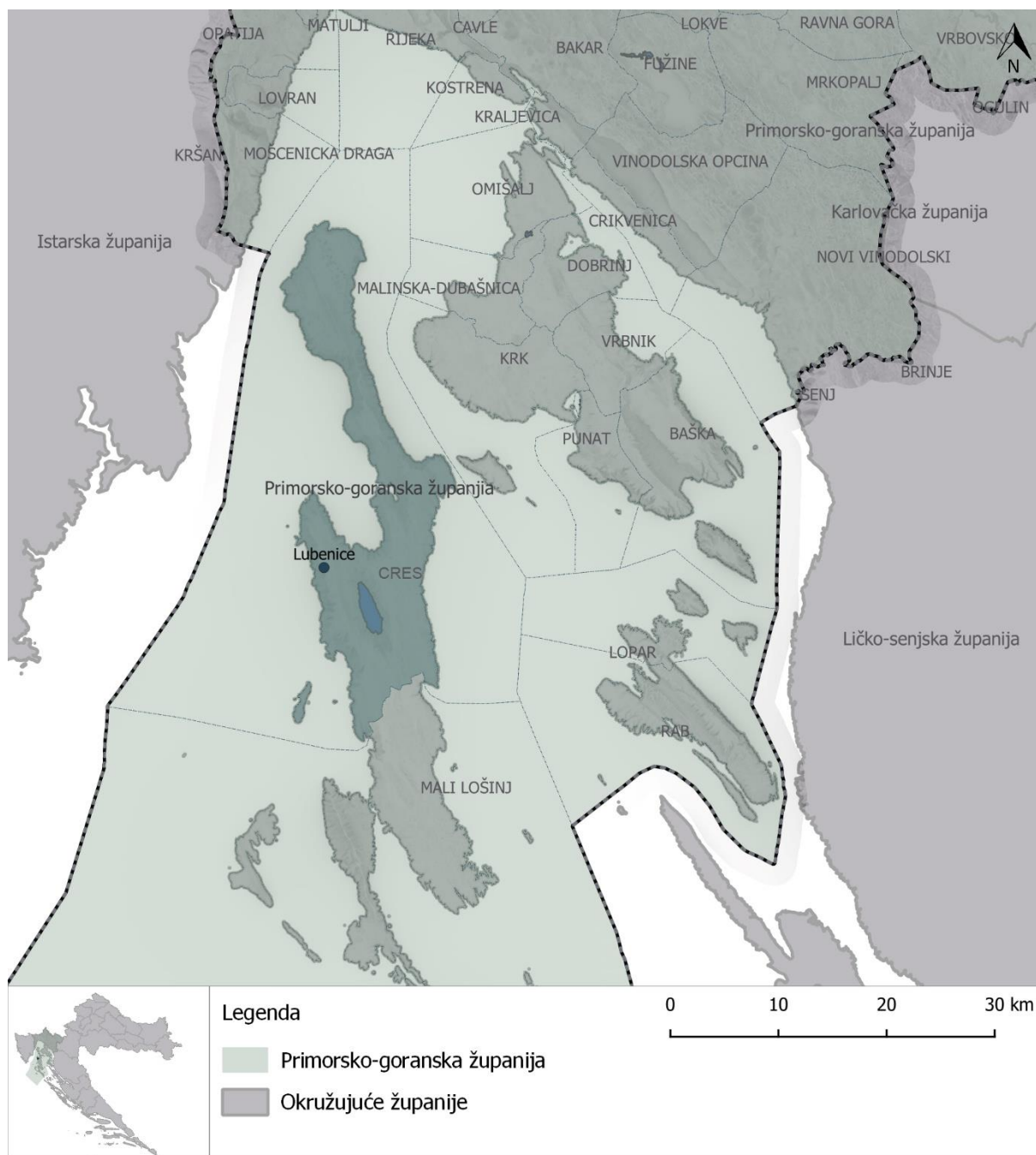
KONVENCIJA/PROTOKOL/SPORAZUM	CILJEVI KOVENCIJE/PROTOKOLA/SPORAZUMA	ODNOS PLANA
	usklađivanjem financijskih tokova s nastojanjima usmjerenima na niske emisije stakleničkih plinova i razvoj otporan na klimatske promjene.	
Konvencija o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja (Barcelona, 1976.) Na temelju notifikacije o sukcesiji Republika Hrvatska stranka je Konvencije od 8. Listopada 1991. NN-MU br. 12/93. Protokol o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćenja kopnenim izvorima (Atena, 1980.) Na temelju notifikacije o sukcesiji Republika Hrvatska stranka je Protokola od 8. listopada 1991. NN-MU br.12/93. Protokol o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćenja kopnenim izvorima i aktivnostima (Siracusa, 1996.), Republika Hrvatska potpisala je Protokol. Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Barcelona, 2008.), objavljen je u NN-MU br.8/12, stupio je na snagu u odnosu na Republiku Hrvatsku 28. Veljače 2013., a taj datum je objavljen u NN-MU br. 2/13.	Konvencija i protokol imaju za cilj eliminaciju onečišćenja iz kopnenih izvora izlistanih u Prilogu I Protokola; zatim ograničavanje onečišćenja tvarima ili izvorima s kopna izlistanih u Prilogu II te ispuštanja moraju biti strogo podložna postupcima izdavanja odobrenja od strane nadležnih državnih tijela, vodeći računa o odredbama Priloga III Protokola. Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja ima sljedeće ciljeve: 1. Omogućavanje, putem racionalnog planiranja aktivnosti, održivog razvitka obalnih područja osiguravanjem da su okoliš i krajobraz uzeti u obzir u suglasju s gospodarskim, socijalnim i kulturnim razvitkom; 2. Očuvanje obalnih područja na korist sadašnjih i budućih naraštaja; 3. Osiguravanje održivog korištenja prirodnih resursa, posebice u odnosu na korištenje voda; 4. Osiguravanje očuvanja cjelovitosti obalnih ekosustava, krajobraz i geomorfologije; 5. Sprječavanje i/ili smanjivanje učinaka prirodnih rizika i posebno promjene klime koji mogu biti izazvani prirodnim djelovanjem ili ljudskim djelatnostima; 6. Postizanje usklađenosti između javnih i privatnih inicijativa i svih odluka javnih vlasti na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, a koje utječu na korištenje obalnog područja.	UPU u odredbama sadrži mjere zaštite koje odgovaraju ciljevima Konvencije i Protokola, no potencijalno je i u suprotnosti zbog mogućih negativnih utjecaja na krajobraz i kulturnu baštinu u obalnom području u kojem se obuhvat UPU-a nalazi.
Okvirna direktiva o morskoj strategiji 2008/56/EZ	Zaštita, očuvanje, omogućavanje oporavka i obnavljanje morskih i obalnih ekosustava te održivo korištenje ekosustavnih usluga; Očuvanje zaštićenih područja u moru i ekološki značajnih područja EU NATURA 2000; Smanjenje onečišćenja u morskom i obalnom okolišu u cilju očuvanja zdravlja ljudi, ekosustava i omogućavanja korištenja mora i obale; Uspostavljanje i/ili održavanje ravnoteže između ljudskih aktivnosti i prirodnih resursa primjenom ekosustavnog pristupa.	UPU ne djeluje direktno u skladu s ciljevima Okvirne direktive, no UPU u svojim odredbama upućuje na postizanje ravnoteže između ljudskih aktivnosti, odnosno izgradnje kampa i postojećih prirodnih resursa.

5 Postojeće stanje okoliša

5.1 Prostorni obuhvat

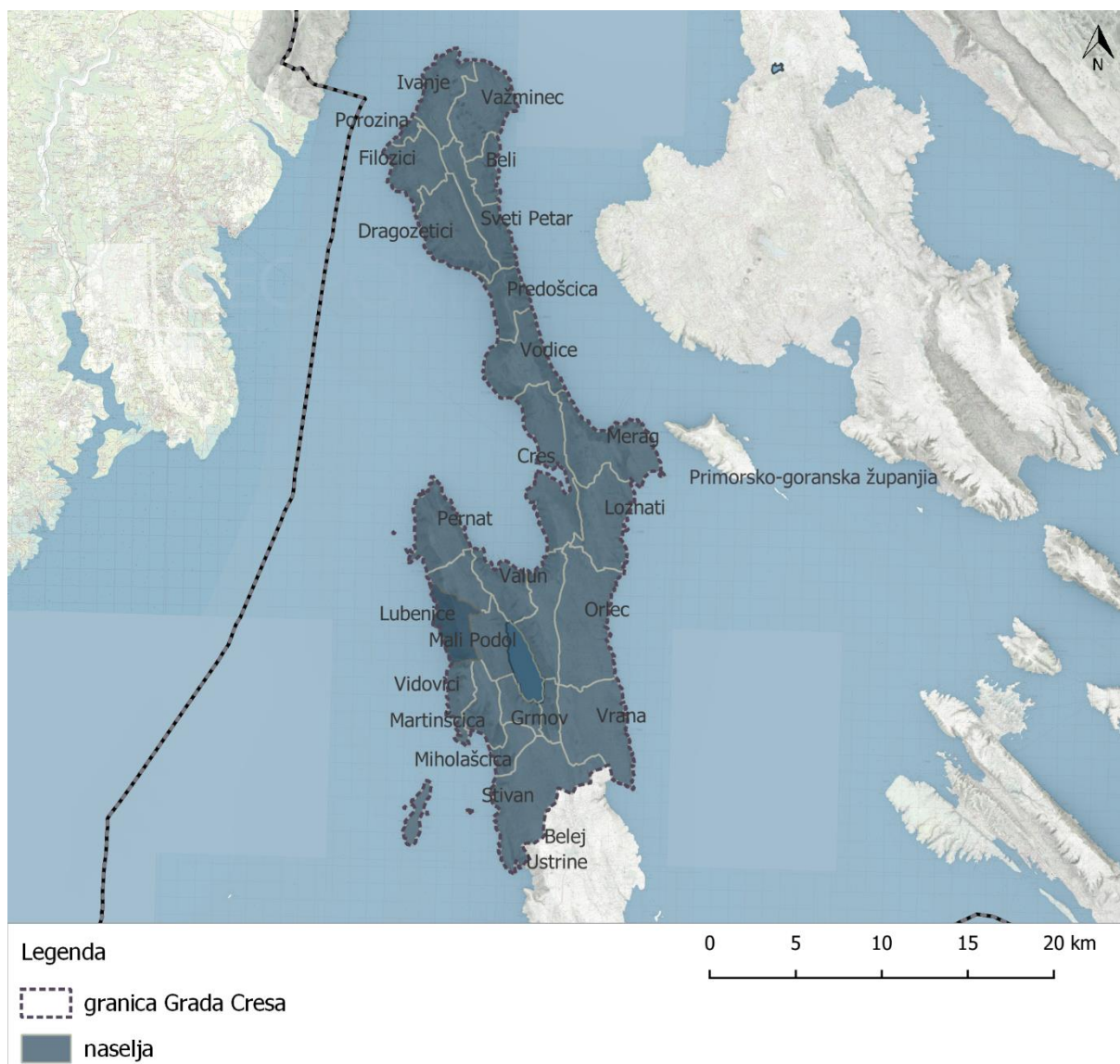
Lokacija UPU-a nalazi se na području naselja Lubenice na otoku Cresu koji je smješten u Kvarnerskom zaljevu i najsjeverniji je otok Jadranskog akvatorija. Otok Cres administrativno pripada Primorsko-goranskoj županiji i dvama gradovima, Gradu Cresu i Gradu Malom Lošinj. Dio je cresko-lošinjskog otočja, smješten između istočne obale Istre i istočnog niza kvarnerskih otoka (Krka, Raba i Paga) i otoka Lošinja s južne strane. Lubenice pripadaju Gradu Cresu koji graniči sa područjima gradova Rijeka, Krk, Rab te općinama Mošćenička Draga, Kostrena, Omišalj, Malinska i Lopar te na zapadnom dijelu sa prostorom Istarske županije (Slika 3).

Prema uvjetno-homogenoj regionalizaciji Republike Hrvatske Grad Cres dio je Kvarnerskog otočja unutar Kvarnersko primorsko-otočnog prostora kojeg, osim cresko-lošinjske skupine otoka, čine još i otok Krka te Rab s pripadajućim manjim otocima (Magaš, 2013). Cresko-lošinjska otočna skupina je najveći prostor Kvarnera. To je jedinstvena otočna skupina obilježena istaknutim krškim kamenjarsko-stočarskim krajolicima, odnosno procesima reforestacije oko Osorčice i drugih dijelova otočne skupine.

Slika 3. Geografski položaj Grada Cresa

Područje Grada Cresa obuhvaća prostor od 1 105 km², od čega je 291 km² kopna (oko 26 % površine) i oko 814 km² mora. Područje Grada Cresa obuhvaća 26 naselja: Beli, Cres, Dragozetići, Filozići, Porozina, Grmov, Ivanje, Loznati, Lubenice, Mali Podol, Martinšćica, Merag, Miholašćica, Orlec, Pernat, Predošćica, Stanić, Stivan, Sveti Petar, Valun, Važminec, Vidovići, Vodice, Vrana, Zbičina i Zbišina (Slika 4).

Slika 4. Administrativno-teritorijalna podjela Grada Cresa

5.2 Geološka obilježja

Na području Grada Cresa ustanovljene su stijene isključivo sedimentnog tipa, koje prema geološkoj starosti pripadaju geološkim dobima krede i paleogena, kao i mlade kvartarne tvorevine. Kredne naslage su u litološkom smislu karbonatne stijene (vapnenci, dolomitični vapnenci i karbonatne breče), a paleogenske naslage vapnenci i fliš. Kvartarne naslage su litogenetski različite i tvore slabovezani do nevezani pokrivač na krednim i paleogenskim stijenama. Prema novijim geotektonskim koncepcijama smatra se da je na području sjeveroistočnog Jadrana došlo je do subdukcije Jadranske karbonatne platforme pod Dinarsku karbonatnu platformu. U skladu s navedenim, na području Kvarnera razlikuju se tri regionalne strukturne jedinice: Dinarik, Adrijatik i Istra. Budući da po cresko-lošinjskom otočju prolazi granica između geodinamskih jedinica, smatra se da otoci Unije, Susak te Vele i Male Srakane, kao i jugozapadne obale otoka Lošinja i Ilovika, pripadaju jedinici Istra (tektonska jedinica Unije-Susak). Otok Cres pripada tektonskoj jedinici Cres-Lošinj koja je sastavni dio geodinamske jedinice Adrijatik. Kredne stijene su raznolike strukture i teksture, ali u cjelini karbonatnog litološkog sastava. Naslage donje krede tvore litostratigrafski članovi barema, apta i alba (K1). To su vapnenci, breče i dolomiti. Vapnenci su većinom tankoslojeviti (pločasti) i sivosmeđe do tamnosmeđe boje. Breče su gromadaste, bez izražene slojevitosti, sačinjene od fragmenata sivosmeđih vapnenaca povezanih kalcitnim vezivom. Prijelazne kredne naslage, između donje i gornje krede, tvore litostratigrafski članovi alba do cenomana (K1,2). To su pretežito dolomiti, unutar kojih se sporadično pojavljuju dolomitne breče i vapnenci. Dolomiti imaju izraženu slojevitost i sivosmeđu do bijeloružičastu boju. Breče su izgrađene od fragmenata dolomita i dolomitnih vapnenaca, povezanih također dolomitnim vezivom. Vapnenci se pojavljuju u obliku proslojaka unutar dolomita. Gornjokredne naslage tvore litostratigrafski članovi cenomana do turona (K21,2) i turona do senona (K22,3). To su strukturno i teksturno različiti tipovi vapnenaca. Najčešće su bijele do sivobijele boje, a nalaze se kao slojeviti ili gromadasti. Paleogenske stijene imaju sljedeće litostratigrafske članove: foraminiferski vapnenci paleocena do donjeg eocena (Pc3 E1) i naslage fliša srednjeg do gornjeg eocena (E2,3). Foraminiferski vapnenci su svijetlosmeđe do smeđe boje i slabo izražene slojevitosti. Naslage fliša sastoje se od glinovitih siltita do siltoznih glinaca s proslojcima sitnozrnastih pješčenjaka. Kredne karbonatne stijene izgrađuju gotovo cjelokupni pripadajući dio otoka Cresa (od područja Tramuntane na sjeveru do Ustrina i uvale Koromačna na jugu teritorija), kao i na otoku Zeča. Paleogenske naslage vidljive su na površini terena samo mjestimično u obliku manjih izoliranih pojaseva u području Tramuntane (foraminiferski vapnenci), na zapadnoj obali od Lubenica do Martinšćice (foraminiferski vapnenci i fliš) i između naselja Merag i drage Krušćica na istočnoj obali otoka (foraminiferski vapnenci i fliš). Kvartarne tvorevine su genetski i litološki vrlo različite. Najznačajniji litološki tipovi na kopnu su padinske tvorevine, crvenica i naplavine, a u podmorju marinski sedimenti. Padinske tvorevine susreću se u obliku aktivnih sipara ili vezanih sipara na strmim karbonatnim padinama ili u podnožju vertikalnih litica. Čest je slučaj pojave podmorskih sipara, najčešće kao nastavka onih na kopnu. Crvenica se često susreće kao pokrivač na karbonatnim naslagama, posebice vapnencima. Po sastavu je pretežito glinovito-prašinsti materijal karakteristične smeđecrvene boje. Površinski veće i kontinuirane nakupine crvenice ustanovljene su na području Tramuntane, posebice kod naselja Dragozetići i Beli, kao i južnije kod naselja Lubenice i Stivan. Naplavine odnosno proluvijalni nanos susreće

se u donjim, najčešće zaravnjenim dijelovima bujičnih vodotokova. To su najčešće šljunkovite do šljunkovito-pjeskovite nakupine, u kojima se ponekad nalaze valutice. Mjestimice se naplavine pokrivene naslagama nalik crvenici. Veće površine pokrivene naplavinama nalaze se kod naselja Beli, u dragi Krušćica, kod Valuna, na sjevernom i južnom kraju luke Cres i jezera Vrana, kao i kod naselja Martinšćica i Miholašćica. Obala sjevernog dijela otoka Cresa, hridinasta je i većim dijelom vrlo strma s brojnim strmčima. Podmorje gotovo uz samu obalu dosiže dubinu od 50 m. Šljunčana žala, duljine većinom manje od 50 m, nalaze se na dnu brojnih bujičnih jaruga. Uvala luke Cres duboko je uvučena u kopno na istočnom dijelu Valunskog zaljeva. Južni dio luke Cres je zamočvaren. Obala između rta Pernat i Valuna također je hridinasta i strma. Pojedinačna šljunčana žala, duljine većinom manje od 50 m, nalaze se na dnu bujičnih jaruga. Najznačajnije žalo je uz naselja Valun. Zapadna obala otoka, od rta Pernat na ulazu u Valunski zaljev, do uvale Martinšćica, hridinasta je, strma do nepristupačna s mjestimičnim strmčima. Podmorje dosiže dubinu od 50 m gotovo uz samu obalu. Pojedinačna šljunčana žala, duljine najčešće manje od 50 m, nalaze se na dnu bujičnih jaruga. Šljunčani žali nalaze se između naselja Martinšćica i Miholašćica. Istočne obale središnjeg dijela otoka Cresa, od uvale Krušćica do uvale Koromačna, hridinaste su, ali većinom vrlo strme i nepristupačne. Podmorje gotovo uz samu obalu dosiže dubinu od 50 m (PPUG Cresa).

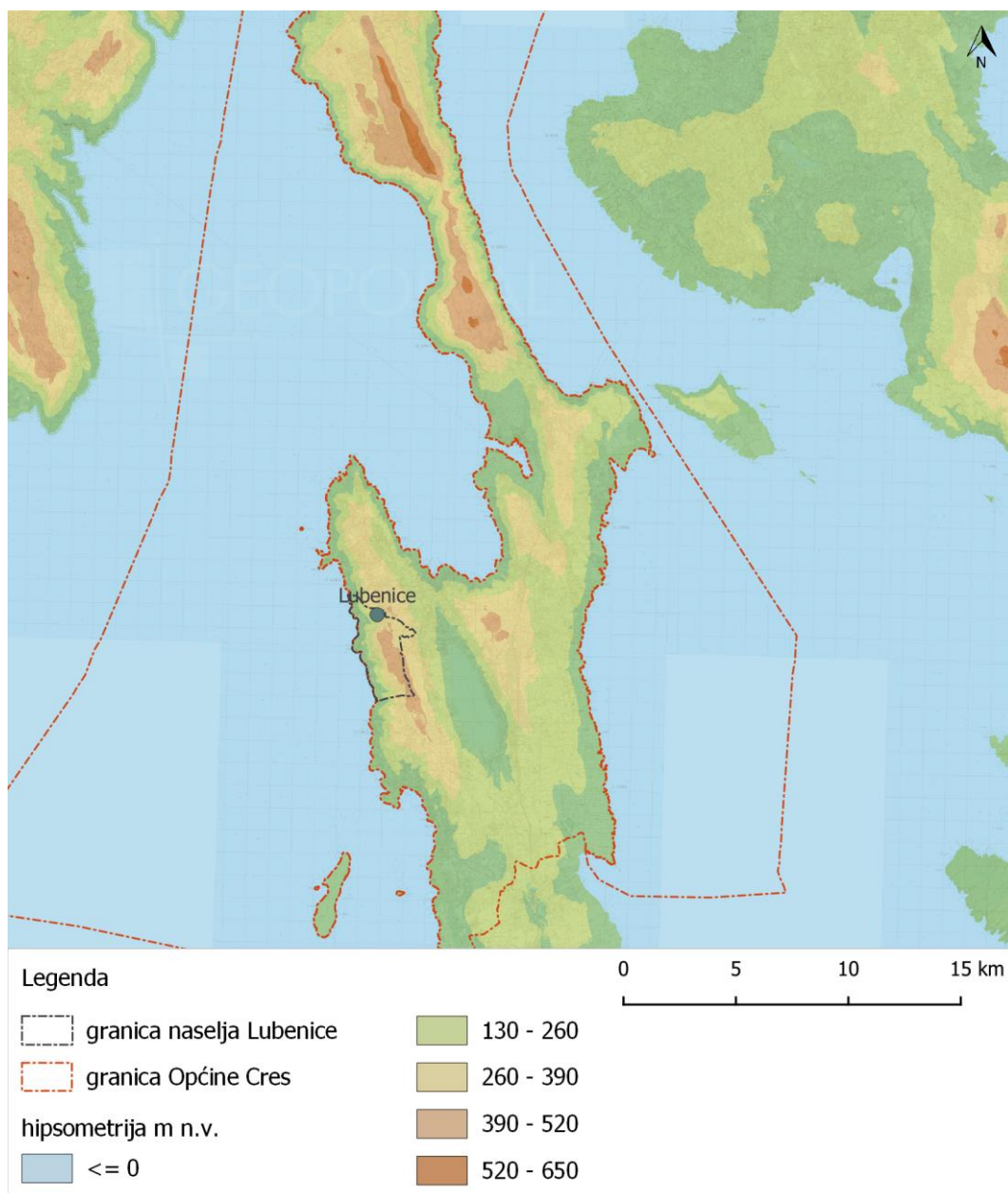
Na samoj lokaciji UPU-a, u građi terena prevladavaju pretežno smeđi, smeđe sivi i sivi uslojeni vapnenci donje kredne starosti s lećama dolomita i breča.

Smjer pružanja otoka Cresa je u smjeru Dinarida s izraženim grebenima. U sjevernom dijelu otoka su dva grebena koja su paralelna i imaju veću nadmorsku visinu od 400 metara. Čini ga niz vrhova; Mali Vrh (456 m), Sridnji (585 m), Orline (601 m), Gorice (648 m), Sis (636 m), Barbin (468 m) i Gračišće (562 m). Istočno od tog grebena je nešto niži lanac koji se pruža od vrhova Halm (431 m), Oštri (436 m) i Veli Crni (529 m). Kod Velikog Gradišća, gdje je otok Cres najuži, glavni greben postepeno se spušta prema jugu i od nadmorske visine preko 500 metara daljnji lanac čine vrhovi tek nešto više iznad 300 metara. Tu je i početak srednjeg dijela otoka Cresa. U obalnom pojasu kod Lubenica je drugi greben srednjeg dijela otoka, koji se pruža uz zapadnu obalu od rta Pernat do Martinšćice. Tu su vrhovi iznad 300 metara nadmorske visine. Najviši dio tog grebena je oko Lubenica i južnije, s vrhovima 447 metara i vrhom Helm 483 metra. Južno od Vranskog jezera teren se postepeno blago spušta prema Punta Križi. Između grebena Lubenica na zapadnoj obali i ostataka grebena na istočnoj obali smješten je jedan od najznačajnijih prirodnih fenomena otoka - Vransko jezero koje predstavlja prirodni rezervoar pitke vode površine 5,75 km². Vransko jezero je najveća kriptodepresija u Hrvatskoj, tj. njegova je površina iznad razine mora, a dno (74 m dubine) mu se nalazi ispod morske razine (PPUG Cresa).

Glavni egzokrški oblici na otoku su ponikve. Cres je zbog ljuskave strukture, uzdužnih rasjeda, pukotinskog sastava i intenzivne korozijske podloga pogodan za razvoj ponikava. Karbonati su formirali površinski reljef kao i reljefne oblike endokrša. Na cijelom otoku Cresu zasad su poznate 42 speleološke pojave (Buzjak, 1997).

Šire područje Lubenica je definirano vrškom brdskog bloka kojeg čine izduženi hrbat (s najvišim vrhom Helm, 483 m n.v.) i uzdužna prostrana dolomitna udolina u podnožju hrpta (Podol) koja se proteže istočnom stranom bloka. Sjeverni dio područja (vršak Pernatskog

poluotoka) je zaravnjeniji s većim brojem ponikvi, dok je dio uz Vransko jezero valovitiji, što se očituje u izmjeni udolina i uzvisina te razvijenim strmim stranama prema jezeru.

Slika 5. Hipsometrijska karta dijela otoka Cresa

5.3 Georaznolikost

Georaznolikost je u smislu Zakona o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) raznolikost nežive prirode, a čine je raznolikost tla, stijena, minerala, fosila, reljefnih oblika, podzemnih objekata i struktura te prirodnih pojava i procesa koji su ih stvarali kroz geološka razdoblja, a stvaraju ih i danas. Osim georaznolikosti često se upotrebljava i pojam geobaštine. Geobaštinu predstavljaju značajni lokaliteti, stijene, minerali i fosili, geološki procesi, geomorfološki oblici te tla koji imaju ključnu ulogu u razumijevanju

zemljine prošlosti. To su lokaliteti koji imaju znanstvenu, obrazovnu, kulturnu i/ili estetsku vrijednost, rijetki su ili ugroženi djelovanjem čovjeka, zbog čega ih je potrebno zaštititi i ostaviti budućim generacijama.

Trenutno važeći temeljni dokumenti za očuvanje geobaštine su Zakon o zaštiti prirode i Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine (NN 72/17). Zakonom o zaštiti prirode definiraju se prirodne vrijednosti kao dijelovi prirode koji zaslužuju posebnu zaštitu radi očuvanja bioraznolikosti, georaznolikosti te krajobrazne raznolikosti, zbog osjetljivosti, znanstvenog, kulturološkog, estetskog, gospodarskog i drugog javnog interesa.

Speleološki objekti su prema Zakonu o zaštiti prirode prirodno formirane podzemne šupljine (špilje, jame, ponori i dr.). Za speleološke objekte se izrađuje katastar te je isti dostupan na mrežnim stranicama Bioportala (<http://www.bioportal.hr/gis/>) prema kojem se u naselju Lubenice nalaze dva speleološka objekta i to špilja Grancina i te špilja Plava Grot, obje na samoj obali mora.

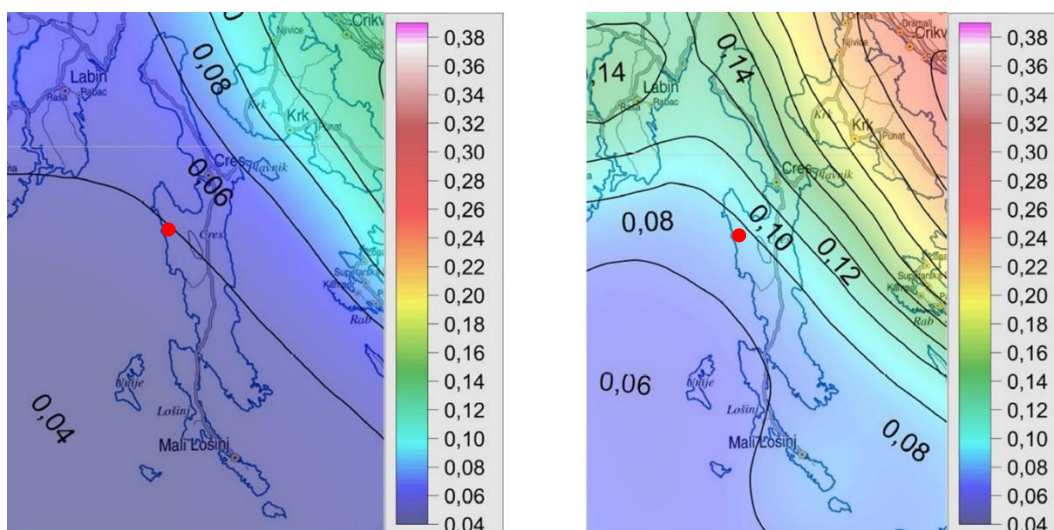
Georaznolikost je vrlo krhka, ranjiva i neobnovljiva te podložna trajnom oštećivanju i uništavanju stoga ju je potrebno adekvatno očuvati i zaštititi. Prijetnje očuvanju georaznolikosti čine fragmentacija lokaliteta, gubitak otkrivenosti i vidljivosti, gubitak pristupa, prekid prirodnih procesa te onečišćenje. Kao ključni problemi zaštite georaznolikosti prepoznaje se nedovoljna spoznaja o vrijednosti i značaju georaznolikosti i njezinih sastavnica te neodgovarajuće obrazovanje o georaznolikosti na svim razinama. Problem u speleološkim objektima su divlje deponije otpada koje osim što ugrožavaju georaznolikost samih objekata, ugrožavaju pripadajuću faunu te pitku vodu.

5.4 Seizmološka obilježja

Područje Kvarnera je seizmički aktivno. Istraživanja pokazuju da je uzrok seizmičke aktivnosti već spomenuto regionalno podvlačenje Jadranske ploče pod Dinaride u dubini, a bliže površini strukturne promjene u obliku navlačenja. Takve strukturne promjene odražavaju se na površini pojačanim neotektonskim pokretima. Prema dosadašnjim spoznajama, u visini Istre i Cresa podvlačenje je blago, pod nagibom oko 15°, dok se ploha Mohorovičićevog diskontinuiteta, koja obilježava granicu između kore i plašta, nalazi na dubini od 18 km. Idući prema sjeveroistoku, u zoni većih gravimetrijskih gradijenata, počinje naglo tonjenje repnog horizonta na dubinu 10 do 15 km, čiji nagib doseže 30°. Najveća seizmotektonska aktivnost je u zoni prosječne širine 30 km koja se proteže od Klane preko Rijeke i Vinodola, a obuhvaća i sjeveroistočni dio otoka Krka. Ispod te zone je najveće tonjenje i najveća dubina Mohorovičićevog diskontinuiteta od preko 40 km. Sile stresa i reakcije na njega, kao i gravitacija stvaraju koncentraciju napona u dubini što izaziva potrese. Područje Grada Cresa nalazi se jugozapadno od opisane seizmotektonske aktivne zone. Osnovna značajka seizmičnosti u kvarnerskom području je pojava većeg broja relativno slabijih potresa u seizmički aktivnim razdobljima. Hipocentri, odnosno žarišta potresa, nalaze se na dubini od svega 2 do 30 km, što je relativno plitko. Zato su potresi lokalni i obično ne zahvaćaju šire područje. Epicentralna područja su u Klani, samoj Rijeci, između Omišlja i Dobrinja, kao i između Bribira i Grižana u Vinodolskoj udolini. Prema Seizmičkoj mikrorajonizaciji Rijeke, u sklopu koje je najdetaljnije obrađen priobalni dio Primorsko-goranske županije, u toj aktivnoj zoni, osnovni stupanj seizmičnosti je 7⁰

MCS ljestvice, a prema Klani i Bribiru povećava se na 8⁰. Idući prema jugozapadnom rubu (Cresko-lošinjsko otočje), kao i sjeveroistočnom (dio Gorskog kotara), osnovni stupanj se smanjuje na 6⁰ do 5⁰ MCS ljestvice. Dosad najjači potres na području Primorsko-goranske županije dogodio se 1916. u zoni Bribir-Grižane. Imao je magnitudu $M = 5,8$ i intenzitet u epicentru $I_0 = 7-8^0$ MCS. Prema novim saznanjima najjači potresi na području Primorsko-goranske županije mogu doseći jačinu od $M = 6,5$. Seizmički valovi mogu doći do područja Grada Cresa i iz dva susjedna epicentralna područja: furlanskog i ljubljanskog, gdje se mogu očekivati potresi većih magnituda. Seizmički aktivno epicentralno područje nalazi se i jugozapadno, u jadranskom podmorju (PPUG Cresa).

Na slici u nastavku (Slika 6) su prikazani isječki iz Karte potresnih područja Hrvatske (M. Herak, Geofizički Zavod PMF, Zagreb, 2011.). Kartama u nastavku prikazana su potresom prouzročena horizontalna poredbeno vršna ubrzanja (agR) površine temeljnog tla tipa A čiji se premašaj tijekom bilo kojih $t=50$ godina, odnosno $t=10$ godina očekuje s vjerojatnošću od $p=10\%$. Za povratni period od 475 godina na području Lubenica može se očekivati potres koji će prouzročiti akceleraciju vrijednosti 0,088 g ljestvice dok se za povratni period od 95 godina na području zahvata može očekivati potres koji će prouzročiti akceleraciju vrijednosti 0,051 g.

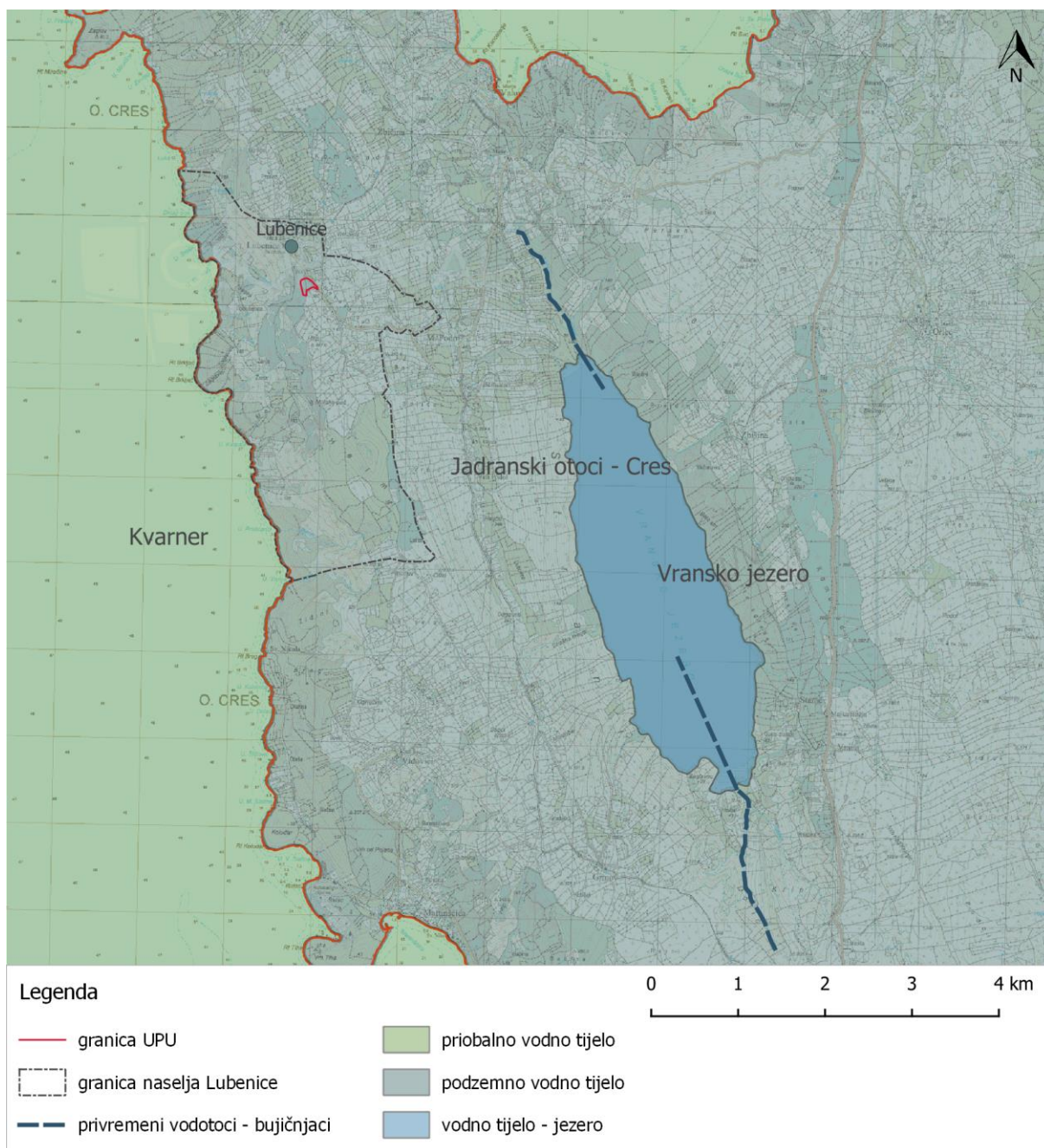

Slika 6. Karta potresne opasnosti otoka Cresa i okolnog područja za povratno razdoblje: 95 godina (lijevo), 475 godina (desno)

5.5 Hidrogeološka i hidrološka obilježja

U strukturno-tektonskom pogledu otok Cres s jezerom Vrana pripada Jadranskoj karbonatnoj platformi (Herak, 1986, 1992.). Generalni smjer prostiranja struktura je sjeverozapad-jugoistok, a to je i smjer uzdužne osi jezera. Područje Cresa predstavlja tipično krško područje, u kojem su karbonatne stijene (vapnenci i dolomiti) dobro vodopropusni medij, a klastične stijene vodonepropusne i uglavnom ograničavaju i usmjeruju kretanje podzemne vode krškim podzemljem. Prema Planu upravljanja vodnim područjem 2016.-2021. (NN 66/16) otok Cres pripada cjelini podzemnih voda Jadranski otoci. Na otoku nema stalnih površinskih vodotoka, uslijed krške strukture oborinske vode otječu podzemnim tokovima. Na području Grada Cresa postoji nekoliko manjih bujičnih

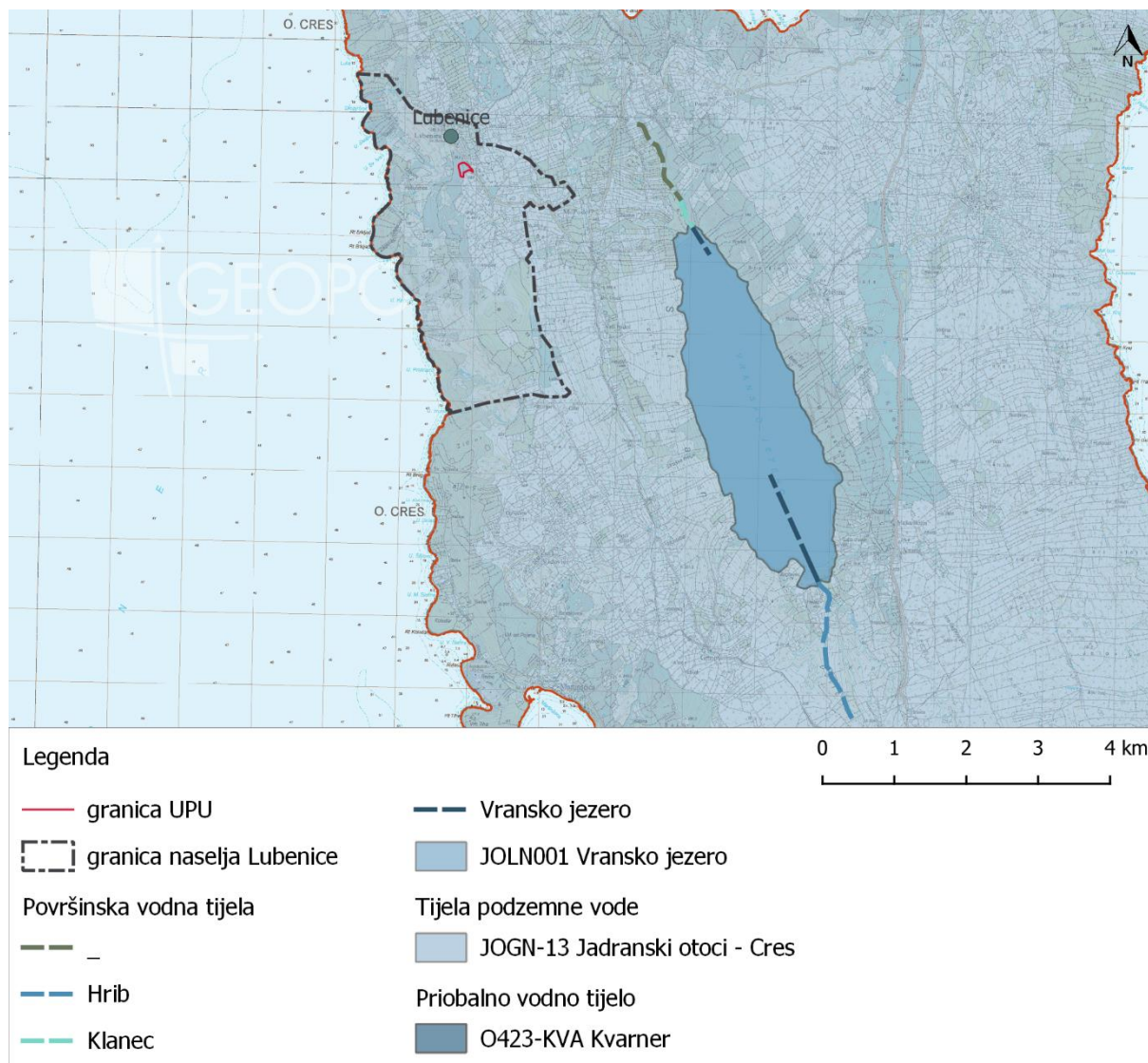
tokova kao što su bujice Strašna draga i Hrib u slivu jezera Vrana, bujica Beli na sjevernom dijelu otoka i još nekoliko manjih bujičnih tokova. Posebno obilježje otoka Cresa je i prisutnost većeg broja lokvi - površinskih prikupišta oborinskih voda, od kojih su neke i relativno značajnih dimenzija - promjera i po nekoliko desetaka metara. Do izgradnje vodovodnog sustava to su bila i jedina prikupišta vode za osiguranje vode za nekada vrlo rasprostranjeno ovčarstvo. Odumiranjem pastirskih stanova i lokve se uglavnom zapuštaju. Procjenjuje se da na Cresu ima oko 70 lokava. Među njima se po svojim dimenzijama najviše ističe lokva Kosmačev na sjevernom dijelu otoka, u blizini naselja Ivanji. Jezero Vrana, glavni izvor vodoopskrbe za otoke Cres i Lošinj, je dominantna hidrološka /hidrogeološka pojava na otoku. Jezero je formirano u kriptodepresiji izuzetnih dimenzija tektonskog porijekla, ali nema karakteristike tipično krške vodne pojave, jer nema vidljivog izviranja i otjecanja. Sliv je pretežno definiran površinskom razvodnicom - najveći dio sliva je izgrađen od slabo vodopropusnih dolomita. Istočna razvodnica još nije definirana. Površina jezera iznosi 5,75 km², a površina neposrednog - orografskog sliva 33 km². Volumen vode je čak 220 mil. m³. Jezero se nalazi u središnjem dijelu otoka, na udaljenosti od svega 3-5 km od mora. Najveća dubina u jezeru je 61,3 m ispod razine mora, a srednja razina u jezeru je 13,1 m n.m. Jezero predstavlja vidljivi dio otočnog krškog vodonosnika koji funkcionira na načelima dinamičkog uravnoteženja slatke vodne leće s morem. Volumen dijela jezera ispod razine mora iznosi 159 milijuna m³. U razdoblju 1929.-2014., maksimalni zabilježeni vodostaj iznosio je 16,86 mn.m. (1938.), minimalni 9,05 mn.m. (2012.) a srednji 12.66 m n.m. Prosječna godišnja amplituda kolebanja razine vode u jezeru iznosi oko 0,8 m. Površina vodnog lica pri srednjoj razini jezera iznosi 5,7 km². Jezero služi kao jedino izvorište vodoopskrbe otoka Cresa i Lošinja. Crpljenja su započela 1953.g., a na sadašnjoj razini potrošnje godišnje se crpi oko 2,3 milijuna m³ vode, pri čemu se srednje godišnje crpljene količine kreću do 75 l/s. Zbog sezonskog karaktera potrošnje vode, tijekom ljetnih mjeseci maksimalna dnevna crpljenja kreću se i do oko 160 l/s. Unatoč stagnirajućem trendu kretanja godišnjih količina oborina, postoji izraziti trend opadanja vodostaja, a koji se može pripisati kako crpljenjima iz jezerskog sustava za potrebe vodoopskrbe, tako i smanjenim dotocima u jezero te povećanom evaporacijom s površine jezera uslijed globalno prisutnog trenda povećanja temperatura zraka. Trend opadanja razina vode u jezeru za analizirano razdoblje 1928.-2014.g. iznosi kod maksimalnih razina 4.1 cm/god., a kod srednjih i minimalnih 3,9 cm/god. Nakon dugog razdoblja opažanja jezerskog sustava, prvi su se puta razine vode u jezeru značajno spustile u razdoblju 1989.-1990., dosegnuvši razinu vode od 9,11 m.n.m. Nakon blagog porasta vodostaja slična je situacija zapažena i 2008.g., da bi već 2012. bio dosegnut još kritičniji minimum od 9,05 m n.m. Pojava takvih ekstremnih minimuma još ne predstavlja neposrednu opasnost za jezerski sustav u smislu unosa povećanih sadržaja klorida. No, prisutni spomenuti negativni trendovi nameću potrebu aktivnog praćenja stanja i zaštitu jezera od precrpljivanja do koga bi moglo doći ukoliko se nastave zapažene klimatske promjene/varijacije. Neposredna posljedica povećanja temperature zraka očituje se i u povećanju temperatura vode Vranskog jezera tijekom razdoblja 1979.-2013. s dekadnim trendom porasta temperatura od 0,5 OC/god (Rubinić, 2015.) (PPUG Cresa). Hidrografska obilježja šireg područja naselja Lubenice prikazana su grafički u nastavku (Slika 7).

Slika 7. Hidrografska obilježja dijela otoka Cresa

5.6 Vodna tijela

Vodna tijela na širem području naselja Lubenice prikazana su na karti u nastavku (Slika 8).

Slika 8. Vodna tijela na širem području naselja Lubenice

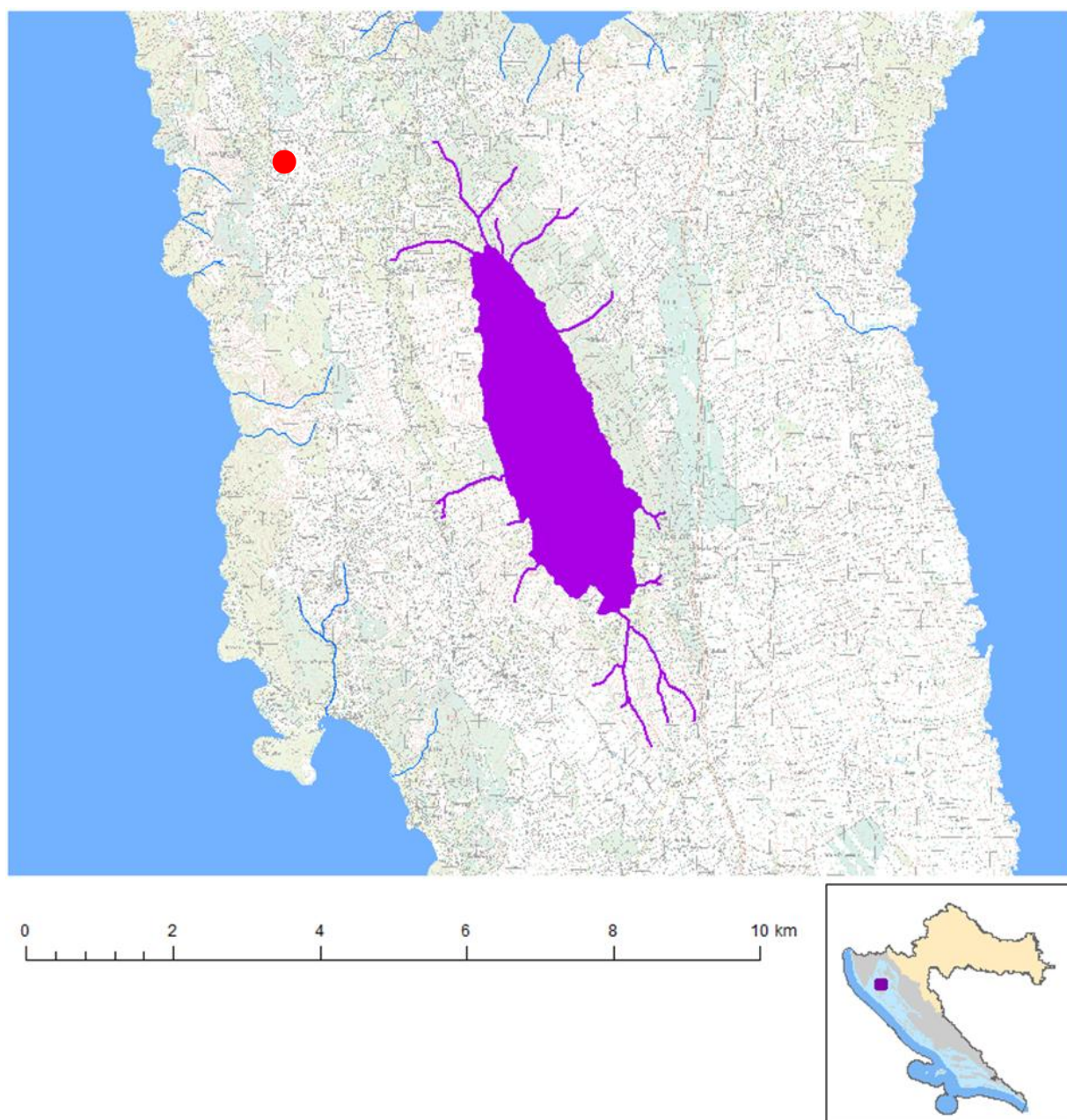
5.6.1 Površinska vodna tijela

Elementi za određivanje stanja površinskih voda određeni su *Uredbom o standardu kakvoće voda (NN 73/13, NN 151/14, NN 78/15, NN 61/16, 80/18)*. Konačno stanje površinskih voda određuje se temeljem ocjene ekološkog i kemijskog stanja. Pokazatelji za ocjenu ekološkog stanja dalje se dijele na biološke elemente kakvoće, fizikalno-kemijske pokazatelje, specifične onečišćujuće tvari te hidromorfološke elemente.

Na prostoru naselja Lubenice nema površinskih vodnih tijela. Na širem području nalazi se površinsko vodno tijelo JOLN001 Vransko jezero (Slika 9). Stanje površinskog vodnog tijela prikazano je u nastavku (Tablica 6).

Tablica 6. Stanje vodnog tijela JOLN001 Vransko jezero

Površinsko vodno tijelo	Kemijsko stanje	Hidromorfološki elementi	Specifične onečišćujuće tvari	Fizikalno kemijski pokazatelji	Biološki elementi kakvoće	Ekološko stanje	Konačno stanje
JOLN001 Vransko jezero	Dobro	Dobro	Vrlo dobro	Umjereno	Nema ocjene	Umjereno	Umjereno

Slika 9. Vodno tijelo JOLN001 Vransko jezero

5.6.2 Podzemne vode

Okvirna direktiva o vodama i Zakon o vodama definiraju podzemne vode kao sve vode ispod površine tla u zoni zasićenja i u izravnom dodiru s površinom tla ili podzemnim slojem. Osnova za izdvajanje cjelina podzemnih voda, u skladu sa zahtjevima Okvirne direktive o vodama je analiza geološke građe terena, poroznost, geokemijski sastav, hidrogeološke karakteristike, geomorfološke pojave, smjerovi i brzine toka podzemnih voda, napajanje podzemnih voda, odnos s površinskim tokovima, položaj cjelina podzemnih voda unutar riječnih slivova.

Podzemne vode RH podijeljene su u dva vodna područja: podzemne vode vodnog područja rijeke Dunav i podzemne vode jadranskog vodnog područja. Podjela je izvršena na temelju dva postojeća tipa poroznosti vodonosnika. Podzemne vode na području Lubenica spadaju u podzemne vode Jadranskog vodnog područja. Na području naselja Lubenica prostire se područje podzemne vode po nazivom JOGN_13 – Jadranski otoci – Cres (Slika 8). U nastavku je dan pregled osnovnih podataka i stanje podzemnog vodnog tijela (Tablica 7).

Tablica 7. Stanje tijela podzemne vode

Kod	Naziv	Kemijsko stanje	Količinsko stanje	Ukupno stanje
JOGN_13	Jadranski otoci – Cres	dobro	dobro	dobro

5.6.3 Priobalne vode

Pojam priobalne vode označava površinske vode unutar crte udaljene jednu nautičku milju od crte od koje se mjeri širina teritorijalnih voda u smjeru pučine, a mogu se protezati do vanjske granice prijelaznih voda u smjeru kopna. Polazna crta od koje se mjeri širina teritorijalnih voda definirana je člankom 18. Pomorskog zakonika (NN 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13 i 26/15, 17/19). U Planu upravljanja vodnim područjima 2016. – 2021. prezentirana je tipologija priobalnih voda koja je glavni kriterij kod određivanja vodnih tijela. Priobalno vodno tijelo koje teritorijalno dijelom pripada Gradu Cresu i naselju Lubenice je 0423-KVA Kvarner. Stanje priobalnog vodnog tijela 0423-KVA Kvarner prikazano je u nastavku (Tablica 8). Ukupno stanje priobalnog vodnog tijela je umjereno.

Tablica 8. Stanje priobalnog vodnog tijela 0423-VIK Vinodolski kanal

Prozirnost	Otopljeni kisik u površinskom sloju	Otopljeni kisik u pridnenom sloju	Ukupni anorganski dušik	Ortofosfati	Ukupni fosfor	Klorofil a	Fitoplankton	UKUPNO STANJE
dobro stanje	vrlo dobro stanje	vrlo dobro stanje	Vrlo dobro stanje	vrlo dobro stanje	vrlo dobro stanje	vrlo dobro stanje	dobro stanje	UMJERENO STANJE

Makroalge	Bentički beskralješnjaci (makrozoobentos)	Morske cvjetnice	Biološko stanje	Specifične onečišćujuće tvari	Hidromorfološko stanje	Ekološko stanje	Kemijsko stanje	
umjereno stanje	-	-	umjereno stanje	vrlo dobro stanje	vrlo dobro stanje	Umjereno stanje	dobro stanje	

5.6.4 Kakvoća mora za kupanje

Uredbom o kakvoći mora za kupanje (NN 73/08) propisuju se standardi kakvoće mora za kupanje na morskoj plaži kojima se određuju granične vrijednosti mikrobioloških pokazatelja i druge značajke mora. Na temelju rezultata praćenja kakvoće mora za kupanje određuju se pojedinačna, godišnja i konačna ocjena. Konačna ocjena određuje se po završetku posljednje i tri prethodne sezone kupanja prema graničnim vrijednostima.

Kontrola kakvoće mora za Grad Cres provodi se na 22 lokacije. Konačne ocjene za razdoblje 2018.-2021. g., na temelju 40 ispitivanja, pokazuju da je kakvoća mora na 21 lokaciji izvrsna, a na jednoj lokaciji nezadovoljavajuća (Martinšćica – Centar). Na toj jednoj lokaciji kakvoća mora za kupanje ocjenjena je konačnom ocjenom „nezadovoljavajuće“ zato jer je pojedinačna ocjena kakvoće mora za kupanje od 26.08.2019. nezadovoljavajuća. Konačna ocjena kakvoće mora za kupanje uzima u obzir rezultate praćenja kroz četverogodišnje razdoblje, uzimajući u obzir sve pojedinačne ocjene. Godišnja ocjena kakvoće mora za kupanje na ovoj lokaciji je „izvrsno“ za 2020. i 2021. g. (https://vrtlac.izor.hr/ords/kakvoca/kakvoca_detalji10).

5.6.5 Zaštićena područja - područja posebne zaštite voda

Zaštićena područja - područja posebne zaštite vode su ona područja gdje je radi zaštite voda i vodnoga okoliša potrebno provesti dodatne mjere zaštite, a određuju se na temelju Zakona o vodama i posebnih propisa. Na području k.o. Lubenice nalaze se sljedeća područja posebne zaštite voda (Tablica 9) koja su grafički prikazana (Slika 10) u nastavku poglavlja.

Tablica 9. Zaštićena područja - područja posebne zaštite voda na području k.o. Lubenice

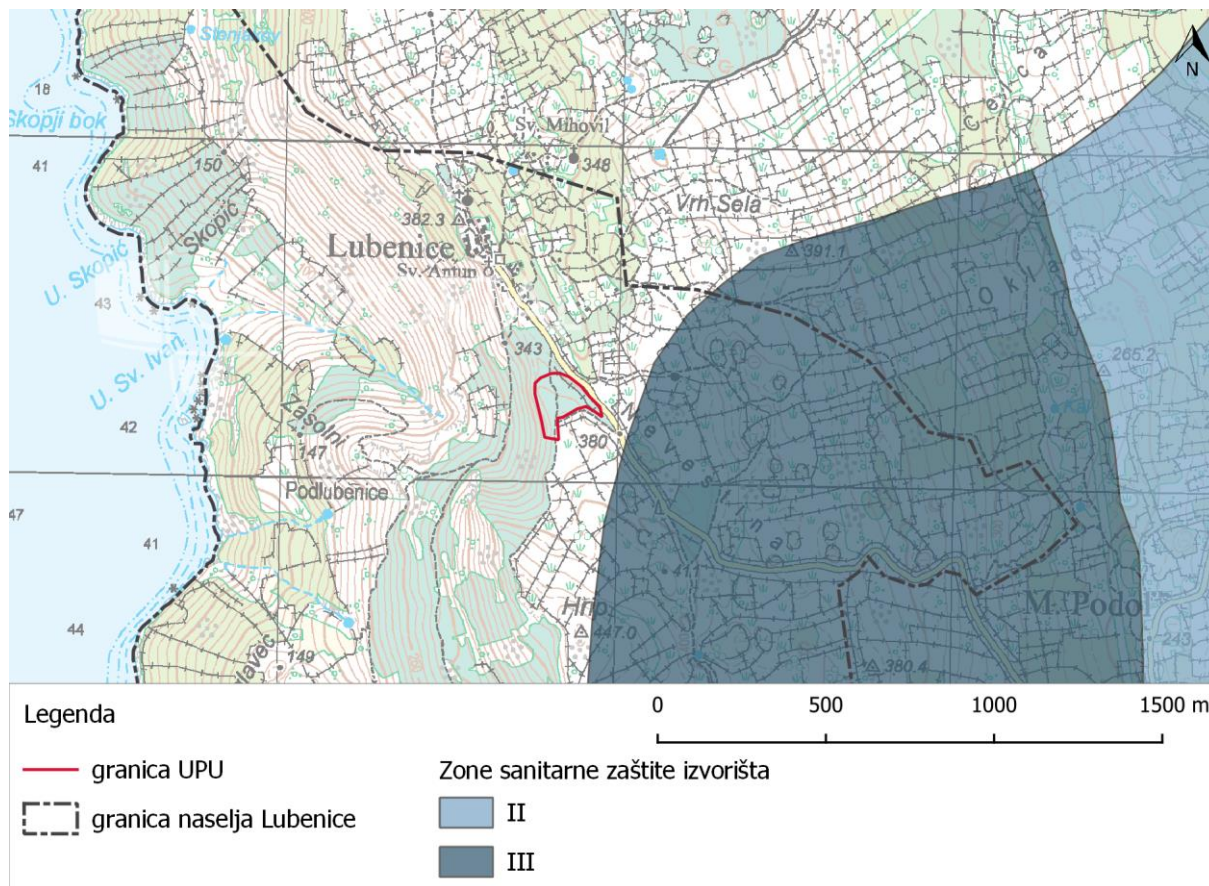
ŠIFRA RZP	NAZIV PODRUČJA	KATEGORIJA
A. Područja zaštite vode namijenjene za ljudsku potrošnju		
14000169	Vransko jezero	područja podzemnih voda
12297020	Vransko jezero	II zona sanitarne zaštite izvorišta
12297030		III zona sanitarne zaštite izvorišta
71005001	Vransko jezero	područja namijenjena zahvaćanju vode za ljudsku potrošnju
E. Područja namijenjena zaštititi staništa ili vrsta		
521000033	Kvarnerski otoci	Ekološka mreža (NATURA 2000) - područja očuvanja značajna za ptice
522001358	Otok Cres	Ekološka mreža (NATURA 2000) - područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove
523000005	Cres - rt Pernat - uvala Tiha	

Obuhvat UPU-a nalazi se unutar područja namijenjenim zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite sukladno Zakonu o vodama i/ili propisima o zaštiti prirode (ekološka mreža Natura 2000).

Područja zaštite vode namijenjene za ljudsku potrošnju ili rezervirane za te namjene u budućnosti obuhvaćaju:

- Zaštićena područja podzemnih voda određena Planom upravljanja vodnim područjima 2016.-2021. (NN 66/16);
- Zone sanitarne zaštite izvorišta i područja namijenjena zahvaćanju vode za ljudsku potrošnju koje se uspostavljaju radi zaštite područja izvorišta ili drugog ležišta vode koja se koristi ili je rezervirana za javnu vodoopskrbu. Zone se utvrđuju prema uvjetima propisanim u Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (NN 66/11 i 47/13) koji propisuje i obvezu izrade elaborata zona sanitarne zaštite. Predstavničko tijelo jedinice lokalne ili regionalne samouprave donosi i objavljuje Odluku o zaštiti izvorišta po zonama sanitarne zaštite. Gradsko vijeće Grada Cresa je 8. svibnja 2019. donijelo Odluku o zaštiti izvorišta jezero Vrana na otoku Cresu;
- Područja namijenjena zahvaćanju vode za ljudsku potrošnju na kojima je zbog postizanja ciljeva kakvoće voda potrebno provesti višu razinu ili viši stupanj pročišćavanja komunalnih otpadnih voda određena su prema Odluci o određivanju osjetljivih područja (NN 81/10, 141/15).

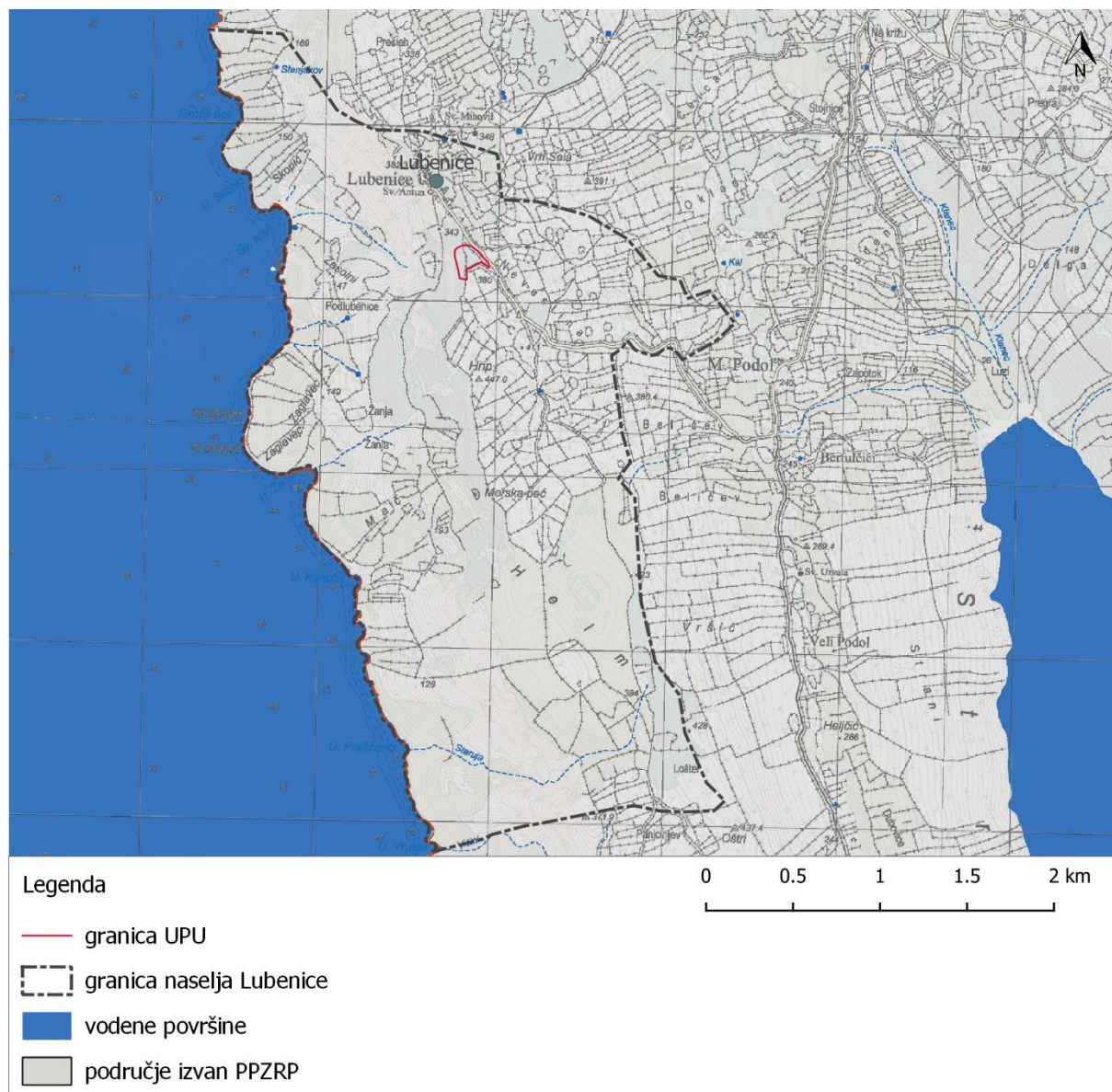
Područja podzemnih voda i područja namijenjena zahvaćanju vode za ljudsku potrošnju u potpunosti se preklapaju s područjima sanitarne zaštite izvorišta, stoga su zbog čitljivosti karte prikazana samo područja sanitarne zaštite izvorišta (Slika 10).

Slika 10. Zaštićena područja - područja posebne zaštite voda na području Lubenice

5.6.6 Opasnost i rizik od poplava

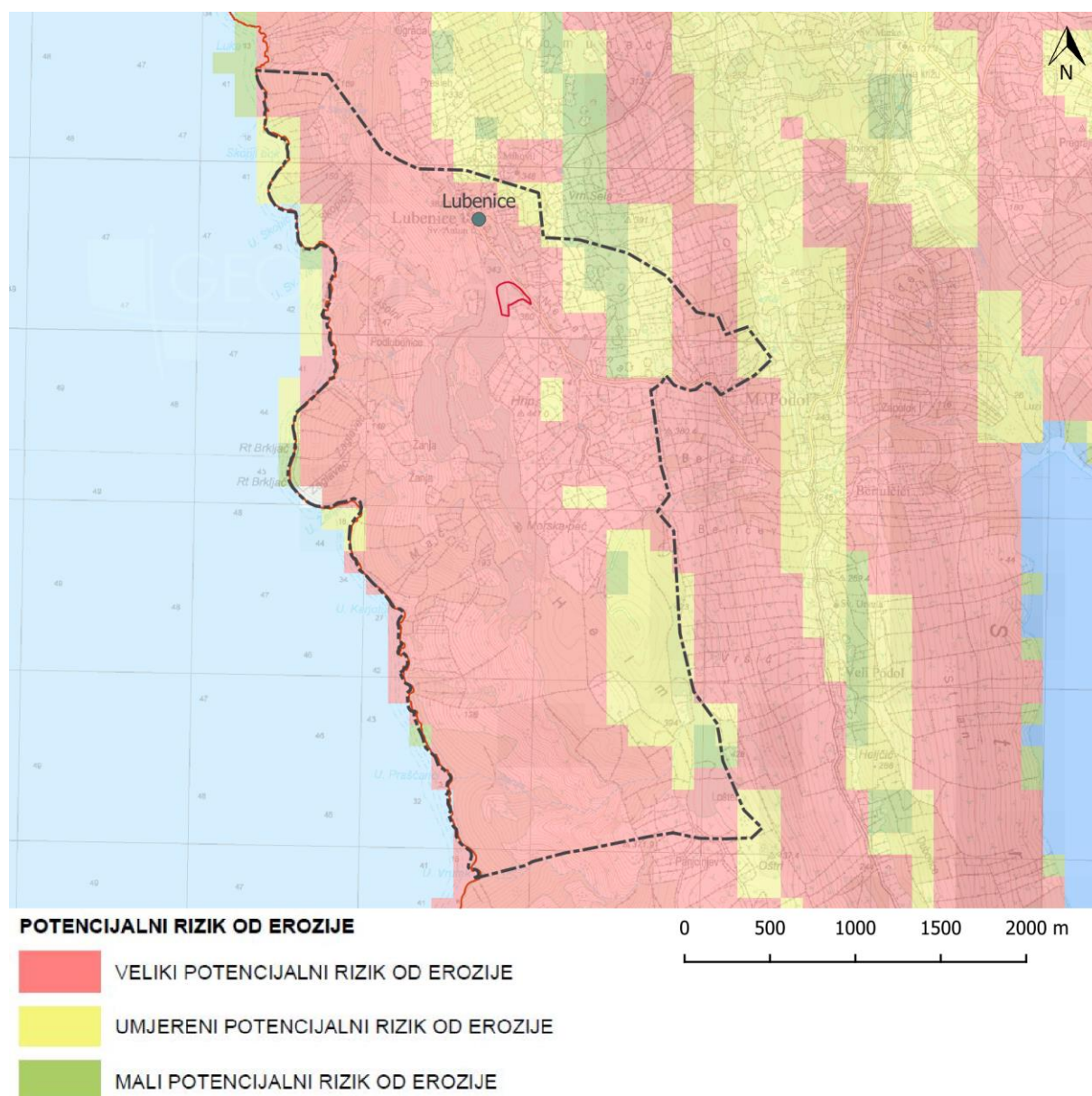
Karte opasnosti od poplava i karte rizika od poplava su izrađene u okviru Plana upravljanja vodnim područjima 2016. – 2021. (NN 66/16) sukladno odredbama članaka 126. i 127. Zakona o vodama (NN 66/19). Karta opasnosti prikazuje obuhvat i poplavne scenarije različitih vjerojatnosti – velike, srednje i male vjerojatnosti pojave poplava. Prema sva tri scenarija pojavljivanja poplava područje naselja Lubenice nije ugroženo jer se nalazi izvan područja opasnosti od poplava (Slika 11).

Slika 11. Karta opasnosti od poplava po vjerojatnosti pojavljivanja

Karta rizika od poplava prikazuje ugrožena područja i objekte te područje potencijalno značajnih rizika od poplava (PPZRP) sukladno Prethodnoj procjeni rizika od poplava (Hrvatske vode, 2013). S obzirom na to da se naselje Lubenice nalazi izvan područja opasnosti od poplava, nema ugroženih područja od rizika od poplava.

Na karti potencijalnog rizika od erozije napravljenoj u sklopu izrade Prethodne procjene rizika od poplava 2018. (Hrvatske vode) unutar naselja Lubenice postoje područja malog, umjerenog i velikog potencijalnog rizika od erozije (Slika 12). Područje obuhvata UPU se nalazi na prostoru velikog potencijalnog rizika od erozije.

Slika 12. Karta potencijalnog rizika od erozije (Hrvatske vode, Prethodna procjena rizika od poplava 2018.)

5.7 Zrak

Kvaliteta zraka svojstvo je zraka kojim se iskazuje značajnost u njemu postojećih razina onečišćenosti. Sukladno *Zakonu o zaštiti zraka (NN 127/19)* i *Pravilniku o praćenju kvalitete zraka (NN 72/2020)*, stanje kvalitete zraka na području cijele Republike Hrvatske obrađuje se i publicira u *Godišnjem izvješću o praćenju kvalitete zraka na području Republike Hrvatske*, koje se u tekućoj godini izrađuje za proteklu kalendarsku godinu.

Na teritoriju Republike Hrvatske određeno je pet zona i četiri aglomeracije za potrebe praćenja kvalitete zraka. Područje Grada Cresa nalazi se u zoni HR 3 - Lika, Gorski Kotar i Primorje. Prema Izvješću o praćenju kvalitete zraka na teritoriju Republike Hrvatske za 2020. godinu, kvaliteta zraka na mjernoj postaji Jezero Vrana je I. kategorije

Prema Izvještaju o praćenju kvalitete zraka na području Primorsko-goranske županije za 2020. godinu kvaliteta zraka na većem dijelu područja Primorsko-goranske županije je I kategorije, odnosno zrak je čist ili neznatno onečišćen.

5.8 Klimatološka obilježja

Klima otoka Cresa uvjetovana je geografskim smještajem, rasporedom okolnog kopna, konfiguracijom i veličinom samog otoka te utjecajem okolnog mora.

Zbog svog geografskog smještaja Cres obilježava umjereno topla kišna klima (C razred Köppenove klasifikacije klimatskih tipova). Prema zadnjem standardnom razdoblju u Hrvatskoj (1961.-1990.) Cres ima dva klimatska tipa: južno od naselja Vodice prevladava Cfa, umjereno topla vlažna klima s vrućim ljetom (srednja temperatura zraka najtoplijeg mjeseca $\geq 22^{\circ}\text{C}$), a sjeverno Cfb, umjerena topla vlažna klima s toplim ljetom (srednja temperatura zraka najtoplijeg mjeseca niža je od 22°C) (Šegota i Filipčić, 1996).

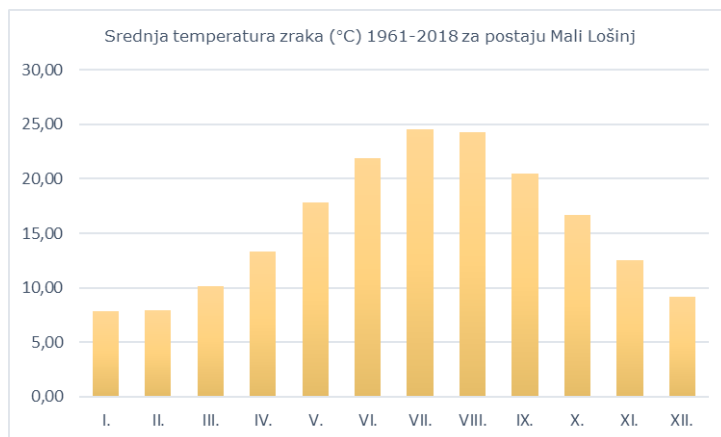
Prema Thorntwaiteovoj klasifikaciji, klima je na tom području perhumidna ili čak mjestimice humidna.

Obilježja godišnjih doba su vruća i uglavnom suha ljeta, temperaturno blage, ali vjetrovite i kišne (nerijetko i snježne) zime. Prijelazna godišnja doba su promjenjiva, kišovita, s tim da su proljeća pretežno hladnija od jeseni što je uvjetovano utjecajima ohlađenog mora tijekom zimskog razdoblja. Razmjerno velika izduženost otoka u smjeru S-J u duljini od 65 km uvjetovala je dijeljenje otoka na sjeverni Cfb i južni Cfa razred koji se izravno odrazio na razlike u vegetacijskom pokrovu. Znatna širina otoka u središnjem dijelu uzrokovala je smanjenje utjecaja maritimnosti gdje apsolutne temperaturne razlike iznose 35°C .

Temperatura

Godišnji prosjek temperature zraka na sjevernom dijelu Jadrana iznosi oko 14°C . Siječanj kao najhladniji mjesec ima srednju temperaturu uglavnom iznad 6°C , a srpanj i kolovoz oko 24°C . Razdoblje kad je dnevni srednjak temperature zraka viši od 10°C traje približno 260 dana godišnje, a vruće vrijeme, s dnevnim maksimumom iznad 30°C , traje najviše 20 dana. Temperatura tla se u pravilu rijetko spušta ispod ništice, a niti u zraku to nije česta pojava.

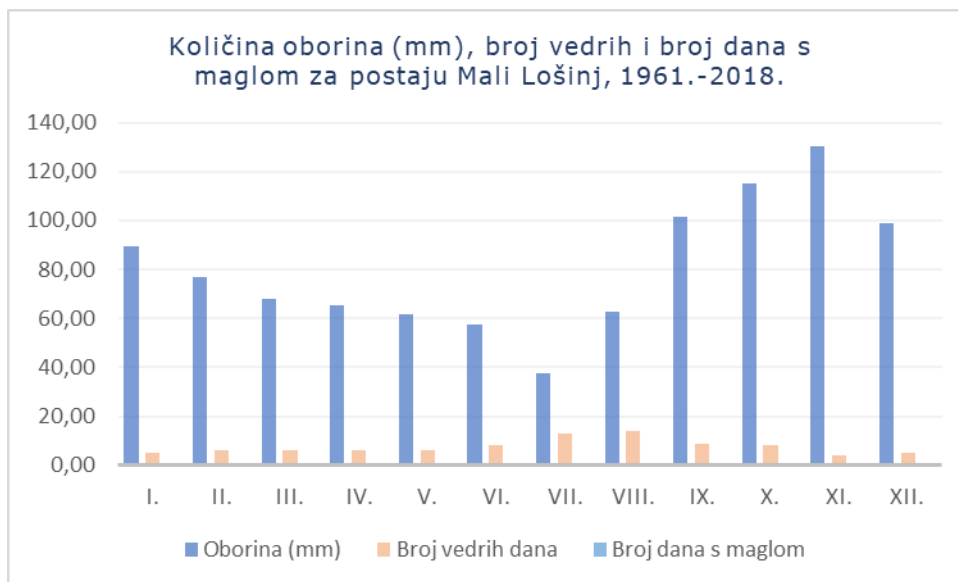
U višegodišnjem promatranom periodu analizirana je srednja mjesečna temperatura zraka za razdoblje od 1961. do 2016. godine (Slika 13). Najtopliji mjesec je srpanj sa srednjom mjesečnom temperaturom od 24,5°C a najhladniji siječanj sa 7,8°C.

Slika 13. Srednja temperatura zraka za meteorološku postaju Mali Lošinj (www.meteo.hr)

Padaline

Prosječna mjesečna količina oborina za promatrano razdoblje bilježi maksimum oborina tijekom jeseni i zime dok je minimum oborina ljeti. Podaci o broju vedrih dana i dana s maglom pokazuju vrlo mali broj dana s maglom te najviše vedrih dana tijekom srpnja i kolovoza (Slika 14). Snježni pokrivač moguća je pojava tijekom zimskim mjeseci na sjevernom dijelu otoka Cresa.

Slika 14. Količina oborina, broj vedrih i broj dana s maglom za postaju Mali Lošinj, 1961.-2018. (www.meteo.hr)

Vjetar

Geografski položaj otoka Cresa uvjetuje razlike u izloženosti vjetrovima što se najviše očituje na sjeveroistočnim i srednjeistočnim reljefno strmim i vegetacijski golim obalama, uglavnom bez naselja. Najvažniji su vjetrovi sjeveroistočni - osobito zimi kao bura ili kao ljetni noćni burin, zatim jugoistočni - osobito kao jugo u proljeće i jesen te sjeverozapadni - maestral. Drugi su vjetrovi manje učestali i kratkotrajni, a njihov smjer i intenzitet ovisi o putanji i o stupnju depresije ciklonalnih poremećaja u odnosu na geografsku širinu. Na otvorenom moru vjetrovi uglavnom pušu u smjeru jadranske osi, a uz obalu su okomiti na obalnu liniju ili u smjeru međuotočnih kanala. Podaci o smjeru, brzini i pravcu vjetrova bilježe se na meteorološkoj postaji na Malom Lošinju. Tijekom jeseni i zime najučestaliji i najjači je vjetar iz smjera NE (bura). Mjesečna prosječna učestalost tišine (broj dana bez vjeta) iznosi od 10-19 % zimi, odnosno od 16-22 % u jesen. Tokom proljetnih i ljetnih mjeseci značajno su zastupljeni i smjerovi vjeta iz drugih kvadranta. Tada je prosječni broj dana bez vjeta 20-26 %. U hladnijem dijelu godine karakteristično je naizmjenično pojavljivanje hladnije i suhe bure sa I kvadranta, odnosno vlažnijeg i toplijeg juga iz II i III kvadranta. Ljeti tijekom dana prevladava lagani sjeverozapadni maestral, a noću istočni povjetarac burin-levanat (PPUG Cresa).

5.8.1 Klimatske promjene

5.8.1.1 Dosadašnji trendovi

Klimatske promjene na području Republike Hrvatske u razdoblju 1961. – 2010. analizirane su pomoću trendova godišnjih i sezonskih srednjih, srednjih minimalnih i srednjih maksimalnih temperatura zraka i indeksa temperaturnih ekstrema, zatim godišnjih i sezonskih količina oborine i oborinskih indeksa kao i sušnih i kišnih razdoblja. Navedeni podaci preuzeti su iz Šestog nacionalnog izvješća Republike Hrvatske prema Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih naroda o promjeni klime (2014.).

Tijekom proteklog 50-godišnjeg razdoblja (1961.-2010.) trendovi srednje, srednje minimalne i srednje maksimalne temperature zraka pokazuju zatopljenje u cijeloj Hrvatskoj. Trendovi godišnje temperature zraka su pozitivni i značajni, a promjene su veće u kontinentalnom dijelu zemlje nego na obali i u dalmatinskoj unutrašnjosti. Najveći doprinos ukupnom pozitivnom trendu temperature zraka dali su ljetni trendovi, zatim podjednako trendovi za zimu i proljeće, dok su najmanje promjene imale jesenske temperature. Uočeno zatopljenje očituje se i u svim indeksima temperaturnih ekstrema pozitivnim trendovima toplih temperaturnih indeksa (topli dani i noći te trajanje toplih razdoblja) te negativnim trendovima hladnih temperaturnih indeksa (hladni dani i hladne noći te duljina hladnih razdoblja).

Tijekom proteklog 50-godišnjeg razdoblja, godišnje količine oborine pokazuju prevladavajuće neznčajne trendove, koji su pozitivni u istočnim ravničarskim krajevima i negativni u ostalim područjima Hrvatske. Najizraženije promjene sušnih razdoblja su u jesenskim mjesecima kada je u cijeloj Republici Hrvatskoj uočen statistički značajan negativan trend.

Projekcije klimatskih promjena

U ovom poglavlju bit će prikazani rezultati projekcija buduće klime za područje Republike Hrvatske. Navedeni podaci preuzeti su iz sljedećih dokumenata:

- Rezultati klimatskog modeliranja na sustavu HPC Velebit za potrebe izrade nacrtu Strategije prilagodbe klimatskim promjenama Republike Hrvatske do 2040. i s pogledom na 2070. i Akcijskog plana (Podaktivnost 2.2.1)
- Dodatak rezultatima klimatskog modeliranja na sustavu HPC VELEbit: Osnovni rezultati integracija na prostornoj rezoluciji od 12,5 km

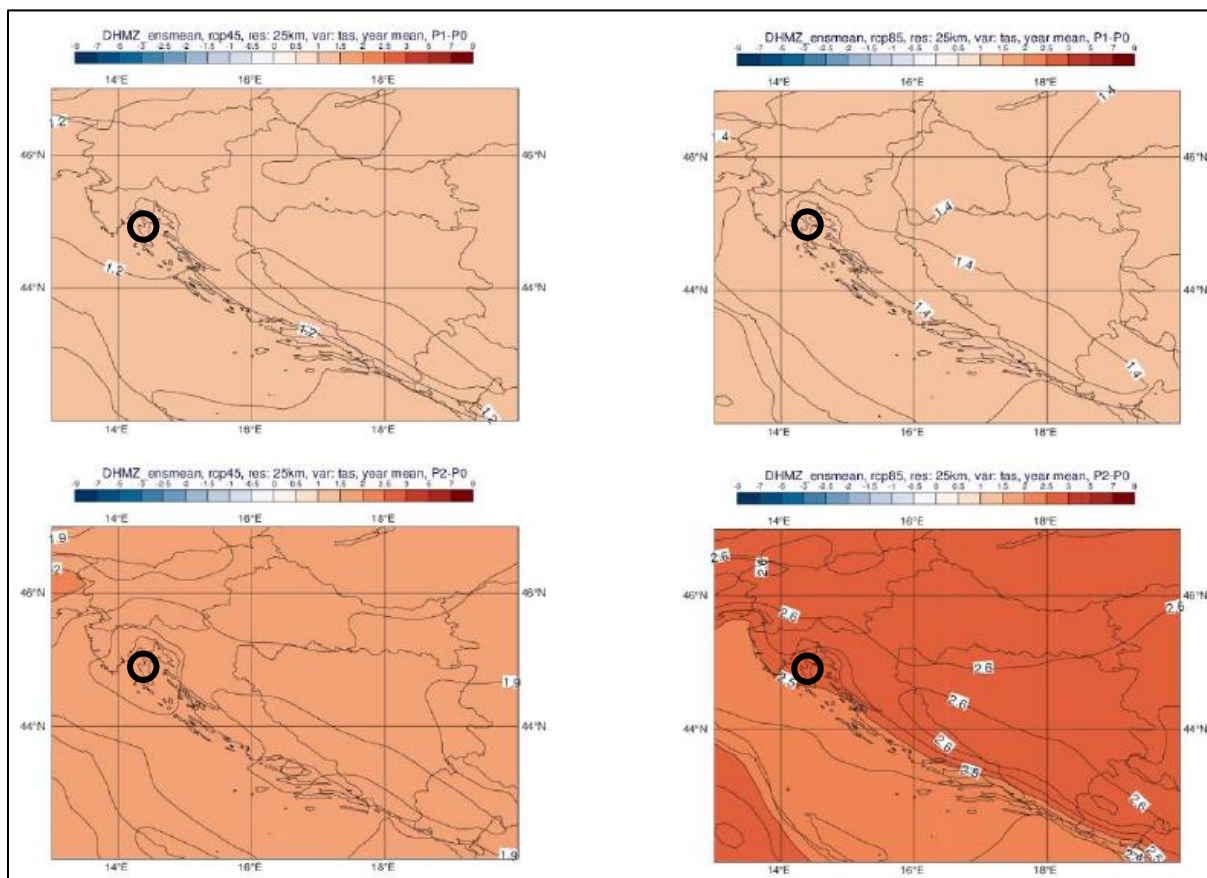
Navedeni dokumenti izrađeni su tijekom 2017. godine u sklopu projekta „Jačanje kapaciteta Ministarstva zaštite okoliša i energetike za prilagodbu klimatskim promjenama te priprema Nacrta Strategije prilagodbe klimatskim promjenama“.

Za klimatske simulacije korišten je regionalni atmosferski klimatski model RegCM (engl. *Regional Climate Model*). Kod izrade simulacija buduće klime vrlo bitno je definiranje i odabir scenarija koncentracija stakleničkih plinova. Scenariji koncentracija stakleničkih plinova (engl. *representative concentration pathways*, RCP) su trajektorije koncentracija stakleničkih plinova (a ne emisija) koje opisuju četiri moguće buduće klime, ovisno o tome koliko će stakleničkih plinova biti u atmosferi u nadolazećim godinama (Moss i sur. 2010). Četiri scenarija, RCP2.6, RCP4.5, RCP6 i RCP8.5, daju raspon vrijednosti mogućeg forsiranja zračenja (u W/m^2) u 2100. u odnosu na predindustrijske vrijednosti (+2.6, +4.5, +6.0 i +8.5 W/m^2). RCP2.6 predstavlja, dakle, razmjerno male buduće koncentracije stakleničkih plinova na koncu 21. stoljeća, dok RCP8.5 daje osjetno veće koncentracije.

Sadašnja ("povijesna") klima odnosi se na razdoblje od 1971. do 2000. U tekstu se ovo razdoblje navodi i kao referentno klimatsko razdoblje ili referentna klima, te je označeno kao razdoblje P0. Promjena klimatskih varijabli u budućoj klimi u odnosu na referentnu klimu prikazana je i diskutirana za dva vremenska razdoblja: 2011.-2040. ili P1 (neposredna budućnost) i 2041.-2070. ili P2 (klima sredine 21. stoljeća). Klimatske promjene definirane su kao razlike vrijednosti klimatskih varijabli između razdoblja 2011.-2040. i 1971.-2000. (P1-P0), te razdoblja 2041.-2070. minus 1971.-2000. (P2-P0).

Srednja godišnja temperatura zraka na 2 m iznad tla (RCP4.5 i RCP8.5)

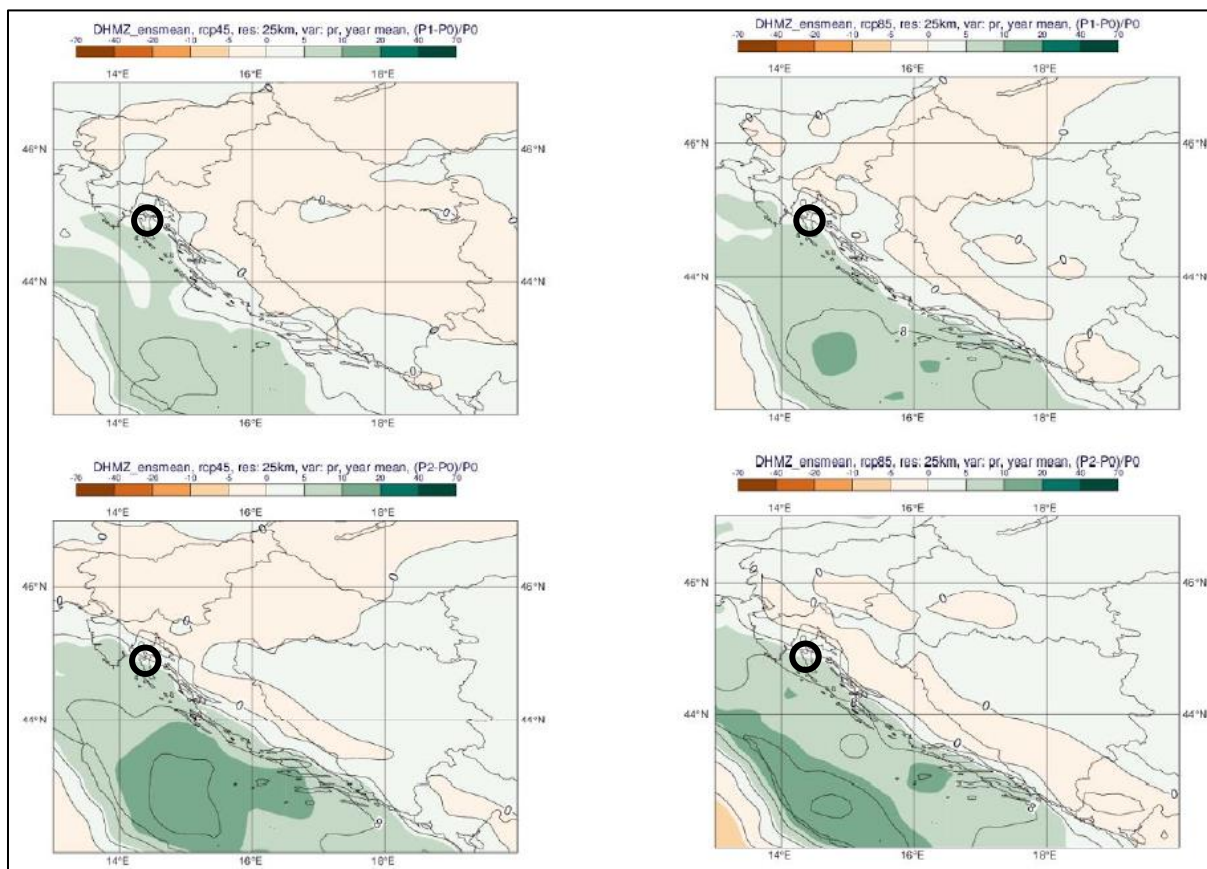
Na srednjoj godišnjoj razini, srednjak ansambla RegCM simulacija na 12,5 km rezoluciji daje za razdoblje 2011.-2040. godine i oba scenarija mogućnost zagrijavanja od 1,2 do 1,4 °C (Slika 15). **U prvom razdoblju buduće klime (2011.-2040. godine) za oba scenarija na području Lubenica očekuje se mogućnost zagrijavanja za 1,2°C. Za razdoblje 2041.-2070. godine i scenarij RCP4.5 očekivano zagrijavanje je za 1,9°C. Za razdoblje 2041.-2070. godine i scenarij RCP8.5, projekcije ukazuju na mogućnost porasta temperature od ok 2,6°C.**

Slika 15. Promjena srednje godišnje temperature zraka na 2 m iznad tla (°C) u odnosu na referentno razdoblje 1971.-2000. u srednjaku ansambla iz četiri integracije RegCM modelom. Gore: za razdoblje 2011.-2040. godine; dolje: za razdoblje 2041.-2070. godine; lijevo: scenarij RCP4.5; desno: scenarij RCP8.5.

Ukupna godišnja količina oborine (RCP4.5 i RCP8.5)

Na srednjoj godišnjoj razini srednjak ansambla RegCM simulacija na 12,5 km rezoluciji predviđa promjene u ukupnoj količini oborine u rasponu od -5 do 5% za oba buduća razdoblja te za oba scenarija. Dodatno, za područje Jadranskog mora te dijela obalnog područja, promjene na godišnjoj razini ukazuju na mogućnost porasta količine oborine u iznosu od 5 do 10% (Slika 16). ***U prvom razdoblju buduće klime (2011.-2040. godine) za scenarija RCP4.5 na području Lubenica očekuje se promjena količine oborina na godišnjoj razini od 0 do 5%, a za scenarij RCP8.5 promjena količine oborina je od -5 do 0. Za razdoblje 2041. – 2070. očekivane promjene na širem području lokacije zahvata kreću se između -5 i 0% za oba scenarija (RCP4.5 i RCP8.5).***

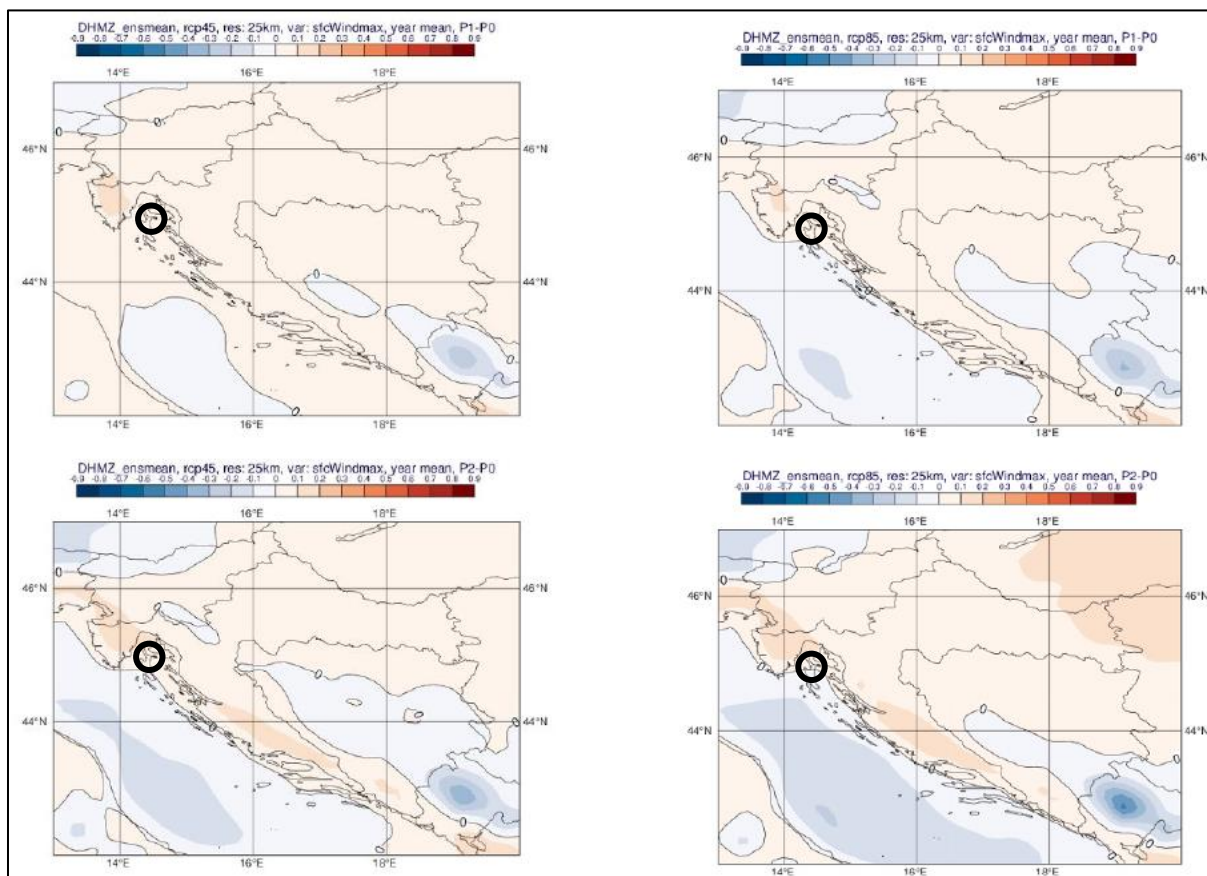

Slika 16. Promjena srednje godišnje ukupne količine oborine (%) u odnosu na referentno razdoblje 1971.-2000. u srednjaku ansambla iz četiri integracije RegCM modelom. Gore: za razdoblje 2011.-2040. godine; dolje: za razdoblje 2041.-2070. godine.; lijevo: scenarij RCP4.5; desno: scenarij RCP8.5.

Maksimalna brzina vjetra na 10 m iznad tla (RCP4.5 i RCP8.5)

Od glavnih klimatoloških elemenata analiziranih na prostornoj rezoluciji od 12,5 km, nepouzdanosti vezane za projekcije budućih promjena u maksimalnoj brzini vjetra na 10 m iznad tla su najizraženije. Za moguće potrebe sektorskih aplikacijskih modeliranja i primijenjenih studija stoga se preporuča korištenje što većeg broja klimatskih integracija, osobito slobodno dostupne integracije iz inicijativa EURO-CORDEX2 i Med-CORDEX3 te direktna konzultacija s klimatolozima DHMZ-a.

Projekcije maksimalne brzine vjetra na 10 m iznad tla na 12,5 km rezoluciji modelom RegCM i uz pretpostavku scenarija RCP4.5 daju mogućnost uglavnom blagog porasta na području Hrvatske (maksimalno od 3 do 4 %). Iste simulacije daju najizraženije smanjenje brzine vjetra u zaleđu juga Dalmacije izvan područja Hrvatske (približno -10 %). Na srednjoj godišnjoj razini, projekcije za oba razdoblja (2011.-2040. godine, 2041.-2070. godine) te oba scenarija (RCP4.5 i RCP8.5) ukazuju na blage, gotovo zanemarive, promjene u rasponu od -1 % do 3 % ovisno o dijelu Hrvatske (Slika 17). ***U prvom razdoblju buduće klime (2011.-2040. godine) za scenarij RCP4.5 i RCP8.5 na području Lubenica očekuje se promjena srednje maksimalne brzine vjetra na godišnjoj razini od 0 do 0.1%. Za razdoblje 2041. – 2070. očekivane promjene na širem području lokacije zahvata kreću se između 0 i 1% za oba scenarija (RCP4.5 i RCP8.5).***

Slika 17. Promjena srednje godišnje maksimalne brzine vjetra na 10 m (m/s) u odnosu na referentno razdoblje 1971.-2000. godine u srednjaku ansambla iz četiri integracije RegCM modelom. Gore: za razdoblje 2011.-2040. godine; dolje: za razdoblje 2041.-2070. godine; lijevo: scenarij RCP4.5; desno: scenarij RCP8.5

5.8.2 Predviđeni utjecaji klimatskih promjena

U nastavku su opisani mogući utjecaji klimatskih promjena te ranjivost područja u Republici Hrvatskoj. Podaci su preuzeti iz dokumenata izrađenih u sklopu provedbe aktivnosti projekta Jačanje kapaciteta Ministarstva zaštite okoliša i energetike za prilagodbu klimatskim promjenama te priprema Nacrta Strategije prilagodbe klimatskim promjenama – Strategija prilagodbe klimatskim promjenama (www.prilagodba-klimi.hr).

Voda

U budućem razdoblju očekuje se da će pogoršanjem hidroloških prilika doći do povećanja učestalosti i duljine trajanja sušnih razdoblja te intenziteta pojava poplavnih situacija. Prognozirano povećanje temperature kao i stagnacija ili minorno iskazani trendovi promjena u ukupnim količinama oborina imat će za posljedicu povećanje evapotranspiracije, smanjenje površinskih i podzemnih otjecanja, a time i još naglašenije smanjenje vodnih zaliha. Tu su posebno ugroženi priobalni krški vodonosnici i ostale vodne pojave u priobalju (jezera, vodotoci, izvori). Kod njih se javlja kumulativni efekt mogućih smanjenih protoka i razina podzemnih voda, intenzivnijih prodora mora u krške priobalne vodonosnike i jezera te propagacije zaslanjenih morskih voda duž korita vodotoka dulje u kopneno zaleđe. Provedena modeliranja pokazuju da će se u budućnosti povećati i

intenzitet kratkotrajnih jakih oborina, što će stvoriti preduvjete za učestalije pojave poplava na bujičnim vodotocima, urbanim područjima i riječnim slivovima. Posebno negativne posljedice očekuju se kod vodotoka u priobalju u pogledu visokih voda zbog kumulativnog efekta koincidencija podizanja razine mora i pojava ekstremnih protoka.

U budućem razdoblju očekuju se i naglašene promjene temperatura voda, što će se negativno odraziti kako na akvatičke ekosustave, njihovu bioraznolikost i prijemni kapacitet, tako i na mogućnosti njihova korištenja za ostale namjene.

Bioraznolikost

Najveće negativne promjene za prirodne ekosustave i bioraznolikost mogu se očekivati na području priobalne i krške mediteranske te aridne panonske Hrvatske. Negativne promjene na ekosustave uključuju: potapanje obalnih staništa, zaslanjenje kopnenih i slatkovodnih staništa uz morsku obalu, a rijeka i dublje uz stvaranje estuarija, isušivanje vlažnih kopnenih staništa, povećanje aridnih staništa, smanjenje areala te eventualni nestanak nekih staništa i vrsta. Očekivane negativne posljedice na bioraznolikost su smanjenje vigora jedinki (životne sposobnosti), oštećenje jedinki i obolijevanje od bolesti i štetnika, pojava kompeticijskih invazivnih vrsta, smanjenje populacija, smanjenje areala vrste, cjepkanje areala na disjunktne (razvojno razdijeljene) populacije, pojava ugroze pojedine vrste i u konačnici regionalno ili globalno izumiranje vrste. Potencijalne pozitivne posljedice prisutne su prvenstveno za autohtone termofilne i kserotermofilne vrste (odlikuju se nizom prilagodbi u zaštiti od suvišnog gubitka vode iz tijela) i njihova staništa, za koje možemo očekivati širenje areala i povećanje populacije.

Na području krške mediteranske Hrvatske posebno negativan utjecaj očekuje se uslijed isušivanja velikih plitkih uvala i zaljeva, priobalnih laguna i močvarnih staništa, kao i intruzije slane (morske) vode u kompleksna staništa estuarija, u priobalne vodonosnike i priobalne izvore slatke vode. Najugroženija su staništa mediteranskih amfibijskih staništa, mediteranskih sitina, mediteranskih vlažnih travnjaka i termofilnih jelovih šuma sa crnim grabom.

Kod slatkovodnih staništa ugrožene su sedrene barijere i vodopadi, mediteranske lokve i stalna jezera ili povremena krška jezera. Kod podzemnih kompleksnih staništa posebno su ugrožene preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje, prvenstveno zbog podizanja razine mora i smanjenja dotoka slatke vode, vrulje i anhijaline špilje.

Jadransko more je zbog svojeg položaja i poluzatvorenog oblika ranjivo na klimatske promjene, a to se osobito odnosi na priobalno područje i otoke. Priobalna područja, ponajviše estuariji i ušća rijeka, izloženi su porastu razine mora, jačem utjecaju zagrijavanja i invaziji stranih vrsta. Produktivnost tih područja uvelike ovisi i o donosu hranjivih tvari rijekama, što će se promjenom klime smanjiti.

Poljoprivreda

Poljoprivreda je izravno izložena vremenskim prilikama, odnosno klimatskim promjenama. Razvoj biljaka i stoke je gotovo u cijelosti određen sadržajem vode u tlu i temperaturom zraka. Hrvatska poljoprivreda je izrazito ranjiva na klimatske promjene, budući da se navodnjava svega oko 1,1% poljoprivrednog zemljišta, a u zaštićenom se prostoru (staklenici i plastenici) uzgaja na samo oko 400 ha. Ranjivost na klimatske promjene potencirana je i slabim prihvatnim kapacitetom poljoprivrednog tla za vodu, što je

posljedica niskog sadržaja humusa u tlu, zbijenosti tla i pomanjkanja, odnosno lošeg sustava odvodnje.

U budućem razdoblju očekuje se smanjenje prinosa poljoprivrednih kultura i manja produktivnost stoke kao posljedica smanjenje količine oborina u vegetacijskom razdoblju, manje vlažnosti tla, povećanja evapotranspiracije i povećanja temperature zraka. Od pozitivnih strana treba napomenuti mogućnost uzgajanja nekih kultura ili sorta u hladnijim područjima.

Suha, topla klima pogodovat će bržem razmnožavanju biljnih bolesti, pa se zbog toga očekuje i veća upotreba pesticida. U konačnici, osim nestašice vode, problem će predstavljati i sve učestalije poplave koje će uvelike biti uzrokovane i smanjenjem prihvatnog kapaciteta za vodu poljoprivrednog tla.

Šumarstvo

U budućem razdoblju očekuje se smanjenje produktivnosti nekih ekosustava, veća učestalost i dulja sezona šumskih požara, zatim migracije štetnih organizama, pomicanje fenoloških faza šumskog drveća (ranije listanje i cvatnja, produljenje vegetacijske sezone, ovisno o vrstama i staništima), veća vjerojatnost pojave ekstremnih vremenskih utjecaja (poput vjetroloma, ledoloma, poplava) itd.

Energetika

Iako očekivani utjecaj klimatskih promjena na sektor energetike još nije detaljno istražen u Republici Hrvatskoj, na temelju do sada izrađenih klimatskih modela uočeni su sljedeći negativni utjecaji:

- Smanjenje proizvodnje električne energije u hidroelektranama zbog smanjenja srednje godišnje količine oborina,
- Povećanje potrošnje toplinske energije za potrebe hlađenja zbog povećanja srednje temperature zraka,
- Smanjenje proizvodnje energije u termoelektranama radi nedovoljno učinkovitog hlađenja postrojenja zbog smanjenja srednje godišnje količine oborina,
- Oštećenje energetskih postrojenja i infrastrukture zbog ekstremnih vremenskih događaja – ledolomi, poplave, orkanski vjetrovi, šumski požari.

Ipak, očekuju se i neki pozitivni utjecaji, poput smanjenja potrošnje toplinske energije u zimskom periodu uslijed povećanja srednje temperature zraka.

Turizam

Negativni utjecaji klimatskih promjena na sektor turizma zbog povećanja temperature zraka i mora očituju se u promijenjenoj sezonalnosti, toplinskim udarima, povećanim troškovima hlađenja, promjena u flori i fauni te smanjenju bogatstva mora. Zbog podizanja razine mora doći će do uništavanja obalne infrastrukture, gubljenja plažnih područja i većih troškova za zaštitu od podizanja razine mora. Smanjene količine oborina uzrokovat će nestašicu pitke vode, probleme s održavanjem zelenih površina te povećanje intenziteta pojavljivanja požara. Osim na ljetni turizam, zbog smanjenja količine snježnog pokrivača očekuju se negativni utjecaji i na zimski turizam.

Zdravlje ljudi

Zbog povećanja učestalosti i trajanja ekstremnih vremenskih uvjeta mogu se očekivati sljedeće posljedice: promjene u epidemiologiji kroničnih nezaraznih i akutnih zaraznih bolesti, smanjenje kvalitete zraka i zdravstvene ispravnosti vode i hrane te povećanje razine mikrobioloških i kemijskih štetnih čimbenika u okolišu.

5.8.3 Klimatske promjene na razini Primorsko-goranske županije

Tekst u nastavku o predviđenim posljedicama klimatskih promjenama na razini Primorsko-goranske županije preuzet je iz dokumenta Program zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama u Primorsko-goranskoj županiji za razdoblje 2019.-2022.

Projicirano povećanje temperatura zraka za razdoblje do 2070. godine na području Županije, kao i stagnacija ili minorno iskazani trendovi minimalnih promjena u ukupnim količinama oborina, imat će za posljedicu povećanje evapotranspiracije, smanjenje površinskih i podzemnih otjecanja, a time i još naglašenije smanjenje vodnih zaliha. Kod svih vodotoka na području Županije već sada je naglašen trend opadanja srednjih godišnjih protoka i povećanja duljine i intenziteta sušnih razdoblja. Ukoliko se ovakav trend nastavi, što i predviđaju klimatske projekcije, može se očekivati smanjenje dostupnih količina pitke vode te također pogoršanje kakvoće vode. Ovakvo stanje posebno će biti izraženo u ljetnom razdoblju, kada su klimatski faktori najizraženiji te su pojačani antropogeni pritisci, iskazani u porastu potreba za vodom.

Od utjecaja negativnih klimatskih promjena posebno će biti ugroženi vodotoci, vodonosnici i izvori u priobalju zbog kumulativnog efekta koincidencija podizanja razine mora i pojava ekstrema minimalnih protoka i količina vode. Problematika zaslanjivanja na pojedinim lokalitetima u priobalju tijekom sušnih ljetnih razdoblja već postoji, a u budućnosti će pojava rasprostiranja zaslanjenih morskih voda dublje u kopno zaleđe biti još jače izražena.

Županija također obiluje šumskim površinama, koje zauzimaju oko 61% ukupne njezine kopnene površine te se dodatno povećavaju zbog prenamjene poljoprivrednih zemljišta. Negativni utjecaj koji se može očekivati od klimatskih promjena na šumarski sektor Županije je povećani rizik od šumskih požara i smanjenje produktivnosti komercijalnih šuma.

Direktan utjecaj klimatskih parametara na energetske sektor vidljiv je u povećanoj/smanjenoj potrebi za energijskim resursima u određenim vremenskim razdobljima. Proizvodni kapaciteti Županije djelomično se temelje na električnoj energiji dobivenoj iz hidroelektrana i planiranim novim hidroelektranama. Globalni porast temperature u svim sezonama uzrokovat će povećanje potrošnje energije za hlađenje u ljetnom periodu i smanjenje energije potrebne za grijanje u zimskom periodu. Smanjenje količina oborina u ljetnom periodu dovest će do smanjenja doprinosa hidroelektrana uz istovremeno povećanje potrebe za električnom energijom u ljetnim mjesecima. Također povećanje potrošnje električne energije za potrebe hlađenja zbog povećanja srednje temperature zraka, veća učestalost šumskih požara stvorit će i pojačane pritiske na kvalitetu zraka. Direktni utjecaj na kvalitetu zraka očitovati će se i kroz promjene klimatskih elemenata (temperaturne razlike mogu utjecati na brzinu kemijskih procesa u

atmosferi, udio relativne vlage i strujanje u zraku na transport onečišćujućih tvari, količina oborine na taloženje te dozračena sunčeva energija na same procese u atmosferi kao stvaranje ozona).

Najveći negativni utjecaj na područje Županije ipak će biti od povećanja razine mora. Trenutni trend apsolutne razine mora diljem Europe temeljen na satelitskim mjerenjima pokazuje da je na području Županije izražen porast od 3 - 4 mm godišnje, dok klimatske projekcije do kraja 21. stoljeća predviđaju porast razine mora od 32 - 65 cm. Osim porasta razine mora, može se očekivati i povišenje temperature te pojačana evaporacija i smanjenje dotoka slatke vode (osobito iz rijeke Po). Očekivani porast razine mora, ali i djelovanje budućih morskih mijena, valova i olujnih uspora imat će utjecaj i na obalnu infrastrukturu, područja plaža, itd. Najviše će biti ugrožene urbane sredine niskih otoka kao što su Cres, Mali i Veli Lošinj, Krk, Rab, posebni rezervati poput Vranskog jezera na Cresu, ali i gradovi u priobalju. Negativan utjecaj porasta razine mora očekuje se na morska žala, koja će biti izložena pojačanoj eroziji (abraziji) i drugim morfološkim promjenama u smislu promjene njihove geometrije, koje mogu dovesti i do njihovog potpunog nestanka.

5.9 Bioraznolikost

Prema Karti kopnenih nešumskih staništa RH (2016.)¹, na području obuhvata UPU-a nalazi se šumsko stanište (E. Šume). Na okolnom području, unutar naselja Lubenice, prevladavaju šumska staništa te staništa travnjaka, cretova i visoke zeleni. Ostala staništa na širem području koja se pojavljuju u manjim udjelima su šikare, neobrasle i slabo obrasle kopnene površine, kultivirane nešumske površine i staništa s korovom i ruderalnom vegetacijom i morska obala (Slika 18).

Prema Karti staništa (2004.) na području morskog teritorija naselja Lubenice prevladava stanište infralitoralnih sitnih pijeska s više ili manje mulja koje je najbliže stanište morskoj obali (Slika 18).

¹ Karta staništa pokazuje do tri staništa u jednom poligonu (NKS1, NKS2 i NKS3).

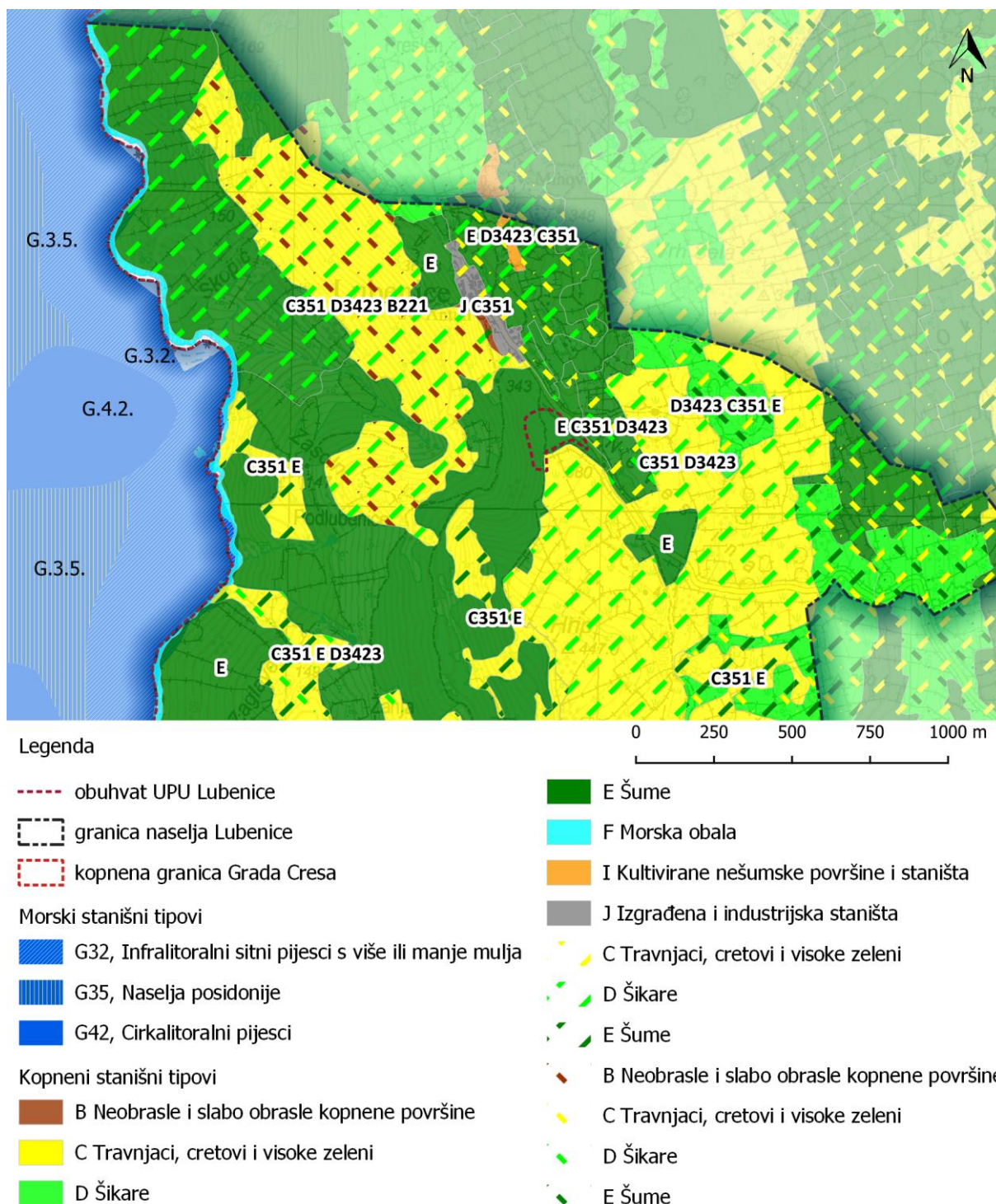
Kod pojedinačnih stanišnih tipova, opisani stanišni tip unutar poligona pokriva više od 85% površine, a ostalih 15% čine ostala staništa.

Ukoliko je unutar nekog područja prisutno više stanišnih tipova, poligon se opisuje kao mozaični.

U mozaiku staništa s 2 stanišna tipa, oba stanišna tipa zauzimaju više od 15% površine, a prvi stanišni tip (NKS1) je zastupljeniji od drugog (NKS2) u istom poligonu.

U mozaiku staništa s 3 stanišna tipa, sva 3 stanišna tipa zauzimaju više od 15% površine. Prvi stanišni tip (NKS1) je najzastupljeniji, zatim slijedi drugi (NKS2), dok je treći stanišni tip (NKS3) najmanje zastupljen.

Kada je karta prikazana u mjerilu manjem od 1:25.000 bojama su, radi preglednosti, označeni pojedinačni stanišni tipovi (NKS1) i prevladavajući stanišni tipovi kada se radi o mozaičnim poligonima (NKS1). Prisutnost drugih dvaju stanišnih tipova (NKS2 i NKS3) vidljiva je tek u mjerilu većem od 1:25.000.

Slika 18. Raširenost prevladavajućih stanišnih tipova na dijelu naselja Lubenice

Prema Karti staništa (2004.) obuhvat UPU-a nalazi se na staništu antropogenih šumskih sastojina, odnosno stanišnom tipu E.9.2. Nasadi četinjača. Sukladno podacima Šumskogospodarske osnove za Državne šume, Gospodarska jedinica Vrana, Odjel 22A, na lokaciji UPU-a prisutna je kultura crnog bora s mjestimično pomiješanim alepskim borom i

čempresom (Mišljenje o prihvatljivosti UPU-a za ekološku mrežu, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša, 25. rujna 2019.).

Prema Karti kopnenih nešumskih staništa RH (2016.), područje obuhvata UPU-a nalazi se u šumskom staništu (E. Šume), dok su na području koje obuhvaća udaljenost od 250 m od obuhvata UPU-a prisutni sljedeći stanišni tipovi:

- E. Šume
- C.3.5.1. Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone
- D.3.4.2.3. Sastojine oštrogličaste borovice
- B.2.2.1. Ilirsko-jadranska, primorska točila
- B.1.4. Tirensko-jadranske vapnenačke stijene
- J. Izgrađena i industrijska staništa

U nastavku je dan opis stanišnih tipova prisutnih na lokaciji zahvata prema Nacionalnoj klasifikaciji staništa:

E. Šume

Cjelokupna šumska vegetacija, gospodarena ili negospodarena, prirodna ili antropogena (uključujući i šumske nasade), zajedno s onim razvojnim stadijima koji se po floronom sastavu ne razlikuju od stadija zrelih šuma, a fizionomski pripadaju "šikarama" u širem smislu.

E.9.2. Nasadi četinjača

Nasadi četinjača predstavljaju kulture četinjača posađene s ciljem proizvodnje drvene mase ili pošumljavanja prostora.

C.3.5.1. Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone

Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone (Sveza *Chrysopogono grylli* - *Koelerion splendentis* Horvatić 1973) – Zajednici pripadaju istočnojadranski kamenjarski pašnjaci nižeg dijela submediteranske zone.

D.3.4.2.3. Sastojine oštrogličaste borovice

Sastojine oštrogličaste borovice (*Juniperus oxycedrus*) zauzimaju često veće površine, a nastale su u procesu vegetacijske sukcesije na podlozi eumediteranskih i submediteranskih travnjaka, nakon napuštanja ispaše.

B.2.2.1. Ilirsko-jadranska, primorska točila

Ilirsko-jadranska, primorska točila (Sveza *Peltarion alliaceae* Horvatić. in Domac 1957) - Vegetacija jadranskih, primorskih točila razvijena je najvećim dijelom u istočnojadranskom primorju od Trsta na sjeveru do Crnogorskog primorja na jugu te na nekoliko mjesta apeninske-zapadnojadranske obale.

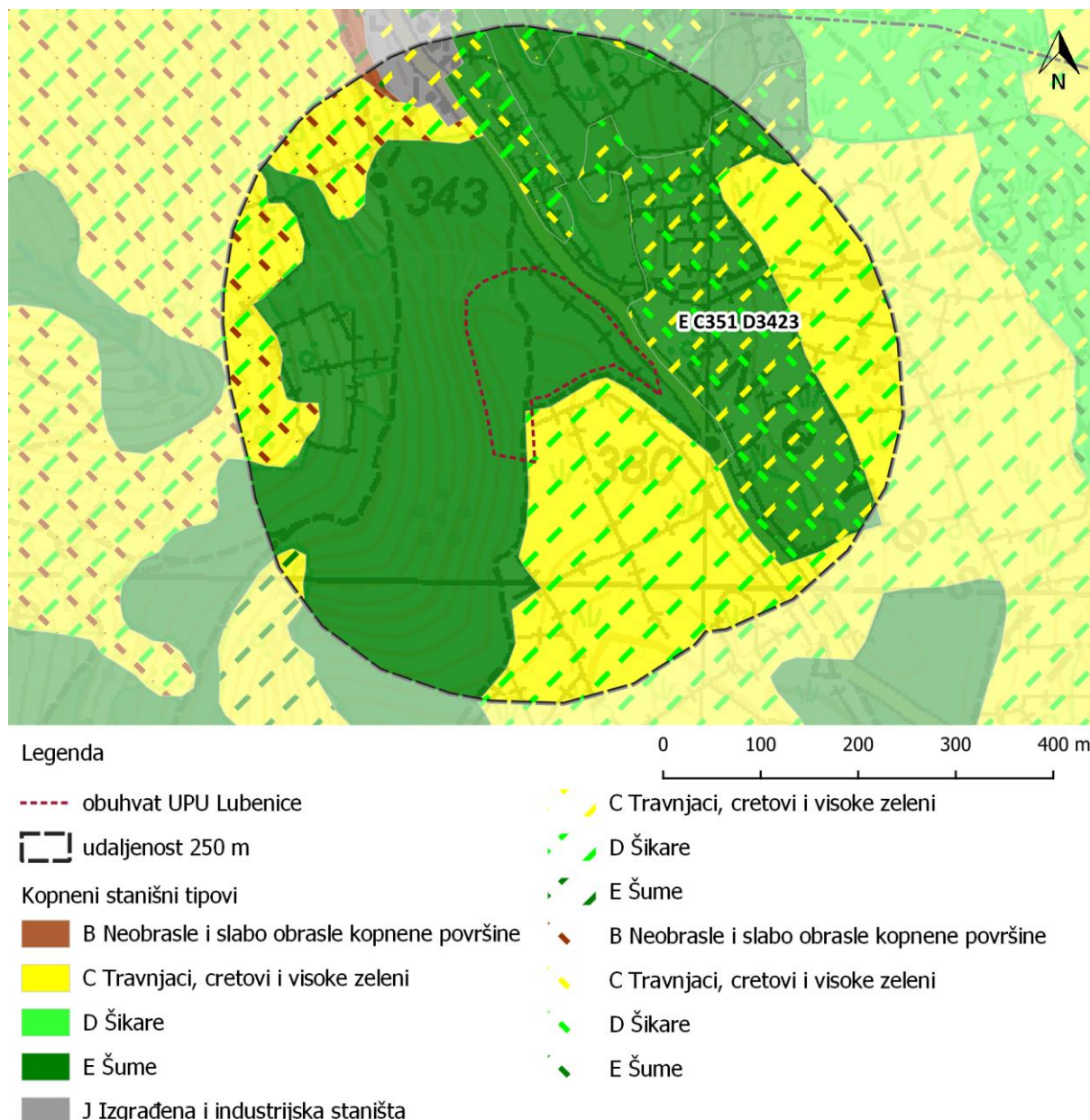
B.1.4. Tirensko-jadranske vapnenačke stijene

Tirensko-jadranske vapnenačke stijene (Razred *ASPLENIETEA TRICHOMANIS* (Br.-Bl. in Meier et Br.-Bl. 1934) Oberd. 1977, red *CENTAUREO DALMATICA-CAMPANULETALIA PYRAMIDALIS* Trinajstić ex Terzi et Di Pietro 2016). Hazmofitska vegetacija stjenjača pukotinjarki koja se razvija u pukotinama suhih vapnenačkih stijena i primorskih i kontinentalnih dijelova Hrvatske.

J. Izgrađena i industrijska staništa

Izgrađena i industrijska staništa - Izgrađene, industrijske, i druge kopnene ili vodene površine na kojima se očituje stalni i jaki ciljani (planski) utjecaj čovjeka. Definicija tipa na ovoj razini podrazumijeva prostorne komplekse u kojima se izmjenjuje različiti tipovi izgrađenih i kultiviranih zelenih površina u raznim omjerima zastupljenosti.

Na slici u nastavku (Slika 19) prikazan je prostorni raspored stanišnih tipova na širem području zahvata (udaljenost od 250 m od obuhvata UPU-a).

Slika 19. Raširenost prevladavajućih stanišnih tipova na udaljenosti od 250 m od obuhvata UPU-a

U tablici u nastavku (Tablica 10) naveden je popis ugroženih i rijetkih stanišnih tipova od nacionalnog i europskog značaja (*Pravilnik o vrstama stanišnih tipova i karti staništa, Prilog II, NN 27/2021*) prisutnih na području unutar pojasa 250 m od obuhvata UPU-a.

Tablica 10. Ugroženi i rijetki stanišni tipovi od nacionalnog i europskog značaja potencijalno zastupljeni na području unutar pojasa 250 m od obuhvata UPU-a (prema Pravilniku o popisu stanišnih tipova i karti staništa (NN 27/2021))

Ugroženi i rijetki stanišni tipovi*	Kriteriji uvrštavanja na popis		
	NATURA	BERN – Res. 4	HRVATSKA
B.1.4. Tirensko-jadranske vapnenačke stijene	8210	H3.21	unutar klase nalaze se rijetke i endemične zajednice
B.2.2. Ilirsko-jadranska, primorska točila (B.2.2.1. Ilirsko-jadranska, primorska točila)	8140		unutar klase nalaze se rijetke i endemične zajednice
C.3.5. Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci (C.3.5.1. Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone)	62A0	C.3.5.1.2. = E1.55122; C.3.5.1.3. = E1.55123; C.3.5.1.4. = E1.55124; C.3.5.2.1. = E1.5521; C.3.5.2.9. = E1.5523; C.3.5.2.11. = E1.5522; C.3.5.3.1. = E1.5531; C.3.5.3.2. = E1.5532; C.3.5.3.3. = E1.5533; C.3.5.3.4. = E1.5534; C.3.5.3.8. = E1.5536;	
D.3.4.2.3. Sastojine oštrogličaste borovice	5210	F5.1311	
*svaki navedeni stanišni tip uključuje sve stanišne tipove niže klasifikacijske razine NATURA - stanišni tipovi iz Priloga I Direktive o staništima s odgovarajućim oznakama BERN - Res.4 - stanišni tipovi koji su navedeni u Rezoluciji 4. Bernske konvencije kao stanišni tipovi za koje je potrebno provoditi posebne mjere zaštite, s odgovarajućim oznakama PHYSIS klasifikacije HRVATSKA - stanišni tipovi ugroženi ili rijetki na razini Hrvatske, te oni stanišni tipovi čije su karakteristične biološke vrste rijetke ili ugrožene na razini Hrvatske			

Fauna

Pripadnici faune koji mogu biti prisutni na lokaciji UPU vezani su za crnogoricu, odnosno za nasade četinjača te za kamenjare. Radi se o pticama, gmazovima, sisavcima te o beskralježnjacima.

Prema podacima Zavoda za zaštitu okoliša i prirode MINGOR-a, na otoku Cresu u nasadima četinjača kod mjesta Valun (sjeveroistočno od Lubenica) zabilježene su strogo zaštićene vrste ptica crvendač (*Erithacus rubecula*) i velika sjenica (*Parus major*). Crvendač je uz zebu dominantna ptica većine šumskih staništa u Hrvatskoj, dok je velika sjenica najbrojnija i najveća među sjenicama. Nastanjuje šume, parkove, vrtove, drvorede i druga područja sa stablima, koja mogu biti i vrlo rastrkana. Gnijezdi se u dupljama stabla, bilo u napuštenim dupljama djetlića, bilo u prirodnim pukotinama. Osim navedenih strogo zaštićenih vrsta u nasadima četinjača zabilježene su i sljedeće vrste: galeb klaukavac (*Larus michahellis*), kos (*Turdus merula*) te zeba (*Fringilla coelebs*). Budući da se lokacija

UPU-a nalazi na području nasada četinjača, tamo je moguća prisutnost navedenih vrsta ptica. Također je moguća i prisutnost strogo zaštićene vrste kao što je ušara (*Bubo bubo*). Radi se o vrsti koja obitava na otvorenim predjelima, planinama i u šumama, posebice crnogorici. Voli područja sa strmim liticama, kao što su kanjoni, strmc i slično. U većoj brojnosti rasprostranjena je u krškim područjima, u priobalju i na otocima. Plijen lovi leteći blizu tla ili u krošnji stabala. Danom najčešće miruje visoko na stablima, a aktivna postaje u sumrak.

Od faune gmazova, prema podacima Zavoda za zaštitu okoliša i prirode, na Cresu su zabilježene strogo zaštićene vrste kopnena kornjača (*Testudo hermanni*), zidna gušterica (*Podarcis muralis*), mrki ljuskavi gušter (*Algyroides nigropunctatus*) koji bi mogli biti prisutni i na lokaciji UPU-a. Kopnena kornjača mediteranska je vrsta koja živi na različitim staništima, od bogatih livada do suhih kamenjarskih pašnjaka, u garizima, makijama te šumama, njihovim rubnim dijelovima i čistinama. Pojavljuje se i na područjima tradicionalne poljoprivrede: vrtovima, poljima, vinogradima, maslinicima, voćnjacima, kao i u seoskim zonama. Preferira krška područja s dovoljno tla za polaganje i inkubaciju jaja te hibernaciju, a tipično stanište su osunčani brežuljci na kojima se izmjenjuje grmlje s niskom travom. Izbjegava guste šume, močvarna staništa, strmi kamenjar i izrazito nepravilne kamenite površine po kojima se teško kreće kao i područja s intenzivnom poljoprivredom. Zidna gušterica nastanjuje nizinska i brdovita područja do 2500 metara nadmorske visine. Najviše joj odgovaraju suha i osunčana staništa kao što su suhozidi, suhe livade i ruševine no može obitavati i u listopadnim šumama i urbanim područjima. U Hrvatskoj se ne nalazi samo na krajnjem jugu Dalmacije, dok je od otoka prisutna samo na Cresu. Mrki ljuskavi gušter nastanjuje termofilna, sjenovita ili djelomično sjenovita staništa od obale mora pa do 1200 m nadmorske visine u južnijem dijelu područja rasprostranjenosti. Petrofilna je vrsta pa se može naći na stijenama, suhozidima ili zidovima starih kuća uz koje ima vegetacije. Živi na većem dijelu obale RH kao i na većim otocima poput Krka i Cresa.

Prema podacima Zavoda za zaštitu okoliša i prirode, od pripadnika faune sisavaca koji bi mogli biti prisutni na lokaciji UPU, na Cresu je zabilježen sivi puh (*Glis glis*). Nastanjuje listopadne i mješovite bukovo-jelove šume, šume crnike, crnog i alepskog bora, medunca, kitnjaka, hrastove i kestenove šume, ali i kamenjar. Najveću brojnost ima na kršu gdje podzemlje koristi za hibernaciju, a ponekad i za stanovanje.

Od faune beskralježnjaka, moguće je očekivati i predstavnike skupine stonoga (*Myriapoda*), pauke (*Araneae*), kao i razne kukce (*Insecta*).

5.10 Šume

Šume na području Grada Cresa pripadaju dvjema klimazonalnim područjima. Sjeverni dio otoka Cresa od linije Sv. Blaž – Merag pripada submediteranskoj zoni listopadnih šuma, dok je južno od te linije zona zimzelenih crnikovih šuma (*Orno-Quercetum ilicis*). Šume hrasta medunca i bijelog graba (*Quercus-Carpinetum orientalis*) idu do 250 metara nadmorske visine, a iznad toga je zona šuma hrasta medunca i crnog graba (*Ostrya-Quercetum pubescentis*), koja se uzdiže do glavnih vrhova otoka Cresa. Šume crnog graba i medunca dolaze na uskom grebenu koji se pruža od Lubenica na jug. Klimatske prilike uvjetovale su razgraničenje između listopadne i zimzelene vegetacije mediterana. U zoni između šume bjelograbića i medunca i crnog graba na sjeveroistočnim ekspozicijama, povrh dubljih tala dolazi submediteranska šuma pitomog kestena (*Quercus-Castanetum submediterraneum*). Ovaj sjeverni dio otoka Cresa je područje listopadnih šuma (šume Tramuntane), sa šumovitošću oko 67% (PPUG Cresa).

Lokacija UPU-a nalazi se unutar Gospodarske jedinice Vrana koja nalazi se unutar granica Primorsko-goranske županije, na području katastarskih općina Martinšćica, Lubenice, Stivan, Belej, Ustrine, Cres, Cres-grad, Orlec, Osor, Valun i Vrana. Šume gospodarske jedinice zauzimaju prostor središnjeg dijela otoka Cresa, od Grada Cresa do mjesta Osor. Gospodarskom jedinicom gospodari Uprava šuma Podružnica Buzet, Šumarija Cres-Lošinj.

Veći dio Gospodarske jedinice Vrana je u eumediteranskoj vegetacijskoj zoni, a samo je manji dio na većim nadmorskim visinama, odnosno izraženim brdima, te zahvaća i submediteransku zonu. Za šume ove G.J. karakterističan je jak antropogen utjecaj, kao i utjecaj ovaca. U ovoj gospodarskoj jedinici najčešće se susreću kulture crnog bora i alepskog bora koje su nastale pošumljavanjem većim dijelom pedesetih godina, a nešto i za vrijeme Italije. Od autohtonih šumskih zajednica dolazi crnika s crnim jasenom, crnika s crnim grabom te zajednica medunca i bjelograbića kao i vegetacija pašnjaka i kamenjara. Zajednica crnike s crnim jasenom zauzima područje na više lokaliteta u ovoj gospodarskoj jedinici. Zajednica crnike s crnim grabom zauzima većinom lokalitet od Lubenica prema Martinšćici i to na strmim padinama obale. Smatra se da je tu crni grab indikator hladnije klime uvjetovane burom. Zajednica medunca i bjelograbića dolazi na lokalitetu između Lubenica i Podola te nešto iznad Valuna (PPUG Cresa).

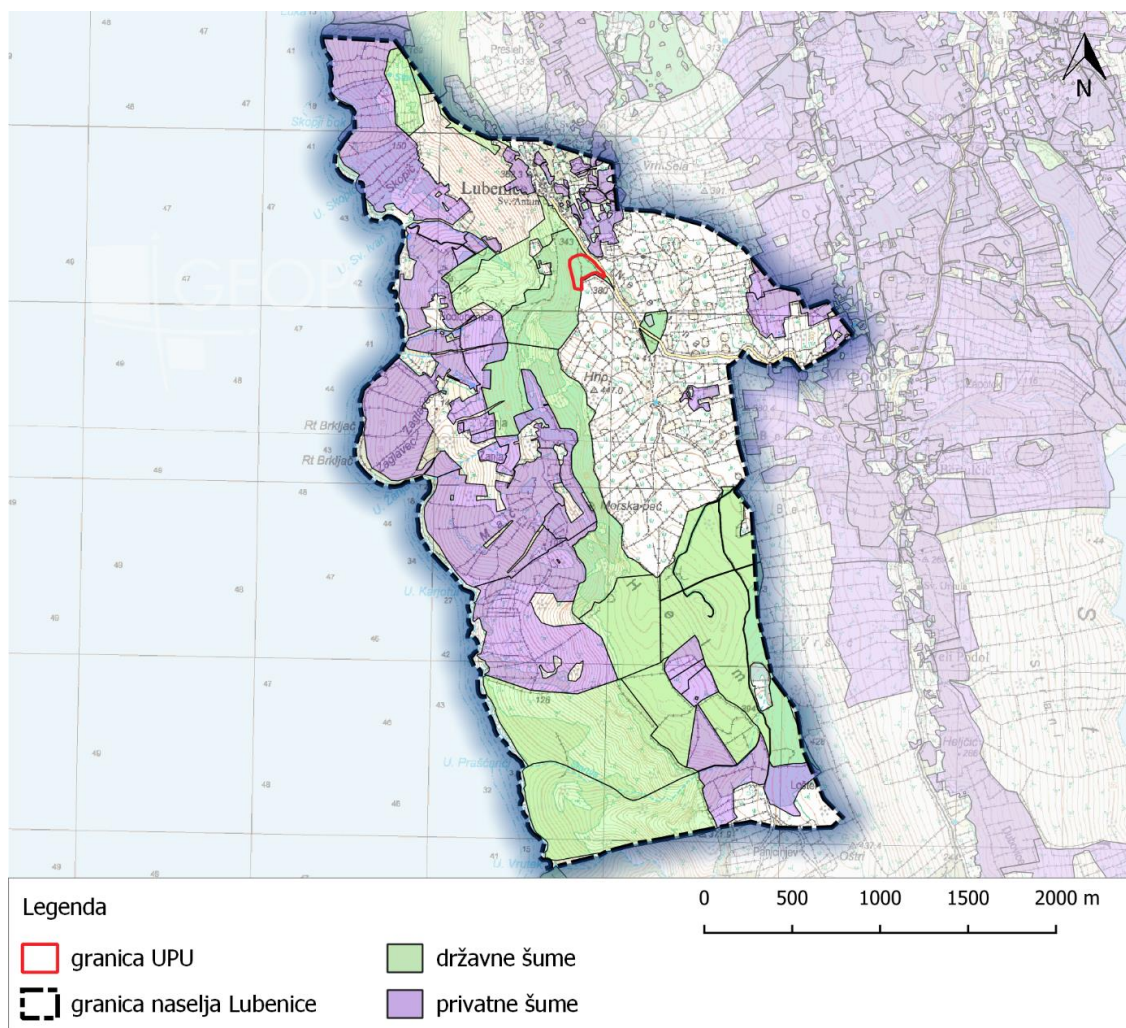
Državne šume i šumska zemljišta

Ukupna površina državnih šuma (obraslo i neobraslo šumsko zemljište) na prostoru ove gospodarske jedinice iznosi 1440 ha (od toga u granicama grada Cresa 1315 ha), od čega na gospodarske šume s ograničenim gospodarenjem - u granicama grada Cresa 1275 ha (100% obraslog), dok na neobraslo i neplodno šumsko zemljište otpada 42 ha (5%), u granicama grada Cresa 40 ha. Ukupna drvena zaliha u gospodarskim šumama s ograničenim gospodarenjem iznosi 99.981 m³, a drvena zaliha godišnje priraste za 2.973 m³. Rasprostiranje državnih šuma i šumskih zemljišta unutar k.o. Lubenice iznosi 321 ha (PPUG Cresa) (Slika 20).

Privatne šume i šumska zemljišta

Ukupna površina privatnih šuma na području gospodarske jedinice Vrana iznosi oko 2.190 ha, od čega na gospodarske šume otpada oko 1.700 ha (77%). Zbog relativno degradirane šume panjače crnike, drvena zaliha i prirast značajnije je manji od onog u državnim

šumama. Zdravstveno stanje šuma u gospodarskoj jedinici "Vrana" je zadovoljavajuće. Vezano na zaštitu šuma ove gospodarske jedinice, one nisu, do sada, pretrpjele veće štete od biotskih i abiotskih faktora. Od biotskih faktora, zbog većih površina pod borovim kulturama, prisutan je najviše borov četnjak. Na crnikovim šumama periodično svakih 6-7 godina dolazi gubar i hrastov prstenar jačeg ili slabijeg intenziteta, koji ne stvara velike štete jer je crnika kao autohtona vrsta relativno otporna. Od biljnih bolesti gljivice su većinom prisutne na borovima. Od abiotskih faktora najveće štete su od bure i juga, kad dolazi do izvaljivanja stabala i sušenja krošnji crnikovih stabala od posolice (PPUG Cresa).

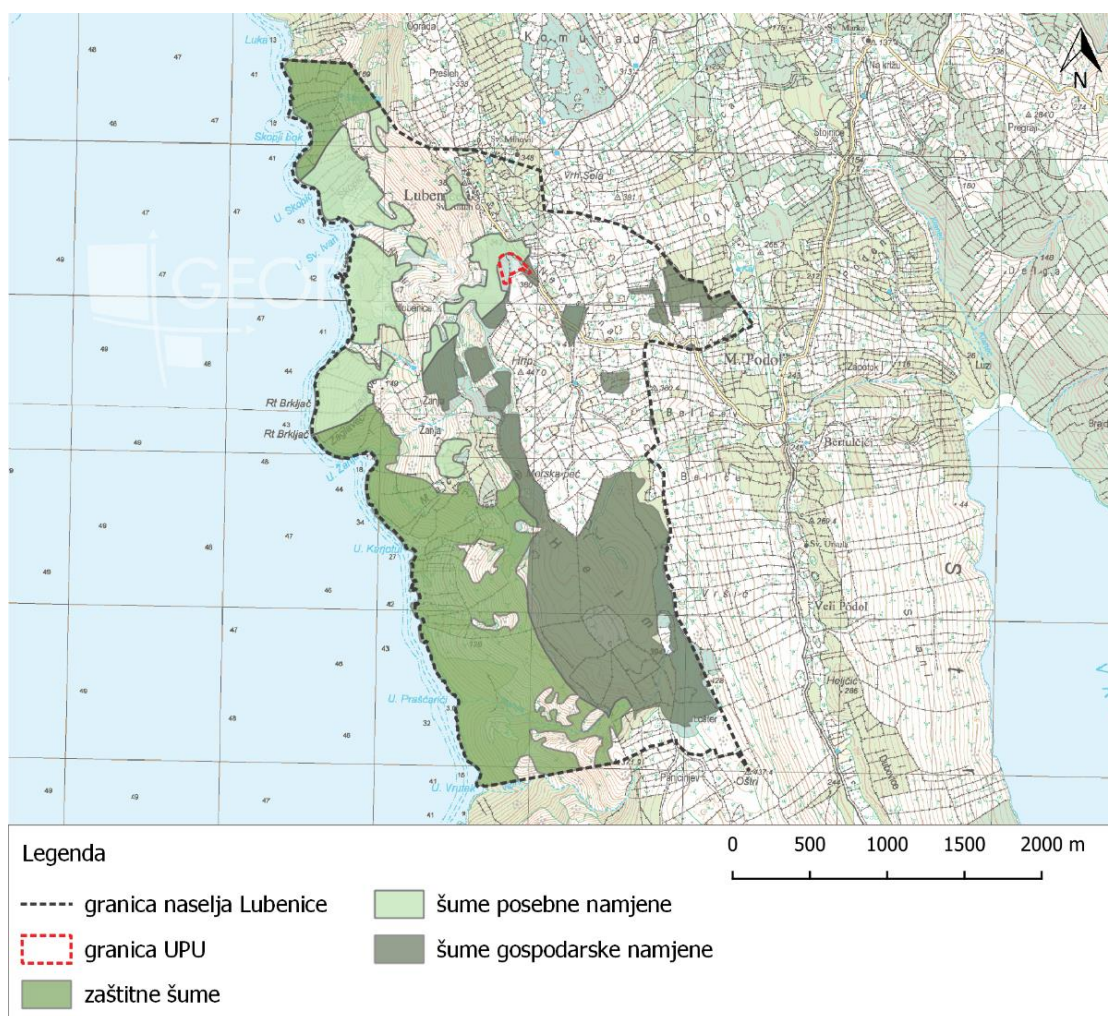

Slika 20. Državne i privatne šume na području naselja Lubenice

Prema PPUG Cres na području naselja Lubenice ima oko 156 ha gospodarske šume, oko 80 ha šume posebne namjene te oko 175 ha zaštitne šume (Slika 21). U PPUG Cres postoji još kategorija „ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište“ koja nije prikazana, a predstavlja sve ostale površine koje nisu naznačene drugom namjenom (područje na kojem se prostor može koristiti na način predviđen za šumsko ili poljoprivredno tlo). Zaštita šuma i šumskih površina određena je sljedećim mjerama:

- Primijeniti održivo (potrajno) gospodarenje šumama uz očuvanje prirodne strukture i razvoja izvornih šuma;

- Posvuda gdje je moguće, ostvariti prirodno pomlađivanje šuma radi postizanja stabilnih, raznolikih i potrajnih šuma;
- Mjerama pošumljavanja, pomlađivanja i njege podržavati obnovu i razvoj degradiranih šuma u stanje vrjednijih uzgojnih oblika, uz istodobno podizanje boniteta šumskog zemljišta;
- Radi obogaćivanja biološke i krajobrazne raznolikosti, u gospodarenju šumama postupati na način da se u najvećoj mjeri očuvaju šumske čistine (livade, pašnjaci i dr.) i šumski rubovi;
- Infrastrukturu u šumskim ekosustavima treba projektirati na način koji je najmanje štetan za šumsko stanište vodeći brigu o posebnim geološkim, vegetacijskim, hidrološkim i drugim vrijednostima, a posebno o ekološkim, vrijednim dijelovima ekosustava utvrđenim posebnim propisima (dijelovi ekološke mreže, staništa, selidbeni koridori rijetkih, osjetljivih ili ugroženih vrsta);
- Provoditi mjere za zaštitu šuma od nametnika i bolesti. Radi očuvanja biološke raznolikosti u šumama je potrebno koristiti biološka i biotehnička sredstva za zaštitu bilja. Samo u slučaju pojave uzročnika koji bi mogao izazvati veće gospodarske štete, a ne postoji odgovarajuće biološko ili biotehničko sredstvo, mogu se koristiti kemijska sredstva uz dopuštenje nadležnih tijela.

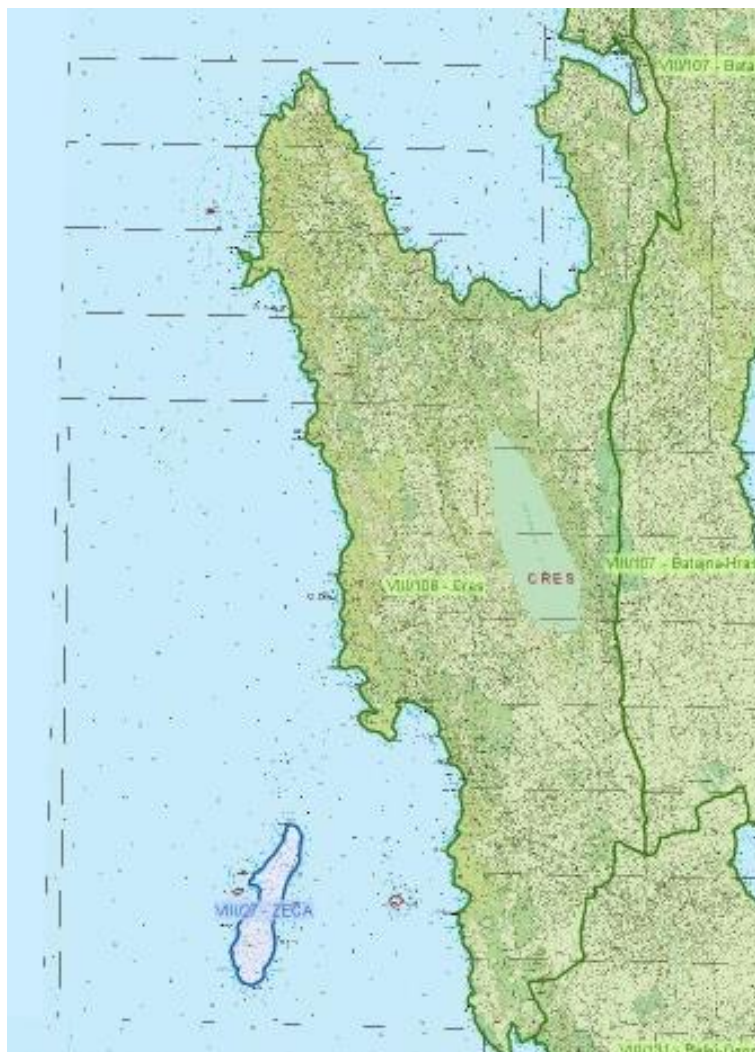
Slika 21. Šumske površine na području naselja Lubenica prema PPUG Cres

5.11 Divljač i lovstvo

Na području Grada Cresa nalaze se tri županijska lovišta: Batajna-Hraste, Cres i Tramontana. Lokacija UPU-a nalazi se na prostoru Zajedničkog županijskog lovišta VIII/108 – Cres (Slika 22), na zapadnoj strani centralnog dijela otoka Cresa. Ukupna površina lovišta obuhvaća ukupnu površinu od 16.418 ha, od čega na lovnu površinu otpada samo 2.700 ha. Lovne su površine zapadno od ceste Cres-Lošinj prema Valunu i južnije na prostoru između Beleja i Štivana. Najveći dio lovišta prekrivaju pašnjaci i Vransko jezero s zaštitnom zonom. U lovištu se nalaze dvije automatske hranilice i 120 lokava te 4 visoke čeke.

Divljač koja obitava na otoku je sljedeća:

- glavne vrste divljači – zec obični, fazan, jelen lopatar i divlja svinja,
- sporedna vrsta divljači - golub grivnjaš, kuna bjelica, vrana siva, jarebica te divljač šljuka bena

Slika 22. Lovište VIII/108 – Cres

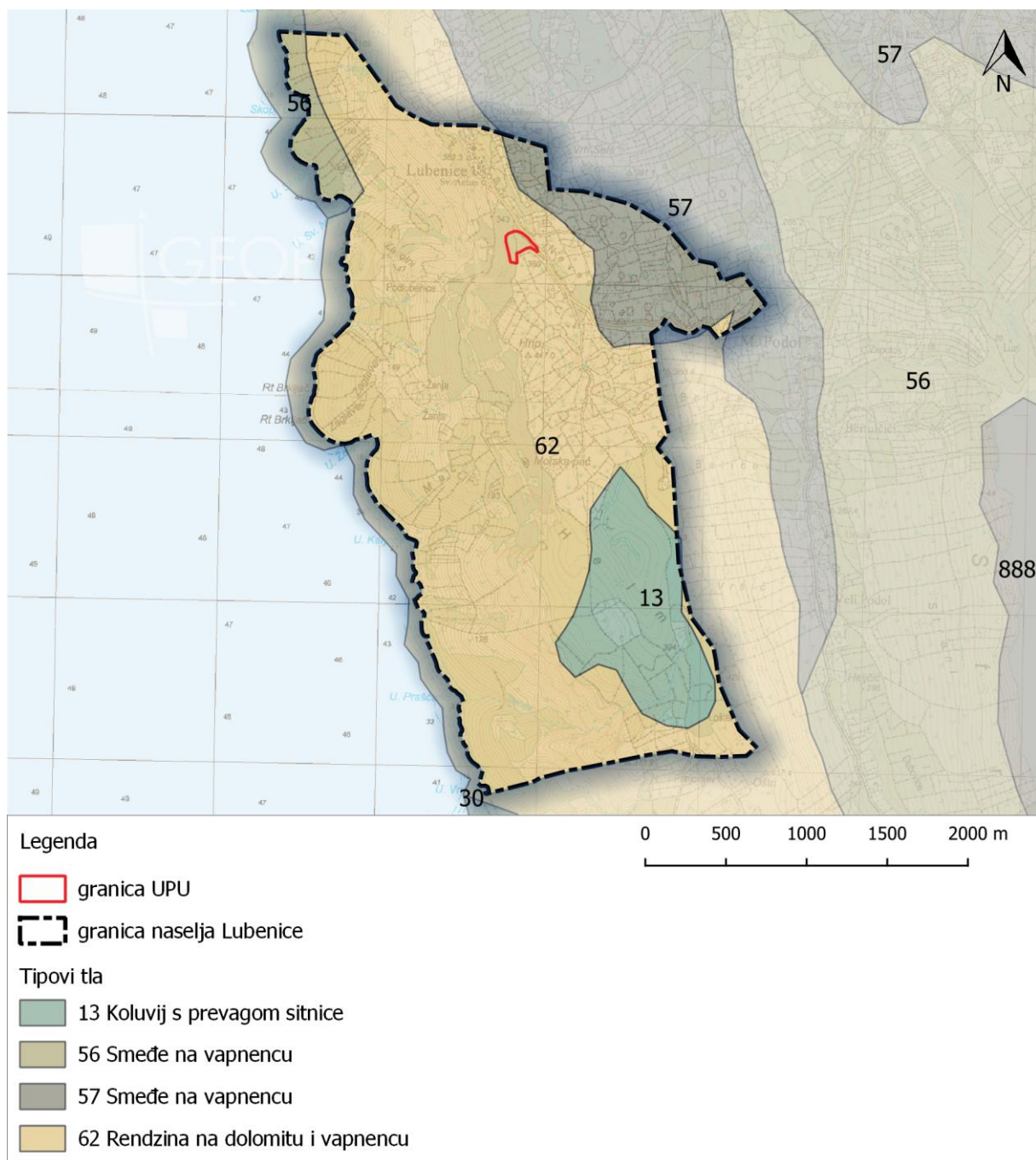
5.12 Tlo i poljoprivreda

Tla koja tvore pedološki pokrivač creske otočne skupine prilično su raznolika i pridonose biološkoj raznolikosti i krajobraznim vrijednostima otočja. Najraširenija tla otoka Cresa su crvenice, odnosno smeđa primorska tla i pjeskovita dolomitna tla. Osim navedenih, na otoku se nalaze i zone deluvijalnih tala, a susreću se i močvarna tla. Klimatski uvjeti i petrografski (stijenski) sastav u uskoj su vezi s rasporedom vrsta tala i različitosti vegetacijskog pokrova. U skladu s pretežno vapnenačkim stijenama dominiraju skeletna tla – kamenjar koji nije pogodan za obrađivanje (Stražičić, 1981).

Ova tla predstavljaju vrijedno poljoprivredno zemljište, a značajna su za škrape, gromače i terase. Često su takva tla ograđena suhozidima kao oznakama vlasničkog posjeda. Prije su bila obrađivana, a danas su pretežno zapuštena. Većih i ljepših površina ima uz naselje Cres, kod Lubenica, Predošćice i lokalizirano na još nekim za poljoprivredu pogodnim mjestima. Posebnost otoka Cresa je zemljišna kombinacija u kojoj su kao dominantni tip tla zastupljena lesivirana akrična tla u kombinaciji s crvenicom i smeđim tlom. Zastupljena su na malim površinama na zapadnom dijelu Tramuntane i obrasla su pretežno šumom. Rijetka su i aluvijalna zamočvarena i zaslanjena tla (Slatine kod Osora, Piskel i obala Zeče) te koluvijalna tla (uvala Kruščica i uz južnu obalu Vranskog jezera). Kamenjari su također važan tip tla otoka Cresa. Protežu se najvećim dijelom uz istočnu i zapadnu obalu otoka od predjela Križić do južnog dijela otoka (PORO, 2005.).

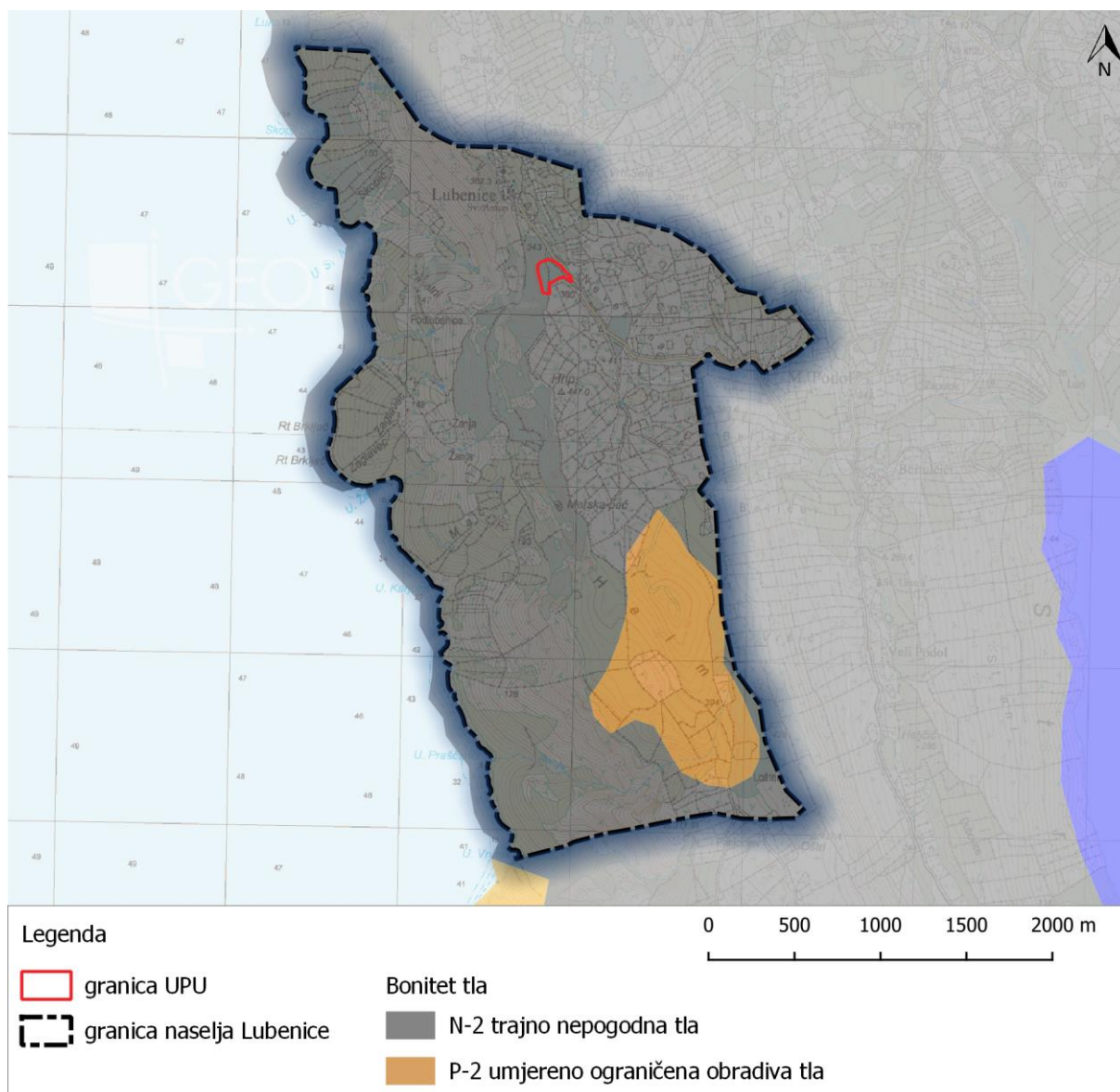
Na području naselja Lubenice prema vrsti tala najzastupljenija je rendzina na dolomitu i vapnencu, zatim koluvij s prevagom sitnice i smeđe na vapnencu (Slika 23).

Rendzina pripada klasi automorfni tala koje karakterizira vlaženje tla samo oborinama, nema stagniranja vode i glejnih procesa (tzv. oglejavanja). To su tla dobre strukture A horizonta, visoke poroznosti, jake dreniranosti, ali i slabe vododrživosti. Smeđe tlo na vapnencu i dolomitu nastaje isključivo na tvrdim i čistim vapnencima i dolomitima s <1% nerastvorivih ostataka, dosta plitko i stjenovito. Koluvij nastaje erozijom i klizanjem tla iz viših dijelova u niže u brdskim i planinskim područjima gdje se taloži zemljišni materijal i stijene u podnožja padina.

Slika 23. Tipovi tla na području naselja Lubenice

Prema pogodnosti tala za poljoprivrednu namjenu, na području Grada Cresa nema osobito vrijednih tala P1 kategorije. Krški uvjeti i suha klima najbolja tla ovoga kraja svrstavaju tek u P2 i P3 kategoriju ili u kategoriju ostalog poljoprivrednog tla, šuma i šumskog zemljišta, tj. pašnjačkih površina (PŠ). Na području naselja Lubenice i obuhvata UPU-a prevladavaju tla N-2 kategorije koja su trajno nepogodna tla za poljoprivrednu namjenu, a pojavljuju se i tla P-2 kategorije koja spadaju u umjereno ograničena obradiva tla, ali izvan obuhvata UPU-a (Slika 24).

Slika 24. Zastupljenost tala s obzirom na namjensku pogodnost na području naselja Lubenice

Prema kartografskom prikazu Korištenje i namjena površina PPUG Cres, na području naselja Lubenice prevladava kategorija „ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište“ (PŠ), a predstavlja sve ostale površine koje nisu naznačene drugom namjenom (područje na kojem se prostor može koristiti na način predviđen za šumsko ili poljoprivredno tlo). Unutar naselja nema vrijednih obradivih tala, dok se samo mjestimično pojavljuje kategorija "obradivo tlo". Za poljoprivredne površine i ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište (pašnjačke površine), prema PPUG Cres, određuju se sljedeće odredbe za provođenje:

- Poljoprivredne površine razgraničene su na vrijedno obradivo tlo (P2) i ostala obradiva tla (P3).
- Vrijedno obradivo tlo (P2) štiti se od svake izgradnje koja nije u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti.

- Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište (PŠ) na području Grada Cresa predstavljaju ostale poljoprivredne (P) i ostale šumske površine (Š).
- Razgraničenje pašnjačkih površina od poljoprivrednih, odnosno šumskih površina određeno je u svrhu zaštite pašnjačkih površina u kontekstu razvitka ovčarstva.

Poljoprivreda kao gospodarska djelatnost obuhvaća biljnu proizvodnju i stočarstvo te je velika njezina važnost za prehranu stanovništva, odnosno kakvoću prehrane. Dio je ruralnog prostora te je bitna za ekološku ravnotežu i za zaštitu okoliša te za očuvanje kulturnih i tradicijskih vrijednosti. Prirodni elementi koji imaju najveći utjecaj na mogućnosti obavljanja poljoprivredne djelatnosti su klimatski čimbenici i tlo, odnosno poljoprivredno zemljište.

Cres oskudijeva većim kompleksima obradivog zemljišta što predstavlja jednu od glavnih prepreka za veći razvoj intenzivne poljoprivredne proizvodnje. Zbog konfiguracije terena na otoku Cresu je vrlo malo pravih obradivih površina te je cjelokupna poljoprivredna proizvodnja razvijena na krškim terenima. Najveći dio poljoprivrednih površina, u prvom redu maslinika (i nekadašnjih vinograda) čine terasirani tereni.

Karakteristika poljoprivrede su vrlo male raštrkane parcele (usitnjenost posjeda) koje smanjuju konkurentnost poljoprivredne proizvodnje. To se posebice odnosi na obradive poljoprivredne površine, a u manjoj mjeri na pašnjačke površine. Poljoprivredna djelatnost bazira se na maslinarstvu i ovčarstvu. Masline se uzgajaju ekstenzivno i na tradicionalan način. Maslinici su stari, zasađeni na krškom terenu, kamenim terasama koje nisu pogodne za strojnu obradu, navodnjavanje i provođenje opsežnijih mjera zaštite od štetnika.

Na području naselja Lubenice u ARKOD sustavu je evidentirano 30,32 ha poljoprivrednog zemljišta. U nastavku su prikazane površine (ha) poljoprivrednog zemljišta prema vrstama uporabe (Tablica 11) iz čega je vidljivo da najveće površine (99%) zauzimaju krški pašnjaci. Prosječna veličina parcele iznosi 0,77 ha.

U obuhvatu UPU-a ne nalaze se poljoprivredne površine.

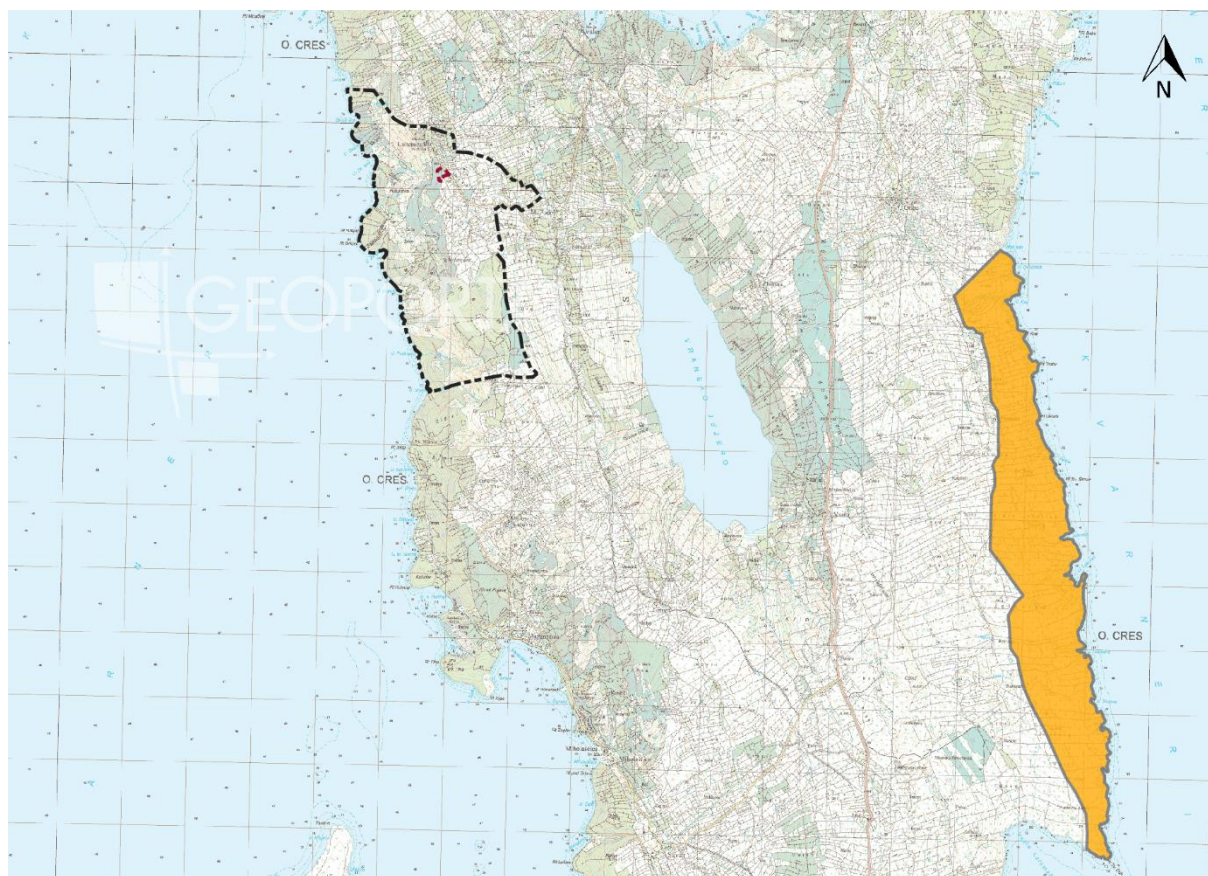
Tablica 11. Površine (ha) poljoprivrednog zemljišta evidentiranog u ARKOD sustavu prema vrstama uporabe na području naselja Lubenice

Naselje	Poljoprivredno zemljište prema vrstama uporabe (ha)			
	Oranice	Krški pašnjak	Vinograd	Ukupna površina
Lubenice	0,28	29,97	0,07	30,32

Ovčarstvo, uz maslinarstvo, predstavlja najznačajniju granu poljoprivrede na otoku. Prirodna osnova otoka Cresa oduvijek je pružala povoljnije uvjete za razvoj stočarske proizvodnje u odnosu na poljodjelstvo. U povijesti su se osim ovaca uzgajala i goveda, konji i magarci, ali ograničena proizvodnja biljne mase na siromašnim otočnim pašnjacima te smanjenje značaja poljoprivrede u otočnom gospodarstvu uvjetovali su postupno napuštanje njihovog uzgoja. Ostalo je samo ovčarstvo, na kojem je tradicionalno počiva otočna agrarna ekonomija i koje je danas postalo neka vrsta zaštitnog znaka otoka Cresa. Bez obzira na blage negativne trendove, ovčarstvo još uvijek predstavlja značajan resurs za gospodarski i društveni razvoj lokalne zajednice.

5.13 Zaštićena područja

Na području naselja Lubenice nema zaštićenih područja. Najbliže zaštićeno područje, ornitološki posebni rezervat Mali Bok – Koromačna, nalazi se na udaljenosti od 8 km od granice obuhvata UPU-a (Slika 25).

Legenda

--- granica UPU

--- granica naselja Lubenice

zaštićena područja

posebni rezervat

Slika 25. Zaštićena područja na širem području naselja Lubenice

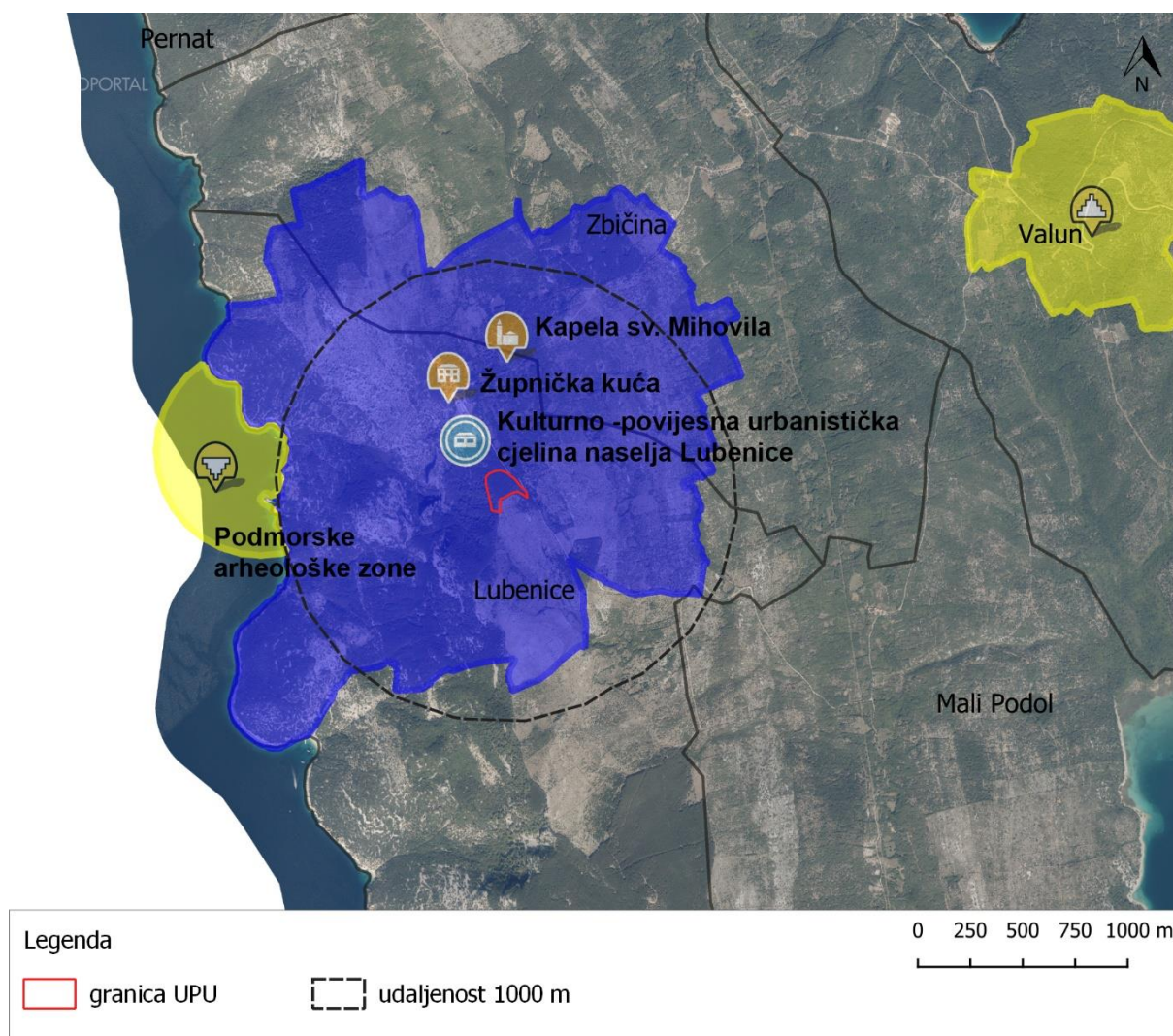
5.14 Kulturna baština

Naselje Lubenice gradinskog su prapovijesnog postanka te kontinuirane naseljenosti kroz razdoblje antike i srednjega vijeka. Od iznimne su vrijednosti ostaci bedema i gradskih vrata u Lubenicama, kao i očuvane povijesne matrice i prostorna kompozicija. S obzirom na smještaj te očuvanu povijesnu koncentraciju izgradnje unutar jezgre, posebno je važno očuvanje vrijednih vizura u smislu zabrane svake nove izgradnje što ujedno omogućava i zaštitu arheoloških lokaliteta u okolici naselja. Izuzetnu vrijednost naselja, osim povijesnih funkcija, čini i sama očuvana graditeljska baština koja nosi karakteristike visokovrijedne i monumentalne tradicijske arhitekture s određenim građanskim elementima. Obavezno je intaktno očuvanje svih elemenata unutar gradskog tkiva, kao i cjelokupnog prostora unutar zone zaštite (Konzervatorska podloga za Prostorni plan uređenja Grada Cresa, 2003.).

Pretraživana su zaštićena kulturna dobra na udaljenosti od 1 km od obuhvata UPU-a. Utvrđeno je da se na navedenom području nalazi se ukupno četiri zaštićena kulturnih dobara. U nastavku su tablično i grafički prikazana kulturna dobra na navedenom području upisana u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske zaštićena Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Tablica 12) (Slika 26). Obuhvat UPU-a nalazi se unutar granica Kulturno - povijesne urbanističke cjeline naselja Lubenice, a ostala kulturna dobra nalaze se na udaljenosti između 470 m do 950 m. Iduće najbliže kulturno dobro nalazi se na udaljenosti od 2300 m od obuhvata UPU-a (Arheološka zona Bućev u Valunu).

Tablica 12. Zaštićena kulturna baština na području naselja Lubenice i susjednih naselja prema Registru kulturnih dobara RH (listopad, 2021.)

Registarski broj	Naselje	Naziv kulturnog dobra	Vrsta kulturnog dobra	Pravni status	Udaljenost od UPU-a (m)
Z-2686	Lubenice	Kulturno -povijesna urbanistička cjelina naselja Lubenice	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro	0
Z-1851	Lubenice	Kapela sv. Mihovila	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	610
Z-1990	Lubenice	Župnička kuća	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro	470
RRI-0179	Cres	Podmorske arheološke zone	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro	950

Slika 26. Zaštićena kulturna dobra prema Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske na udaljenosti od 1 km od UPU-a

Konzervatorski odjel u Rijeci je dao Mišljenje o sadržaju Strateške studije (KLASA:612-08/20-10/0077, URBROJ: 532-04-02-11/8-20-2, 2. ožujka 2020.) da se procjena utjecaja na kulturnu baštinu treba temeljiti na metodologiji ICOMOS-a za izradu studije *Heritage Impact Assessment* (HIA) – Procjena utjecaja na kulturnu baštinu i krajobraz, odnosno na zonu zaštite Povijesne urbane cjeline naselja Lubenice. Sukladno navedenom, izrađena je Studija utjecaja Urbanističkog plana uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T36 u Lubicama na kulturno dobro urbanističke cjeline naselja Lubenice (HIA) koja se nalazi u sklopu poglavlja 9.8. Kulturna baština.

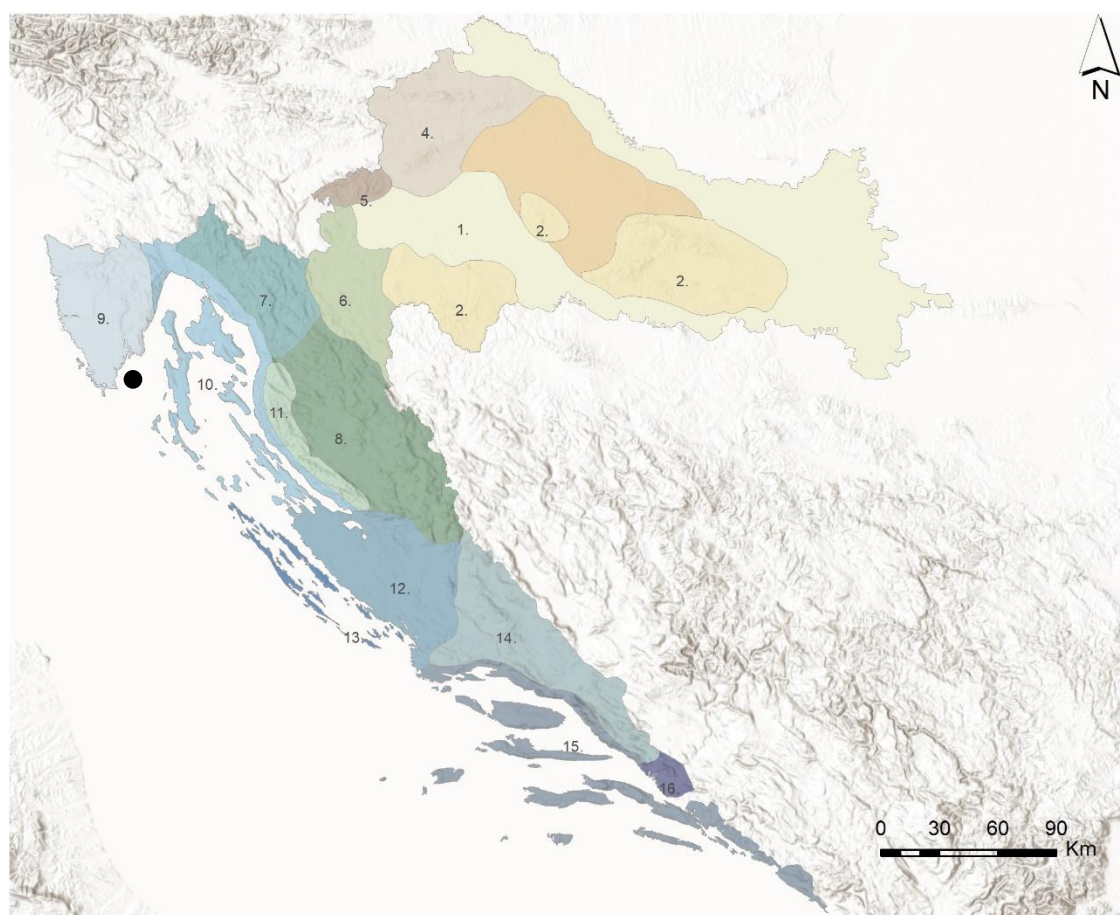
U Konzervatorskoj podlozi izrađenoj za PPUG Cres (2003.) navedeno je da je stanje graditeljske baštine Lubenica relativno intaktno te da cjelina predstavlja iznimnu vrijednost u okviru cjelokupnog prostora. Naglašava se važnost stručnog pristupa revitalizaciji, obnovi i stvaranju sadržaja. Ne dozvoljavaju se intervencije bilo kojeg tipa bez konzultacije sa nadležnim Konzervatorskim odjelom i ishođenja posebnih uvjeta te prethodnog odobrenja. Istaknuta je potreba izrade detaljne konzervatorske studije i plana revitalizacije te intaktno očuvanje svih elemenata unutar gradskog tkiva, kao i cjelokupnog prostora unutar zone

zaštite. S obzirom na postojanje prapovijesnog i antičkog sloja, potreban je konzervatorski nadzor pri svakom ukapanju infrastrukture i sličnim radovima, unutar naselja i u neposrednoj okolini (unutar zone zaštite).

U Preliminarnoj tehničkoj procjeni – Preliminary Tehnical Assassment (PTA) koja je izrađena u okviru Regionalnog programa Vijeća Europe, Europske komisije i Ministarstva Kulture, među konzervatorskim principima i prijedlozima navedeno je da bi revitalizacija trebala biti temeljena na malim obiteljskim projektima s temom tradicionalne poljoprivrede i turizma. Uz to, potrebna je kontrola broja turista kako tradicionalan način života ne bi bio ometen.

5.15 Krajobrazna obilježja

Krajobraznom regionalizacijom u Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske, s obzirom na prirodna obilježja izdvojeno je šesnaest osnovnih krajobraznih jedinica. Lokacija zahvata pripada krajobraznoj jedinici Kvarnersko-velebitski prostor (Slika 27). Obilježja Kvarnersko-velebitskog prostora su krupni korpusi kvarnerskih otoka i naglašen planinski okvir od Učke do Velebita. Istočne strane prvog niza otoka su, zbog bure i posolice, gotovo bez vegetacije, a velebitsku primorsku padinu također karakterizira kamenjar. Zapadne otočne obale su često zelene i šumovite. Krajobrazne kvalitete ovog prostora ugrožavaju neplanska izgradnja duž obale, narušena fizionomija starih naselja te degradacija šuma.

Legenda

Krajobrazna regionalizacija Hrvatske

Panonska Hrvatska

- 1. Nizinska područja sjeverne Hrvatske
- 2. Panonska gorja
- 3. Bilogorsko-moslavački prostor
- 4. Sjeverozapadna Hrvatska
- 5. Žumberak i Samoborsko gorje

Gorska Hrvatska

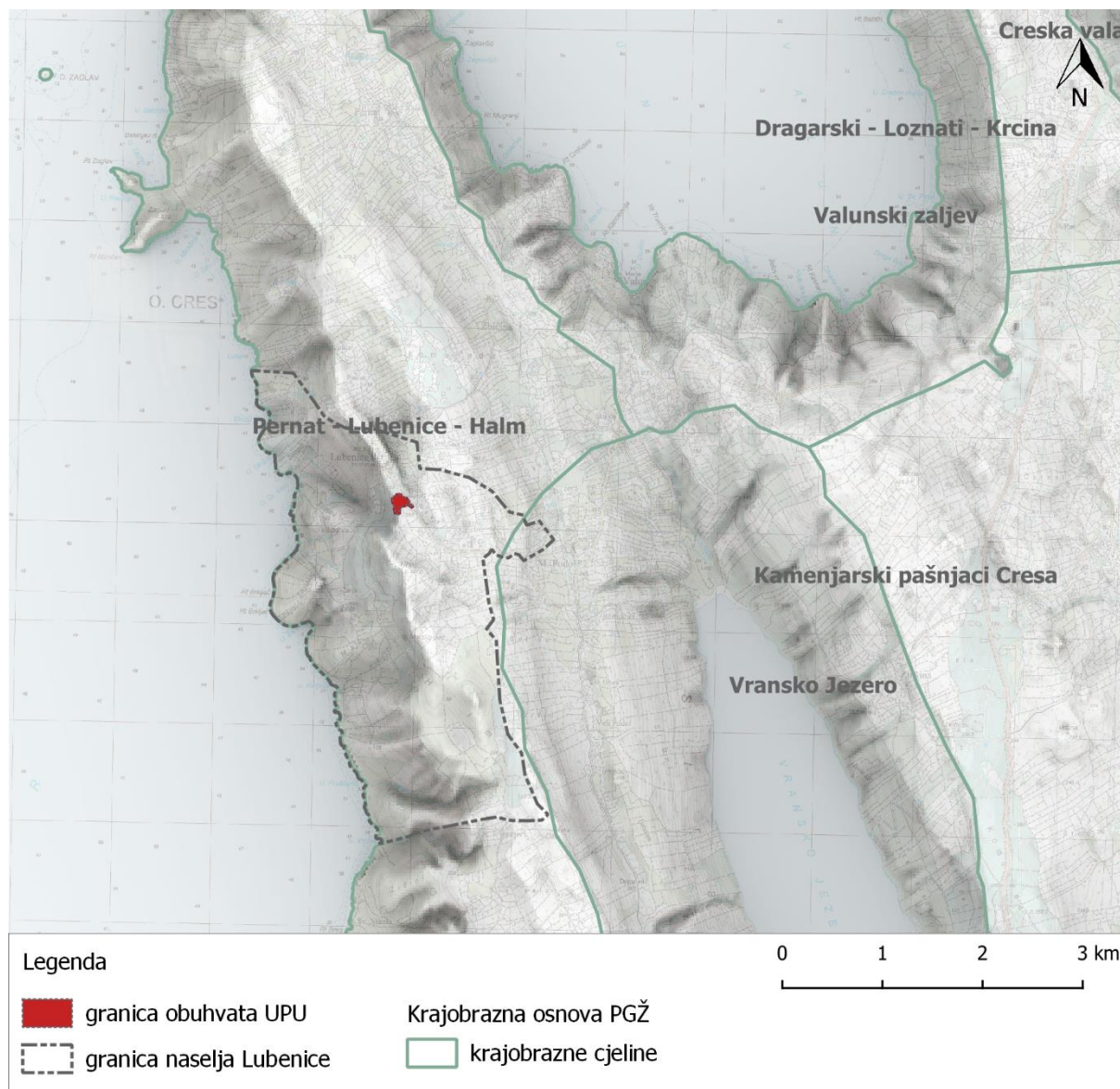
- 6. Kordunska zaravan
- 7. Gorski kotar
- 8. Lika
- 11. Vršni pojas Velebita

Jadranska Hrvatska

- 9. Istra
- 10. Kvarnersko-velebitski prostor
- 12. Sjeverno dalmatinska zaravan
- 13. Zadarsko-šibenski arhipelag
- 14. Dalmatinska zagora
- 15. Obalno područje srednje i južne Dalmacije
- 16. Donja Neretva

Slika 27. Krajobrazna regionalizacija Hrvatske s obzirom na prirodna obilježja, Bralić, 1995.
(modificirano: VITA PROJEKT)

Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Primorsko-goranske županije Priroda naručila je izradu dokumenta Krajobrazi PGŽ – krajobrazna osnova, analiza i razvojni okviri (2014.) kojoj je prethodila izrada metodološke podloge Krajobrazi PGŽ – metodološka podloga za izradu krajobrazne osnove sa posebnim osvrtom na zaštićene dijelove županije (2013.). U sklopu navedenih dokumenata izrađena je tipološka podjela prostora PGŽ na krajobrazne cjeline koje su opisane i valorizirane. U nastavku je prikazan dio koji se odnosi na krajobraz naselja Lubenice.

Slika 28. Prikaz krajobraznih cjelina na području dijela otoka Cresa, Krajobrazi PGŽ – krajobrazna osnova, analiza i razvojni okviri (MODIFICIRANO: Vita projekt)

Pernaat - Lubenice - Halm

Plato poluotoka Pernata i Visoravni oko vrha Helm na zapadnoj se strani vrlo strmim i dramatičnim liticama spušta prema morskoj obali što sa njega otvara dojmjljive vizure obale i morske pučine. Većina prostora, osim najstrmijih klisura povijesno je izrazito

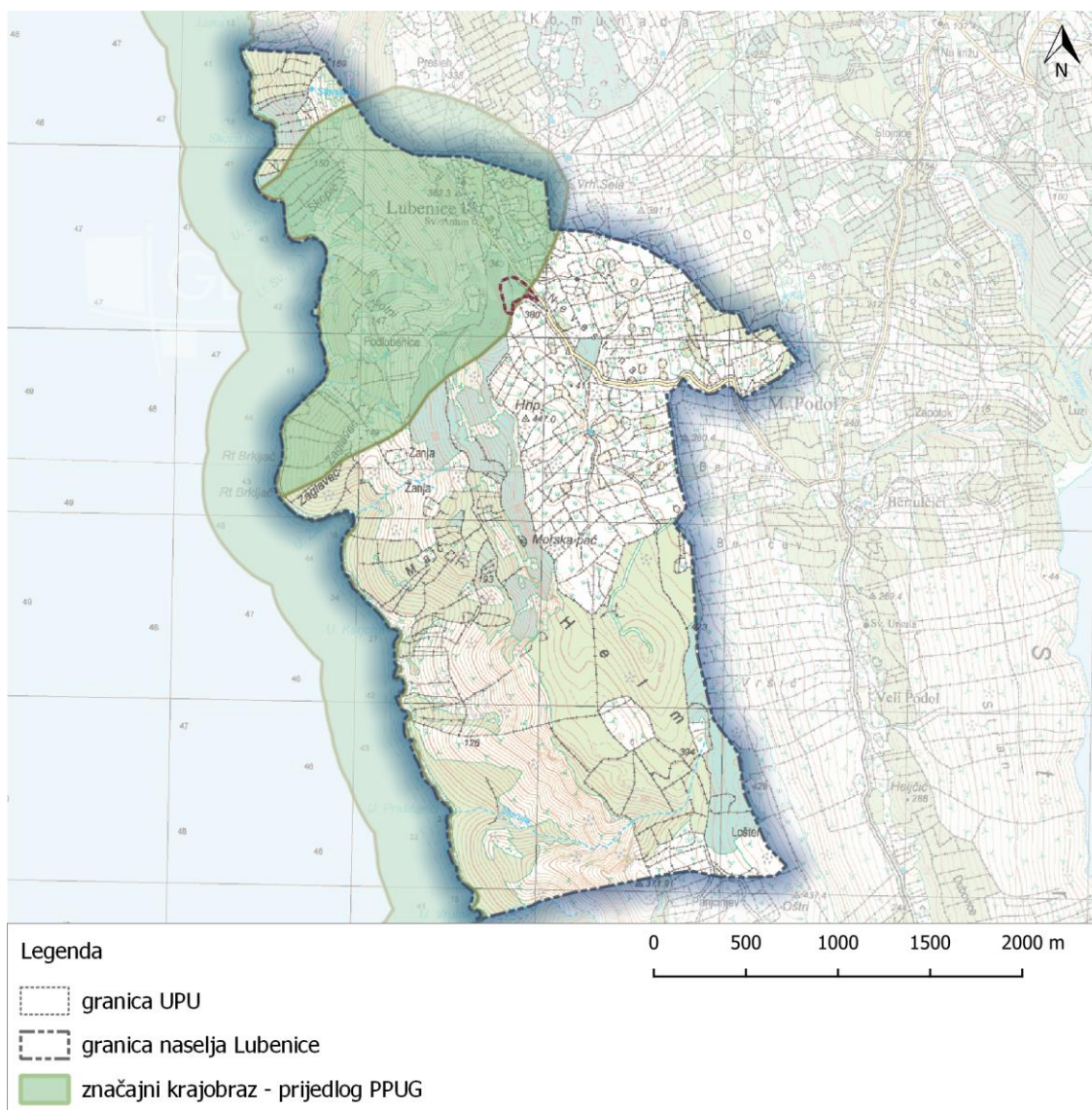
antrpogenizirana čemu svjedoče brojni suhozidi, no marginalnija tla uz nepristupačnu obalu već su dugo prepuštena obrastanju u šumu. Prostori visoravni su većim djelom bila korištena kao pregoni pašnjak, a danas uglavnom obrastaju ili su pošumljena alohtonim sortama bora. Oko dolina sa obradivim tlom formirano je nekoliko malih ruralnih naselja te srednjevjekovno minijaturno naselje Lubenice, zaštićeno kao urbana baština. Specifično po smješteno na litici, sa velikom šljunčanom plažom u podnožju, područje je predloženo za proglašenje zaštićenim krajolikom. Lubenice su zadržale vitalnost zahvaljujući turizmu, dok su naselja u unutrašnjosti u većoj mjeri napuštena. Prema kvalitativnim karakteristikama krajobrazna cjelina ocijenjena je kao visoko karakterističan, jedinstven, asocijativan krajobraz i kao krajobraz visokih vizualnih vrijednosti. Prema kvantitativnim indikatorima krajobrazna cjelina ističe se po indeksu dinamičnosti, bogatstvu geomorfoloških oblika, izvornosti te količini kulturnih elemenata. Radi svega navedenog, krajobrazna cjelina ocijenjena je kao potencijalno izniman krajobraz.

U nastavku su prikazane krajobrazne vrijednosti naselja Lubenice prema PPUG Cres (Slika 29). Prostornim planom uređenja Grada Cresa predlažu se područja značajnog krajobraza: Tramuntana - središnji dio s prijevojem između vrhova Sis i Barbin, područje Lubenica.

Značajni krajobraz je prirodni ili kultivirani predjel velike krajobrazne vrijednosti i bioraznolikosti i/ili georaznolikosti ili krajobraz očuvanih jedinstvenih obilježja karakterističnih za pojedino područje. U značajnom krajobrazu dopušteni su zahvati i djelatnosti koje ne narušavaju obilježja zbog kojih je predložen. Posebno će se štititi krajobrazni elementi, izgled izgrađenih i neizgrađenih površina, šuma, pašnjaka, autohtone šumske zajednice i druge zajednice te karakteristične i vrijedne vizure.

Prema PPUG Cres kultivirani krajobraz štitit će se i unaprijediti tako da se:

- sačuvaju različitosti prostornih cjelina te karakterističnih slika prostora uvjetovanih prirodnim obilježjima, tipovima naselja i kulturno-povijesnim naslijeđem,
- očuvaju i obnove estetske vrijednosti krajobraza (maslinici, gromače, pašnjačke površine), gospodarske i infrastrukturne građevine planiraju i projektiraju tako da se obuhvati odnos prema krajobrazu, uspostavljajući zajedničke koridore.

Slika 29. Krajobrazne vrijednosti prema PPUG Cresa

Klasifikacijom provedenom u sklopu *Studije krajobraza otoka Cresa* iz 2015. godine Lubenice su smještene unutar krajobrazne cjeline „Zapadna banda“, na spoju krajobraznih područja „Visoki dio kraja Gerbin“ i „Šumovite zapadne obalne strane“ (Slika 30).

KARTA I - Pregledna karta krajobraznih cjelina i područja

1. Krajobrazna cjelina Tramuntana

- 1.1. Visoravan istočne Tramuntane
- 1.2. Rasjedna udolina zapadne Tramuntane
- 1.3. Glavni greben sa zaravni Planis
- 1.4. Obalne strane središnjeg grebena

2. Krajobrazna cjelina grad Cres

- 2.1. Creska zavala
- 2.2. Obalna strana Valuskog zaljeva
- 2.3. Brdoviti kraj creskog zaleđa

3. Krajobrazna cjelina "zapadna banda"

- 3.1. Visoki dio kraja Gerbin
- 3.2. Šumovite zapadne obalne strane

4. Krajobrazna cjelina Vransko jezero

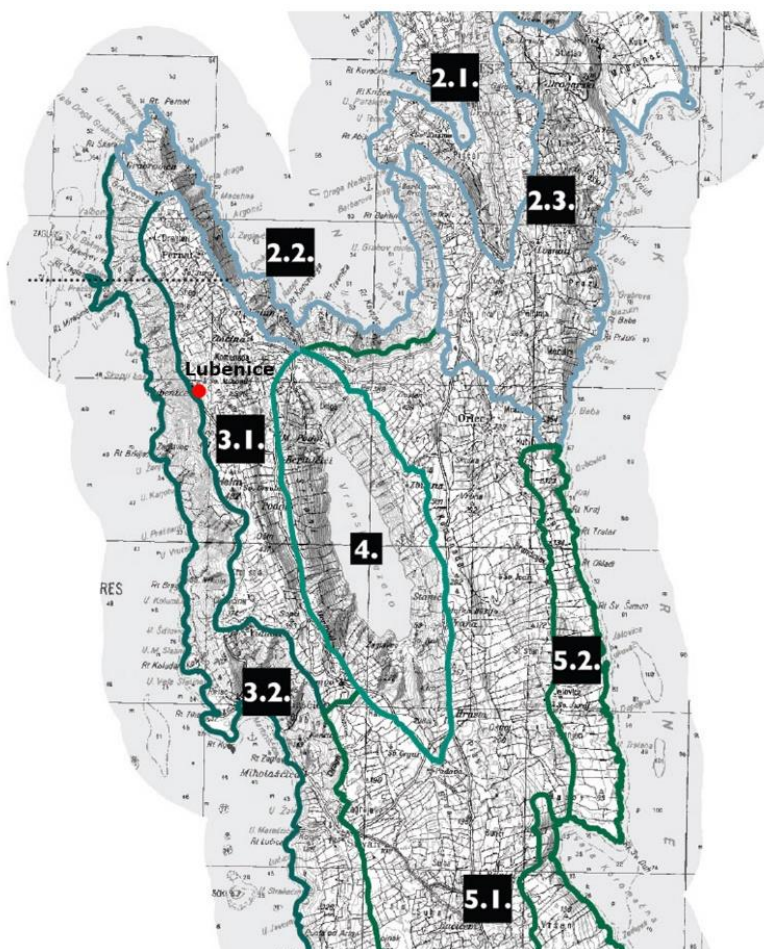
- 4.1. Udolina Vranskog jezera

5. Krajobrazna cjelina središnja pašnjačka zaravan

- 5.1. Središnji kamenjarski pašnjaci
- 5.2. Ogojliji pašnjaci istočne obalne strane

6. Krajobrazna cjelina Osor i Punta Križa

- 6.1. Šumovite i razvedene obalne strane Punte Križa
- 6.2. Središnja udolina Punte Križa
- 6.3. Osor s plitkom uvalom

Slika 30. Isječak iz Pregledne karte krajobraznih cjelina i područja iz *Studije krajobraza otoka Cresa* (Cres, 2015.)

Prema *Studiji krajobraza otoka Cresa*, **Visoki dio kraja Gerbin** karakteriziraju prostrani pašnjaci usred kojih su smještena mala naselja s pripadajućim kultiviranim udolinama. Cijelo područje čini kompleksan sustav suhozidnih regulacija koje ukazuju na raznolikost načina i strukturu korištenja zemljišta. Na hrptu, odnosno izloženijim i povišenijim dijelovima, vidljiva je pašnjačka namjena zemljišta koja se očituje u oskudnoj vegetaciji te gustoj strukturiranosti pravokutnim dugačkim suhozidnim regulacijama. U području se veličinom, smještajem, arhitekturom i povijesti općenito ističe naselje Lubenice. Smješteno je na uskom i izduženom grebenu koji se zapadnom stranom strmo ruši prema moru, a s istočne je stopljen s plodnom udolinom u podnožju, koja je gotovo potpuno zapuštena. Naselje je zbijenog tipa sa središnjim trgom na ulazu u selo. U potpunosti je zadržalo povijesnu urbano-ruralnu strukturu i kao takvo se nalazi na tentativnoj listi za upis u UNESCO-v popis svjetske baštine. Važan element identiteta prostora su vizure na udoline, more i jezero, a prepoznatljivosti područja pridonosi naselje Lubenice.

Vizualno-doživljajna obilježja predstavljaju obrubljenost morem i jezerom, te „visoki“ smještaj koji uvjetuju osjećaj otočnosti i izdvojenosti područja. Zbog međusobne nepovezanosti te različitosti reljefa i vegetacije područje se doživljajno može podijeliti na dvije cjeline: južnu i sjevernu. Južni dio je nešto ogojliji i aktivniji pa je preglednost veća. Dobro se uočavaju isprepletenost suhozidima raznih uzoraka te kontrastne situacije krških

uzvisina i plodnih udolina (npr. sjeverno od Grmova). Prisutni su i snažni prostorni kontrasti u smislu ogoljelih i pošumljenih površina te plodnih omeđenih udolina koje se u ovom području pojavljuju u najrepresntativnijem obliku. Važan element identiteta prostora su vizure na udoline, more i jezero, a prepoznatljivosti područja pridonosi naselje Lubenice. Na sjevernom djelu područje postaje nepreglednije, zatvorenije i skrovitije. S uskih omeđenih putova otvaraju se samo unutrašnje vizure, a pozornost preuzimaju detalji vegetacije, suhozidnih struktura i drvenih ograda. Doživljaj ovog sjevernog dijela najvjerodostojnije dočaravaju zaseoci Pernat i Zbičina s okolicom.

Područje **Šumovite zapadne obalne strane** zauzima središnji dio zapadnih obalnih strana otoka, od uvale Grabrovice do uvale Mikalj. Danas je ovo područje dominantno definirano prirodnom vegetacijom i siparima pod kojima se nazire kompleksna suhozidna struktura i različite funkcije zemljišta u prošlosti. Prevladava šumski pokrov. Zaklonjenost od bure, niske obale i naplavine obradivog tla u južnijem dijelu ovog područja uvjetovali su razvoj šest naselja. Naselja ovog područja smještena su u širokim dolomitnim zavalama amfiteatarskog oblika ili na uzvisinama neposredno iznad. Iako su sva u blizini morske obale, tek su dva naselja u potpunosti smještena duž obale zaljeva (Martinšćica i Miholašćica). Ostala naselja (Vidovići, Stivan, Zaglav i Ustrine) smještena su na uzvisinama i orijentacijom pripadaju tipu unutrašnjih naselja. Sva su naselja povezana s pripadajućom uvalom zavojitim i strmim pristupnim putovima.

Vizualno-doživljajna obilježja karakterizira zapadna ekspozicija gdje zalasci sunca uvjetuju promjenu krajobrazne slike ovog područja u spektar narančastih i crvenih jarkih boja. S većine lokacija pružaju se panoramske visoke vizure koje otvaraju pogled na otvoreno more i otok Zeču. Posebne su i unutrašnje vizure koje se otvaraju iz obalnih naselja na zaljev i rubove kopna koji ga omeđuju, pružajući osjećaj sigurnosti i prostranosti. Bijele šljunkovite uvale u kontrastu s mješovitim šumama u zaleđu sjevernog dijela daju osjećaj divljine i izoliranosti. U ovom je području posebno izražena sezonalnost koja se više nego na drugim mjestima osjeća u prijelazima godišnjih doba. Ljetna dinamika i velik broj turista izmjenjuje se sa zimskom vjetrovitom i hladnom pustoši.

Za potrebe izrade *Urbanističko-arhitektonskog i konzervatorskog elaborata kulturno-povijesne cjeline naselja Lubenice* iz 2017. godine provedena je detaljna inventarizacija, valorizacija i karakterizacija krajolika te su određeni karakteristični krajobrazni tipovi i podtipovi/uzorci na prostoru zone zaštite kulturno povijesne cjeline naselja Lubenice (Slika 31):

1. KRAJOBRAZNO PODRUČJE VISOKI DIO KRAJA GERBIN

1.1. povijesni urbani krajolik naselja – prostor povijesnog naselja Lubenice smješten na stijenskom hrptu, na nadmorskoj visini od oko 380 m,

1.2. povijesni dolinski agrarni krajolik istočno od naselja – povijesno agrarno korištena udolina s većim brojem ponikvi, danas s prirodnim biljnim pokrovom na terasiranim površinama omeđenim mrežom suhozida sitnog uzorka, s pomoćnim gospodarskim građevinama i mrežom poljskih putova,

1.3. povijesni padinski pašnjački krajolik - smješten na dva područja, sjeverno i južno od naselja,

1.4. povijesni brežuljkasti pašnjački krajolik – brežuljkasti povijesno pašnjački korišteni predio s mrežom suhozidnih ograda gotovo pravokutnog, razmjerno krupnog uzorka

1.5. povijesni brežuljkasti agrarno-šumski krajolik – brežuljkasto područje mješovitog povijesnog načina korištenja pretežito prekriveno crnogoričnom šumom, s fragmentarnom mrežom suhozida sitnog uzorka.

2. KRAJOBRAZNO PODRUČJE ŠUMOVITE ZAPADNE OBALNE STRANE

2.1 obalni krajolik - po svojim reljefnim i prirodnim obilježjima razlikuju se dva uzorka:

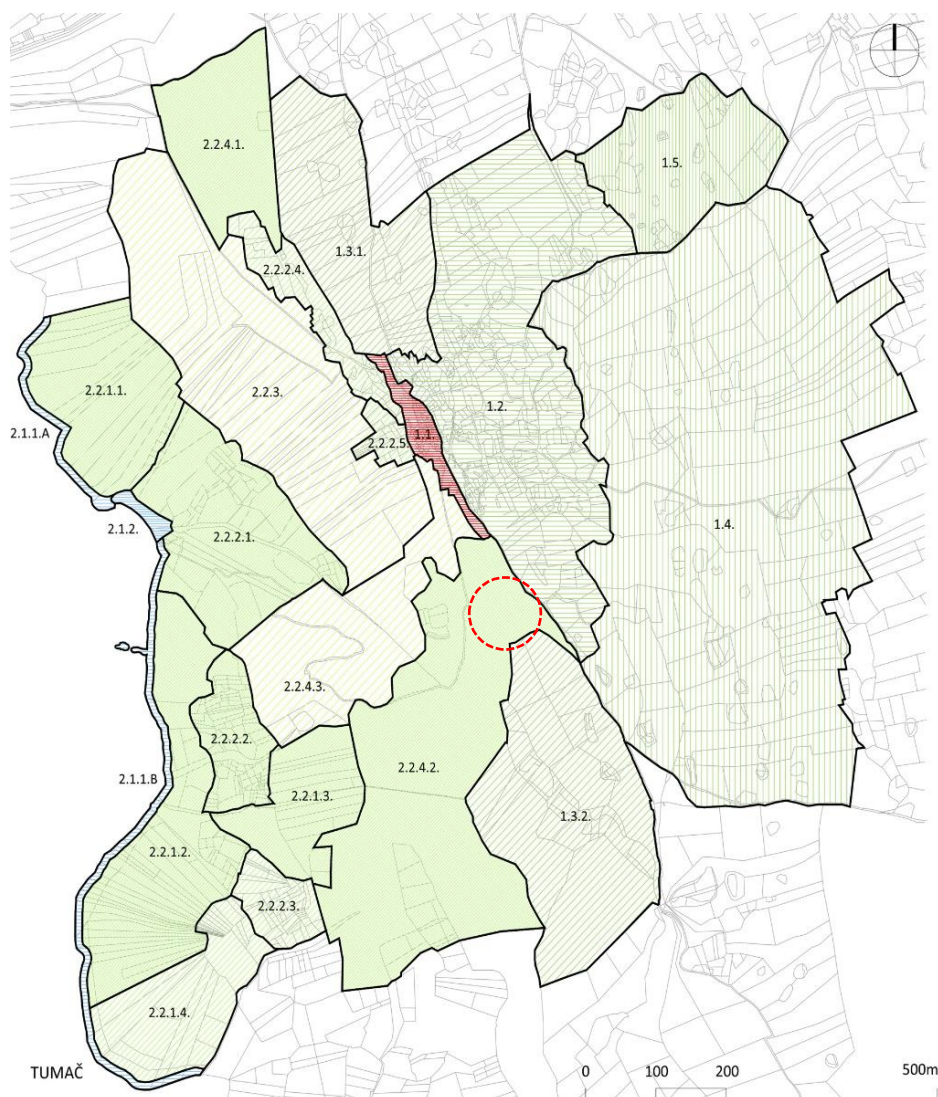
- prirodna stjenovita obala
- prirodno šljunčano žalo

2.2. krajolik padina - ova krajobrazna cjelina uključuje nekoliko različitih podtipova i uzoraka kojima je definirana njegova struktura i vizualna pojavnost. Dominantno obilježje ovog područja je geomorfološko i doprirodno; strma padina koja je u nižim dijelovima pokrivena šumom i makijom, dok su joj vršni dijelovi ogoljeli, u kojoj se naročito ističu geološke strukture golih, stjenovitih litica.

Prema karti Analiza i valorizacija pejzažnih obilježja (Slika 31), lokacija UPU-a nalazi se unutar krajobraznog područja *Šumovite zapadne obalne strane*, krajobrazni tip 2.2. *Krajolik padina*, podtip 2.2.4. *Povijesne padinske goleti*, uzorak 2.2.4.2. *Povijesna strma padinska golet obrasla crnogoričnom šumom, sa stjenovitim liticama jugozapadno od naselja na lokalitetima Telsti i Pod Hribom*.

Krajobrazni tip 2.2. Krajolik padina, u kojem se nalazi obuhvat UPU-a, ima vrlo visoku prirodnu, vizualnu, pejzažnu i doživljajnu vrijednost. Karakteristična je i vrlo visoka vizualna izloženost s mora i iz naselja. U smjernicama za razvoj krajobraznog tipa navedena je potreba očuvanja prirodnog karaktera područja bez unošenja graditeljskih oblika, obnova povijesne staze prema moru te kapelu sv. Ivana te revitalizacija napuštenih agrarnih površina.

U sklopu *Urbanističko-arhitektonskog i konzervatorskog elaborata kulturno-povijesne cjeline naselja Lubenice* napravljena je valorizacija krajobraznih tipova. Težište vrednovanja je na kulturno povijesnim i vizualno morfološkim obilježjima krajolika koje se ocjenjuju se prema sljedećim kriterijima: integriteta/cjelovitosti, autentičnosti, rijetkosti, reprezentativnosti/karakterističnosti, vizualno oblikovnih obilježja, tehničkog stanja te potencijala za buduće korištenje. Prema navedenim kriterijima, krajobrazni tip u kojem se nalazi obuhvat UPU-a ocijenjen je kao krajobraz vrlo visoke vrijednosti, a time i vrlo visokog stupnja osjetljivosti na promjene.

KRAJOBRAZNO PODRUČJE VISOKI DIO KRAJA GERBIN

PEJSAŽNI TIPOVI / PODTIPOVI / UZORCI

- 1.1. POVIJESNI URBANI KRAJOLIK NASELJA
- 1.2. POVIJESNI DOLINSKI AGRARNI KRAJOLIK ISTOČNO OD NASELJA
- 1.3. POVIJESNI PADINSKI PAŠNJAČKI KRAJOLIK
 - 1.3.1. POVIJESNI PADINSKI PAŠNJAČKI KRAJOLIK SJEVERNO OD NASELJA
 - 1.3.2. POVIJESNI PADINSKI PAŠNJAČKI KRAJOLIK JUŽNO OD NASELJA
- 1.4. POVIJESNI BREŽULKASTI PAŠNJAČKI KRAJOLIK
- 1.5. POVIJESNI BREŽULKASTI AGRARNO-ŠUMSKI KRAJOLIK

KRAJOBRAZNO PODRUČJE ŠUMOVITE ZAPADNE OBALNE STRANE

PEJSAŽNI TIPOVI / PODTIPOVI / UZORCI

- 2.1. OBALNI KRAJOLIK
 - 2.1.1. PRIRODNA STJENOVITA OBALA
 - 2.1.1.A - USKI POTEZ STJENOVITE PRIRODNE OBALE OD UVALE ŠKOPIJ DO UVALE LUKA
 - 2.1.1.B - USKI POTEZ STJENOVITE PRIRODNE OBALE S OTOČIČEM ZAKAMIK OD UVALE LUKA DO UVALE ŽANJA
 - 2.1.2. PRIRODNA ŠLUNČANO ŽALO
- 2.2. KRAJOLIK PADINA
 - 2.2.1. ŠUMOM I MAKIJOM OBRASLE PADINE
 - 2.2.1.1. MJEŠOVITOM ŠUMOM OBRASLA JUGOZAPADNA PRIOBALNA PADINA NA LOKALITETU ŠKOPIĆ
 - 2.2.1.2. MJEŠOVITOM ŠUMOM OBRASLA ZAPADNA PRIOBALNA PADINA OD UVALE LUKA DO RTA BRKLJAČ
 - 2.2.1.3. MJEŠOVITOM ŠUMOM OBRASLE ZAPADNE PADINE NA LOKALITETU POD LUBENICE
 - 2.2.1.4. MAKIJOM OBRASLE PRIOBALNE PADINE NA LOKALITETU ŽANJA

2.2.2. AGRARNO KORIŠTENE PADINE

- 2.2.2.1. POVIJESNA AGRARNO KORIŠTENA SJEVEROZAPADNA I JUGOZAPADNA PRIOBALNA PADINA ISTOČNO OD UVALE LUKA NA LOKALITETU POTOK
- 2.2.2.2. POVIJESNA AGRARNO KORIŠTENA ZAPADNA PADINA NA LOKALITETU POD LUBENICE
- 2.2.2.3. POVIJESNA AGRARNO KORIŠTENA JUGOZAPADNA PADINA NA LOKALITETU ŽANJA
- 2.2.2.4. POVIJESNA AGRARNO KORIŠTENA JUGOZAPADNA PADINA SJEVEROZAPADNO OD NASELJA
- 2.2.2.5. AGRARNO KORIŠTENA PADINA ZAPADNO OD NASELJA NA LOKALITETU POD STEN
- 2.2.3. PRIRODNE STRME PADINE S EKSTENZIVNOM VEGETACIJOM
- 2.2.4. POVIJESNE STRME PADINSKE GOLETI
 - 2.2.4.1. POVIJESNA STRMA PADINSKA GOLET OBRASLA CRNOGORIČNOM ŠUMOM SJEVEROZAPADNO OD NASELJA
 - 2.2.4.2. POVIJESNA STRMA PADINSKA GOLET OBRASLA CRNOGORIČNOM ŠUMOM, SA STJENOVITIM LITICAMA JUGOZAPADNO OD NASELJA NA LOKALITETIMA TELSTI I POD HRIBOM
 - 2.2.4.3. POVIJESNA STRMA PADINSKA GOLET SA STJENOVITIM LITICAMA I EKSTENZIVNOM VEGETACIJOM NA LOKALITETIMA SOLNI I POTOK

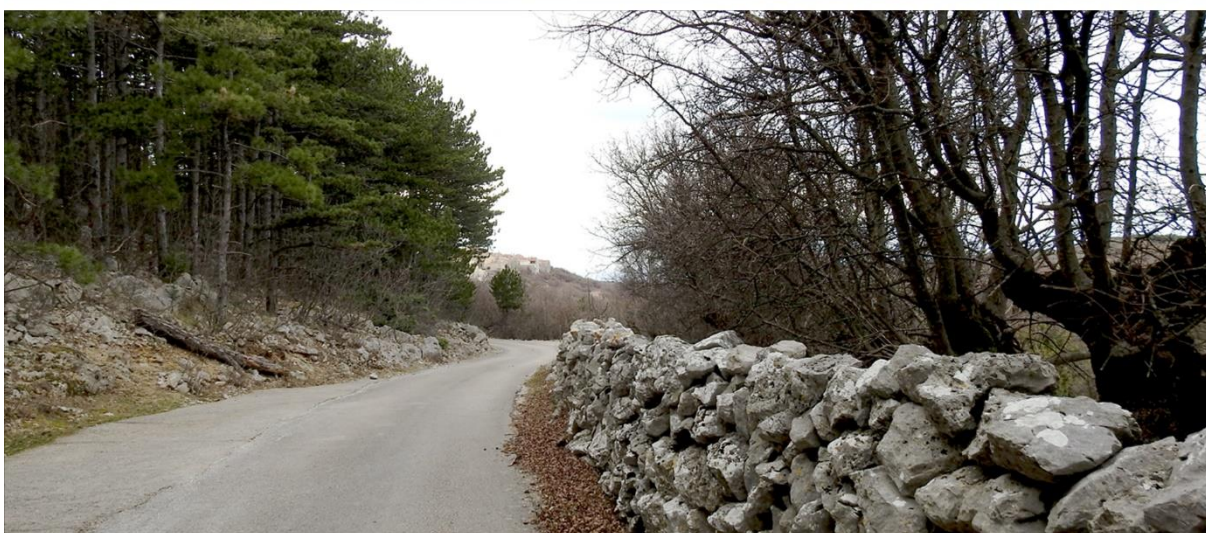
 LOKACIJA UPU

Slika 31. Analiza i valorizacija pejisažnih obilježja (Urbanističko-arhitektonski i konzervatorski elaborat kulturno-povijesne cjeline naselja Lubenice, 2017.)

Lokacija UPU-a nalazi se uz postojeću nerazvrstanu cestu koja vodi prema naselju Lubenice. Cesta predstavlja vijugavi linijski element uz koji se paralelno pružaju suhozidi s jedne strane i crnogorična šuma s druge strane te vizualno zatvaraju i uokviruju cestovni koridor (Slika 33). Lokaciju UPU-a karakterizira potpuna pokrivenost visokim vegetacijskim pokrovom crnogorične šume bora na goleti. Unutar lokacije vizure su ograničene visokom vegetacijom i konfiguracijom terena koji sa postepeno uzdiže od istoka prema zapadu, a zatim se strmo spušta prema moru. Na južnoj strani granicu obuhvata UPU-a čini visoki suhozid iza kojeg se nalaze kamenjarski pašnjaci koji teksturom, bojom i tipom površinskog pokrova kontrastiraju crnogoričnoj šumi. Na zapadnom rubu lokacije pojavljuju se atraktivne formacije stijena nalik na platoe s kojih su omogućene uske vizure prema moru (Slika 34). Krećući se prema sjeveru otvaraju se vizure prema naselju Lubenice (Slika 35). Naselje je smješteno na stijenskom hrptu u formi kompaktnog organskog urbanog tkiva vizualno sagledivo iz šire kopnene i morske okoline. Lokaciju UPU-a s južne i istočne strane okružuju površine kamenjarskih pašnjaka sa suhozidima te se mjestimično pojavljuju ograđene obradive površine (Slika 36). Lokacija UPU nalazi se na uzvišenju koje se postepeno uzdiže te je vidljiva s okolnog područja. Zapadna strana se strmo spušta prema morskoj obali stoga je lokacija najviše izložena pogledima s mora te iz naselja Lubenice (Slika 37).

Slika 32. Prikaz obuhvata UPU-a, Google Earth Pro, 2021.

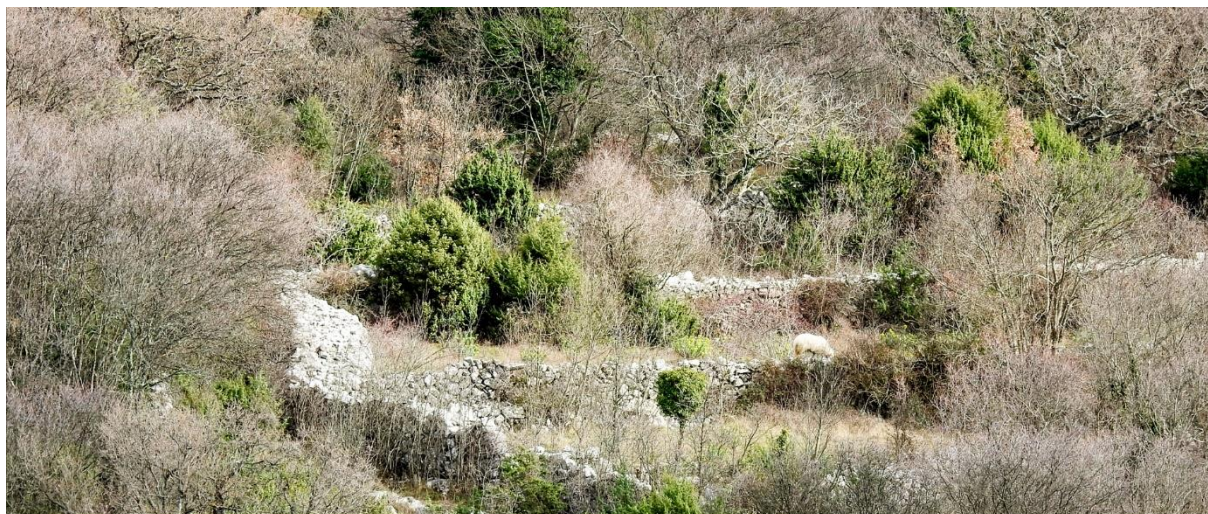
Slika 33. Nerazvrstana cesta istočno od granice obuhvata UPU

Slika 34. Lokacija UPU-a

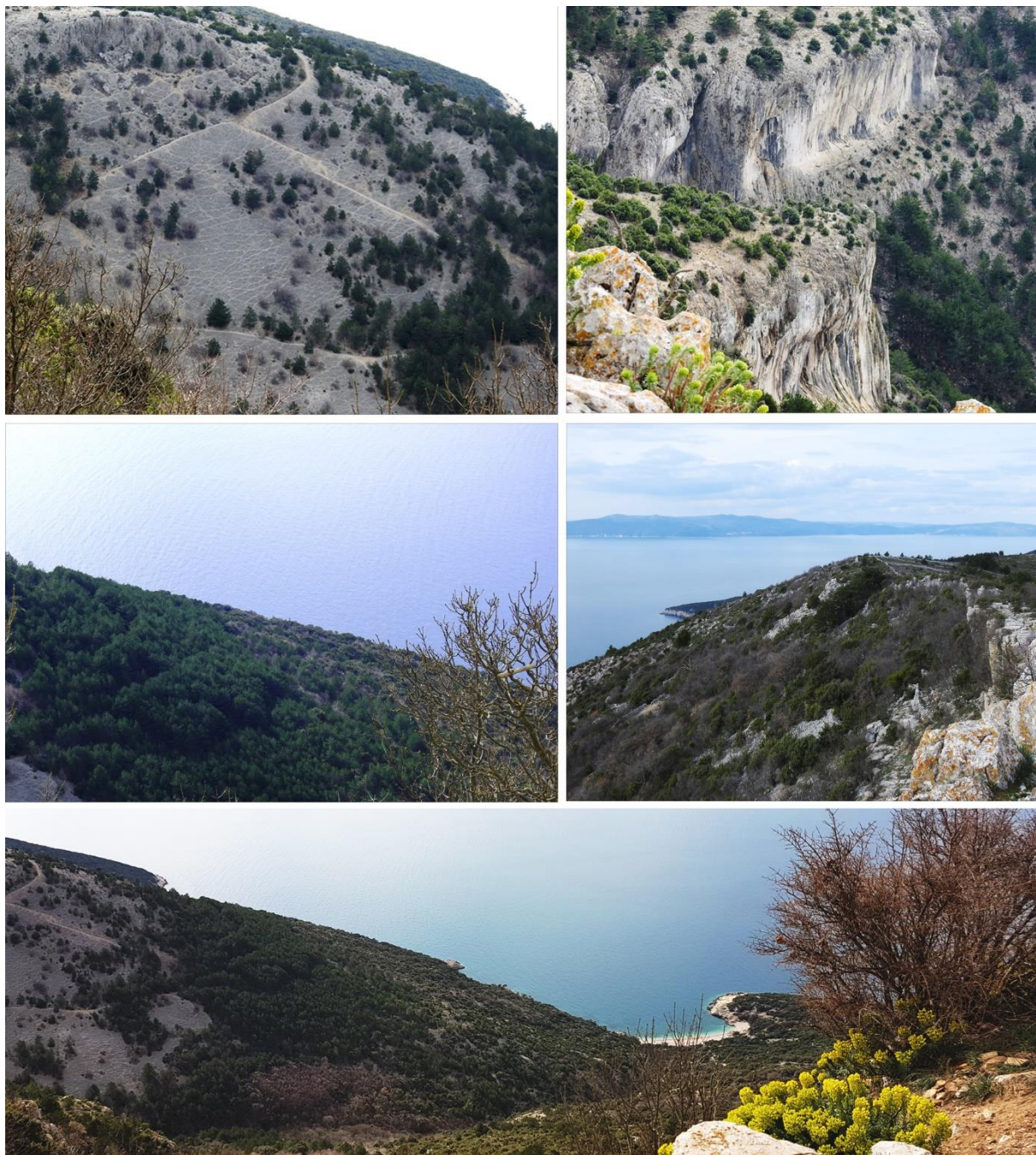
Slika 35. naselje Lubenice

Slika 36. kamenjarski pašnjaci i obradive površine sa suhozidima

Slika 37. vizure prema lokaciji UPU

Slika 38. zapadna obalna strana

5.16 Stanovništvo i naseljenost

U vrijeme prvog analiziranog popisa (1890. godine) na području Grada Cresa živjelo je 163% više stanovnika nego stotinu godina kasnije. I tada je daleko najbrojnije naselje bio Cres, ali s udjelom od 59,5% ukupnog stanovništva s područja Grada.

Prema veličini, tj. broju stalnih stanovnika 2011. godine naselja se na području Grada Cresa mogu svrstati u četiri grupe:

1. naselja sa 0 - 50 stanovnika: 22 naselja- Beli, Dragozetići, Filozići, Porozina, Grmov, Ivanje, Loznati, Lubenice, Mali Podol, Merag, Miholašćica, Pernat, Predošćica, Stanić, Stivan, Sv.Petar, Važminec, Vidovići, Vodice, Vrana, Zbičina i Zbišina.
2. naselja od 50 - 100 stanovnika: 2 naselja - Valun i Orlec
3. naselja od 100 - 200 stanovnika: 1 naselje - Martinšćica
4. naselja od 200 - 2300 stanovnika: 1 naselje - Cres

U drugoj polovini 20. stoljeća kao posljedica prisilne industrijalizacije i antiagrarne politike dolazi do izrazite stagnacije i depopulacije naselja, te 1995. godine u Lubenicama živi samo 29 stanovnika u 38 kuća. Trend stagnacije i depopulacije nastavlja se i početkom 21. stoljeća, što je jasno vidljivo iz podatka da Lubenice prema popisu iz 2011. godine imaju samo 12 stalnih stanovnika (Tablica 13) (PPUG Cresa).

Tablica 13. Kretanje stanovništva naselja Lubenica 1890.- 2011.g.

Godina popisa													
	1890.	1900.	1910.	1921.	1931.	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2001.	2011.
Lubenice	193	187	177	247	246	171	154	109	82	57	43	24	12

Zbog ugroženosti kulturnog dobra, uslijed iseljavanja stanovništva, cjelina naselja Lubenice je upisana na Listu prioritetnih intervencija Republiku Hrvatske 2004. godine i to u okviru Regionalnog programa Vijeća Europe, Europske Komisije i Ministarstva kulture. U nastavku je prikazana gustoća naseljenosti i izgrađenosti naselja Lubenice (Tablica 14).

Tablica 14. Gustoća naseljenosti i gustoća izgrađenosti naselja Lubenice

Primorsko-goranska županija GRAD CRES	površina naselja	izgr. dio gp (prema planu)	izgrađenost naselja	stanovnici	stanovi	gustoća naseljenosti	gustoća izgrađenosti
	ha	ha	%	broj	broj	br.st. /ha	br. stanova /ha
LUBENICE	773	1,06	0,14	12	40	11,32	37,74

5.17 Zdravlje ljudi

Prometna infrastruktura značajan je izvor onečišćavanja zraka i proizvodnje buke što negativno utječe na zdravlje ljudi. Kvaliteta zraka i glavni onečišćivači na širem području Grada Cresa opisani su u poglavlju 5.7.

Buka

Izvori buke na području Grada Cresa su značajno opterećenje postojećih prometnica, osobito u vrijeme turističke sezone, te buka, također pojačana u vrijeme turističke sezone, pojedinih ugostiteljskih objekata. Ovisno o pojedinim fazama radnog procesa, pojačana buka ima izvor i u pogonima Brodogradilišta, d.d. Cres (PPUG Cresa). Na prostoru naselja Lubenica očekivano je povećanje buke tijekom ljetnih mjeseci zbog prometnog opterećenja.

Najviše dopuštene razine buke za pojedine zone definirane su Pravilnikom o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave (NN, broj 145/04). Vrijednosti su navedene u nastavku (Tablica 15) i odnose se na ukupnu razinu buke imisije od svih postojećih i planiranih izvora buke zajedno. Zone su određene na temelju dokumenata prostornog uređenja.

Tablica 15. Najviše dopuštene ocjenske razine buke imisije u otvorenom prostoru

Zona buke	Namjena prostora	Najviše dopuštene ocjenske razine buke – imisije L_{RAeq} u dB(A)	
1.	Zona namijenjena odmoru, oporavku i liječenju	50	40
2.	Zona namijenjena samo stanovanju i boravku	55	40
3.	Zona mješovite, pretežito stambene namjene	55	45
4.	Zona mješovite, pretežito poslovne namjene sa stanovanjem	65	50
5.	Zona gospodarske namjene (proizvodnja, industrija, skladišta, servisi)	- Na granici građevne čestice unutar zone – buka ne smije prelaziti 80 dB(A) - Na granici ove zone buka ne smije prelaziti dopuštene razine zone s kojom graniči	

Pitka voda

Vodoopskrbno područje Cres opskrbljuje područje Grada Cresa. Vodoopskrbom je pokriven znatan broj stanovništva otoka dok vodovod nemaju sjeverni dijelovi otoka Cresa. Vodom se ovaj sustav napaja iz jezera Vrana koje sada količinama zadovoljava sve potrebe otoka. Na otoku Cresu danas ima dovoljnih količina vode za današnje potrebe potrošača na Cresu i Lošinj iz jezera Vrana. Prema vodopravnoj dozvoli iz jezera je dozvoljeno crpiti do 100 l/s prosječno godišnje. Voda je vrlo kvalitetna, a za izvorište su definirane zaštitne zone.

Kvaliteta mora za kupanje analizirana je u poglavlju 5.6.4.

Zdravstvena zaštita

Broj stanovnika na jednog liječnika u 2013. godini, prema podacima NZZJZ u Gradu Cresu je 960. Taj broj je daleko viši od prosjeka za Primorsko- goranski županiju koji iznosi 287 stanovnika. Broj stanovnika na jednog zubnog liječnika je 1440, i gotovo je duplo veći od tog odnosa u Županiji (782 stanovnika).

Problem creskog zdravstva je pretežno starija populacija pa su troškovi liječenja visoki. Također je trajno prisutan problem organizacije konzilijarno-specijalističkih pregleda za otočane (PPUG Cresa).

5.18 Turizam

Turizam je ključna djelatnost cijelog otoka Cresa, o čemu govori činjenica o postojanju turizma na tom području već 170 godina. Turističke prednosti Grada Cresa su prvenstveno očuvana priroda i njena biološka raznolikost. Veliki naponi se ulažu u povećanju broja ali i kvalitete smještajnih kapaciteta na plažama i u kampovima koje predstavljaju komparativnu prednost ovog područja. Isto tako, umjerena klima i njena ugodnost veći dio godine, blizina emitivnih tržišta, sačuvana autohtonost područja, ponuda lokalnih namirnica i drugo predstavljaju značajne prednosti ovog kraja (PPUG Cresa). Od dodatnih turističkih sadržaja ističu se biciklističke staze, sajam autohtonih proizvoda, muzej ovčarstva, radionice o izradi predmeta od filcane ovčje vune i dr.

S druge strane, naglašena je visoka sezonalnost, opterećenost infrastrukture, onečišćenje, pojačana buka i prometna zakrčenost. Problem sezonalnosti očituje se i u broju zaposlenih u turističkom sektoru koji uzrokuje veliki protok radnika koji se izmjenjuju svake godine, što stvara gospodarsku nestabilnost i negativan učinak na mlade te svoju priliku za stalnim poslom vide u odlasku s otoka.

Za razvoj ruralnog oblika turizma značajna su mjesta: Beli, Dragozetići, Filozići, Grmov, Ivanje, Loznati, Lubenice, Mali Podol, Orlec, Pernat, Predošćica, Stanić, Sv Petar, Štivan, Važminec, Vidovići, Vrana, Zbičina, Zbišina. Potrebno je osigurati zaštitu krajolika da bi se maksimalno iskoristio rekreacijski i prirodni potencijal bogatstava otoka. Tako se Vransko jezero, kao temeljno izvoriste pitke vode, treba maksimalno i nadalje štititi, ali bi se u cilju bolje turističke valorizacije moglo komercijalno koristiti za istraživački turizam (PPUG Cresa).

5.19 Infrastruktura

5.19.1 Cestovni promet

Osnovnu mrežu na području Grada Cresa čini sustav razvrstanih državnih, županijskih i lokalnih cesta, te nerazvrstanih cesta. Na području Grada Cresa nalaze se:

Državne ceste:

- D 100 Porozina (trajektna luka) – Cres – Mali Lošinj (Ž5159)
- D 101 D100 – Merag (trajektna luka) duljine 10,9 km

Državna cesta D 101 povezuje državnu cestu D 100 i trajektnu luku Merag. Državna cesta D 100 Porozina (trajektna luka) – Cres – Mali Lošinj (Ž5159) ima nezadovoljavajuće prometno tehničke na nerekonstruiranim dionicama. D 100 i D 101 čine okosnicu prometnog sustava Grada Cresa, a na njih se radijalno vežu postojeće prometnice županijskog i lokalnog značaja, kao i prometnice koje nadopunjuju longitudinalni prometni raster navedenog područja.

Županijske i lokalne ceste na području Grada Cresa su:

Županijske ceste:

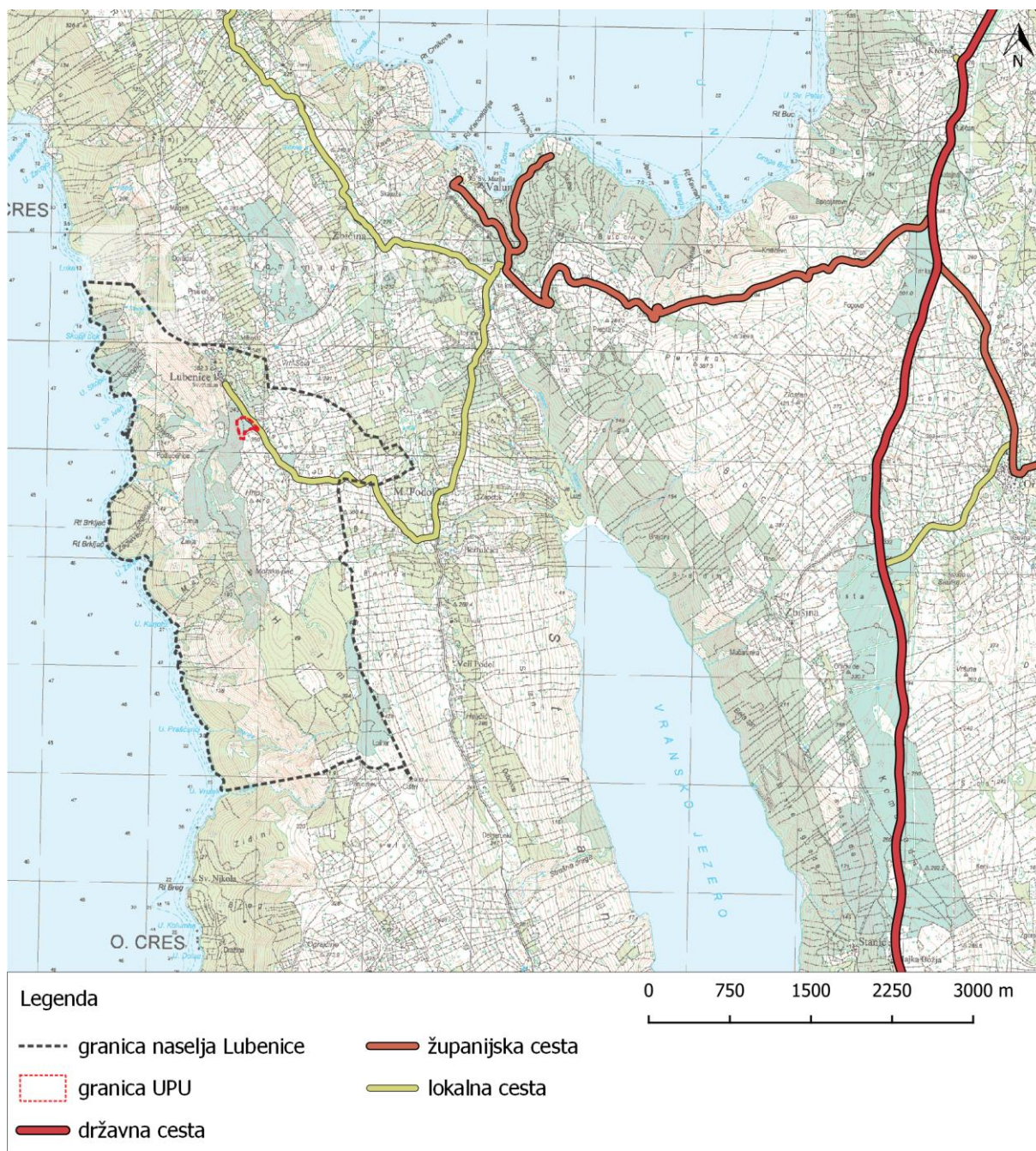
- ŽC 5124 T. L. Stara Gavza – D100 duljine 1,9 km
- ŽC 5137 T. L. Slatina – D100 duljine 9,4 km

Lokalne ceste:

- LC 58084 Beli – D100 duljine 6,8 km
- LC 58093 Valun – D100 duljine 6,3 km
- LC 58095 Cres: Ž5124 – Ž5124 duljine 1,7 km
- LC 58096 D100 – Loznati duljine 1,2 km
- LC 58097 D100 – Orlec duljine 2,3 km
- LC 58100 D100 – Vrana – D100 duljine 1,5 km

Županijske i lokalne ceste imaju funkciju povezivanja naselja i dijelova naselja na prostoru Grada. Generalna ocjena je loše građevinsko stanje tih prometnica i nizak nivo tehničkog standarda i sigurnosti. Tehnički elementi, nagibi nivelete, širine kolnika i nosivost, kod pojedinih lokalnih cesta posebno kod LC 58084, ne zadovoljavaju standarde za javne ceste. Sve ostale ceste, ulice u naseljima, šumski, poljski i maslinarskih putovi, pješačke staze i prilazi su nerazvrstane ceste. Nerazvrstane ceste imaju loše prometno tehničke elemente i na njima je otežano sigurno mimoilaženje vozila (PPUG Cresa).

Prema kartografskom prikazu *Korištenje i namjena površina* (PPUG Cres), do lokacije UPU u naselju Lubenice vodi nerazvrstana cesta, planirana kao lokalna cesta (LC 14) prema PPUG Cresa (Slika 39). Navedena nerazvrstana cesta u lošem je stanju. Uska je, zbog čega je mimoilaženje vozila otežano, i preopterećena prometom (posebice ljeti), a predstavlja jedinu poveznicu Lubenica s ostatkom otoka.

Slika 39. Prometnice na širem području naselja Lubenice

5.19.2 Infrastruktura telekomunikacija i pošta

Prema PPUG Cresa, na području Grada Cresa, obzirom na udaljenost između pojedinih naselja te gustoću postojećih TT korisnika (stambenih građevina) unutar naselja, instalirano je 11 lokalnih telefonskih centrala, odnosno dislociranih digitalnih pretplatničkih stupnjeva (UPS ili UPM), a povezani su na višu prometnu razinu tj. pripadaju automatskoj digitalnoj centrali tipa AXE Krk, odnosno UPS-u Cres. Za područje Lubenica instaliran je dislocirani digitalni pretplatnički stupanj koji je povezan na digitalnu centralu AXE Krk:

UPM–Lubenice – svojom pristupnom mrežom pokriva područje naselja Lubenice i Podol, ukupnog kapaciteta 30 telefonskih priključaka, od čega je još slobodno 7 priključaka.

UPM-ovi Porožina, Dragozeći, Valun i Lubenice, za povezivanje na višu prometnu razinu koriste RR vezu preko RR Učka do RR Bajčići na otoku Krku, a zatim optičkim TK kabelom do UPS-a Cres.

Pristupna telekomunikacijska mreža UPM-a Lubenice je podzemna TK mreža. Izgrađeno je 40 parica koje razrađuje jedan TK kabel.

Digitalizacija komutacijskih sistema mjesne telekomunikacijske mreže na području Grada Cresa izvršena je u potpunosti. Lokacije postojećih dislociranih digitalnih pretplatničkih stupnjeva (UPS-ova i UPM-ova) kao i kapacitet istih, a s obzirom na postojeće stanje je u potpunosti zadovoljavajuća. Ukoliko dođe do značajnijeg povećanja broja stanovnika (domaćinstava), odnosno ukoliko postojeća rezerva ne bude dostatna za udovoljavanje zahtjeva TT korisnika može se vrlo jednostavno izvršiti daljnje proširenje kapaciteta postojećih UPS-ova i UPM-ova ili po potrebi ugraditi novi dislocirani digitalni pretplatnički stupanj ukoliko to iziskuju lokalne potrebe.

Na otoku Cresu posluju poštanski uredi u Belom, Cresu i Martinšćici.

5.19.3 Energetski sustav

Prema PPUG Cresa, područjem Grada Cresa, jednim dijelom svoje trase, prolazi 110 kV dalekovod TS 110/35 kV Krk - TS 110/35 kV Lošinj. Vod je izveden u tri dionice kao nadzemni (područjem otoka Krka, Cresa i Lošinja) i u dvije dionice s podzemnim kabelom (između otoka Krka i Cresa i Cresa i Lošinja).

Distribucija električne energije prema potrošačima vrši se iz 47 trafostanica 10(20)/0,4 kV u vlasništvu distribucije i 3 u vlasništvu potrošača. Trafostanice su izvedene kao 10/0,4 kV ili 10(20)/0,4 kV, različitog tipa izvedbe, a kapacitetom i lokacijama zadovoljavaju današnje potrebe. Srednje naponska mreža 10-10(20) kV naponskog nivoa pretežno je izvedena kao nadzemna, a podzemnim kabelima je izvedena unutar grada Cresa i djelom na području Martinšćice i Miholašćice. Napajanje naselja Merag i istoimenog trajektnog pristaništa izvedeno je iz trafostanice 35/0,4 kV Merag.

Niskonaponska mreža je na većem dijelu područja izvedena kao nadzemna, na betonskim ili drvenim stupovima, odnosno po fasadama zgrada, sa samonosivim kabelskim vodičima. U manjem dijelu izvedena je s podzemnim kabelima.

U naselju Lubenice nalazi se transformatorska stanica distribucijskog sustava Lubenice.

Na području Grada Cresa nema izgrađenih postrojenja za proizvodnju i distribuciju ukapljenog naftnog plina (UNP) ili mješavine UNP-zrak, kao niti opreme za transport i distribuciju prirodnog plina. UNP se koristi za kuhanje u turističkim objektima, te za grijanje i kuhanje u kućanstvima. Skladišti se u malim spremnicima do 5 m³.

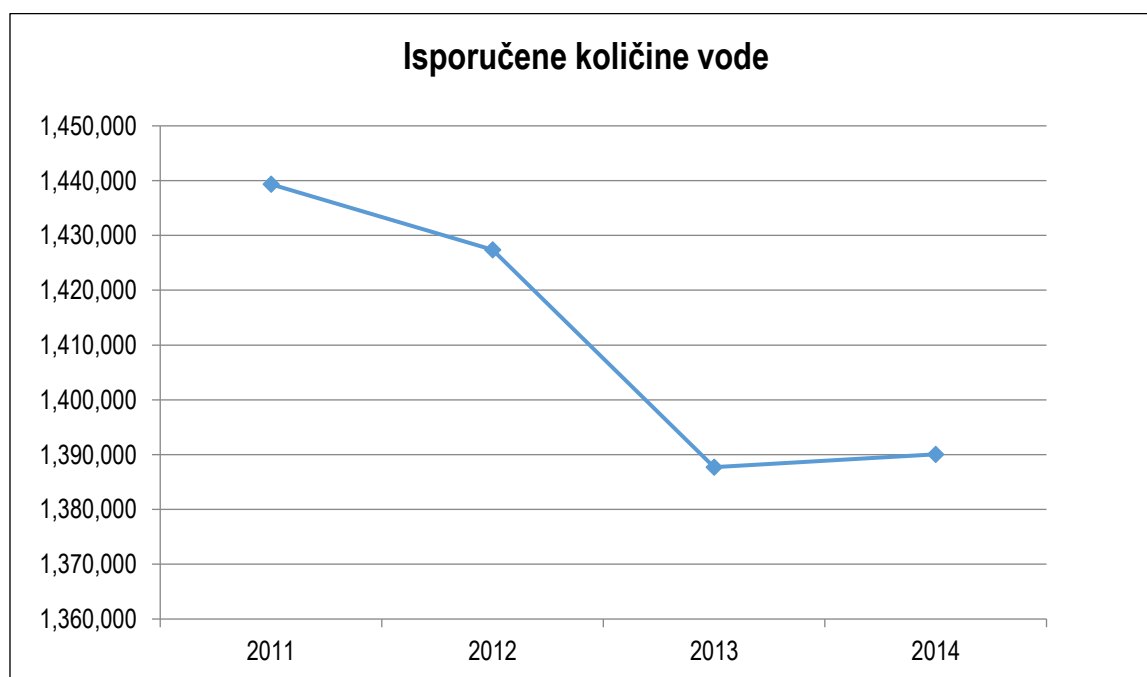
5.19.4 Sustavi javne odvodnje i vodoopskrbe

Prema PPUG Cresa, vodoopskrbno područje Cres opskrbljuje područje Grada Cresa. Vodoopskrbom je pokriven znatan broj stanovništva otoka dok vodovod nemaju sjeverni dijelovi otoka Cresa. Vodom se ovaj sustav napaja iz jezera Vrana koje sada količinama zadovoljava sve potrebe otoka. Kako je ovaj sustav potpuno odvojen i neovisan, a od osobite važnosti za razvoj otoka, potrebno je voditi računa i o njegovom povezivanju unutar Županije.

Na otoku Cresu danas ima dovoljnih količina vode za današnje potrebe potrošača na Cresu i Lošinju iz jezera Vrana. Prema vodopravnoj dozvoli iz jezera je dozvoljeno crpiti do 100 l/s prosječno godišnje.

Zajedničke vodne građevine za sjeverni i južni ogranak su vodozahvat Vrana, crpna stanica Vrana, tlačni cjevovod i vodospreme Vrana te Vrana 1 iz kojih se voda distribuira u tri smjera. Iz vodozahvata Vrana u jezeru Vrana crpi se voda s dvije pumpe kapaciteta 24,2 l/s u CS Vrana. CS Vrana se nalazi na samom jezeru Vrana na koti 18 m n.m. Kapacitet crpne stanice Vrana iznosi 175 l/s s ugrađene tri crpke po 87,5 l/s te jednom crpkom kapaciteta 40 l/s. Crpna stanica tlačí vodu u VS Vrana odnosno VS Vrana 1 zajedničkog korisnog volumena 3.500 m³, kote donje vode 223,50 m n.m. te kote gornje vode 227,50 m n.m. Tlačni cjevovod je čelični, promjera Ø 600 mm i duljine 600 m. Visina dizanja crpne stanice iznosi 227 m.

Nad javnim vodoopskrbnim sustavima na području Grada Cresa upravljanje i održavanje obavlja trgovačko društvo "Vodoopskrba i odvodnja Cres Lošinj d.o.o.", iz Cresa. U razdoblju os 2011. – 2014. godine vidljiv je trend pada isporučenih količina vode (Slika 40).

Slika 40. Isporučene količine vode u razdoblju 2011.-2014. za vodoopskrbno područje Cres-Lošinj (II. Izmjena i dopuna prostornog plana uređenja područja Grada Cresa)

Bez obzira na dobar postotak pokrivenosti u vodoopskrbi otoka Cresa, još uvijek ima područja sa nepokrivenošću vodoopskrbom iz javnog sustava vodoopskrbe, i to: sjeverni dio otoka sa naseljima Vodice, Predošćica, Dragozetići, Porožina, Beli, Sveti Petar, Filozići, Merag, Podol. Domaćinstva u spomenutim naseljima koja nisu spojena na javni vodoopskrbni sustav Cres-Lošinj redovito se po pozivu snabdijevaju pitkom vodom iz autocisterne. U nastavku je prikazan broj priključaka na sustav javne vodoopskrbe po naseljima (Tablica 16).

Tablica 16. Broj priključaka na sustav javne vodoopskrbe po naseljima (II. Izmjena i dopuna prostornog plana uređenja područja Grada Cresa)

NASELJE	BROJ PRIKLJUČAKA NA SUSTAV JAVNE VODOOPSKRBE				
	KUĆANSTVA	GOSPODARSTVO	STANOVI-ZGRADE	POLJOPRIVREDNI PRIKLJUČCI	UKUPNO
CRES	1721	352	96	113	2282
VALUN	98	25		7	130
LOZNATI	19	2		4	25
ORLEC	85	7		1	93
STIVAN	90	3		1	94
ZAGLAV	582	93			675
MARTINŠĆICA	164	39		9	212
HRASTA	5	4		2	11
VRANA	6	1			7
MIHOLAŠĆICA	46	2		3	51
STANIĆ	2	0			2
KRČINA	4	0		2	6
LUBENICE	25	8			33
ZBIČINA	12	0			12
UKUPNO					3633

Za distribuciju vode koristi se 38 km transportnih cjevovoda te oko 30,5 km cjevovoda za distribuciju vode.

Za opskrbu središnjeg dijela otoka izgrađena je crpna stanica Bučevo s vodospremom te crpna stanica Zbičina s vodospremom Lubenice i potrebnim tlačnim i gravitacijskim cjevovodom.

Sustav odvodnje Cres je izgrađen kao razdjelni, osim najstarijeg-manjeg dijela mreže koji je izgrađen kao mješoviti. Ukupna dužina postojeće izgrađene mreže sustava odvodnje je cca 12,2 km, a na mreži postoje 3 crpne stanice za prepumpavanje otpadnih voda. UPOV obuhvaća mehanički predtretman i crpnu stanicu na lokaciji Kimen, s tlačenjem vode u podmorski ispušt karakteristika $L/D = 1.300/52$ m. Postotak stanovništva priključen na sustav javne odvodnje iznosi oko 90 %, dok oko 10 % stanovništva koristi sabirne jame.

5.20 Gospodarenje otpadom

Na području Grada Cresa djelatnost prikupljanja, odvoza i postupanja s komunalnim otpadom obavlja gradsko trgovačko društvo Komunalne usluge Cres Lošinj d.o.o.

Gospodarenje otpadom na području Grada Cresa provodi se temeljem Plana gospodarenja otpadom Grada Cresa za razdoblje 2017.-2022.

Otpad se skuplja pomoću zelenih otoka na javnim površinama odnosno polupodzemnim spremnicima.

U ljetnim mjesecima odvoz miješanog komunalnog otpada na području Grada Cresa organiziran je na sljedeći način:

- svakodnevno: Grad Cres, naselja Martinšćica, Zaglav, Miholašćica, Stivan i Valun
- svaki drugi dan: naselja Orlec, Krčina, Loznati,
- dva puta tjedno naselja Lubenice, Zbičina i Pernat,
- po pozivu naselja Porožina, Filozići, Draguzetići, Beli i Merag (posude od 5 m³).

U periodu van sezone odvoz miješanog komunalnog otpada na području Grada Cresa organiziran je na slijedeći način:

- ponedjeljak, srijeda i petak: Grad Cres, naselja Martinšćica, Zaglav, Miholašćica, Stivan i Valun
- dva puta tjedno: naselja Orlec, Krčina, Loznati, Lubenice, Zbičina i Pernat,
- po pozivu: naselja Porožina, Filozići, Draguzetići, Beli i Merag

Sustav sakupljanja miješanog komunalnog otpada na području Grada Cresa dijeli se na:

- sustav sakupljanja otpada polupodzemnim spremnicima na javnim mjestima i otpadomjerom
- sustav sakupljanja otpada putem zelenih otoka,
- sustav sakupljanja otpada putem reciklažnog dvorišta i mobilnog reciklažnog dvorišta
- sustav sakupljanja krupnog (glomaznog) otpada i
- sustav sakupljanja otpadnog tekstila.

Sustav postupanja s miješanim komunalnim otpadom koji je trenutno na snazi obuhvaća skupljanje i pretovar na pretovarnoj stanici „Pržić“ te odvoz i zbrinjavanje istog u regionalnom centru „Marišćina“. Odvojeno prikupljanje papira, staklene i plastične ambalaže vrši se u posebnim posudama zapremine od 120 do 1100 l te polupodzemnim spremnicima zapremine 5 i 3 m³ (po potrebi mogu se ugraditi i polupodzemni spremnici manjeg volumena).

6 Postojeći okolišni problemi koji su važni za UPU

Na temelju analize postojećeg stanja sastavnica i elementa okoliša izdvojeni su prepoznati postojeći okolišni problemi za poglavlja: vode, zrak, klimatske promjene, bioraznolikost, šume, tlo i poljoprivreda, kulturna baština, krajobrazna obilježja, turizam te infrastruktura (Tablica 17).

Tablica 17. Prepoznati okolišni problemi važni za UPU

SASTAVNICA/ ELEMENT OKOLIŠA	POSTOJEĆI OKOLIŠNI PROBLEMI
Vode	- Trend opadanja razine jezera Vrana; - Značajnije povećanje potrošnje vode, naročito u ljetnim sušnim mjesecima (potencijalna prijetnja opstojnosti Vranskog jezera); - Nedostatak sustava odvodnje i pročištača voda. Problem odvodnje se rješava ispuštanjem otpadnih voda u sabirne jame koje se prazne prema potrebi.
Zrak	Sagorijevanjem goriva cestovna vozila izbacuju u atmosferu CO, ugljikovodike, lebdeće čestice, dušikove okside (NO_x), SO₂ i druge štetne spojeve. Trend onečišćujućih tvari (ukupno iz svih sektora) u razdoblju 2014. – 2018. g. na području PGŽ bilježi lagani rast NO_x, CO, CO₂ i PM₁₀ čestica. Na području Lubenica se tijekom ljetnih mjeseci zbog prometnog opterećenja povećava količina onečišćujućih tvari u zraku.
Klimatske promjene	- Povećanje evapotranspiracije, smanjenje površinskih i podzemnih otjecanja, smanjenje dostupnih količina pitke vode te pogoršanje kakvoće vode (izraženo u ljetnom razdoblju); - Povećani rizik od šumskih požara;
Tlo i poljoprivreda	- Područja velikog potencijalnog rizika od erozije na području obuhvata UPU; - Nedostatak sustava odvodnje i pročištača voda – zagađenje tla; - Napuštanje poljoprivrednih površina.
Bioraznolikost	- Posredni i neposredni negativni utjecaj čovjeka; - Povećano prisustvo ljudi tijekom ljetnih mjeseci; - Nedostatak sustava odvodnje i pročištača voda.
Kulturna baština	- Degradacija vrijednosti kulturne baštine zbog zapuštenosti, odnosno izumiranja naselja; - Građevinski fond propada i prijeti mu opasnost od neadekvatne prenamjene; - Turistički posjetitelji koji dolaze automobilima i preopterećuju infrastrukturne kapacitete mjesta; - Osjetljive vizure naselja na litici i kulturnog krajolika koji ga okružuje; - Ugroženost/osjetljivost ambijentalnih kvaliteta; - Napuštanje poljoprivrednih površina.
Krajobrazna obilježja	- Degradacija kulturne baštine direktno utječe i na krajobrazna obilježja; - Napuštanje poljoprivrednih površina; - Sve veći zahtjevi za turističko-rekreacijskim načinom korištenja; - Potreba za kolnim prometom, novim parkirališnim, pješačkim i boravišnim površinama; - Ugroženi/osjetljivi krajobrazni uzorci.
Turizam	- Nedovoljan turistički smještajni kapacitet; - Nedostatak kvalificirane radne snage za potrebe turizma; - Opterećenost infrastrukture; - Naglašena sezonalnost; - Onečišćenje, pojačana buka i prometna zakrčenost.
Infrastruktura	- Nedostatak sustava odvodnje i pročištača voda (sanitarne (fekalne) otpadne vode se najvećim dijelom zbrinjavaju putem septičkih taložnica); - Nizak nivo tehničkog standarda i sigurnosti prometnica; - Loša prometna povezanost i stanje cesta u manjim naseljima; - Nerazvijena pješačka i biciklistička infrastruktura;

SASTAVNICA/ ELEMENT OKOLIŠA	POSTOJEĆI OKOLIŠNI PROBLEMI
	• Intenzivan aktivni i pasivni promet tijekom turističke sezone; • Neuređena parkirališta - prekapacitiranost prostora za parkiranje u ljetnim mjesecima; • Telekomunikacijska mreža - potrebna je rekonstrukcija te povećanje kapaciteta mreža i izgradnja novih baznih postaja.

7 Mogući razvoj okoliša bez provedbe UPU-a

Mogući razvoj okoliša bez provedbe UPU-a opisan je u nastavku i to za one sastavnice okoliša za koje je to relevantno i primjenjivo.

Lubenice razvojno stagniraju, dijelom propada vrijedni građevini fond naselja. U naselju Lubenice, kao i na čitavom otoku Cresu prisutan je trend stagnacije i depopulacije što je jasno vidljivo iz podataka o popisu stanovništva. Prema popisu iz 2011. godine Lubenice imaju samo 12 stalnih stanovnika. Zbog ugroženosti kulturnog dobra, uslijed iseljavanja stanovništva, cjelina naselja Lubenice je upisana na Listu prioritetnih intervencija Republiku Hrvatske 2004. g.

Turizam je ključna djelatnost cijelog otoka Cresa, no izražen je problem sezonalnosti, opterećenosti infrastrukture, onečišćenja, pojačane buke i prometne zakrčenosti. Ono što predstavlja turističke prednosti Grada Cresa su prvenstveno očuvana priroda i njena biološka raznolikost.

Bez provedbe UPU-a nastaviti će se trend razvojne stagnacije naselja Lubenice i neće doći do dodatnog razvoja turizma i turističke ponude na području Grada Cresa. Provedba UPU-a pozitivno bi utjecala na stanovništvo i naseljenost, s obzirom na to da je UPU usmjeren na povećanje smještajnih kapaciteta i mogućnost zapošljavanja lokalnog stanovništva u turizmu. No, kamp je sezonski turistički sadržaj koji će vjerojatno pridonijeti spomenutoj sezonalnosti.

Bez provedbe UPU-a neće doći do potencijalno pozitivnog učinka na gospodarsku revitalizaciju Lubenica i korištenja kulturne baštine kojoj zbog nedostatka funkcije prijeti propadanje.

Također, bez provedbe UPU-a, glavna i izuzetna vrijednost tog područja, kulturno – povijesna cjelina naselja Lubenice, zaštićeno kao nepokretno kulturno dobro, s pripadajućim agrarnim krajobrazom, neće biti dodatno ugrožena. Bez provedbe UPU-a krajobraz će se očuvati od planiranih infrastrukturnih i građevinskih zahvata koji će umanjiti njegovu vrijednost (promjena fizičke strukture krajobraza, prirodnih, kulturnih i vizualnih vrijednosti).

8 Okolišne značajke područja na koje provedba UPU-a može značajno utjecati

Analizom postojećeg stanja napravljeno je vrednovanje područja prema pojedinoj sastavnici/elementu okoliša. U poglavlju 5. Postojeće stanje okoliša opisane su okolišne značajke na području obuhvata UPU-a i šire, a u poglavlju 6. postojeći okolišni problemi koji su važni za UPU. Najvrjednija područja su i najosjetljivija te se tamo može očekivati značajan utjecaj. Predmet UPU-a je uređenje zone ugostiteljsko-turističke namjene, a turistička infrastruktura zbog svojih karakteristika često može značajno utjecati na kulturno – povijesna i krajobrazna obilježja unošenjem novih antropogenih elemenata.

U ovom poglavlju se, za sve navedene sastavnice okoliša, izrađuje preliminarna analiza potencijalno značajnih utjecaja UPU-a na okoliš. Cilj preliminarne analize je izdvojiti one sastavnice okoliša na koje bi provedba UPU-a mogla imati značajan utjecaj, a koji će se detaljnije analizirati u poglavlju 9. Vjerojatno značajni utjecaji na okoliš.

Tablica 18. Preliminarna analiza utjecaja

SASTAVNICA/ELEMENT OKOLIŠA		MOGUĆNOST ZNAČAJNOG UTJECAJA
Georaznolikost		NE
Vode	Hidrološka i hidrogeološka obilježja	NE
	Površinska vodna tijela	NE
	Podzemne vode	DA
	Priobalne vode	NE
	Kakvoća mora za kupanje	NE
	Područja posebne zaštite voda	NE
	Opasnost i rizik od poplava	NE
Zrak		DA
Klimatske promjene	Klimatske promjene na UPU	DA
	UPU na klimatske promjene	DA
Bioraznolikost		DA
Šume		DA
Divljač/Lovstvo		DA
Tlo i poljoprivreda		DA
Zaštićena područja		NE
Kulturna baština		DA
Krajobrazna obilježja		DA
Stanovništvo i naseljenost		DA
Zdravlje ljudi		DA
Turizam		DA
Infra-struktura	Cestovni promet	DA
	Infrastruktura telekomunikacija i pošta	NE
	Energetski sustav	NE
	Vodoopskrbni sustav i sustav odvodnje	NE
Gospodarenje otpadom		NE

Obrazloženje preliminarne analize

Kao što je prethodno navedeno, cilj preliminarne analize je izdvojiti one sastavnice okoliša na koje bi provedba UPU-a mogla imati značajan utjecaj, od onih za koje se smatra da se može isključiti mogućnost značajnog utjecaja.

Sastavnice/elementi okoliša za koje se ne može isključiti mogućnost značajnog utjecaja su: podzemne vode, zrak, klimatske promjene, bioraznolikost, šume, divljač/lovstvo, tlo i poljoprivreda, kulturna baština, krajobrazna obilježja, stanovništvo i naseljenost, zdravlje ljudi, turizam, cestovni promet. Za navedene sastavnice potrebno je napraviti detaljniju analizu i procijeniti karakter i značaj mogućeg utjecaja kroz poglavlje 9. Vjerojatno značajni utjecaji na okoliš.

Sastavnice za koje se smatra da se može isključiti mogućnost značajnog utjecaja izdvojene su na temelju karakteristika UPU-a i/ili na temelju karakteristika okoliša. Primjerice, na području obuhvata UPU-a niti u široj okolini ne nalaze se površinska vodna tijela, zaštićena područja prirode, geolokaliteti i sl. U nastavku su navedene sastavnice za koje se može isključiti mogućnost značajnog utjecaja s obrazloženjem.

Sastavnice/elementi okoliša za koje se može isključiti mogućnost značajnog utjecaja:

Georaznolikost

U obuhvatu UPU-a, niti na čitavom otoku Cresu, ne nalaze se geolokaliteti upisani u Upisnik zaštićenih područja Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja. Isto tako, prema podacima iz GeoCro mobilne aplikacije Hrvatskog geološkog instituta na području otoka Cresa ne nalaze se rijetke i/ili značajne geološke pojave.

Prema katastru speleoloških objekata u naselju Lubenice nalaze dva speleološka objekta: špilja Grancina i špilja Plava Grot. Obje špilje nalaze se na samoj obali mora i udaljene su od obuhvata UPU-a preko 1 km zračne udaljenosti.

S obzirom na karakteristike UPU-a i prethodno navedeno, procjenjuje se da provedba UPU-a neće imati negativni utjecaj na georaznolikost.

Vode

Procjenjuje se da neće doći do značajnog utjecaja provedbe UPU-a na vode budući da se na području UPU-a se ne nalaze površinska vodna tijela, kao ni na širem okolnom području. Obuhvat UPU-a je udaljen oko 950 m zračne linije od obale, stoga neće imati utjecaj na priobalne vode, niti na kakvoću mora za kupanje. Što se tiče područja posebne zaštite voda, obuhvat UPU-a se ne nalazi na području zaštite vode namijenjene za ljudsku potrošnju. Također, UPU se ne nalazi na području opasnosti i rizika od poplava.

Zaštićena područja

Uzimajući u obzir udaljenost lokacije UPU-a od zaštićenih područja (najbliže zaštićeno područje, ornitološki posebni rezervat Mali Bok – Koromačna, nalazi se na udaljenosti od 8 km od granice obuhvata UPU-a) i karakteristike UPU-a, procjenjuje se da provedbom UPU-a neće doći do utjecaja na zaštićena područja prirode.

Infrastruktura (infrastruktura telekomunikacija i pošta, energetski sustav, vodoopskrbni sustav i sustav odvodnje)

Na lokaciji UPU-a nema postojeće potrebne infrastrukture. Komunalna infrastruktura kampa priključiti će se na planiranu javnu komunalnu infrastrukturu koja se planira izvesti u koridoru nerazvrstane ceste Valun – Podol – Lubenice, preko pristupne kolno-pješačke površine.

Vod elektroničkih komunikacija kampa spojiti će se na distributivnu elektroničku komunikacijsku kanalizaciju (EKK), odnosno na planirani korisnički i spojni vod uz postojeću nerazvrstanu cestu Valun – Podol – Lubenice.

Opskrba električnom energijom vršiti će se iz transformatorske stanice (TS) distribucijskog sustava Lubenice preko planiranog 10(20) kV voda kojeg je potrebno izvesti unutar koridora postojeće nerazvrstane ceste Valun – Podol – Lubenice.

Do svakog sadržaja u kampu predviđeno je dovesti priključak na vodoopskrbnu mrežu te je planirano unutar granica kampa postavljanje hidrantske mreže. Postojeća vodovodna instalacija nalazi se u mjestu Lubenice. Početnu točku vodovodnog sustava u mjestu Lubenice čini vodosprema „VS Lubenice“, a priključak se planira se preko planiranog javnog vodovodnog sustava cjevovodom DN100mm, koji će se dimenzionirati u skladu sa planiranom najvećom specifičnom potrošnjom u kampu.

UPU-om se u kampu predviđa razdjelni sustav odvodnje otpadnih i oborinskih voda koji se mora priključiti na planirani javni razdjelni sustav odvodnje prema planiranom uređaju za pročišćavanje. Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda predviđen je južno uz postojeću nerazvrstanu cestu Valun – Podol – Lubenice te je otpadne vode iz kampa potrebno usmjeriti prema njemu. Oborinske vode onečišćene naftnim derivatima s kolno pješačkih površina, parkirališta i manipulativnih površina potrebno je prihvatiti preko separatora - taložnika te ispuštati u prirodni recipijent procjeđivanjem kroz tlo putem upojnih građevina, dok se oborinske vode sa krovova građevina ispuštaju direktno u tlo.

S obzirom na karakteristike UPU-a i gore navedeno, procjenjuje se da provedba UPU-a neće negativno utjecati na postojeći infrastrukturni sustav (elektroopskrba, elektroničke komunikacije, vodoopskrba i odvodnja).

Gospodarenje otpadom

UPU-om je propisano da je potrebno predvidjeti prostor za sakupljanje miješanog komunalnog otpada, otpadnog stakla, papira i kartona, plastike i metala, biootpada putem manjih mobilnih kontejnera. S obzirom na navedeno, otpad se planira zbrinjavati uslugama ovlaštene osobe za gospodarenje otpadom te iz tog razloga je UPU-om propisano da prostor za sakupljanje otpada mora biti postavljen na ulazu u kamp kako bi bio dostupan vozilima ovlaštenih osoba za gospodarenje otpadom. U odredbama UPU-a napomenuto je da se zabranjuje trajno odlaganje otpada kao i ostavljanje, istovar i/ili odlaganje otpada na mjestima koja za to nisu određena te odbacivanje otpada u okoliš.

Moguće je da će tijekom izgradnje kampa doći do građevinskog otpada od materijala iz iskopa koji je potrebno zbrinuti u skladu s Zakonom o gospodarenju otpadom (NN 84/21). Predlaže se koristiti postojeće kamenje s lokacije kampa za obnovu postojećih i gradnju novih suhozida ili kamenih podzida.

UPU-om je propisano da su proizvođači otpada i svi sudionici u postupanju s otpadom dužni pridržavati se odredbi Zakona gospodarenju otpadom i propisa donesenih temeljem Zakona.

S obzirom na sve navedeno i karakteristike UPU-a, procjenjuje se da se uz pridržavanje zakonskih propisa i adekvatnim zbrinjavanjem otpada ne očekuje negativan utjecaj provedbe UPU-a.

9 Vjerojatno značajni utjecaji na okoliš

Metodologija procjene utjecaja

Prije procjene mogućih značajnih utjecaja provedbe UPU Lubenice na sastavnice okoliša provedena je analiza postojećeg stanja okoliša i okolišnih problema za relevantne sastavnice okoliša te je dan odnos ciljeva UPU-a sa ciljevima relevantnih strategija, planova i programa na državnoj razini, kao i sa ciljevima međunarodnih sporazuma. Prvi korak u procjenjivanju mogućih utjecaja bila je preliminarna analiza utjecaja unutar koje je identificirano na koje sastavnice okoliša bi provedba UPU-a mogla imati značajan utjecaj.

Sukladno Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (NN 3/17), strateška procjena je postupak kojim se procjenjuju vjerojatno značajni utjecaji na okoliš koji mogu nastati provedbom strategije, plana i programa. Stoga je za kvantifikaciju mogućih utjecaja provedbe UPU-a korištena skala značajnosti utjecaja prikazana u tablici u nastavku (Tablica 19), koja moguće pozitivne i negativne utjecaje kategorizira u dvije kategorije – značajan utjecaj i utjecaj koji nije značajan. U slučaju kad je za pojedinu sastavnicu okoliša ocjenjena mogućnost značajnog negativnog utjecaja (-2), obavezno je predlaganje mjera zaštite okoliša koje će moguće značajne negativne utjecaje ublažiti i svesti na prihvatljivu razinu ili potpuno ukloniti. Kad je za pojedinu sastavnicu okoliša procijenjena mogućnost uzrokovanja negativnog utjecaja koji nije značajan (-1), predlaganje mjera zaštite okoliša nije obavezno. Svaki utjecaj dodatno je opisan prema svojstvima navedenim u nastavku (Tablica 21).

Tablica 19. Skala značajnosti utjecaja

značajnost utjecaja	opis značajnosti utjecaja
-2	Moguć značajan negativan utjecaj
-1	Moguć negativan utjecaj koji nije značajan
0	Ne očekuje se utjecaj
+1	Moguć pozitivan utjecaj koji nije značajan
+2	Moguć značajan pozitivan utjecaj

Tablica 20. Pregled oznaka i vrsti utjecaja

	pozitivan utjecaj
	nema utjecaja
	negativan utjecaj

Tablica 21. Pregled opisa utjecaja po svojstvima

Svojstva utjecaja
Stalan/povremen/privremen
Lokalni/regionalni
Direktan /indirektan

9.1 Podzemne vode

Na području naselja Lubenica prostire se područje podzemne vode po nazivom JOGN_13 – Jadranski otoci – Cres čije je kemijsko, količinsko i ukupno stanje ocijenjeno kao dobro. Obuhvat UPU-a nalazi se izvan vodozaštitnog područja.

Tijekom funkcioniranja kampa nastaju sanitarne i oborinske vode. Kamp će biti opremljen sustavom sanitarne odvodnje te će svaki objekt imati vlastiti priključak. Planom se u Kampu predviđa razdjelni sustav odvodnje otpadnih i oborinskih voda koji se mora priključiti na planirani javni razdjelni sustav odvodnje prema planiranom uređaju za pročišćavanje (predviđen je južno uz postojeću nerazvrstanu cestu Valun – Podol – Lubenice). Svi vodovi odvodnje moraju biti vodonepropusni.

Zaštita voda prema UPU-u provodi se sljedećim planskim mjerama:

- planiranim razdjelnim sustavom odvodnje otpadnih voda (izdvojeno voditi oborinske od sanitarnih),
 - pročišćene otpadne vode moguće je ispuštati neizravno u podzemne vode procjeđivanjem kroz tlo putem upojnih građevina.
- oborinske vode onečišćene naftnim derivatima s kolno pješačkih površina, parkirališta i manipulativnih površina potrebno je prihvatiti preko separatora - taložnika te ispuštati u prirodni recipijent procjeđivanjem kroz tlo putem upojnih građevina, dok se oborinske vode sa krovova građevina ispuštaju direktno u tlo.

S obzirom na to da je UPU-om propisan adekvatno riješen sustav odvodnje te da se obuhvat UPU-a nalazi se izvan vodozaštitnog područja, negativni utjecaji provedbe UPU-a na tijelo podzemne vode JOGN_13 – Jadranski otoci – Cres se ne očekuju.

Tablica 22. Pregled vrste, značajnosti i svojstva utjecaja provedbe UPU-a na podzemne vode

SASTAVNICA/ELEMENT OKOLIŠA	Vrsta i značajnost utjecaja	Svojstva utjecaja		
		stalan / povremen / privremen	lokalan / regionalan	direktan / indirektan
Podzemne vode	0	-	-	-

9.2 Zrak

Prema Izvješću o praćenju kvalitete zraka na području Republike Hrvatske za 2020. godinu, kvaliteta zraka na mjernoj postaji Jezero Vrana na otoku Cresu je I. kategorije.

Prema odredbama UPU-a, sa svrhom očuvanja I. kategorije zraka na području Grada Cresa, propisuju se sljedeće mjere:

- ograničavati emisije i propisivati tehničke standarde u skladu sa stanjem tehnike (BAT) te prema posebnom propisu o graničnim vrijednostima emisije onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora,
- stacionarni izvori (tehnoški procesi, uređaji i objekti iz kojih se ispuštaju u zrak onečišćujuće tvari) onečišćenja zraka moraju biti proizvedeni, opremljeni, rabljeni i održavani na način da ne ispuštaju u zrak tvari iznad graničnih vrijednosti emisije, prema

zakonu i posebnom propisu o graničnim vrijednostima emisije onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora,

- obavezno je uređivanje zelenih površina unutar obuhvata Plana kako bi se ostvarili povoljni uvjeti za prirodno provjetravanje, cirkulacija i regeneracija zraka.

Onečišćenje zraka moguće je zbog ispušnih plinova vozila čiji će se broj u Lubenicama povećati budući da će doći do povećanog broja posjetitelja, odnosno gostiju kampa. Navedeno neće značajno utjecati kakvoću zraka. Parkiralište za potrebe korisnika i djelatnika kampa, prema PPUG Cresa, mora biti osigurano unutar obuhvata kampa. Prema UPU-u, unutar granica kampa nisu planirane prometnice već samo pristupna kolno-pješačka površina. Dakle, prometno manipulativne površine su svedene na minimum, u obuhvatu UPU-a će primarno biti pješačke površine. UPU-om nije planirano da se u kampu izvede instalacije grijanja i hlađenja koje bi mogle onečistiti zrak. S obzirom na sve navedeno, realizacijom planiranog zahvata neće doći do pogoršanja kvalitete zraka na širem prostoru obuhvata UPU-a.

Tablica 23. Pregled vrste, značajnosti i svojstva utjecaja provedbe UPU-a na zrak

SASTAVNICA/ELEMENT OKOLIŠA	Vrsta i značajnost utjecaja	Svojstva utjecaja		
		stalan / povremen / privremen	lokalan / regionalan	direktan / indirektan
Zrak	0	-	-	-

9.3 Klimatološka obilježja i klimatske promjene

9.3.1 Mogući utjecaji UPU-a na klimatske promjene

UPU-om se ne planiraju zahvati koji bi mogli značajnije utjecati na povećanje emisija stakleničkih plinova i time pridonijeti povećanju intenziteta klimatskih promjena. Tijekom izgradnje kampa doći će do emitiranja određene količine stakleničkih plinova, no kako se radi o malom zahvatu veličine 1,95 ha koji je lokalnog karaktera, emisije neće biti značajne. S druge strane, unutar obuhvata UPU-a nisu planirane gospodarske djelatnosti čija tehnologija može štetnim i prekomjernim emisijama nepovoljno utjecati na okoliš. Dodatno, unutar kampa nije planirano odvijanje cestovnog prometa, već samo prilaz i promet u mirovanju.

Tablica 24. Pregled vrste, značajnosti i svojstva utjecaja provedbe UPU-a na klimatske promjene

SASTAVNICA/ELEMENT OKOLIŠA	Vrsta i značajnost utjecaja	Svojstva utjecaja		
		stalan / povremen / privremen	lokalan / regionalan	direktan / indirektan
utjecaji UPU-a na klimatske promjene	0	-	-	-

9.3.2 Mogući utjecaji klimatskih promjena na UPU

Mogući utjecaji klimatskih promjena koji mogu biti važni za predmetni UPU uključuju povećane temperature zraka i količina oborina te poplave i prateće štete na infrastrukturi

i imovini izazvane pojavom ekstremnih oborina. Projicirane povišene temperatura zraka mogu izazvati šumske požare i direktno utjecati na kamp. Odredbe UPU-a sadrže mjere zaštite od požara koje uključuju smjernice za projektiranje zahvata. Povećana količina oborina može utjecati na eroziju tla i pojavu klizišta koje mogu izazvati značajne infrastrukturne štete za kamp. Stoga je kod projektiranja kampa potrebno u obzir uzeti opasnost od erozije tla i nastanka klizišta te ukoliko će biti potrebno primijeniti mjere prilagodbe kojima će se budući kamp zaštititi od proklizavanja i nestabilne podloge tla. Među mjerama sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš u UPU-u je navedeno da je prilikom pripreme i izvođenja radova na planiranoj pristupnoj kolno-pješačkoj površini i građevinama potrebno na tlima s potencijalnom erozijom provoditi odgovarajuće mjere zaštite tla od erozije u skladu sa uvjetima propisanim Zakonom o vodama. Teren obuhvata UPU-a neravan je i na pojedinim dijelovima s izraženim nagibom, no tlo čini pretežito kamenjar i stijene te je vezano postojećom vegetacijom koja se prema odredbama UPU-a planira zadržati u maksimalnoj količini. U odredbama UPU-a navedeno je da se u svrhu zaštite kampa od utjecaja olujnog nevremena (pijavica, olujni vjetar, neverini i sl.) potrebno za hortikulturno uređenje birati bilje dubljeg korijena otpornog na vjetar. Iako se obuhvat UPU-a nalazi na otoku, ne očekuje se da će rizik porasta razine mora imati utjecaj s obzirom na to da se obuhvat nalazi na nadmorskoj visini višoj od 300 m.

9.4 Bioraznolikost

Budući da će se zbog realizacije kampa morati ukloniti dio stabala, doći će do trajnog utjecaja u vidu djelomičnog gubitka nasada četinjača na kojima je prisutna kultura crnog bora s mjestimično pomiješanim alepskim borom i čempresom. S obzirom na to da se radi o nasadima vegetacije koja nije autohtona, a površina na kojoj je kamp planiran relativno je mala u odnosu na rasprostranjenost šumskih sastojina u okolici lokacije, ne očekuje se značajan negativan utjecaj zbog gubitka staništa. Osim toga, UPU-om je predviđeno zadržavanje što većeg broja postojećih stabala na lokaciji. Radi sprječavanja unosa stranih invazivnih biljnih vrsta na lokaciju koje mogu ugroziti lokalnu bioraznolikost, potrebno je za sadnju nove vegetacije koristiti autohtone biljne vrste, kao što je i navedeno u odredbama UPU-a.

Prilikom izvođenja radova na lokaciji UPU bit će prisutni ljudi i mehanizacija čime će se povećati razina buke i prašine te će doći do uznemiravanja pripadnika faune prisutnih na lokaciji. Životinje će moći migrirati na okolna područja na kojima je rasprostranjeno šumsko stanište.

Uklanjanje stabala utjecat će na pripadnike faune koji obitavaju na stablima kao što su ptice te beskralježnjaci. Budući da šumska vegetacija neće biti potpuno uklonjena te da je rasprostranjena i u okolici zahvata, utjecaj nije procijenjen kao značajan. Prisutnost ljudi, mehanizacije i uklanjanje stabala u vrijeme izvođenja radova mogu uzrokovati uznemiravanje ptica kao i ometati gniježđenje. Takav utjecaj može se ublažiti i učiniti prihvatljivim tako da se drvenasta vegetacija uklanja isključivo u razdoblju od 15. kolovoza do 31. ožujka kako bi se izbjeglo gniježđenje većine vrsta ptica, kako je navedeno u uvjetima zaštite prirode (prema Mišljenju Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Primorsko - goranske županije).

Uklanjanje suhozida može imati utjecaj u vidu gubitka staništa na pripadnike gmazova koji na njima eventualno obitavaju. Budući da je UPU-om predviđeno maksimalno moguće zadržavanje postojećih suhozida kao i obnova u slučaju da dođe do oštećenja ili uklanjanja, utjecaj se ne smatra značajnim.

Izgradnjom kampa stanište će biti trajno promijenjeno, a na pripadnike faune utjecat će i prisutnost ljudi. Kamp će biti ograđen što će pojedinim životinjama onemogućiti pristup. Ipak, u okolici lokacije rasprostranjeno je šumsko stanište na koje pripadnici faune mogu migrirati. Pripadnike faune može uznemiravati i rasvjeta jer će ulaz u kamp, pristupna kolno-pješačke površine te interne pješačke površine noću biti osvijetljene. Kako bi se takav utjecaj učinio prihvatljivim, osvjetljenje objekata i internih prometnica potrebno je planirati u nužnom minimumu te koristiti ekološku rasvjetu radi smanjenja utjecaja na bioraznolikost, kako je navedeno u uvjetima zaštite prirode (prema Mišljenju Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Primorsko - goranske županije). Korištenje i postava vanjske rasvjete mora se izvesti na način da se odabirom odgovarajućih svjetiljki te odgovarajućom visinom i usmjerenjem svjetla zadovolje minimalne funkcionalne potrebe za osvjetljenjem i pri tom svjetlosno onečišćenje svede na minimum. Otpadne vode koje će nastajati za vrijeme rada kampa mogu utjecati na promjenu kvalitete staništa, no UPU-om je planiran adekvatan sustav odvodnje i pročišćavanja vode.

Tablica 25. Pregled vrste, značajnosti i svojstava utjecaja provedbe UPU-a na bioraznolikost

SASTAVNICA/ELEMENT OKOLIŠA	Vrsta i značajnost utjecaja	Svojstva utjecaja		
		stalan / povremen / privremen	lokalan / regionalan	direktan / indirektan
Bioraznolikost	-1	stalan	lokalan	direktan

9.5 Šume

Lokacija UPU-a nalazi se unutar Gospodarske jedinice Vrana te pripada državnim šumama. Ukupna površina državnih šuma (obraslo i neobraslo šumsko zemljište) na prostoru ove gospodarske jedinice iznosi 1440 ha. Iako će se na lokaciji UPU-a uklanjati stabla kako bi se oslobodio prostor za izgradnju kampa, predviđeno je zadržavanje što većeg broja stabala. Odredbama UPU-a pripisane su mjere zaštite šuma i šumskog tla u kojima stoji da je postojeće kvalitetno visoko zelenilo potrebno zaštititi i zadržati u što većoj mjeri, a prostor ozelenjenog dijela čestice urediti autohtonim nasadima. Za potrebe uspostave parkirališta biti će potrebno ukloniti dio šume (50 parkirališnih mjesta), no u UPU-u je određeno da je to parkiralište potrebno ozeleniti sadnjom autohtonog visokog raslinja, u što većoj mjeri zadržati postojeća stabla te na svakih 5 parkirališnih mjesta ostaviti površinu za stablo. Uklanjanjem će doći do trajnog utjecaja na šume u vidu djelomičnog gubitka nasada četinjača. Budući da je površina na kojoj je kamp planiran relativno mala u odnosu na rasprostranjenost šuma u okolici lokacije, utjecaj gubitka šuma zbog UPU-a nije prepoznat kao značajan. Provedba UPU-a utjecat će na povećanje rizika od požara, posebno s obzirom na to da alepski bor, koji sadrži velike količine lako zapaljive smole, čini jednu od prisutnih vrsta. Uz dobru organizaciju izvođenja radova, poduzimanja preventivnih mjera i korištenjem odgovarajućih tehnologija, moguće je smanjiti opasnost

od požara, a požarni rizik svesti na najmanju moguću mjeru. UPU-om su propisane mjere zaštite od požara te je unutar granica kampa planirana je hidrantska mreža. S obzirom na to i prethodno navedeno, rizik od šumskih požara nije procijenjen kao značajan.

Tablica 26. Pregled vrste, značajnosti i svojstva utjecaja provedbe UPU-a na šume

SASTAVNICA/ELEMENT OKOLIŠA	Vrsta i značajnost utjecaja	Svojstva utjecaja		
		stalan / povremen / privremen	lokalan / regionalan	direktan / indirektan
Šume	-1	stalan	lokalan	direktan

9.6 Divljač i lovstvo

Lokacija UPU-a nalazi se na prostoru Zajedničkog županijskog lovišta VIII/108 – Cres, ukupne površine od 16.418 ha, od čega na lovnu površinu čini 2.700 ha. Od glavnih vrsta divljači na otoku obitavaju obični zec, fazan, jelen lopatar i divlja svinja, a od sporedne golub grivnjaš, kuna bjelica, vrana siva, jarebica te šljuka bena. Tijekom izgradnje kampa, zbog prisutnost ljudi i strojeva te posljedično buke i vibracija, eventualno prisutna divljač migrirat će u okolna područja. Budući da u okolici zahvata ima dovoljno pogodnih staništa za divljač te da se radi o površini od samo 1,95 ha, ne očekuje se značajni utjecaj na divljač i lovstvo. Nakon izgradnje, odnosno tijekom korištenja kampa očekuje se da će ga divljač zaobilaziti, a kamp će biti i ograđen što će životinjama onemogućiti pristup. Budući da je u okolici pogodno stanište široko rasprostranjeno, utjecaj nije prepoznat kao značajan.

Tablica 27. Pregled vrste, značajnosti i svojstva utjecaja provedbe UPU-a na divljač i lovstvo

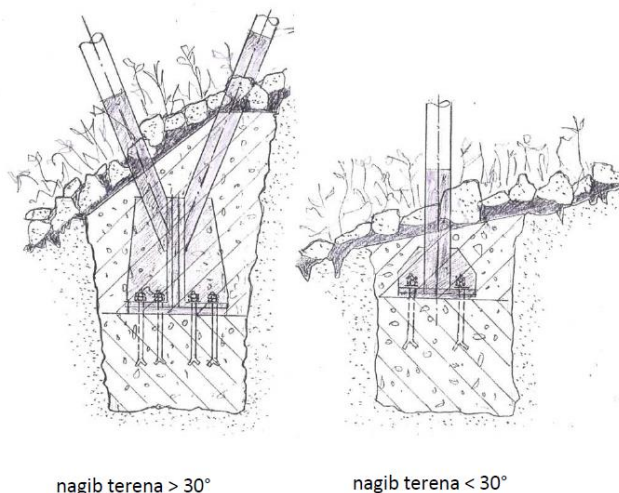
SASTAVNICA/ELEMENT OKOLIŠA	Vrsta i značajnost utjecaja	Svojstva utjecaja		
		stalan / povremen / privremen	lokalan / regionalan	direktan / indirektan
Divljač i lovstvo	-1	stalan	lokalan	direktan

9.7 Tlo i poljoprivreda

Tip tla prisutan na širem području obuhvata UPU-a je rendzina na dolomitu i vapnencu. Na samoj lokaciji prevladava tlo koje čini pretežito kamenjar s nešto zemlje i cjelovite površine stijena na zapadnom rubu obuhvata.

Provedbom UPU-a na tlo će se utjecati izgradnjom građevina osnovne, prateće i pomoćne namjene te infrastrukture. UPU su odnosi na izgradnju turističkog kampa u sklopu kojeg objekti ne smiju biti povezani s tlom na čvrsti način, već se smještaju na nosivu konstrukciju. Stupovi noseve konstrukcije planiranih građevina, s obzirom na to da se konfiguracija terena želi u što većoj mogućoj mjeri očuvati te se pokušava što manje zadirati u tlo, mogu se u zonama većeg nagiba terena zbog nemogućnosti drugačije tehničke izvedbe, točkasto temeljiti temeljima samcima. Dva su pristupa konstrukcijskom rješenju i to za teren s nagibom $>30^\circ$ i za teren blažeg nagiba od toga, odnosno za horizontalni teren.

MINIMALNO POTREBNA TOČKASTA
UČVRŠĆENJA - TEMELJI SAMCI

Slika 41. Prikaz mogućeg načina temeljenja (UPU zone ugostiteljsko-turističke namjene T3 6 u Lubenicama, Obrazloženje)

Nosive strukture građevina planiraju se kao čelične, sa skrivenim nosivim okvirima. Nakon završene izvedbe temelja samaca, teren se mora dovesti u prvobitno stanje zatrpavanjem i oblaganjem lomljenim kamenom iz iskopa s ponešto humusa te zatraviti sukladno zatečenom okolišu. Na taj se način utjecaj izvedbe zahvata na tlo i okoliš, što se tiče konstrukcijskog aspekta, svodi se na najmanju moguću mjeru.

Pristup smještajnim jedinicama koje su na kosom terenu moguć je drvenim konstrukcijama (stazama) odignutim od terena. Osim navedenih objekata, na tlo će utjecati infrastrukturni vodovi koje je potrebno položiti u rovove, priključak na postojeću prometnicu, parkiralište te izgradnja jezera. S obzirom na razvedeni teren, moguće je da će biti potrebno za pristupna prometnica i/ili interne kolno-pješačke površine izvesti usjeke i nasipe koje je potrebno sanirati ozelenjavanjem autohtonom vegetacijom. Parkiralište je potrebno prilagoditi prirodnom terenu, izbjeci zaravnavanje terena i monolitno popločavanje, već se mora koristiti sipina, odnosno sitni šljunak. Infrastrukturne vodove potrebno je maksimalno moguće planirati u na trasi glavne pješačke šetnice/staze kako bi se infrastruktura grupirala i utjecaj na okoliš umanjio.

Također, provedba UPU-a može utjecati na tlo odvodnjom sanitarnih i oborinskih voda. Budući da je odredbama UPU-a predviđena adekvatna odvodnja (razdjelni sustav odvodnje otpadnih i oborinskih voda koji se mora priključiti na planirani javni razdjelni sustav odvodnje prema planiranom uređaju za pročišćavanje), ne očekuje se utjecaj na tlo odvodnim vodama.

U odredbama UPU-a propisane su mjere sprječavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš koje uključuju i prevenciju štetnog utjecaja na tlo. Kako bi se spriječilo negativno djelovanje na tlo, unutar obuhvata UPU-a nije dozvoljen unos štetnih tvari u tlo, izravno ili putem

dispozicije otpadnih voda ili odlaganja otpad, a prilikom izvođenja radova na tlima s potencijalnom erozijom potrebno je provoditi odgovarajuće mjere zaštite tla od erozije (konturna obrada, pošumljavanje, zatravnjivanje i dr.). Također, planirano je očuvanje tla zadržavanjem postojeće visoke vegetacije.

S obzirom na karakteristike UPU-a i navedeno provođenje odgovarajućih mjera zaštite tla od erozije može se zaključiti kako kamp neće utjecati na uznapredovanje erozivnih procesa. Primjenom navedenih mjera zaštite tla, prilagođavanju objekata i infrastrukture postojećem terenu, primjenom navedenih tehnika pri gradnji te izvedbom adekvatnog sustava odvodnje i pravilnim gospodarenjem otpadom ne očekuju se značajni utjecaji na tlo.

Lokacija UPU-a ne nalazi se području koje se koristi u poljoprivredne svrhe te se nalazi na tlu koje je trajno nepogodno za obradu, stoga provedba UPU-a neće imati utjecaja na poljoprivredu.

Tablica 28. Pregled vrste, značajnosti i svojstva utjecaja provedbe UPU-a na tlo i poljoprivredu

SASTAVNICA/ELEMENT OKOLIŠA	Vrsta i značajnost utjecaja	Svojstva utjecaja		
		stalan / povremen / privremen	lokalan / regionalan	direktan / indirektan
Tlo i poljoprivreda	-1	stalan	lokalan	direktan

9.8 Kulturna baština

Osim zaštićene kulturno-povijesne urbanističke cjeline naselja Lubenice, koja je obrađena u Studiji utjecaja Urbanističkog plana uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T36 u Lubenicama na kulturno dobro urbanističke cjeline naselja Lubenice (HIA) u nastavku, na udaljenosti od 470 – 950 m od obuhvata UPU-a nalaze se tri zaštićena kulturna dobra: Župnička kuća, Kapela sv. Mihovila te Podmorske arheološke zone. S obzirom na karakteristike UPU-a i udaljenost od navedenih kulturnih dobara, ne očekuje se negativan utjecaj na navedene lokalitete.

9.8.1 Studija utjecaja Urbanističkog plana uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T36 u Lubenicama na kulturno dobro urbanističke cjeline naselja Lubenice (HIA)

Sažetak

Povijesna urbanistička cjelina naselja Lubenice upisana je na Prijemnu listu svjetske baštine te predstavlja lokalitet iznimne univerzalne vrijednosti. Posebnost cjeline očituje se u autentičnosti i integritetu graditeljske baštine te delikatnom balansu očuvanog prirodnog i kulturnog krajolika koji tvori jedinstveni spomenik kontinuitetu života na hrvatskom primorju. To naselje Lubenice čini vrijednim kulturnim resursom velikog neiskorištenog potencijala čega su svjesni svi ključni dionici (lokalno stanovništvo, Ministarstvo kulture RH, lokalna samouprava, investitori) te su svi poduzeli akcije čiji cilj bi bio uspješno upravljanje područjem. Predloženi plan uređenja glamping kampa na lokaciji unutar zaštićene zone dio je nastojanja ekonomskog razvoja područja.

Slika 42. Ortofoto snimak Lubenica, izvor: Geoportal DGU

Napravljena je analiza jačine utjecaja te su ustanovljena dva značajna faktora oprečnih karakteristika: pozitivan utjecaj kampa na iznimne univerzalne vrijednosti (OUV) Cjeline Lubenice uslijed povećanja gospodarske aktivnosti, te snažan negativan utjecaj na OUV uslijed značajnog narušavanja delikatne cjelovitosti kulturnog i prirodnog krajolika, što je ključna odrednica koja Cjelinu Lubenice čini jedinstvenom. Vizura Lubenica kao povijesnog lokaliteta, očuvane autentičnosti i slojevitost, izdignutog na litici i skladno smještenog u krajolik, čini ključni primjer vrijednosti lokacije. Analiza vidljivosti jasno ukazuje da bi realizacijom predloženog zahvata vizure Cjeline Lubenice, iz samoga mjesta i sa mora, bile značajno narušene.

Cjelina Lubenice je dugoročno ugrožena depopulacijom i zapuštanjem što razvoj gospodarskih aktivnosti, poput predložene turističke aktivnosti, čini važnom sastavnicom zaštite kulturne baštine. Kako bi bio uspješan taj razvoj nužno mora biti održiv i temeljen na konsenzusu ključnih dionika što ostaje velika nerealizirana prilika za Cjelinu Lubenice.

Uvod

Cjelina Lubenica značajan je kulturni resurs ugrožen depopulacijom i zapuštanjem uslijed smanjenja gospodarske aktivnosti. Kao projekt revitalizacije predloženo je uređenje glamping kampa unutar zone zaštićenog kulturnog dobra. Cilj ove studije je upotrebom HIA (Heritage Impact Assessment) metodologije identificirati attribute vrijednosti te procijeniti utjecaj koji bi na njih imao predloženi zahvat. Na taj način ključni dionici će dobiti učinkovito analitičko oruđe koje može poslužiti za održivo upravljanje lokalitetom.

Metodologija

Naselje Lubenice ima dugu povijest istraživanja i dokumentiranja te u skladu s time

zadovoljavajuću količinu kvalitetne literature i snimaka. Za naše potrebe najbolji i mjerodavni izvor podataka je Urbanističko-arhitektonski i konzervatorski elaborat kulturno-povijesne cjeline naselja Lubenice iz 2017. godine koji pruža odličnu povijesnu sintezu mjesta i krajolika te opise svih relevantnih atributa. Faktičnost pisanih izvora provjerena je terenskim rekognosciranjem. Kao temelj za identifikaciju ključnih dionika korištena je metoda intervjua te analiza medijskog diskursa i prostorno planske i zaštitne dokumentacije.

Procjena utjecaja na kulturno dobro Urbanističke cjeline naselja Lubenice rađena je prema Heritage Impact Assessment - HIA metodologiji kako je predložena u ICOMOS-ovim smjernicama. HIA je koncipirana kao oruđe koje teži doprinijeti razumijevanju pozitivnih i negativnih utjecaja na iznimne univerzalne vrijednosti kulturnih dobara upisanih na Listu svjetske baštine, kako bi pomogla dionicima da donesu najbolje moguće odluke u vezi održivog razvoja i upravljanja baštinom. Iznimne univerzalne vrijednosti (outstanding universal value - OUV) su cjelokupnost atributa integriteta i autentičnosti koji spomenik svjetske baštine čine značajnim i jedinstvenim u mjeri vrijednoj upisa na Listu svjetske baštine. Upisom Povijesne urbanističke cjeline Lubenice na Pristupnu listu svjetske baštine pri UNESCO-u, Ministarstvo kulture RH je zauzela stav da Cjelina Lubenice posjeduje OUV te da je spremno preuzeti obveze zaštite sukladno Konvenciji o svjetskoj baštini. Zemlje potpisnice Konvencije obvezuju se uložiti sav mogući napor da se ukloni ili umanjí negativan utjecaj na značajna mjesta pri čemu vrijednost OUV definirana i usvojena od strane nadležnih institucija nije otvorena za propitivanje.

Pri prosudbi utjecaja HIA metodologijom, od iznimne je važnosti da procjena bude prikladna, prihvatljiva za kulturno dobro, za predloženi projekt i za lokalne dionike te da predstavi činjenice na temelju kojih je moguće donijeti jasnu, transparentu i provedivu odluku. Važno je pronaći ravnotežu između javne korisnosti predloženog projekta i štete koji on može nanijeti lokalitetu jer održive promjene čine suštinu zaštite baštine. Mjesta utvrđene iznimne univerzalne vrijednosti nužno sadrže i karakteristike koje tim vrijednostima ne doprinose te je od velike važnosti jasno razlučiti ono što je vrijedno od ostatka, kako bi mogli ispravno procijeniti pod utjecajem kakvih promjena su elementi koji doprinose OUV.

Cilj ove studije je definirati attribute autentičnosti i integriteta kulturne baštine koji doprinose iznimnim univerzalnim vrijednostima cjeline Lubenica, ustanoviti faktore utjecaja na OUV, valorizirati vrstu utjecaja (pozitivan ili negativan) i njegov intenzitet te predložiti mjere ublažavanja ili izbjegavanja negativnih utjecaja.

Opis, povijest i valorizacija lokaliteta

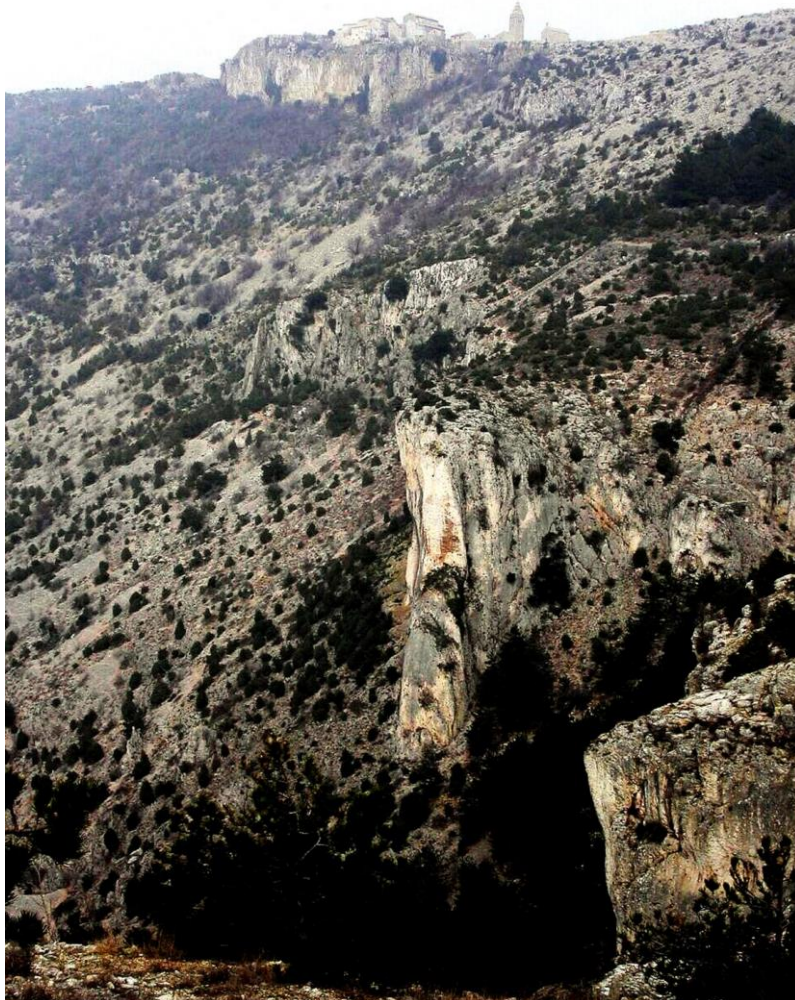
Lubenice su izniman primjer malog mediteranskog naselja iznimne baštinske vrijednosti. Karakteristično kompaktnog urbanog prostora, lokalitet je smješten na vrhu litice (~ 378 m.n.v.) unutar povijesnog krajolika s kojim čini jedinstvenu funkcionalnu cjelinu. Očuvanost i odnos naselja sa širom okolinom tvore lokalitet visokog baštinskog integriteta i autentičnosti te je isti zaštićen kao nepokretno kulturno dobro - povijesna cjelina (upisan u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske pod oznakom Z-2686) i nalazi se na Pristupnoj listi kulturnih dobara Republike Hrvatske za upis na Listu svjetske baštine UNESCO-a. To dokazuje stav Ministarstva kulture RH da Lubenice posjeduju iznimnu univerzalnu vrijednost dostatnu za upis na Listu svjetske baštine. Upis na pristupnu listu

učinjen je 2005. godine prema Kriteriju V - Tradicionalno naselje i korištenje zemljišta, karakteristično za lokalnu kulturu i način ljudskog odnosa prema okolišu koje je postalo osjetljivo pod utjecajem nepovratnih promjena.

Slika 43. Lubenice, zračni snimak, autor: Ranko Dokmanović, izvor: Konzervatorska podloga PPUG Cresa

Lubenice su prvi put zaštićene 1970. godine upisom Urbane cjeline naselja u Registar nepokretnih spomenika kulture te kasnije 2006. godine revizijom rješenja o zaštiti. Povijesna urbanistička cjelina naselja Lubenice upisana je u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara kao nepokretno kulturno dobro - kulturno - povijesna cjelina. Upisom u registar definirane su mjere zaštite kroz uspostavu dvije zone: 1. zona A (potpuna zaštita povijesnih struktura) koja obuhvaća povijesnu jezgru i neposredni poljoprivredno-gospodarski areal; 2. zona C (ambijentalna zaštita) koja obuhvaća vanjske dijelove kulturno-povijesne urbanističke cjeline Lubenice unutar koje se nalaze prorijeđene povijesne strukture i neizgrađeni prostor koji tvori širi baštinski ambijent cjeline. Kao pojedinačno zaštićena kulturna dobra unutar zona nalaze se Kapela sv. Mihovila (oznaka Z-1851) unutar Zone C te Župnička kuća (oznaka Z-1990) unutar zone A.

Slika 44. Vizura Lubenica sa mora, izvor: Konzervatorska podloga PPUG Cresa

Povijesni razvoj i povijesni elementi krajolika

Lubenice se nalaze na važnom strateškom položaju koji omogućava kontrolu nad Vranskim jezerom na istoku i ulazom u Kvarner na zapadu. U prapovijesno doba tu se nalazi ilirsko-liburnska gradina čemu svjedoče brončanodobni i željeznodobni tumuli u neposrednoj okolini. Urbana jezgra potpuno je formirana u antičko doba kao naselje Hibernitia (zimsko/hladno naselje), a u široj okolini se nalazilo značajno agrarno područje sa vilom rustikom i morskom lukom. Spominje se kao jedno od četiri najvažnija antička naselja na otoku Cresu do kojega je vodila rimska cesta iz Osora prema Belom. U srednjem vijeku naselje postaje sjedište župe te se ponovno utvrđuje izgradnjom zidina na istočnoj strani sa sjevernim i južnim vratima. Urbana matrica oblikuje se sa dvije longitudinalne ulice uz koje se formiraju tri aglomeracije kuća organiziranih oko unutrašnjih dvorišta pjaceta, karakterističnih za srednjovjekovnu gradnju. Takva organizacija prostora javno-privatne namjene odražava odnose između vlastelina i pučana u feudalnom društvu. Značajnu graditeljsku aktivnost tog razdoblja predstavlja gradnja sakralnih objekata (kapela sv. Nedjelje i kapela sv. Antuna Pustinjaka unutar grada te kapela sv. Mihovila i kapela sv.

Petra izvan grada) te održavanje i razvoj okolnog poljoprivrednog areala suhozidnom parcelacijom i gradnjom puteva. Kroz 18. stoljeće gradi se župna crkva Prikazanja Bogorodice u Hramu sa zvonikom, gradska loža, župnička kuća te cijeli niz građevina tradicijske stambene arhitekture koji zajedno sa ranijim slojevima tvore prostornu cjelinu iznimne ambijentalne kvalitete. Tijekom 19. stoljeća uređuje se gradski trg sa komunalnom vodospremom i loggiom dok se većina kuća unutar jezgre nadograđuje jednom etažom, a samo naselje se širi izvan zidina prema sjeveru i jugu. Industrijalizacijom i deagrarizacijom druge polovice 20. stoljeća dolazi do stagnacije i depopulacije naselja koje traje do danas.

Slika 45. Primjer stambene arhitekture u Lubenicima, izvor: Konzervatorska podloga PPUG Cresa

Opis lokaliteta i ključni elementi vrijednosti

Prostorne karakteristike naselja određuje smještaj na hrptu izrazito strme litice koja se na zapadnu spušta oko 370 metara prema moru dok se na istočnoj strani otvara prema plodnoj udolini i brežuljkastom krajoliku poljoprivrednih suhozidnih struktura i puteva. Središnji dio naselja je urbana jezgra ovalnog tlocrta sa tri aglomeracije kuća uz dvije uzdužne ulice koje vode do trga na južnom ulazu u naselje. Strukturu izgradnje stambenog dijela karakterizira izrazita gustoća (ugrađene i poluugrađene kuće) i funkcionalna organizacija kompleksnih višeetažnih kuća (rezultat povijesnih nadogradnji) oko unutarnjih dvorišta. Lubenice su očuvale većina baštinskih arhitektonskih elemenata (vodospreme, dimnjaci, krušne peći, pergole i terase) te izvornu prostornu kompoziciju srednjovjekovne gradske jezgre zajedno sa okolnim, izvorno kultiviranim, krajolikom kojega tvori povijesna suhozidna poljoprivredna parcelacija.

Pozicija Lubenica na istaknutom mjestu unutar značajnog prirodnog i kulturnog krajolika čini mjesto iznimnom baštinskom cjelinom. Na zapadnoj strani litica otvara pogled prema morskom kanalu te je strmim putem ostvarena komunikacija sa šljunčanim žalom na obali. Nekadašnjim mozaičkim krajolikom poljoprivrednih, šumskih i pašnjačkih područja, spojenih puteljcima od naselja prema moru i poljima, danas zbog napuštanja agrarnih djelatnosti i depopulacije dominira sukcesijska vegetacija tvoreći krajolik pretežito prirodnih i geomorfoloških struktura sa očuvanim, ali latentnim antropogenim slojem u vidu

zapuštene suhozidne infrastrukture. Do mjesta vodi uska asfaltirana cesta omeđena suhozidom koja završava sa dva parkirališna platoa na južnoj strani naselja.

Cjelina naselja Lubenice je okarakterizirana kao ugroženo kulturno dobro te upisana na Listu prioritetnih intervencija Republike Hrvatske 2004. godine. Urbana cjelina je morfološki zadržala intaktnost, no stanje građevinskog fonda je između lošeg i srednjeg uz prisutnost pojedinih ruševina. Župna crkva, župni dvor i crkva Sv. Antuna Pustinjaka su obnovljene. Naselje najviše ugrožava depopulacija koja je dovela do toga da Lubenice gotovo pa nemaju stalno stanovništvo. Građevinski fond doživljava propadanje te mu prijeti opasnost od neadekvatne prenamjene. Veliki broj turističkih posjeta koji gotovo isključivo dolaze automobilima preopterećuje infrastrukturne kapacitete mjesta i ugrožava njegovu vrijednost.

Na temelju analize konzervatorske dokumentacije i teksta nominacije na Pristupnu listu svjetske baštine, jasno je kako Ministarstvo kulture RH smatra da **iznimne univerzalne vrijednosti - OUV** - Povijesne urbanističke cjeline naselja Lubenice čini: **cjelovitost, slojevitost i komplementarnost značajnih kulturnih i prirodnih oblika skladno integriranih u iznimnu baštinsku cjelinu koja svjedoči skladnoj interakciji lokalnog stanovništva s prirodom kroz povijest**, sukladno kriteriju V nominacije - **Tradicionalno naselje i korištenje zemljišta, karakteristično za lokalnu kulturu i način ljudskog odnosa prema okolišu koje je postalo osjetljivo pod utjecajem nepovratnih promjena**. Takav kulturni krajolik je složeno djelo prirode i čovjeka te jasno ukazuje na nastanak uvjetovan topografskim ograničenjima te društvenim i ekonomskim čimbenicima kroz vrijeme.

Ključni atributi koji doprinose integritetu (cjelovitosti i očuvanosti elemenata) i autentičnosti (sposobnost elemenata da vjerodostojno i istinito prenesu vrijednosti) iznimnih univerzalnih vrijednost Cjeline Lubenice su sljedeći:

- **Cjelovitost i slojevitost urbanog tkiva** - očuvanost baštinskih prostornih karakteristika naselja, očuvanost baštinskih objekata i graditeljskih elemenata, čitljiva slojevitost povijesnog razvoja
- **Cjelovitost i slojevitost krajolika** - prisutnost suhozidnih struktura, prisutnost baštinskih objekata u krajoliku, očuvanost geomorfoloških vrijednosti krajolika
- **Cjelovitost vizura** - očuvanost vizualnog integriteta lokaliteta, neometana čitljivost cjelovitog kulturnog krajolika pri pogledima na mjesto i pri pogledima iz mjesta

Kriterij valorizacije

Na temelju analize konzervatorske dokumentacije i nominacije na Pristupnu listu svjetske baštine određene su OUV te atributi koji doprinose autentičnosti i integritetu lokaliteta. Prema ICOMOS-ovim smjernicama to Povijesnu urbanističku cjelinu Lubenice svrstava u kategoriju "vrlo visoke vrijednosti" povijesnih krajolika što je najviša valorizacijska kategorija.

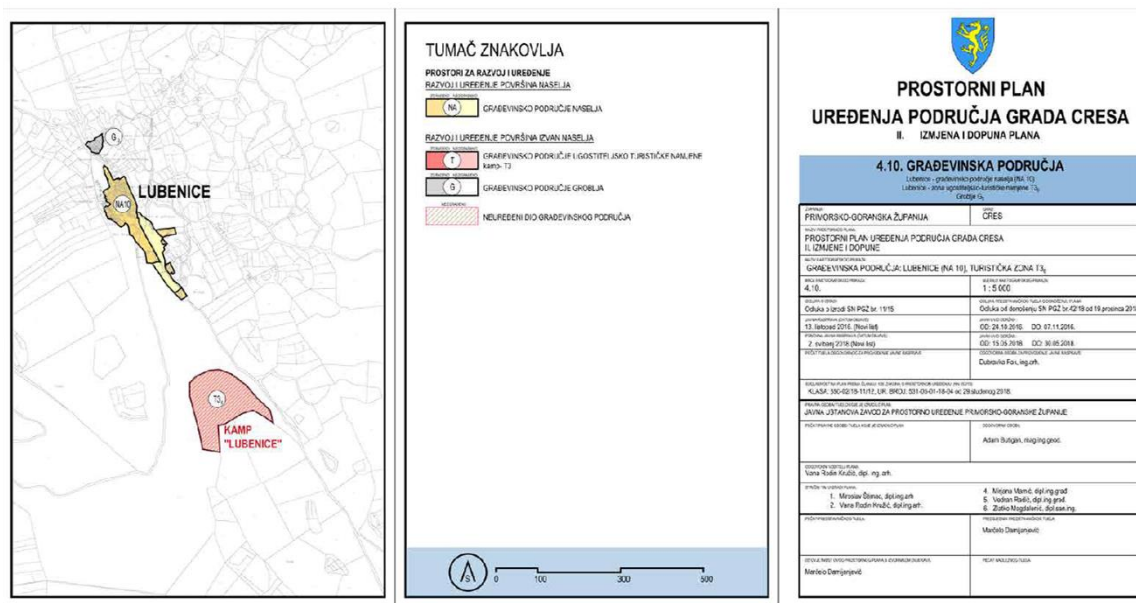
Analizom predloženih promjena unutar obuhvata kulturnog dobra, identificirani su faktori utjecaja na attribute OUV te su isti valorizirani u odnosu na njihovu jačinu te vrstu utjecaja, odnosno radi li se o pozitivnom ili negativnom utjecaju.

Tablica 29. Tablica procjene jačine utjecaja sa opisom kriterija

Jačina utjecaja	
Velik	Velik negativan: Promjene na gotovo svim ključnim elementima povijesnog krajolika, parcelama ili komponentama; ekstremni vizualni učinci; totalna promjena zvukova ili promjena kvalitete zvuka; fundamentalna promjena korištenja ili pristupa; kao rezultat, ukupna promjena karaktera povijesnog krajolika i gubitak OUV. Velik pozitivan: Promjena na ključnim atributima koja doprinosi fiksaciji, revitalizaciji i naglašavanju atributa OUV - značajno uočljiva pozitivna promjena
Umjeren	Umjeren negativan: Promjene na brojnim ključnim elementima povijesnog krajolika, parcelama ili komponentama; vizualne promjene brojnih ključnih aspekata povijesnog krajolika; primjetna razlika zvukova ili kvalitete zvuka; znatna promjena korištenja ili pristupa; kao rezultat, umjerena promjena karaktera povijesnog krajolika. Umjeren pozitivan: Promjena na nekim elementima koji doprinose OUV - uočljiva pozitivna promjena
Mali	Mali negativan: Promjene na nekim ključnim elementima povijesnog krajolika, parcelama ili komponentama; manje vizualne promjene nekih ključnih aspekata povijesnog krajolika; ograničene promjene razine buke ili kvalitete zvuka; lakša promjena korištenja ili pristupa; kao rezultat, ograničena promjena karaktera povijesnog krajolika. Mali pozitivan: Promjena na nekim ključnim elementima koji doprinose OUV - manje uočljiva pozitivna promjena
Zanemariv	Zanemariv negativan: Vrlo male promjene na nekim ključnim elementima povijesnog krajolika, parcelama ili komponentama; faktički nepromijenjeni vizualni efekti; vrlo male promjene razine buke ili kvalitete zvuka; vrlo male promjene korištenja ili pristupa; kao rezultat, vrlo mala promjena karaktera povijesnog krajolika. Zanemariv pozitivan: Vrlo male promjene na nekim ključnim elementima - zanemarive pozitivne promjene
Bez promjene	Bez promjene na elementima, parcelama ili komponentama; bez vizualne i zvučne promjene; bez promjene korištenja i pristupa.

Opis predloženih promjena ili projekata

Grad Cres je kao nositelj izrade Urbanističkog plana uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T3₆, donošenjem Prostornog plana uređenja područja grada Cresa, predvidio izradu ovoga plana s ciljem osiguranja uvjeta za izgradnju i uređenje prostora ugostiteljsko-turističke namjene – kampa s ponudom i uređenjem smještaja visoke kategorije s 5 zvjezdica, kapaciteta 147 ležajeva. Prostor obuhvata je neizgrađeni teren na parceli od 1,95 ha unutar zone C zaštićene cjeline Lubenice. Teren se nalazi u blizini prometnice koja vodi do naselja na mjestu gdje je danas niska šuma crnogorice, a na drugu zapadnu stranu se vrlo strmim nagibom prostire prema moru. Prijedlog UPU predviđa mogućnost smještaja glamping kućica i šatora, restorana i trgovina, sanitarija, dječjih igrališta, prirodnih bazena, pristupne kolno-pješačke površine, pješačkih staza te ostalih pratećih sadržaja i infrastrukture zajedno s parkiralištem.

Slika 46. Prostorni odnosi i namjene prema PPUG Cresa

Zaštićeni prostor Povijesne urbanističke cjeline naselja Lubenice posjeduje iznimnu univerzalnu vrijednost kulturne baštine te kao takvu predstavlja vrlo vrijedan resurs stavljen lokalnim dionicima na odgovorno upravljanje. Konzervatorska dokumentacija je utvrdila kako vrijednost Lubenica proizlazi iz jedinstvenog spoja prirodnog i kulturnog krajolika u složnu cjelinu koja svjedoči kontinuitetu ljudske djelatnosti na ovim prostorima. Poljoprivredna djelatnost tvorila je oslonac ljudskog postojanja sve dok nije industrijalizacijom šireg društva po prvi put od prapovijesti postala nerentabilna te dovela do depopulacije i propadanja naselja ugrozivši time OUV cjeline. Revitalizacija Lubenica, u ovim izazovnim vremenima drastične promjene ekonomskih uvjeta, je od ključnog značaja za očuvanje OUV te prijedlog Nositelja izrade plana da predvidi novi gospodarski sadržaj treba promatrati u tom svjetlu.

Kao ključni dionici zahvata identificirani su sljedeći akteri: 1. Lokalno stanovništvo, 2. Lokalna samouprava, 3. Ministarstvo kulture RH, 4. Investitori. Analizom planske dokumentacije, konzervatorske dokumentacije i materijala sa javnog savjetovanja jasno je da postoji konsenzus svih dionika po pitanju vrijednosti Cjeline Lubenica kao iznimnog kulturnog resursa, no također da postoji nesporazum oko načina održivog razvoja i upravljanja njime. Trenutne konzervatorske intencije, trenutni stav Lokalnog stanovništva i trenutno stanje prostornog planiranja zahtijevaju dodatno usklađenje kako bi se uspješno gospodarilo kulturnim dobrom. Postoji videozapis javnog savjetovanja 2 te pisane primjedbe participanata³ koji svjedoče gorljivoj atmosferi u vezi predloženog projekta. Valja napomenuti kako među lokalnim glasovima ima i onih koji podržavaju projekt u predloženom obliku, no isti predstavljaju manjinu naspram vrlo srčane opozicije.

²<http://muzejovcarstva.org/2020/11/09/5627/>

³<http://muzejovcarstva.org/misljenja-pojedinaca/>

Procjena ukupnog učinka predloženih promjena i procjena utjecaja na pojedina svojstva kulturnog dobra i njegovu iznimnu univerzalnu vrijednost

Izravne i neizravne faktore učinka predloženog projekta osiguranja uvjeta za izgradnju i uređenje prostora ugostiteljsko-turističke namjene – kampa s ponudom i uređenjem smještaja visoke kategorije s 5 zvjezdica, kapaciteta 147 ležajeva, ćemo zbog cjelovitosti pregleda utjecaja na OUV kako su definirane ovim radom, promatrati kao jedinstvene utjecaje:

- **Utjecaji procesa gradnje** - moguća oštećenja načinjena kretanjem teške mehanizacije, buka i prašina, intenzivniji promet na lokalnoj prometnici uz moguće povremene zastoje tijekom gradnje
- **Krčenje terena** - iskopi, nasipi i uklanjanje vegetacije
- **Smještaj izgrađenog projekta u krajoliku**
- **Povećanje cestovnog prometa**
- **Povećanje gospodarske aktivnosti uslijed većeg broja posjetitelja**
- **Povećanje opterećenja postojeće komunalne infrastrukture uslijed većeg broja posjetitelja**

Kao temelj procjene utjecaja korištena je dostupna dokumentacija o stanju građevinskog fonda kulturne cjeline, stanju krajobraza, ekonomskim i demografskim kretanjima, prostorna analiza vidljivosti izvedena GIS alatima i terenski izvidi.

Procjena utjecaja na pojedine attribute OUV

Tablica 30. Procjena utjecaja na cjelovitost i slojevitost urbanog tkiva sa opisima

Faktor utjecaja	Procjena utjecaja na cjelovitost i slojevitost urbanog tkiva	
Utjecaji procesa gradnje	N - Zanimariv negativni	buka i prašina su privremeni utjecaji, zbog udaljenosti od gradske jezgre ne očekuje se značajniji negativni utjecaj na attribute vrijednosti
Krčenje terena	Bez promjena	ne će utjecati na vrijednosti
Smještaj izgrađenog projekta u krajoliku	Bez promjena	ne će utjecati na vrijednosti
Povećanje cestovnog prometa	N - Mali negativni	manje negativne promjene izgleda i korištenja uslijed povećanja prometa na lokaciji koja ne može adekvatno podnijeti dodatni promet
Povećanje gospodarske aktivnosti uslijed većeg broja posjetitelja	P - Veliki pozitivni	revitalizacija naselja doprinosi očuvanju objekata od propadanja, nova gospodarska aktivnost donosi motive da se mjesto održava i da se u njemu živi
Povećanje opterećenja postojeće komunalne infrastrukture uslijed većeg broja posjetitelja	N - Mali negativni	uslijed povećanog broja posjetitelja očekuje se povećanje opterećenja na sustav odvoza otpada te odvodnje otpadnih voda što će zahtijevati proširenje kapaciteta

Tablica 31. Procjena utjecaja na cjelovitost i slojevitost krajolika

Faktor utjecaja	Procjena utjecaja na cjelovitost i slojevitost krajolika	
Utjecaji procesa gradnje	N - Mali negativni	buka i prašina su privremeni utjecaji, zbog lokacije u krajoliku očekuje se negativan utjecaj na ključne elemente vrijednosti
Krčenje terena	N - Umjeren negativni	krčenje terena predstavlja značajan zahvat u krajoliku te će se vidljivo odraziti na vizualne vrijednosti cjeline, olakotnu okolnost predstavlja što je riječ o preraslom dijelu krajolika te bi ga krčenje djelomično vratilo u primjerenije stanje
Smještaj izgrađenog projekta u krajoliku	N - Veliki negativni	analiza vidljivosti ukazuje da smještaj zahvata direktno ugrožava očuvanost vizualnog integriteta lokaliteta te neometanu čitljivost cjelovitog kulturnog krajolika pri pogledima na mjesto i pri pogledima iz mjesta
Povećanje cestovnog prometa	N - Umjeren negativni	negativne promjene izgleda i korištenja uslijed povećanja prometa na lokaciji koja ne može adekvatno podnijeti dodatni promet
Povećanje gospodarske aktivnosti uslijed većeg broja posjetitelja	P - Umjeren pozitivni	povećanjem gospodarske aktivnosti otvorit će se mogućnost revitalizacije kulturnog krajolika obnovom puteva, suhozidnih struktura i čišćenjem zaraslih površina
Povećanje opterećenja postojeće komunalne infrastrukture uslijed većeg broja posjetitelja	N - Umjeren negativni	uslijed povećanog broja posjetitelja očekuje se povećanje opterećenja na sustav odvoza otpada te odvodnje otpadnih voda, pretpostavlja se da će uslijed teškoće pristupa, negativni utjecaj na krajolik biti veći nego na urbanu jezgru

Tablica 32. Procjena utjecaja na cjelovitost vizura s opisima

Faktor utjecaja	Procjena utjecaja na cjelovitost vizura	
Utjecaji procesa gradnje	N - Umjeren negativni	buka i prašina su privremeni utjecaji, zbog lokacije u krajoliku očekuje se negativan utjecaj na ključne elemente vrijednosti
Krčenje terena	N - Umjeren negativni	krčenje terena predstavlja značajan zahvat u krajoliku te će se vidljivo odraziti na vizualne vrijednosti cjeline, olakotnu okolnost predstavlja što je riječ o preraslom dijelu krajolika te bi ga krčenje djelomično vratilo u primjerenije stanje
Smještaj izgrađenog projekta u krajoliku	N - Velik negativni	analiza vidljivosti ukazuje da smještaj zahvata direktno ugrožava očuvanost vizualnog integriteta lokaliteta te neometanu čitljivost cjelovitog kulturnog krajolika pri pogledima na mjesto i pri pogledima iz mjesta
Povećanje cestovnog prometa	N - Mali negativni	manje negativne promjene izgleda i korištenja uslijed povećanja prometa na lokaciji koja ne može adekvatno podnijeti dodatni promet
Povećanje gospodarske aktivnosti uslijed većeg broja posjetitelja	P - Umjeren pozitivni	povećanjem gospodarske aktivnosti otvorit će se mogućnost revitalizacije kulturnog krajolika obnovom puteva, suhozidnih struktura i čišćenjem zaraslih površina, dodatno veći broj ljudi će imati priliku uživati u značajnim vizurama što pozitivno utječe na vrijednost Cjeline

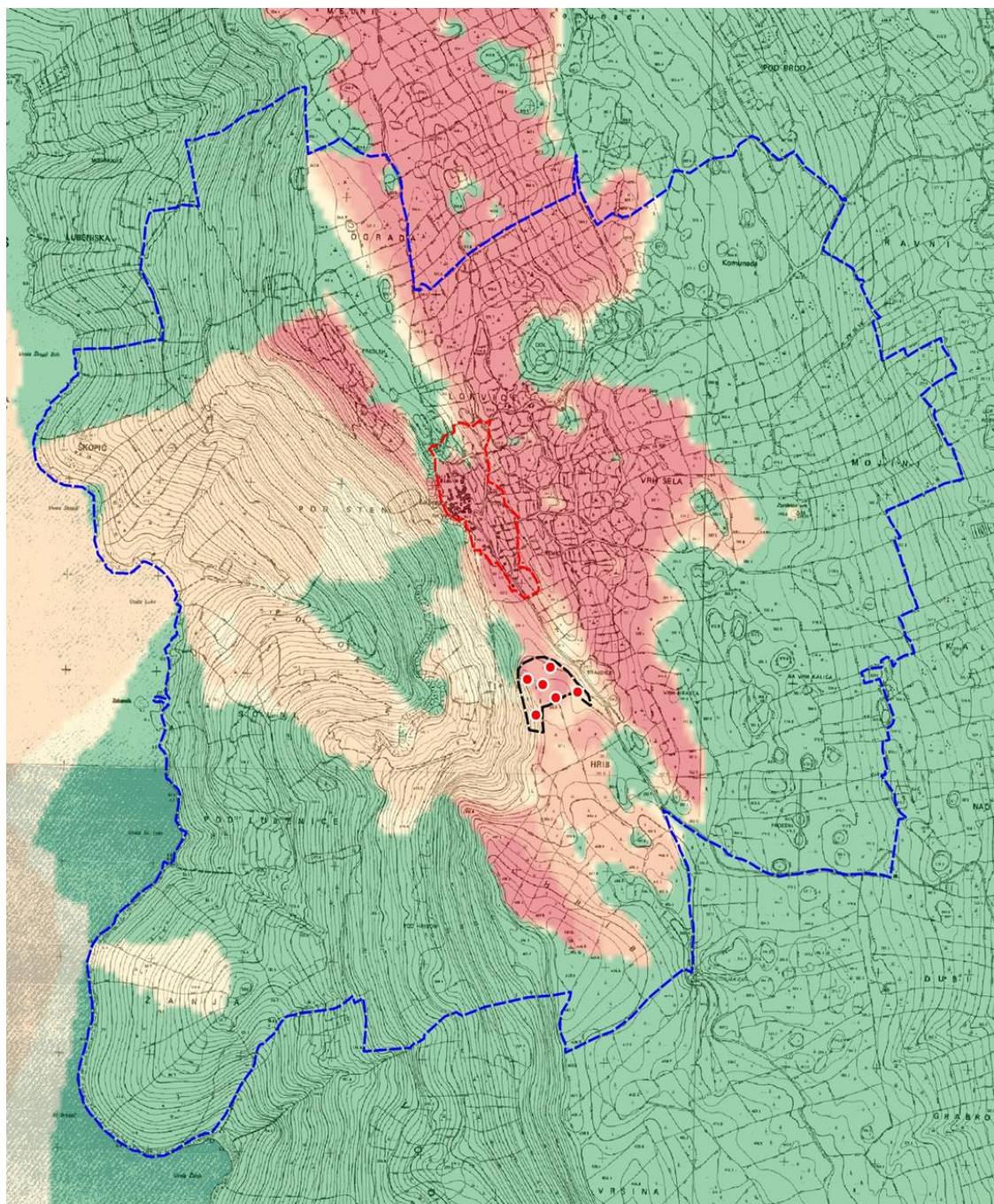
Faktor utjecaja	Procjena utjecaja na cjelovitost vizura
Povećanje opterećenja postojeće komunalne infrastrukture uslijed većeg broja posjetitelja	N - Zanemariv negativni na vizure će utjecaj biti posredan, ovisno o uspješnosti ublažavanja utjecaja na druge analizirane attribute OUV

Ukupni značaj učinka na OUV

Analiza ukupnog učinka faktora utjecaja na OUV jasno ukazuje na dvije ključne stvari: povećanje gospodarske aktivnosti kao izrazito pozitivnog učinka na OUV te izrazito velikog negativnog učinka na krajolik i dojam cjelovitosti OUV uslijed prominentne pozicije koju planirani zahvat zauzima u prostoru. Ukupni učinak utjecaja na cjelovitost i slojevitost urbanog tkiva je uglavnom pozitivan zbog izmještenosti zahvata izvan strukture gradske jezgre i blagotvornog utjecaja koji bi na očuvanje imao porast gospodarske aktivnosti, dok su kao mali negativni utjecaji utvrđeni povećanje cestovnog prometa i opterećenja komunalne infrastrukture. Utjecaj na krajolik i na vizure cjeline je izrazito negativan jer zahvat narušava cjelovitost delikatne kompozicije prirodnog i kulturnog krajobraza što čini glavnu odrednicu OUV. Povećanje gospodarske aktivnosti je ocijenjeno kao pozitivan učinak i na te attribute, no on je u nesrazmjeru sa negativnim utjecajem na cjelovitost dojma Lubenica.

Za analizu vizualnog utjecaja na Cjelinu Lubenice uzeto je 6 točaka uzorkovanja razmještenih u reprezentativne dijelove unutar područja UPU-a. Točke su smještene na vrlo konzervativno procijenjenu visinu od 2,5 m iznad reljefa. Pretpostavljena je visina promatrača od 1,75 m. Analiza vidljivosti provedena je na digitalnom modelu reljefa DMR25 od DGU-a. Karta bojama prikazuje koliko je točaka uzorkovanja vidljivo na danom mjestu. Prikaz jasno ukazuje da je vidljivost zahvata najveća upravo iz središta naselja te sa mora što predstavlja najvažnije vizure Cjeline Lubenice. Borova šuma koja se trenutno nalazi na parceli je valorizirana sa aspekta potencijala vizualnog ublažavanja utjecaja te je zaključeno kako vrsta, visina i gustoća postojeće šumske vegetacije na lokalitetu nije dovoljna da bi zakrivanjem pozitivno utjecala na jačinu negativnog utjecaja zahvata.

Predložena lokacija kampa vrši intenzivan negativan utjecaj na attribute nositelje OUV. Unatoč detekciji određenih pozitivnih faktora, ukupnost svih utjecaja na OUV Cjeline Lubenice procjenjujemo kao veliki negativan utjecaj koji ima potencijal totalne promjene karaktera cjeline iznimne univerzalne vrijednosti.

Slika 47. Analiza vidljivost, boja označava koliko točaka uzorkovanja je vidljivo na određenoj poziciji

Mjere za izbjegavanje, reduciranje ili kompenzaciju utjecaja

Sukladno ICOMOS-ovim smjernica, prilikom provedbe HIA-e izrađene su opće mjere za izbjegavanje, reduciranje ili kompenzaciju utjecaja koje su u obzir uzimale širi kontekst predmeta utjecaja od onoga koji je propisan samom strateškom studijom (propitivanje opravdanosti lokacije i njene alternative, participacija i stajališta dionika, vidljivost projekta, društveni dijalog, i sl.). Pri uklapanju mjera zaštite iz HIA-e u mjere zaštite predložene Strateškom studijom iste su prilagođene propisanoj formi i zadatku Strateške studije. Mjere su navedene u sklopu poglavlja Strateške studije – 10. Mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša.

Zaključci

Povijesna urbanistička cjelina naselja Lubenice upisana je na Prijemnu listu svjetske baštine te predstavlja lokalitet iznimne univerzalne vrijednosti. Posebnost cjeline očituje se u autentičnosti i integritetu graditeljske baštine te delikatnom balansu očuvanog prirodnog i kulturnog krajolika koji tvori jedinstveni spomenik kontinuitetu života na hrvatskom primorju. To naselje Lubenice čini vrijednim kulturnim resursom velikog neiskorištenog potencijala čega su svjesni svi ključni dionici (lokalno stanovništvo, Ministarstvo kulture RH, lokalna samouprava, investitori) te su svi poduzeli akcije čiji cilj bi bio uspješno upravljanje područjem. Iako je to učinjeno unutar okvira propisanih ovlasti i procedura svake od uključenih strana, jasno je da među dionicima postoji nesporazum kako ostvariti održivi razvoj Cjeline Lubenica. Budući da se razvojnim strategijama i prostorno-planskom dokumentacijom na predmetnoj lokaciji planira glamping kamp, a isti prostor je stavljen pod sustav zaštite kulturnih dobara, može se zaključiti da su konzervatorska i razvojna dokumentacija u direktnom konfliktu.

Lokacija kampa predviđena je u neposrednoj blizini naselja na lokaciji gdje se danas nalazi borova šuma. Napravljena je analiza jačine utjecaja te su ustanovljena dva značajna faktora oprečnih karakteristika: pozitivan utjecaj kampa na iznimne univerzalne vrijednosti (OUV) Cjeline Lubenice uslijed povećanja gospodarske aktivnosti, te snažan negativan utjecaj na OUV uslijed značajnog narušavanja delikatne cjelovitosti kulturnog i prirodnog krajolika što je ključna odrednica koja Cjelinu Lubenice čini jedinstvenom. Vizura Lubenica kao povijesnog lokaliteta, očuvane autentičnosti i slojevitost, izdignutog na litici i skladno smještenog u krajolik čini ključni primjer vrijednosti naselja. Ta vrijednost bi bila ugrožena realizacijom projekta kako je predložen planom. Analiza vidljivosti jasno ukazuje na opasnost da ključne vizure Cjeline Lubenice, iz samoga mjesta i sa mora, budu značajno narušene.

Cjelina Lubenice je dugoročno ugrožena depopulacijom i zapuštanjem što razvoj gospodarskih aktivnosti, poput predložene turističke djelatnosti, čini važnom sastavnicom zaštite kulturne baštine. Vrijedna kulturna baština koja se ne koristi će nužno propasti. Važno je brinuti da taj razvoj bude održiv kako se ljudskom aktivnošću ne bi ugrozilo upravo ono što lokalitet čini vrijednim i na kraju, atraktivnim i isplativim za investicije. Turizam u obliku predložene kategorizacije kampa predstavlja dobar i prikladan napor prema gospodarskoj revitalizaciji Cjeline Lubenice, no njegov predloženi smještaj u prostoru mora biti adekvatan.

Jasno je da su svi uključeni svjesni vrijednosti resursa koji imaju na raspolaganju te da je proizlazeći zajednički cilj održivo upravljanje njime na dobrobit čitave zajednice. Pokazalo

se i kako ispoštovane standardne procedure prostornog planiranja (pravo javnosti, demokratski nadzor, obavezne javne rasprave) i zaštite baštine nisu dovoljni mehanizmi planiranja upravljanja vrijednim resursom kakav je Cjelina Lubenice. Predlaže se u daljnjim koracima formiranje radnog tijela u koje bi bili uključeni svi relevantni dionici te koje bi na temelju analiza vrijednosti i izvedivosti donijelo temeljne razvojne smjernice za Cjelinu Lubenice. Na donesenim smjernicama trebalo bi temeljiti daljnje planiranje razvoja.

Prema rezultatima Studije utjecaja Urbanističkog plana uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T36 u Lubenicama na kulturno dobro urbanističke cjeline naselja Lubenice (HIA) provedbom UPU-a može doći do značajnog negativnog utjecaja na kulturnu baštinu.

Tablica 33. Pregled vrste, značajnosti i svojstva utjecaja provedbe UPU-a na kulturnu baštinu

SASTAVNICA/ELEMENT OKOLIŠA	Vrsta i značajnost utjecaja	Svojstva utjecaja		
		stalan / povremen / privremen	lokalan / regionalan	direktan / indirektan
Kulturna baština	-2	stalan	lokalan / regionalan	direktan

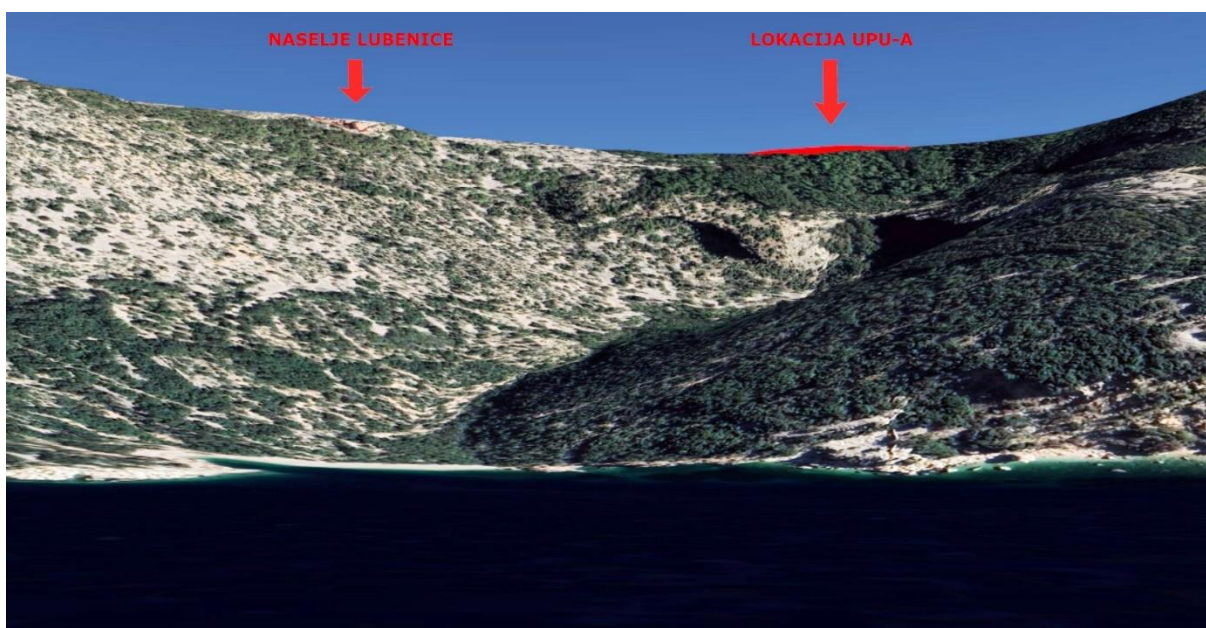
9.9 Krajobrazna obilježja

UPU se nalazi na području vrijednog, pa time i osjetljivog krajobraza, posebice prema obilježjima krajobraza kao sastavnog dijela kulturne baštine. Krajobraz i kulturna baština se često, pa i u ovom slučaju ne mogu razmatrati odvojeno. Krajobraz čini kulturnu baštinu te kulturna baština čini krajobraz. Obuhvat UPU-a nalazi se unutar Zone C - ambijentalna zaštita registrirane kulturno-povijesne graditeljske cjeline naselja Lubenice upisane u registar kulturnih dobara. U Zoni C uvjetuje se očuvanje ambijentalnih karakteristika, tradicijskih oblika i harmoničnog sklada cjeline. Zona ambijentalne zaštite uspostavljena je zbog očuvanja kompozicijskih vrijednosti samog naselja, očuvanja panorama, urbanih slika i obrisa te vrijedne i izrazito impresivne vizure s mora, ali i očuvanja vrijednog kulturnog krajolika. Lubenice su upisane na tentativnu listu UNESCO-a 2005. godine prema Kriteriju V (*Tradicionalno naselje i korištenje zemljišta, karakteristično za lokalnu kulturu i način ljudskog odnosa prema okolišu koje je postalo osjetljivo pod utjecajem nepovratnih promjena*). Također, obuhvat UPU-a većim se dijelom nalazi unutar područja županijskog značaja koje je predloženo za zaštitu prema PPUG Cresa, značajni krajobraz – područje Lubenica.

Lokacija UPU-a djelomično je vizualno saglediva iz naselja Lubenice i s mora (Slika 48, Slika 49). Budući da je očuvanje ambijenta, harmoničnog sklada cjeline, panorama i vizure s mora važno za očuvanje karakteristika zone ambijentalne zaštite, provedbom UPU-a može doći do negativnog utjecaja na krajobraz koji čini dio zaštićene kulturne baštine.

Slika 48. Lokacija UPU-a promatrana iz naselja Lubenice

Slika 49. Lokacija UPU-a promatrana s mora (Google Earth Pro, 2021.)

U odredbama UPU-a kamp je planirano izvesti na način koji je što više prilagođen postojećem krajobrazu. Prilagodbe se odnose na pozicioniranje smještajnih objekata, zajedničkih/pratećih sadržaja, način temeljenja objekata (temelji samci, objekti nisu povezani s tlom na čvrsti način), u materijalima (objekti, pješačke i prometne površine...), načinu oblikovanja objekata, zatim zadržavanjem što većeg broja kvalitetne visoke vegetacije te uređenjem primjerenom autohtonom vegetacijom, itd.

Vanjski sadržaji također su planirani na način da se što bolje uklope u postojeći prostor. Bazen mora biti izveden kao prirodno kupalište, uklopljeno u okoliš sa sunčalištem izvedenim od prirodnih materijala (strojarnica montažno uz bazen oblikovana i uklopljena u okoliš). Dječje igralište mora biti uređeno na način da bude maksimalno opremljeno spravama od prirodnih materijala i uklopljeno u okoliš u najvećoj mogućoj mjeri. Potencijalne sanacije pokosa usjeka ili nasipa potrebno je izvesti ozelenjavanjem autohtonom vegetacijom u smislu uklapanja u krajobraz.

Kroz čitav UPU- napominje se da je bitno sve elemente kampa planirati u nenametljivom izgledu te se materijalima i izvedbom moraju uklapati u okoliš te u što većoj mjeri ostati integrirane u zatečenu prirodu svojim položajem i lokacijom, s maksimalno mogućim očuvanjem visoke vegetacije, radi zaštite vizura.

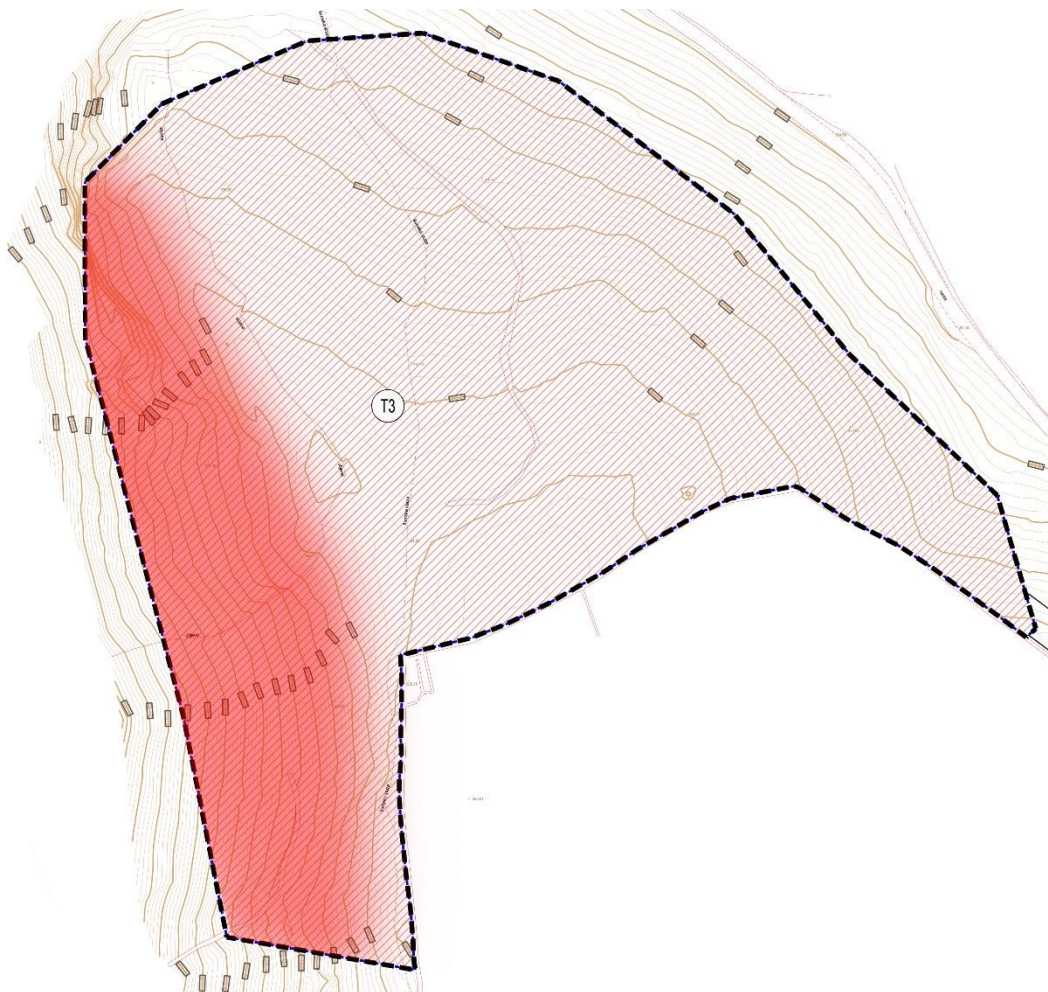
U odredbama UPU-a navedene su mjere zaštite krajobraznih vrijednosti:

- Radi potrebe očuvanja krajobraznih vrijednosti područja potrebno je u najmanjoj mogućoj mjeri negativno utjecati na sastav tla, hidrološke i hidrogeološke prilike te osnovne krajobrazne elemente.
- Nova izgradnja i sadržaji svojom veličinom i funkcijom te građevinskim materijalom moraju biti primjereni krajobrazu, kako ne bi utjecali na promjenu njegovih obilježja zbog kojih je određen posebno vrijednim.

Kamp bi mogao biti vidljiv s postojeće ceste Valun – Podol - Lubenice koja vodi prema naselju Lubenice stoga je potrebno umanjiti pogled prema kampu kamenim zidovima (suhozidima), očuvanjem i sadnjom visoke i srednje visoke autohtone vegetacije u zoni T3-Z, zaštitne zelene površine. Sve prethodno navedeno umanjit će negativan utjecaj planiranog kampa na krajobraz.

Za potrebe izgradnje kampa možda će biti potrebno ukloniti pojedine suhozide na lokaciji, a u mjerama sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš u UPU-u navedeno je da je uklonjene suhozide potrebno nakon izgradnje vratiti u što većoj mjeri. Predlaže se koristiti postojeći kamen s lokacije kampa za obnovu postojećih i gradnju novih suhozida ili kamenih podzida. Također, predlaže se koristiti kamen iz iskopa ukoliko će se isti raditi za potrebe realizacije kampa.

Prema *Urbanističko-arhitektonskom i konzervatorskom elaboratu kulturno-povijesne cjeline naselja Lubenice* iz 2017. obuhvat UPU-a nalazi se u krajobraznom tipu koji je ocijenjen je kao krajobraz vrlo visoke vrijednosti, a time i vrlo visokog stupnja osjetljivosti na promjene, a među smjernicama za razvoj naglašena je potreba očuvanja prirodnog karaktera područja bez unošenja graditeljskih oblika. Vezano za to, najosjetljiviji dio obuhvata UPU-a je zapadni dio koji se nalazi na strmom terenu, odnosno na litici koja je potencijalno najviše vizualno izložena i to s mora i naselja Lubenice (Slika 50). Izgradnja na tom dijelu obuhvata UPU-a mogla bi značajno utjecati na krajobraz zbog potencijalne vizualne izloženosti. Stoga bi na tom dijelu trebalo ograničiti gradnju, odnosno predvidjeti zaštitnu zonu kako bi se sačuvala vrijedne vizure. Navedeno bi svelo negativni utjecaj na krajobraz na prihvatljivu razinu.

Slika 50. Zapadne litice - najosjetljiviji dio obuhvata UPU-a s obzirom na vizure (označeno crvenom bojom)

Tablica 34. Pregled vrste, značajnosti i svojstva utjecaja provedbe UPU-a na krajobraz

SASTAVNICA/ELEMENT OKOLIŠA	Vrsta i značajnost utjecaja	Svojstva utjecaja		
		stalan / povremen / privremen	lokalan / regionalan	direktan / indirektan
Krajobraz	-2	stalan	lokalan	direktan

9.10 Stanovništvo i naseljenost

Prema popisu stanovništva iz 2021. godine, naselje Lubenice ima samo 12 stalnih stanovnika. Zbog ugroženosti kulturnog dobra, uslijed iseljavanja stanovništva, cjelina naselja Lubenice je upisana na Listu prioriternih intervencija Republiku Hrvatske 2004. godine. Provedbom UPU-a osigurati će se 20-40 novih radnih mjesta, što predstavlja priliku za lokalno stanovništvo te će se obogatiti turistička ponuda naselja Lubenice, kao i čitavog Grada Cresa. Potencijalno će se produžiti turistička sezona što predstavlja sekundaran pozitivan utjecaj na lokalno stanovništvo.

Osim prepoznatog pozitivnog utjecaja na stanovništvo zbog gospodarskog razvoja, potrebno je navesti i da je tijekom 2020. godine došlo do peticija i negodovanja lokalnog stanovništva koje nije suglasno s predloženim zahvatom u prostoru. Među lokalnim glasovima ima i onih koji podržavaju izgradnju kampa. S obzirom na sve navedeno, utjecaj na stanovništvo i naseljenost procjenjuje se kao pozitivan i kao negativan utjecaj koji nije značajan.

Tablica 35. Pregled vrste, značajnosti i svojstava utjecaja provedbe UPU-a na stanovništvo i naseljenost

SASTAVNICA/ELEMENT OKOLIŠA	Vrsta i značajnost utjecaja		Svojstva utjecaja		
			stalan / povremen / privremen	lokalan / regionalan	direktan / indirektan
Stanovništvo i naseljenost	+1	-1	stalan	lokalan	indirektan

9.11 Zdravlje ljudi

Izvori buke na području UPU-a je opterećenje postojećih prometnica u vrijeme turističke sezone. Odredbama UPU-a Lubenice propisane su mjere zaštite od buke tijekom izgradnje kampa na način da se odaberu i upotrebljavaju malobučni strojevi, uređaji i sredstva za rad i transport, izvedu odgovarajuće zvučne izolacije građevina u kojima su izvori buke te da se uređenje planiranih zelenih površina izvede u sklopu građevne čestice kampa. Najviše dozvoljene razine buke unutar obuhvata UPU-a moraju biti u skladu s Pravilnikom o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave. Provedbom UPU-a vjerojatno će doći do povećanja razine buke u prometu odnosu na postojeće stanje zbog povećanog broja posjetitelja. Unutar samog kampa ne očekuje se nastanak buke koja bi povećala postojeću razinu komunalne buke budući da se kolni promet u kampu planira se svesti na minimum kako bi se postigao kvalitetan prostor za miran odmor. Udaljenost granice UPU-a do prvog stambenog objekta u naselju Lubenice iznosi oko 180 m. S obzirom na sve navedeno i na mjere zaštite propisane UPU-om, može se procijeniti da neće doći značajnog utjecaja buke na zdravlje ljudi.

Obuhvat UPU-a udaljen je oko 3 km od glavnog izvorišta pitke vode za Grad Cres - Jezera Vrana te se nalazi izvan područja zaštite vode namijenjene za ljudsku potrošnju. S obzirom na navedeno i na karakter UPU-a, očekuje se da provedbom UPU-a do utjecaja na pitku vodu neće doći.

Na zdravlje ljudi moguće je negativno utjecati i kroz onečišćenje zraka, no realizacijom UPU-a neće doći do takvog negativnog utjecaja, što je detaljnije obrazloženo u poglavlju 9.2 Zrak.

Tablica 36. Pregled vrste, značajnosti i svojstava utjecaja provedbe UPU-a na zdravlje ljudi

SASTAVNICA/ELEMENT OKOLIŠA	Vrsta i značajnost utjecaja	Svojstva utjecaja		
		stalan / povremen / privremen	lokalan / regionalan	direktan / indirektan
Zdravlje ljudi	0	-	-	-

9.12 Turizam

Zbog očuvane prirode i kulturne baštine turizam je ključna gospodarska djelatnost naselja Lubenice, kao i cijelog otoka Cresa. Provedbom UPU-a doći će do povećanja smještajnih kapaciteta te dodatnog razvoja turizma i turističke ponude na području Grada Cresa te time pozitivno utjecati na turizam. Budući da je kamp sezonski sadržaj, provedba UPU-a neće značajno promijeniti sadašnju situaciju sa sezonalnosti turističke ponude.

Tablica 37. Pregled vrste, značajnosti i svojstva utjecaja provedbe UPU-a na turizam

SASTAVNICA/ELEMENT OKOLIŠA	Vrsta i značajnost utjecaja	Svojstva utjecaja		
		stalan / povremen / privremen	lokalan / regionalan	direktan / indirektan
Turizam	+1	stalan	lokalan	direktan

9.13 Cestovni promet

Obuhvat UPU-a nalazi se neposredno uz postojeću nerazvrstanu cestu Valun–Podol-Lubenice koja vodi prema naselju Lubenice te na koju se planira priključak kampa preko površine infrastrukturnih sustava - pristupne kolno-pješačke površine. Prema odredbama UPU-a, priključak mora biti ukupne minimalne širine 4 m, što znači da će sami spoj s nerazvrstanom prometnicom biti nešto širi od 4 m zbog mogućnosti ulaska vozila iz oba smjera. U vrijeme ljetne sezone u Lubenice dolazi veći broj posjetitelja te nastaju prometne gužve i kolone zbog nedostatka prostora za mimoilaženje automobila (uska prometnica ograđena suhozidima) i parkiranje. U zimskom dijelu godine promet je značajno manji, budući da prema naselju gravitira svega nekoliko stalnih stanovnika. Provedbom UPU-a doći će do dodatnog povećanja broja posjetitelja naselju Lubenice koji koriste cestovni promet pa time i negativnog utjecaja na postojeću nerazvrstanu cestu Valun–Podol-Lubenice koja je jedina poveznica Lubenica s ostatkom otoka i već preopterećena prometom. Budući da će se parkiralište za potrebe djelatnika i korisnika kampa organizirati unutar obuhvata kampa, neće doći do dodatnog opterećenja na jezgru Lubenica u smislu potreba za dodatnim parkirnim mjestima.

Tablica 38. Pregled vrste, značajnosti i svojstva utjecaja provedbe UPU-a na cestovni promet

SASTAVNICA/ELEMENT OKOLIŠA	Vrsta i značajnost utjecaja	Svojstva utjecaja		
		stalan / povremen / privremen	lokalan / regionalan	direktan / indirektan
Cestovni promet	-1	povremen	lokalan	direktan

9.14 Kumulativni utjecaji

S obzirom na lokalni karakter dokumenta za koji se radi Strateška studija, odnosno na činjenicu da se radi o Urbanističkom planu uređenja površine 1,95 ha koji se odnosi na planiranje kampa, analiza kumulativnih utjecaja rađena je na razini naselja Lubenice.

Analiziran je PPUG Cresa i Informacijski sustav prostornog uređenja (ISPU) Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine kao izvor informacija o planiranim zahvatima na području naselja. Zaključeno je da se na području naselja Lubenice trenutno ne izvode i ne planiraju novi zahvati osim realizacije predmetnog UPU-a. S obzirom na navedeno, provedba UPU-a neće pridonijeti kumulativnim utjecajima.

9.15 Prekogranični utjecaj

Lubenice nisu smještene u graničnom području Republike Hrvatske i provedbom UPU-a ne očekuju se prekogranični utjecaji na okoliš u tom smislu. No, negativan utjecaj na kulturno dobro Povijesna urbana cjelina naselja Lubenice koje se nalazi na pristupnoj UNESCO-voj listi Svjetske baštine može se smatrati prekograničnim, odnosno utjecajem koji ima međunarodni, svjetski značaj. Navedeni utjecaj detaljno je analiziran u Studiji utjecaja Urbanističkog plana uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T36 u Lubicama na kulturno dobro urbanističke cjeline naselja Lubenice (HIA).

9.16 Pregled prepoznatih utjecaja

Provedenom analizom procijenjeno je kakve utjecaje moguće očekivati provedbom UPU-a. U nastavku dan je tablični pregled utjecaja po svim sastavnicama okoliša analiziranih u poglavlju 9. Vjerojatno značajni utjecaji na okoliš.

Tablica 39. Pregled vrste, značajnosti i svojstva utjecaja provedbe UPU-a na okoliš

SASTAVNICA/ELEMENT OKOLIŠA	Vrsta i značajnost utjecaja	Svojstva utjecaja		
		stalan / povremen / privremen	lokalan / regionalan	direktan / indirektan
Podzemne vode	0	-	-	-
Zrak	0	-	-	-
klimatske promjene	0	-	-	-
Bioraznolikost	-1	stalan	lokalan	direktan
Šume	-1	stalan	lokalan	direktan
Divljač i lovstvo	-1	stalan	lokalan	direktan
Tlo i poljoprivreda	-1	stalan	lokalan	direktan
Kulturna baština	-2	stalan	lokalan / regionalan	direktan
Krajobraz	-2	stalan	lokalan	direktan
Stanovništvo i naseljenost	+1 -1	stalan	lokalan	indirektan
Zdravlje ljudi	0	-	-	-
Turizam	+1	stalan	lokalan	direktan
Cestovni promet	-1	povremen	lokalan	direktan

Na razini strateške procjene, temeljem postojećeg stanja okoliša i Nacrta prijedloga UPU-a, može se zaključiti da provedbom UPU-a može doći do značajnog negativnog utjecaja na kulturnu baštinu i krajobraz. Na bioraznolikost, šume, divljač i lovstvo, zatim tlo i cestovni promet moglo bi doći do negativnog utjecaja koji se ne ocjenjuje kao značajan. Provedbom UPU-a očekuje se pozitivan utjecaj na turizam. Utjecaj na stanovništvo i naseljenost ocijenjen je dvoznačno, kao pozitivan i kao negativan.

Kako bi se mogući značajni negativni utjecaj umanjio, predlažu se mjere zaštite okoliša navedene u sljedećem poglavlju.

10 Mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša

Kao što je prethodno obrazloženo, u slučaju kad je za pojedinu sastavnicu okoliša ocijenjena mogućnost značajnog negativnog utjecaja (-2), obavezno je predlaganje mjera zaštite okoliša koje će moguće značajne negativne utjecaje ublažiti i svesti na prihvatljivu razinu ili potpuno ukloniti. Kad je za pojedinu sastavnicu okoliša procijenjena mogućnost uzrokovanja negativnog utjecaja koji nije značajan (-1), predlaganje mjera zaštite okoliša nije obavezno.

Predložene mjere zaštite primjenjive su na razini UPU-a, a detaljne mjere zaštite okoliša i praćenje stanja okoliša predlažu se u skladu s prepoznatim utjecajima na razini svakog pojedinačnog zahvata u zasebnim postupcima procjene utjecaja na okoliš. Ovom Strateškom studijom ne predlaže se praćenje stanja okoliša jer se procjenjuje da ono nije potrebno.

Budući da je prepoznat mogući značajni negativni utjecaj na kulturnu baštinu i krajobraz, u nastavku je dan pregled predloženih mjera zaštite koje se odnose na obje sastavnice okoliša s naglaskom na zaštitu vizualnih vrijednosti i vizura. Navedene mjere zaštite su, u suradnji s Izrađivačima UPU-a tokom izrade Prijedloga Nacrta UPU-a, već ugrađene u UPU.

1. Prema zaključcima HIA studije, planirani kamp moguće je realizirati isključivo ako kamp ne utječe negativno na ustanovljene iznimne univerzalne vrijednosti što znači jedino ako nije vidljiv iz urbane jezgre Lubenica, na vizurama s mora te s nerazvrstane ceste Valun – Podol – Lubenice. S tim ciljem predlažu se mjere zaštite u nastavku:
 - 1.1. Ukinuti mogućnost gradnje na zapadnom dijelu obuhvata UPU-a (litica), odnosno na najosjetljivijem dijelu obuhvata UPU-a s obzirom na vizure (prema slici 50. u poglavlju 9.9. Krajobrazna obilježja). Na zapadnom obodu potrebno je u što većoj mjeri zadržati postojeću vegetaciju i geomorfološke oblike stijena kako se ne bi negativno utjecalo na krajobraznu sliku prostora.
 - 1.2. Ukinuti mogućnost gradnje u rubnim dijelovima obuhvata UPU-a i na tim dijelovima planirati zelenu zaštitnu zonu unutar koje je zabranjena gradnja, uklanjanje postojeće visoke i srednje visoke vegetacije i na površini koje će se dodatno saditi vegetacija s ciljem sprječavanja vidljivosti kampa. Na mjestima na kojima vegetacijom nije zaklonjen pogled na kamp s morske strane, iz smjera naselja Lubenice te nerazvrstane ceste, potrebno ju je progustiti dodatnom sadnjom. Širina zaštitnog zelenog pojasa treba na zapadnoj strani obuhvata UPU-a biti minimalno 30 m širine, na sjevernoj strani minimalno 13 m širine, a

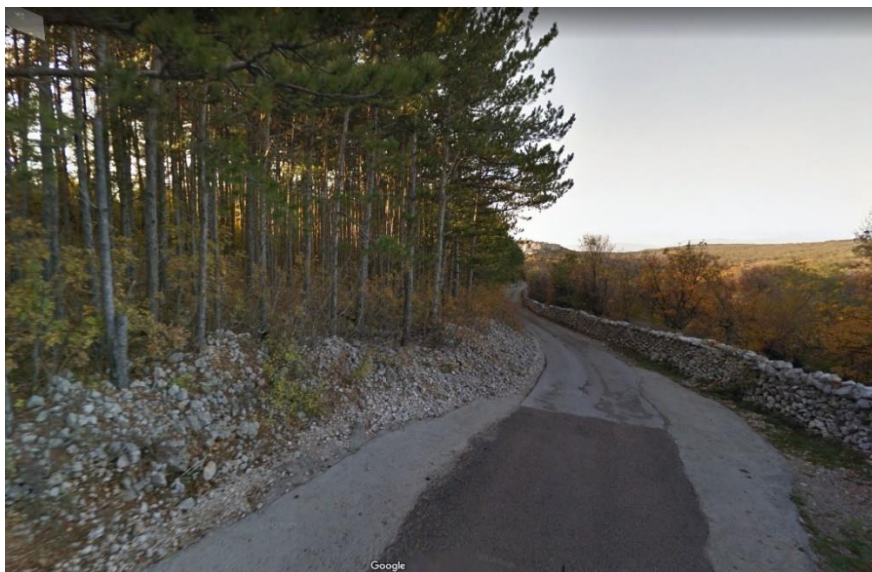
na istočnoj strani minimalno 7 m širine. Iako je izvan obuhvata UPU-a, šuma koja se nalazi između ceste i UPU-a te naselja i UPU-a čini dodatni zaštitni zeleni pojas tako da on u stvarnosti na istočnoj strani iznosi preko 28 m, a na sjevernoj mnogo više.

- 1.3. Pri izradi projektne dokumentacije kampa potrebno je izraditi vjerne vizualizacije rješenja te fotomontaže pogleda na lokaciju kampa s mora, naselja Lubenice i nerazvrstane ceste kako bi se dokazalo da kamp neće negativno utjecati na ustanovljene iznimne univerzalne vrijednosti zaštićene cjeline naselja Lubenice. U nastavku je opis prijedloga pozicija pogleda prema kampu:
 - Vizura iz naselja Lubenice: gradski trg – kod bunara, koordinate cca. E 328724, N 4974224, HTRS 96/TM

Slika 51. Pozicija za vizuru iz naselja Lubenice – frekventno posjećeni gradski trg s kojeg se pružaju atraktivne vizure (Google maps, Street view)

- Vizura s nerazvrstane ceste Valun – Podol – Lubenice: koordinate cca. E 329108, N 4973743, HTRS 96/TM

Slika 52. Pozicija za vizuru s nerazvrstane ceste – u vizuri je vidljivo naselje Lubenice (Google maps, Street view)

- Vizura s mora: koordinate cca. E 327501, N 4973702, HTRS 96/TM

Slika 53. Pozicija za vizuru s mora, označena crvenom točkom - lokacija gdje se brodovi usidre (DOF, 2020.)

- 1.4. Oblik, veličinu, boju i smještaj objekata prilagoditi okolišu i situaciji na terenu. Koristiti materijale i boje koje odgovaraju okolnoj vegetaciji crnogorične šume bora (tamnozeleno, nijanse sive...) kako bi se što bolje postigla mimikrija zahvata i njegovo stapanje s okolnim prostorom. Završni materijali dopušteni za građevine su drvo, staklo i aluminijski lim.
- 1.5. S ciljem sprječavanja vidljive refleksije sunca sa prozorskih stijena, potrebno je na glamping kućicama koristiti antireflektirajuće staklo.

- 1.6. Zidovi glamping kućica koji su ostakljeni sa više od 30% svoje površine moraju biti što je manje moguće orijentirani prema morskoj strani.
- 1.7. Smještajne jedinice planirati primjerenoga mjerila, volumena i gabarita izgradnje koja neće negativno utjecati na zatečene ambijentalne vrijednosti i vizure. Prostorna cjelina T3-1: bruto površina može iznositi najviše 45 m², ukupna visina bez nosive konstrukcije može iznositi najviše 5,0 m i može imati jednu nadzemnu etažu, nosiva konstrukcija može biti najviše 4 m visine. Prostorna cjelina T3-2: bruto površina može iznositi najviše 45 m², ukupna visina bez nosive konstrukcije može iznositi najviše 5,20 m i može imati jednu nadzemnu etažu, nosiva konstrukcija može biti najviše 2 m visine. Prostorna cjelina T3-3: bruto površina može iznositi najviše 35 m², ukupna visina bez nosive konstrukcije može iznositi najviše 4 m i može imati jednu nadzemnu etažu, nosiva konstrukcija može biti najviše 1,5 m visine. Prostorna cjelina T3-4: bruto površina može iznositi najviše 55 m², ukupna visina bez nosive konstrukcije može iznositi najviše 5,30 m i može imati jednu nadzemnu etažu, nosiva konstrukcija može biti najviše 2 m visine. Prostorna cjelina T3-5: dimenzija šatora može iznositi najviše 5x8 m, ukupna visina bez nosive konstrukcije može iznositi najviše 4,50 m i može imati jednu nadzemnu etažu, nosiva konstrukcija može biti najviše 2,2 m visine.
- 1.8. Prateće građevine planirati primjerenoga mjerila, volumena i gabarita izgradnje koja neće negativno utjecati na zatečene ambijentalne vrijednosti i vizure. Recepcija: bruto površina može iznositi najviše 40 m², ukupna visina bez nosive konstrukcije može iznositi najviše 4,5 m i može imati jednu nadzemnu etažu, nosiva konstrukcija može biti najviše 1,8 m visine. Restoran sa sanitarijama: bruto površina može iznositi najviše 110 m², ukupna visina građevine bez nosive konstrukcije može iznositi najviše 5,5 m i može imati jednu nadzemnu etažu, nosiva konstrukcija može biti najviše 2,2 m visine. Trgovina: bruto površina može iznositi najviše 45 m², ukupna visina građevine bez nosive konstrukcije može iznositi najviše 4,5 m i može imati jednu nadzemnu etažu, nosiva konstrukcija može biti najviše 1,5 m visine. Zaštitarska služba: bruto površina može iznositi najviše 7,0 m², ukupna visina građevine bez nosive konstrukcije može iznositi najviše 3,5 m i može imati jednu nadzemnu etažu, nosiva konstrukcija može biti najviše 1,0 m visine. Vidikovac: maksimalna dozvoljena površina platoa vidikovca iznosi 40 m², nosiva konstrukcija može biti najviše 2,5 m visine.
- 1.9. Parkiralište smjestiti u središnjem južnom dijelu obuhvata kampa jer taj dio zbog reljefnih karakteristika lokacije nije vidljiv s mora, naselja Lubenice i nerazvrstane ceste. Parkiralište mora biti izvedeno kao otvoreno koje je potrebno ozeleniti sadnjom autohotnog visokog raslinja, uz obavezno ograđivanje vanjskih strana parkirališta koje su orijentirane prema rubovima obuhvata suhozidima (kao zaštitom od pogleda). Za završnu obradu parkirališta mora se koristiti sipina, odnosno sitni šljunak kako bi se površina što bolje uklopila u postojeći okoliš. Oblikovanje parkirališta potrebno je prilagoditi prirodnom terenu i izbjeći zaravnavanje terena. Na parkiralištu u što većoj mjeri

zadržati postojeća stabla te na svakih 5 parkirališnih mjesta ostaviti površinu za stablo.

- 1.10. Korištenje i postava vanjske rasvjete mora se izvesti na način da se odabirom odgovarajućih svjetiljki te odgovarajućom visinom i usmjerenjem svjetla zadovolje minimalne funkcionalne potrebe za osvjetljenjem i pri tom svjetlosno onečišćenje svede na minimum. Sva rasvjeta u rubnim dijelovima obuhvata koja nije podna ne smije biti orijentirana prema obodu obuhvata.
2. Na neravnom terenu umjesto građevinskih i zemljanih radova zaravnavanja koristiti montažne platforme koji se po potrebi mogu ukloniti, kako ne bi došlo do nepotrebnog uklanjanja tla i goleti. Na mjestima s visinskim razlikama ugraditi tradicionalne suhozide kako bi prostor bio u skladu s okolnim krajobrazom kamenjarskih pašnjaka ograđenih suhozidima.
3. Nakon završene izvedbe temelja samaca, teren se mora dovesti u prvobitno stanje zatrpavanjem i oblaganjem lomljenim kamenom iz iskopa s ponešto humusa te zatraviti sukladno zatečenom okolišu.
4. Bazen mora biti izveden kao prirodno jezero, tzv. biološki bazen.
5. Dječje igralište mora biti uređeno na način da bude maksimalno moguće opremljeno spravama od prirodnih materijala i izgledom uklopljeno u okoliš.
6. Pristupnu kolno-pješačku površinu i šetnice unutar kampa potrebno je pažljivo projektirati i prilagoditi terenu, kako bi se izbjeglo stvaranje većih usjeka i nasipa koji mogu negativno utjecati na vizualne karakteristike zone C ambijentalne zaštite. Nasipe i usjeke potrebno je sanirati sadnjom autohtonog biljnog materijala i/ili oblaganjem u kamenu (suhozid), u skladu s okolnim prostorom.
7. Ukupna izgrađenost unutar obuhvata Plana ne smije biti veća od 10%, a najmanje 40% površine obuhvata mora biti uređeno kao parkovni nasadi i/ili prirodno zelenilo.
8. Za vrijeme izgradnje kampa voditi računa o očuvanju postojeće suhozidne infrastrukture, spriječiti njeno nepotrebno uništavanje i osigurati adekvatnu obnovu eventualnih oštećenja gdje god je to moguće.
9. Ograda mora biti izvedena kao suhozid duplica, visine okolnih postojećih suhozida, ali do visine najviše 1,5 m, osim na dijelu prema moru, gdje zbog konfiguracije i velikog nagiba terena ograđivanje nije potrebno.
10. Koristiti postojeći kamen s lokacije kampa za obnovu postojećih i gradnju novih suhozida ili kamenih podzida.
11. Stabla na padinama potrebno je sačuvati kako ne bi došlo do erozijskih procesa te kako bi se zadržala mogućnost zaklanjanja planiranih objekata i time spriječio negativan utjecaj na vizualne značajke.
12. Izraditi plan zaštite vegetacije te adekvatno zaštititi stabla unutar radnog koridora i manipulativnih prostora za potrebe gradnje kako ne bi došlo do nepotrebnog oštećivanja vegetacije koju je potrebno i planirano zadržati.

13. Pri projektiranju voditi posebnu pažnju da izvedba komunalne infrastrukture ne ugrožava ustanovljene vrijednosti.
14. Na području UPU-a je potrebno provesti detaljno arheološko rekognosciranje prije početka radova na izgradnji kampa.
15. Osigurati stalan arheološki nadzor tijekom krčenja parcele i drugih radova koji ometaju kulturni sloj tla.
16. Tijekom rada kampa voditi računa o održavanju okoliša kako bi se spriječio negativni utjecaj na iznimne univerzalne vrijednosti lokaliteta
17. Tijekom rada kampa voditi računa o održivosti utjecaja kampa na komunalnu infrastrukturu

11 Uvjeti zaštite prirode iz Mišljenja Prethodne ocjene prihvatljivosti UPU-a za ekološku mrežu

Uvjeti zaštite prirode iz Mišljenja Prethodne ocjene prihvatljivosti UPU-a za ekološku mrežu koje je potrebno uvrstiti u odredbe UPU-a su sljedeće:

1. Uklanjanje drvenaste vegetacije obavljati isključivo u razdoblju od 15. kolovoza do 31. ožujaka kako bi se izbjeglo razdoblje gniježđenja većine vrste ptica.
2. Očuvati postojeće suhozide kao staništa za vrste.
3. Za sadnju vegetacije na području kampa koristiti autohtone vrste biljaka.
4. Osvjetljenje objekata i internih prometnica planirati u nužnom minimumu te koristiti ekološku rasvjetu radi smanjenja utjecaja na bioraznolikost.
5. Osigurati zbrinjavanje otpadnih voda s odgovarajućim stupnjem pročišćavanja.

12 Razmotrene razumne alternative UPU-a

UPU-om je planirani kamp - složena građevina koja se gradi na jednoj građevinskoj čestici kao jedinstvena cjelina međusobno funkcionalno i tehnološki povezanih sadržaja. UPU-om nisu razmatrana varijantna rješenja u smislu drugih namjena i zahvata na predmetnoj čestici te je procjena utjecaja rađena na temelju jedinstvenog rješenja, odnosno zahvata kampa. S obzirom na osjetljivu lokaciju UPU-a unutar zaštićenog kulturnog dobra, Strateškom studijom su predložene kvantitativne i kvalitativne alternative, odnosno izmjene u odnosu na organizaciju, opseg i veličinu intervencije u prostoru. Ta alternativna rješenja su predlagana i ugrađivana u UPU tijekom izrade Nacrta UPU-a. Alternativna rješenja u odnosu na prethodne verzije Nacrta UPU-a sadržana su u mjerama zaštite okoliša u poglavlju 10.

13 Zaključak

Predmet strateške studije utjecaja na okoliš je Urbanistički plan uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T3 6 u Lubenicama u cilju procjene vjerojatno značajnog utjecaja na okoliš koji mogu nastati provedbom UPU-a. UPU se izrađuje s ciljem osiguranja uvjeta za izgradnju i uređenje prostora kampa s ponudom i uređenjem smještaja visoke kategorije s 5 zvjezdica, kapaciteta 147 ležajeva. Ukupna površina zone kampa u Lubenicama, odnosno UPU-a iznosi 1,95 ha.

Kroz analizu utjecaja na okoliš došlo se do zaključka da bi provedba UPU-a mogla značajno negativno utjecati na kulturnu baštinu i krajobraz. Obuhvat UPU-a nalazi se unutar Zone C - ambijentalna zaštita registrirane kulturno-povijesne graditeljske cjeline naselja Lubenice upisane u registar kulturnih dobara te upisane na tentativnu listu UNESCO-a 2005. godine. Kako bi se umanjio prepoznat potencijalni značajni negativan utjecaj, predložene su mjere zaštite okoliša kojima se umanjuje ili sprječava negativan utjecaj provedbe UPU-a na kulturnu baštinu i krajobraz.

Na bioraznolikost, šume, divljač i lovstvo, zatim tlo i cestovni promet moglo bi doći do negativnog utjecaja koji se ne ocjenjuje kao značajan. Također, provedbom UPU-a očekuje se pozitivan utjecaj na turizam. Utjecaj na stanovništvo i naseljenost ocijenjen je dvoznačno, kao pozitivan i kao negativan.

Uz usvajanje predloženih mjera zaštite UPU je prihvatljiv za okoliš.

14 Izvori podataka

Magaš, D. (2013): Geografija Hrvatske, Meridijani, Zadar

Basch, O., Šikić, K., Brkić, M., Šimunić, A., Pikija, M., Jamičić, D., Galović, I., Pavičić, A., Korolija, B., Hećimović, I., i Šparica, M.: Osnovna geološka karta SFRJ (1981.): list Cres 1:100 000

Basch, O.: Tumač osnovne geološke karte SFRJ (1980.) za list Cres 1:100 000

Bognar, A., 2001.: Geomorfološka regionalizacija Hrvatske, Acta Geographica Croatica, 34/1.

Bogunović, M. i sur (1996): Namjenska pedološka karta Republike Hrvatske, Agronomski fakultet, Zagreb

Buzjak, N. (1997) 'Krško podzemlje otoka Cresa', Geogr. horizont, 2, pp. 109–117.

Ožanić, N. and Rubinić, J. (1992) 'Hidrologija jezera Vrana na otoku Cresu (Hrvatska)', Građevinar, 44(8), pp. 521–530.

Rubinić, V. et al. (2015) 'Climate and relief influence on particle size distribution and chemical properties of Pseudogley soils in Croatia', Catena, 127, pp. 340–348.

Šegota, T. and Filipčić, A. (1996) Klimatologija za geografe. Školska knjiga.

Stražičić, N. (1981) Otok Cres: prilog poznavanju geografije naših otoka. Samoupravna interesna zajednica kulture općine Cres-Lošinj.

Plan upravljanja vodnim područjem 2016.-2021. (NN 66/16)

Nacionalni plan djelovanja na okoliš (NSPDO) (NN 46/02)

Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (NN 30/09)

Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (NN 106/17)

Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine (NN 72/17)

Strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske (NN 143/08)

Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine (NN 13/21)

Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine (NN55/13)

Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20)

Strategija niskouglijnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu (NN 63/21)

Integrirani nacionalni energetske i klimatski plan za Republiku Hrvatsku za razdoblje od 2021. do 2030. godine (2019)

Razvojna strategija Primorsko-goranske županije 2016.-2020. (2015)

Strategija zaštite okoliša Primorsko-goranske županije (2005)

Program zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama u Primorsko-goranskoj županiji za razdoblje 2019.-2022. (2019)

Strateški plan razvoja turizma Kvarnera sa strateškim i operativnim marketing planom 2016.-2020. (2016)

Izvešća o inventaru stakleničkih plinova na području Republike Hrvatske za razdoblje 1990. - 2015. (HAOP, 2016.)

Šesto nacionalno izvješće Republike Hrvatske prema okvirnoj konvenciji Ujedinjenih naroda o promjeni klime (NN 18/14)

Rezultati klimatskog modeliranja na sustavu HPC Velebit za potrebe izrade nacrtu Strategije prilagodbe klimatskim promjenama Republike Hrvatske do 2040. s pogledom na 2070. i Akcijskog plana (Podaktivnost 2.2.1.), 2017.

Dodatak rezultatima klimatskog modeliranja na sustavu HPC VELEbit: Osnovni rezultati integracija na prostornoj rezoluciji od 12,5 km (u sklopu Podaktivnosti 2.2.1), 2017.

PORO – Program održivog razvitka otočne skupine Cres, Zeča, Mali Ćutin, Veli Ćutin. Primorsko-goranska županija, Županijski zavod za održivi razvoj i prostorno planiranje, Rijeka, 2005.

Povelja razvoja otoka Cresa (2015.)

Nacionalna klasifikacija staništa (V. verzija)

Karta staništa 2004

Karta kopnenih nešumskih staništa 2016

Pravilnik o popisu stanišnih tipova i karti staništa (NN 27/2021)

Rješenje o zaštiti kulturnog dobra Kulturno-povijesna urbanistička cjelina Lubenice, Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, 23. ožujka 2006.

Preliminarna tehnička procjena – Preliminary Technical Assessment (PTA), 2005.

Izvješće o praćenju kvalitete zraka na teritoriju Republike Hrvatske za 2020. godinu

Izveštaj o praćenju kvalitete zraka na području Primorsko-goranske županije (01.01.2018.-31.12.2018.)

Krajolik-sadržajna i metodska podloga krajobrazne osnove Hrvatske. Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja – Zavod za prostorno planiranje, Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu – Zavod za ukrasno bilje i krajobraznu arhitekturu

Prostorni plan Primorsko-goranske županije, I. ID ("Službene novine Primorsko-goranske županije" broj 32/13, 7/17-ispr., 41/18 i 4/19-proč. tekst)

Prostorni plan uređenja Grada Cresa, II. ID ("Službene novine Primorsko goranske županije", broj 31/02, 23/06-uskl., 03/11 i 42/18)

Strategija razvoja Grada Cresa za razdoblje od 2015. do 2020. godine (2016)

Krajobrazi PGŽ – metodološka podloga za izradu krajobrazne osnove sa posebnim osvrtom na zaštićene dijelove županije, Rijeka, 2013.

Krajobrazi Primorsko-goranske županije – Krajobrazna osnova, analize i razvojni okviri, Rijeka, 2014.

Program zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama u Primorsko - goranskoj županiji za razdoblje 2019. – 2022.

Konzervatorska podloga za Prostorni plan uređenja Grada Cresa, 2003.

Studija krajobrazu otoka Cresa (Cres, 2015.)

Urbanističko-arhitektonski i konzervatorski elaborat kulturno-povijesne cjeline naselja Lubenice, 2017.

Nacrt prijedloga plana - Urbanistički plan uređenja zone ugostiteljsko turističke namjene T36 u Lubenicama

Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o promjeni klime (Rio de Janeiro, 1992.)

Konvencija o biološkoj raznolikosti (Rio de Janeiro, 1992.).

Konvencija o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bernska konvencija) (Bern, 1979., stupila na snagu 1982.).

Konvencija o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja (Bonnska konvencija) (Bonn, 1979, stupila na snagu 1985).

Konvencija o močvarama (Ramsarska konvencija, 1971.).

Konvencija o europskim krajobrazima (Firenca 2000.).

Konvencija o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine (NN-MU 12/93. Usvojena: PARIZ, 1972.

Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (Okvirna direktiva o vodama) (SL L 327, 22. 12. 2000).

Pariški sporazum (Pariz, 2015).

Konvencija o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja (Barcelona, 1976.)

Protokol o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćenja kopnenim izvorima (Atena, 1980.)

Okvirna direktiva o morskoj strategiji 2008/56/EZ

Non-paper Guidelines for Project Managers: Making vulnerable investments climate resilient

Web stranice:

Bioportal, <http://www.bioportal.hr/gis/>

Ustanova Zoološki vrt grada Zagreba, <https://zoo.hr/velika-usara-bubo-bubo/> (pristupljeno 08. studenog 2021.)

Divlja priroda Hrvatske, <https://prirodahrvatske.com/2020/08/09/usara-najveca-europska-sova/> (pristupljeno 09. studenog 2021.)

Biologer, <https://biologer.hr/hr/groups/13/species/228> (pristupljeno 9.11.2021.), <https://biologer.hr/hr/groups/13/species/214> (pristupljeno 10.11.2021.)

Karta potresnih područja Republike Hrvatske, <http://seizkarta.gfz.hr/hazmap/karta.php>

Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr

Hrvatske vode, <https://www.voda.hr/>

Prilagodba klimatskim promjenama, www.prilagodba-klimi.hr

Registar kulturnih dobara, <http://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=6212>

Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, <http://www.zzjzpgz.hr/>

Javni podaci o šumama, <http://javni-podaci.hrsume.hr/>

GeoCro MOBILNA APLIKACIJA, <https://www.hgi-cgs.hr/geocro-mobilna-aplikacija/>

ICOMOS. 2011. *Guidance on Heritage Impact Assessments for Cultural World Heritage Properties*.

(https://www.icomos.org/images/DOCUMENTS/World_Heritage/Guidance_on_heritage_impact_assessments.pdf). pristupljeno 28.11.2021.

ICOMOS. 2008. *What is OUV? Defining the Outstanding Universal Value of Cultural World Heritage Properties*.

(https://www.icomos.org/publications/monuments_and_sites/16/pdf/Monuments_and_Sites_16_What_is_OUV.pdf). pristupljeno 28.11.2021.

NOMINACIJA NA PRISTUPNU LISTU SVJETSKE BAŠTINE. 2005. (<https://whc.unesco.org/en/tentativelists/2017/>). pristupljeno 28.11.2021.

UNESCO. 2019. *The Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention for the Implementation of the World Heritage Convention*. (<https://whc.unesco.org/en/guidelines/>). pristupljeno 28.11.2021.

UNESCO. 1976. *Convention Concerning The Protection Of The World Cultural And Natural Heritage*. (<https://whc.unesco.org/archive/convention-en.pdf>). pristupljeno 28.11.2021.

GEOPORTAL. (<https://geoportal.dgu.hr/>)

MUZEJ OVČARSTVA. Izvještaj sa javnog savjetovanja. (<http://muzejovcarstva.org/2020/11/09/5627/>). pristupljeno 28.11.2021.

MUZEJ OVČARSTVA. (<http://muzejovcarstva.org/misljenja-pojedinaca/>). Pristupljeno 28.11.2021.

15 Popis propisa

Okoliš

1. Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18)
2. Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 61/14, 3/17)
3. Uredba o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (NN 3/17)
4. Zakon o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19, 125/19)

Priroda

1. Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19)
2. Pravilnik o popisu stanišnih tipova i karti staništa (NN 27/21)
3. Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama (NN 144/13, 73/16)
4. Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (NN 80/19)

Vode

1. Zakon o vodama (NN 66/19, 84/21)
2. Uredba o standardu kakvoće voda (NN 96/19)
3. Pravilnik o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (NN 66/11, 47/13)
4. Pravilnik o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda (NN 26/20)

Zrak i klimatske promjene

1. Uredba o razinama onečišćujućih tvari u zraku (NN 77/20)
2. Zakon o zaštiti zraka (NN 127/19)
3. Zakon o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja (NN 127/19)

Šumarstvo i poljoprivreda

1. Zakon o šumama (NN 68/18, 115/18, 98/19, 32/20, 145/20)
2. Zakon o poljoprivredi (NN 118/18, 42/20, 127/20, 52/21)

Buka

1. Zakon o zaštiti od buke (NN 30/09, 55/13, 153/13, 41/16, 114/18, 14/21)
2. Pravilnik o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave (NN 145/04)
3. Pravilnik o mjerama zaštite od buke izvora na otvorenom prostoru (NN 156/08)

Kulturno-povijesna baština

1. Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20, 117/21)

Otpad

1. Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17, 14/19, 98/19)
2. Pravilnik o gospodarenju otpadom (81/20)
3. Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži (NN 88/15, 78/16, 116/17, 14/20, 144/20)
4. Uredba o gospodarenju otpadnom ambalažom (NN 97/15, 7/20, 140/20)
5. Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17, 84/19, 14/20)
6. Pravilnik o katalogu otpada (NN 90/15)

Akcidenti

1. Zakon o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14, 154/14, 94/18, 96/18)
2. Zakon o zaštiti od požara (NN 92/10)

16 Prilozi

Prilog 1) Odluka o izradi Urbanističkog plana uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T3 6 u Lubenicama

Prilog 2) Mišljenje o prihvatljivosti Urbanističkog plana uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T36 u Lubenicama za ekološku mrežu

Prilog 3) Odluka o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš za Urbanistički plan uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T36 u Lubenicama

Prilog 4) Odluka o sadržaju Strateške studije utjecaja na okoliš za Urbanistički plan uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T3 6 u Lubenicama

Prilog 5) Studija utjecaja Urbanističkog plana uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T36 u Lubenicama na kulturno dobro urbanističke cjeline naselja Lubenice (HIA)

Godina XXVII. - broj 33.

Ponedjeljak, 16. prosinca 2019.

GRAD CRES

52.

Na temelju članaka 86.-89. Zakona o prostornom uređenju (»Narodne novine« broj 153/13, 65/17, 114/18 i 39/19) i članka 29. Statuta Grada Cresa (»Službene novine« Primorsko-goranske županije, broj 29/09, 14/13, 5/18, 25/18) Gradsko vijeće Grada Cresa na sjednici održanoj dana 12. prosinca 2019. godine, donosi

ODLUKU

o izradi Urbanističkog plana uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T36 u Lubenicama

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovom Odlukom o izradi Urbanističkog plana uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T36 u Lubenicama (u daljnjem tekstu: Odluka) određuje se obveza izrade i donošenja Urbanističkog plana uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T36 u Lubenicama (u daljnjem tekstu: Plan).

(2) Odlukom se utvrđuje pravna osnova za izradu i donošenje, razlozi donošenja, obuhvat, ocjena stanja u obuhvatu, ciljevi i programska polazišta, popis potrebnih strategija, planova, studija i drugih dokumenata propisanih posebnim zakonima kojima, odnosno u skladu s kojima se utvrđuju zahtjevi za izradu, način pribavljanja stručnih rješenja, popis javnopravnih tijela određenih posebnim propisima koja daju zahtjeve za izradu, te drugih sudionika korisnika prostora koji trebaju sudjelovati u izradi, planirani rok za izradu i izvori financiranja izrade Plana.

PRAVNA OSNOVA ZA IZRADU I DONOŠENJE PLANA

Članak 2.

(1) Pravna osnova za izradu i donošenje ove Odluke temelji se na odredbama članka 86.-89. Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine broj 153/13,

65/17, 114/18 i 39/19), a postupak izrade i donošenja Plana temelji se na odredbama članka 81. - 113. istog Zakona.

(2) Pravna osnova za izradu ove Odluke temelji se također i na odredbama članka 59, stavak (3), točka 6. Odluke o donošenju II. izmjene i dopune Prostornog plana uređenja područja Grada Cresa (Službene novine Primorsko-goranske županije, broj 42/18.).

RAZLOZI DONOŠENJA PLANA

Članak 3.

Razlog za donošenje Plana je obveza koja proizlazi iz Odluke o donošenju II. izmjene i dopune Prostornog plana uređenja područja Grada Cresa (Službene novine Primorsko-goranske županije, broj 42/18.) koja je iskazana u članku 59. stavak (4), a što je preduvjet za realizaciju inicijative privatnog investitora za izgradnju i uređenje kampa-autokampa kategorizacije 5 zvjezdica.

OBUHVAT PLANA

Članak 4.

(1) Prostorni obuhvat određen je planom višeg reda, odnosno podudara se s obuhvatom određenim u II. izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja Grada Cresa (Službene novine Primorsko-goranske županije, broj 42/ 18.).

(2) Plan se izrađuje za k.č. 1517/5 k.o. Lubenice u cjelini, površine 1,95 ha.

OCJENA STANJA U OBUHVATU PLANA

Članak 5.

Prostor obuhvata je danas u cijelosti neizgrađeni i neuređeni prostor, neposredno uz LC 14 prema naselju Lubenice obrastao niskim raslinjem i šikarom.

CILJEVI I PROGRAMSKA POLAZIŠTA PLANA

Članak 6.

(1) Plan se izrađuje s ciljem osiguranja uvjeta za izgradnju i uređene prostora ugostiteljsko-turističke namjene - kampa-autokampa kategoriziranog s 5 zvjezdica kapaciteta do 200 ležajeva.

(2) Prostor kampa uređuje se na način da se planira smještajni dio koji se sastoji od:

- glamping kućice,
- glamping šatora,
- kampiranje mjesta bez zatvorenog prostora.

(3) Planom se moraju osigurati i zajednički prostori koji se sastoje od:

- Recepcije,
- Restorana/ trgovine i
- Sanitarija

Sve u skladu važećim Uvjetima za kategorizaciju kampova.

(4) Planom se trebaju izraditi prometna rješenja, kao i rješenja pripadajuće komunalne infrastrukture u skladu s planom višeg reda kao i prema načelima najnovijih dostignuća u zaštiti okoliša i prirode.

POPIS SEKTORSKIH STRATEGIJA, PLANOVA, STUDIJA I DRUGIH DOKUMENATA PROPISANIH POSEBNIM ZAKONIMA KOJIMA, ODNOSNO U SKLADU S KOJIMA SE UTVRĐUJU ZAHTEVI ZA IZRADU PLANA

Članak 7.

Izrada novih sektorskih planova i studija nije predviđena, veće će se koristiti raspoloživa dokumentacija prostora koju iz svog djelokruga osiguravaju tijela i osobe određene posebnim propisima, te raspoloživa dokumentacija lokalne samouprave.

NAČIN PRIBAVLJANJA STRUČNIH RJEŠENJA

Članak 8.

(1) Stručna rješenja (izrada elaborata Plana) izradit će stručni izrađivač koji će biti odabran za izradu, a na način i po postupku određenom propisima koji reguliraju to područje.

(2) Pribavljanje podataka, planskih smjernica i propisanih dokumenta provest će Nositelj izrade Plana putem za to ovlaštenih osoba u suradnji sa stručnim izrađivačem, a sukladno posebnim zahtjevima koje će dostaviti javnopravna tijela iz svog djelokruga rada.

POPIS JAVNOPRAVNIH TIJELA ODREĐENIH POSEBNIM PROPISIMA KOJA DAJU ZAHTEVE ZA IZRADU PROSTORNOG PLANA, TE DRUGIH SUDIONIKA KORISNIKA PROSTORA KOJI TREBAJU SUDJELOVATI U IZRADI PLANA

Članak 9.

(1) Sukladno članku 90. Zakona o prostornom uređenju, potrebno je zatražiti smjernice/zahtjeve od sljedećih javnopravnih tijela:

- Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, Ulica Republike Austrije 20, Zagreb
- Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Radnička cesta 80, Zagreb
- Primorsko - goranska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša, Riva 10/I, 51000 Rijeka
- Ministarstvo kulture, Konzervatorski odjel u Rijeci, Užarska 26, Rijeka
- Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska uprava Primorsko-goranska, Sektor upravnih i inspekcijskih poslova, Žrtava fašizma 3, Rijeka,
- Ministarstvo državne imovine, Ulica Ivana Dežmana 10, Zagreb,
- Državna uprava za zaštitu i spašavanje, PU Rijeka, Riva 10, Rijeka,
- HAKOM Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, R.F. Mihanovića 9, 10000 Zagreb,
- HEP- Operator distribucijskog sustava d.o.o., D.P. Elektroprimorje Rijeka, Viktora Cara Emina 2, Rijeka,
- Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za slivove sjevernoga Jadrana sa sjedištem u Rijeci, Đure Šporera 3, Rijeka,
- JU Zavod za prostorno uređenje PGŽ, Splitska 2/II, Rijeka
- Županijska uprava za ceste PGŽ, Nikole Tesle 9/IX, Rijeka,
- Vodoopskrba i odvodnja Cres Lošinj d.o.o., Turion 20a, Cres,
- Komunalne usluge Cres Lošinj d.o.o. Cres, Turion 20a, Cres,

(2) Ukoliko se, temeljem Zakona o prostornom uređenju ili drugog zakona ili pod zakonskog akta, u tijeku izrade i donošenja Plana, pojavi potreba drugih zahtjeva ili posebnih uvjeta smatrati će se sukladnim ovom članku Odluke uz posebno obrazloženje.

(3) Gore navedena tijela i osobe dužni su svoje zahtjeve za izradu Plana dostaviti u roku od 30 dana od zaprimanja Odluke o izradi.

ROK ZA IZRADU PLANA

Članak 10.

(1) Utvrđuju se rokovi trajanja postupka izrade i donošenja Plana po fazama, kako slijedi:

Izrada Nacrta prijedloga Plana za utvrđivanje Prijedloga za javnu raspravu - 30 dana od dana zaprimanja svih Zahtjeva iz članka 9. ove Odluke.

Izrada Prijedloga Plana za javnu raspravu - 10 dana od utvrđivanja Prijedloga od strane Gradonačelnika.

Javna rasprava i javni uvid Plana - 30 dana.

Izrada Izvješća o javnoj raspravi - 30 dana od proteka roka za davanje pisanih prijedloga i primjedbi.

Izrada Nacrta konačnog prijedloga Plana - 10 dana od pismenog očitovanja Gradonačelnika o prihvatanju Izvješća o javnoj raspravi, odnosno usuglašenih rješenja na primjedbe i prijedloge iz javne rasprave;

Mišljenje JU Zavoda za prostorno uređenje PGŽ (članak 107. ZOPU) - 30 dana.

Utvrđivanje Konačnog prijedloga od strane Gradonačelnika - 10 dana od zaprimanja Mišljenja.

Suglasnost Ministarstva (članak 108. ZOPU) - 30 dana

Upućivanje Gradskom vijeću Grada Cresa na donošenje Odluke o donošenju Plana - 10 dana od zaprimanja Suglasnosti.

(2) Ukoliko iz objektivnih razloga dođe do pomaka u rokovima, rokovi se pomiču, ali se ne mijenja trajanje pojedine faze što će se smatrati sukladno ovom članku Odluke uz posebno obrazloženje. Navedenim se ne mogu mijenjati rokovi određeni Zakonom o prostornom uređenju.

IZVORI FINANCIRANJA IZRADE PLANA

Članak 11.

Financiranje izrade Plana osigurat će Investitor - inicijator izrade: Fil-Adria Turist d.o.o. Radoslava Cimenmana 56a, Zagreb, sve prema Zaključku Gradonačelnika (Klasa: 350-01(18-1/8; Urboroj: 2213(02-02-18-2 od 14. stu

denog 2018. godine), a temeljem odredbe članka 85. Zakona o prostornom uređenju i Grad Cres.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 12.

Nositelj izrade Plana obvezuje se da u roku od najmanje 15 dana od dana objave Odluke:

- sukladno članku 88. Zakona o prostornom uređenju, obavijesti javnost o izradi,

- dostaviti Odluku javnopravnim tijelima iz članka 9. ove Odluke s pozivom na dostavu zahtjeva za izradu Plana.

Članak 13.

(1) Provedba ove Odluke povjerava se nositelju izrade Plana, Upravnom odjelu za proračun i financije, komunalni sustav i prostorno planiranje Grada Cresa.

(2) Nositelja izrade Plana obvezuje se sukladno članku 81. Zakona o prostornom uređenju, voditi službenu evidenciju o postupku izrade i donošenja Plana.

Članak 14.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od objave u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije«

Klasa: 350-01/19-1/8

Ur. broj: 2213/02-01/01-19-18

Cres, 12. prosinca 2019.

GRAD CRES
GRADSKO VIJEĆE

Predsjednik

Marčelo Damijanjević, v. r.

<http://www.sn.pgz.hr/default.asp?Link=odluke&izdanje=2123&mjesto=10002&odluka=52>

© Primorsko-goranska županija 2002.-2003. Sva prava pridržana.

Obratite se **webmasteru** s pitanjima i komentarima.

Programska podrška
NetCom

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
UPRAVNI ODJEL ZA PROSTORNO
UREĐENJE, GRADITELJSTVO
I ZAŠTITU OKOLIŠA

KLASA: 351-01/19-04/54
URBROJ: 2170/1-03-08/1-19-6
Rijeka, 25. rujna 2019.

REPUBLIKA HRVATSKA	
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA	
GRAD CRES	
2213/02	3866
Primljeno: 27-09-2019	
Klasifikacijska oznaka	Organ. jed.
Urudžbeni broj: 2170/1-03-19-	Prij. Vrij.

Primorsko-goranska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša, temeljem članka 46. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ br. 80/13, 15/18 i 14/19), povodom zahtjeva Grada Cresa, Creskog statuta 15, Cres, za provedbu postupka prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Urbanističkog plana uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T36 u Lubenicama, daje

MIŠLJENJE

Urbanistički plan uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T36 u Lubenicama prihvatljiv je za ekološku mrežu, uz provedbu ocjene prihvatljivosti za pojedinačne zahvate koji mogu imati utjecaj na ekološku mrežu i uz pridržavanje važećih propisa iz područja zaštite okoliša, voda i održivog gospodarenja otpadom, te nije potrebno provesti Glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu, uz primjenu sljedećih uvjeta zaštite prirode:

- uklanjanje drvenaste vegetacije obavljati isključivo u razdoblju od 15. kolovoza do 31. ožujka kako bi se izbjeglo razdoblje gniježđenja većine vrsta ptica,
- očuvati postojeće suhozide kao staništa za vrste,
- za sadnju vegetacije na području kampa koristiti autohtone vrste biljaka,
- osvjetljenje objekata i internih prometnica planirati u nužnom minimumu te koristiti ekološku rasvjetu radi smanjenja utjecaja na bioraznolikost,
- osigurati zbrinjavanje otpadnih voda s odgovarajućim stupnjem pročišćavanja.

O b r a z l o ž e n j e

Grad Cres, Creskog statuta 15, Cres, podnio je ovome tijelu 16. svibnja 2019. zahtjev za provedbu postupka prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Urbanističkog plana uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T36 u Lubenicama (u daljnjem tekstu: Plan).

Uvidom u zahtjev ovo je tijelo utvrdilo da isti sadrži sve podatke propisane odredbom članka 48. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ br. 80/13, 15/18 i 14/19), i to: podatke o nositelju izrade Plana, podatke o Planu te mišljenje ovog Upravnog odjela KLASA: 351-01/19-04/6, URBROJ: 2170/1-03-08/7-19-3 od 18. veljače 2019. da bi za Plan bilo potrebno provesti postupak ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja Plana na okoliš.

Nakon što je utvrdio da je zahtjev podnositelja uredan, ovaj je Upravni odjel temeljem članka 48. stavaka 3. i 4. Zakona o zaštiti prirode, zatražio prethodno mišljenje Ministarstva zaštite okoliša i energetike (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) o mogućnosti značajnih negativnih utjecaja Plana na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže. Ministarstvo je 16. rujna 2019. dostavilo mišljenje KLASA: 612-07/19-38/277, URBROJ: 517-19-2, u kojem se navodi da se može isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja Plana na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, te da nije potrebno provesti Glavnu ocjenu, uz provedbu ocjene prihvatljivosti za pojedinačne zahvate koji mogu imati utjecaj na ekološku mrežu i uz pridržavanje važećih propisa iz područja zaštite okoliša, voda i održivog gospodarenja otpadom. Također, Ministarstvo je u mišljenju, sukladno članku 48. stavku 4. Zakona o zaštiti prirode, dalo i sljedeći prijedlog uvjeta zaštite prirode:

- uklanjanje drvenaste vegetacije obavljati isključivo u razdoblju od 15. kolovoza do 31. ožujka kako bi se izbjeglo razdoblje gniježđenja većine vrsta ptica,
- očuvati postojeće suhozide kao staništa za vrste,
- za sadnju vegetacije na području kampa koristiti autohtone vrste biljaka,
- osvjetljenje objekata i internih prometnica planirati u nužnom minimumu te koristiti ekološku rasvjetu radi smanjenja utjecaja na bioraznolikost,
- osigurati zbrinjavanje otpadnih voda s odgovarajućim stupnjem pročišćavanja.

U provedenom postupku ovaj Upravni odjel razmotrio je predmetni zahtjev, priloženu dokumentaciju, podatke o ekološkoj mreži i mišljenje Ministarstva, te je utvrdio sljedeće:

Nositelj izrade Plana je Grad Cres, Upravni odjel za proračun i financije, komunalni sustav i prostorno planiranje.

Razlozi donošenja Plana te njegovi ciljevi i programska polazišta jesu osigurati uvjete za izgradnju i uređenje prostora ugostiteljsko-turističke namjene – kampa-autokampa kategoriziranog s pet zvjezdica, kapaciteta do 200 ležajeva. Prostor kampa se uređuje na način da se planira smještajni dio koji se sastoji od glamping kućica, glamping šatora i jedinica/kamping mjesta bez zatvorenog prostora. Planom se osiguravaju i zajednički prostori koji se sastoje od recepcije, restorana/trgovine i sanitarija.

Obuhvat Plana je unutar k.č. 1517/5, k.o. Lubenice, površine 1,95 ha.

Sukladno Uredbi o ekološkoj mreži („Narodne novine“ br. 124/13 i 105/15) obuhvat Plana nalazi se unutar područja ekološke mreže NATURA 2000, i to: Područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS): HR2001358 Otok Cres i Područja očuvanja značajnog za ptice (POP): HR1000033 Kvarnerski otoci. Na maloj udaljenosti (cca 1 km) od granica obuhvata Plana nalazi se i Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS): HR3000005 Cres – rt Pernat – uvala Tiha.

Na lokaciji zahvata nisu prisutna ciljna staništa HR2001358 Otok Cres, ali je, sukladno podacima iz Šumskogospodarske osnove za Državne šume, Gospodarska jedinica Vrana, Odjel 22A, prisutna kultura crnog bora s mjestimično pomiješanim alepskim borom i čempresom. Stoga se, u konkretnom slučaju, mogući utjecaji zahvata odnose na promjenu staništa uklanjanjem stabala čime se potencijalno utječe na ciljne vrste područja ekološke mreže.

Međutim, s obzirom da prisutno šumsko stanište nije autohtono te je površina na kojoj je kamp planiran relativno mala u odnosu na rasprostranjenost šumskih sastojina unutar navedenih područja ekološke mreže, ovo upravno tijelo je u postupku prethodne ocjene isključilo mogućnost značajnog negativnog utjecaja Plana na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je utvrdilo da je Plan prihvatljiv, uz provedbu ocjene prihvatljivosti za pojedinačne zahvate koji mogu imati utjecaj na ekološku mrežu i uz pridržavanje važećih propisa iz područja zaštite okoliša, voda i održivog gospodarenja otpadom, te da nije potrebno provesti Glavnu ocjenu, sve uz primjenu u obrazloženju navedenih uvjeta zaštite prirode, pa je stoga temeljem odredbe članka 48. stavka 10., a u vezi s odredbom članka 48. stavka 5. Zakona o zaštiti prirode, dalo obvezujuće mišljenje kao u izreci.

Pročelnica
izv.prof.dr.sc. Koraljka Vahtar-Jurković, dipl.ing.građ.

DOSTAVITI:

- 1) Grad Cres, Creskoga statuta 15, Cres, n/p pročelnice Upravnog odjela za proračun i financije, komunalni sustav i prostorno planiranje, Nade Kremenić, dipl.oec.
- 2) U spis

Na temelju članka 66. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 80/13, 153/13, 78/15 i 12/18), članka 5. stavak 4. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“ broj 03/17), članka 47. Statuta Grada Cresa (Službene novine Primorsko-goranske br. 29/09, 14/13, 5/18, 25/18), Gradonačelnik Grada Cresa donosi

ODLUKU

o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Urbanističkog plana uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T3 6 u Lubenicama

Članak 1.

Donošenjem ove Odluke započinje postupak Strateške procjene utjecaja Urbanističkog plana uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T3 6 u Lubenicama (dalje u tekstu: Plan) na okoliš.

Stratešku procjenu utjecaja na okoliš iz stavka 1. ove Odluke provodi Upravni odjel za proračun i financije, stambeno komunalne poslove i prostorno uređenje Grada Cresa (u daljnjem tekstu: Upravni odjel).

U postupku Ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja Plana na okoliš utvrđeno je da će predmetna izrada Plana imati vjerojatno značajan utjecaj na okoliš i to s naglaskom na sastavnicu okoliša: kulturna baština na osnovu čega se utvrđeno da je potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš.

Primorsko - goranska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša (KLASA: 351-01/19-04/54, urbroj: 2170/1-03-08/1-19-7, Rijeka, 25. rujna 2019.) nakon razmatranja kriterija za utvrđivanje vjerojatno značajnog utjecaja plana na okoliš iz Priloga III. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš izdalo je mišljenje da bi za izradu Plana bilo potrebno provesti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš obzirom da je područje Plana izrazito vrijedno i osjetljivo, posebice s aspekta kulturno-povijesne baštine budući da se obuhvat Plana nalazi unutar zaštićene kulturno povijesne cjeline naselja Lubenice.

Članak 2.

Razlozi izrade Plana

Plan se izrađuje za k.č. 1517/5 k.o. Lubenice u cjelini, površine 1,95 ha i obuhvaća u cijelosti neizgrađeni i neuređeni prostor, neposredno uz LC 14 prema naselju Lubenice. Prostor kampa uređuje se na način da se planira smještajni dio koji se sastoji od glamping kućice, glamping šatora, kamping mjesta bez zatvorenog prostora te zajedničkih prostora recepcije, restorana/ trgovine i sanitarija.

Ciljevi i programska polazišta Plana

Plan se izrađuje s ciljem osiguranja uvjeta za izgradnju i uređene prostora ugostiteljsko-turističke namjene – kampa-autokampa kategoriziranog s 5 zvjezdica kapaciteta do 200 ležajeva.

Članak 3.

Rezultati prethodne ocjene prihvatljivosti plana za ekološku mrežu

Na temelju prethodnog mišljenja Ministarstva zaštite okoliša i energetike (KLASA: 612-07/19-38/277, Urbr:517-19-2 od 16. rujna 2019.) o mogućnosti značajnih negativnih utjecaja izrade Plana na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Primorsko - goranska županija (KLASA: 351-01719-04/54, urbr:2170/1-03-08/1-19-6 od 25. rujna 2019.) dalo je mišljenje da je izrada Urbanističkog plana uređenja zone ugostiteljsko turističke namjene T36 u Lubenicama prihvatljiva za ekološku mrežu, uz provedbu ocjene prihvatljivosti za pojedinačne zahvate te nije potrebno provesti Glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu, uz primjenu slijedećih uvjeta zaštite prirode:

- Uklanjanje drvenaste vegetacije obavljati isključivo u razdoblju od 15. kolovoza do 31. ožujka kako bi se izbjeglo razdoblje gniježđenja većine vrste ptica,
- Očuvati postojeće suhozide kao staništa za vrste,
- Za sadnju vegetacije na području kampa koristiti autohtone vrste biljaka,
- Osvjetljenje objekata i internih prometnica planirati u nužnom minimumu te koristiti ekološku rasvjetu radi smanjenja utjecaja na bioraznolikost,
- Osigurati zbrinjavanje otpadnih voda s odgovarajućim stupnjem pročišćavanja.

Članak 4.

Radnje koje će se provesti u postupku Strateške procjene utjecaja plana, provest će se sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18), Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš („Narodne novine“ broj 03/17) i odredbama posebnih propisa iz područja iz kojeg se prostorni plan donosi, redosljedom kako je utvrđeno u Prilogu I. ove Odluke.

Članak 5.

U postupku strateške procjene prema ovoj Odluci sudjelovat će tijela i osobe koje su navedene u Prilogu II. ove Odluke.

Članak 6.

Upravni odjel je o ovoj Odluci dužan informirati javnost sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša i odredbama Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“ broj 64/08) kojima se uređuje informiranje javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

Članak 7.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Primorsko-goranske županije“

KLASA: 350-01/18-1/7

URBROJ:2213/02-01-02-19-19

Cres , 12. prosinca 2019.godine

Gradonačelnik
Kristijan Jurjako, struč.spec.oec.

PRILOG I.

Redoslijed radnji koje će se provesti u postupku strateške procjene utjecaja na okoliš
Urbanističkog plana uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T3 6 u Lubenicama

1. Sukladno članku 6. stavak 1. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš („Narodne novine“ broj 03/17) (Uredba), određuje se Ovlaštenik izrade Strateške studije.

2. U svrhu određivanja sadržaja Strateške studije Upravni odjel će od tijela i/ili osoba određenih posebnim propisima zatražiti mišljenja o sadržaju Strateške studije i razini obuhvata podataka koji se moraju obraditi u strateškoj studiji vezano na područje iz djelokruga toga tijela i/ili osoba te od jedinica lokalne samouprave te eventualno područne (regionalne) samouprave na čija područja provedba Plana može utjecati.

Obzirom da Strateška studija izrađuje za potrebe Plana – zahtjevom za mišljenje u postupku određivanja sadržaja strateške studije smatra se poziv za dostavu zahtjeva za izradu prostornog plana prema posebnom propisu kojim se uređuje prostorno uređenje. Sastavni dio toga poziva je odluka o započinjanju postupka strateške procjene prostornog plana. - članak 8. Tijela i/ili osobe određene posebnim propisima dužni su dostaviti mišljenje o sadržaju strateške studije u roku od 30 dana od primitka zahtjeva Upravnog odjela. Ako mišljenje ne dostave u tom roku smatra se da prema posebnim propisima nema dodatnih zahtjeva vezanih za zaštitu okoliša koje je potrebno uvažiti .

3. U postupku određivanja sadržaja Strateške studije, sukladno odredbama članaka 5., 6. i 12. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“ broj 64/08), Upravni odjel objavljuje na službenim mrežnim stranicama Grada Cresa (www.cres.hr) informaciju o izradi Strateške studije te informira javnost o načinu sudjelovanja u postupku Strateške procjene utjecaja Plana na okoliš.

4. Nakon pribavljanja mišljenja tijela iz točke 2. ovog Priloga, te mišljenja javnosti u postupku informiranja iz točke 3. ovog Priloga, Upravni odjel utvrđuje konačan sadržaj Strateške studije i donosi Odluku o sadržaju strateške studije, koju objavljuje na službenim mrežnim stranicama Grada Cresa (www.cres.hr) sukladno člancima 9. i 10. Uredbe.

5. Upravni odjel u roku 8 dana od donošenja Odluke o utvrđivanju sadržaja strateške studije istu dostavlja odabranom Ovlašteniku koji će izraditi Stratešku studiju, sukladno članku 11. Uredbe.

6. Nakon što Ovlaštenik (pravna osoba ovlaštena za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša) izradi Stratešku studiju i Stručni izrađivač izradi Nacrt prijedloga Plana, sve zajedno dostavlja se na uvid Povjerenstvu kojeg imenuje Gradonačelnik. Povjerenstvo ocjenjuje Stratešku studiju i donosi mišljenje o cjelovitosti i stručnoj utemeljenosti Strateške studije. Ove radnje obavljaju se prema člancima 14. – 21. Uredbe.
7. Stručni izrađivač Plana dovršava Nacrt prijedloga prostornog plana nakon što zaprimi cjelovitu i stručno utemeljenu Stratešku studiju.
8. Gradonačelnik donosi Odluku o upućivanju Strateške studije i Prijedloga Plana na javnu raspravu koju objavljuje na službenim mrežnim stranicama Grada Cresa (www.cres.hr), sukladno članku 23. Uredbe.
9. Postupak sudjelovanja javnosti u javnoj raspravi o Strateškoj studiji i Prijedloga Plana provodi se prema odredbama članaka 96. - 101. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“ broj 153/13), sukladno članku 23. stavak 4. Uredbe.
10. Sukladno članku 24. Uredbe, nakon završetka javne rasprave, u roku od 15 dana, ovlaštenik dostavlja očitovanja na primjedbe i prijedloge iz javne rasprave na Stratešku studiju te sudjeluje u izradi izvješća s javne rasprave sukladno članku 102. i članku 103. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“ broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19). Svojim očitovanjem Ovlaštenik će predložiti i konačne mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša vezano za Plan.
11. Sukladno članku 26. Uredbe Program praćenja stanja okoliša, te ukoliko se utvrdi rješenjem Ministarstva zaštite okoliša i energetike, i praćenje stanja očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, sastavni je dio prostornog plana.
12. Prije izrade Nacrta konačnog prijedloga Plana, sukladno članku 25. Uredbe, Upravni odjel obavezan je pribaviti:
 - mišljenje nadležnog upravnog tijela za zaštitu okoliša u županiji o provedenoj Strateškoj procjeni utjecaja na okoliš.
13. Nakon ishoda mišljenja iz točke 12., Upravni odjel sukladno članku 24. Uredbe priprema Konačni prijedlog Plana i dostavlja nadležnom tijelu na donošenje.
14. Nakon donošenja odluke o usvajanju prostornog plana Upravni odjel u roku od 30 dana izrađuje izvješće o provedenoj strateškoj procjeni Strategije, sukladno odredbama članka 27. Uredbe, o čemu informira javnost i tijela koja su sudjelovala u postupku strateške procjene sukladno članku 6. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša. vrhu usuglašavanja mišljenja o sadržaju strateške studije

PRILOG II.

Popis tijela koja će sudjelovati u postupku strateške procjene utjecaja Urbanističkog plana uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T3 6 u Lubenicama na okoliš:

- Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, Ulica Republike Austrije 20, Zagreb
- Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Radnička cesta 80, Zagreb
- Primorsko - goranska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša, Riva 10/I, 51000 Rijeka
- Ministarstvo kulture, Konzervatorski odjel u Rijeci, Užarska 26, Rijeka
- Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska uprava Primorsko-goranska, Sektor upravnih i inspekcijskih poslova, Žrtava fašizma 3, Rijeka,
- Ministarstvo državne imovine, Ulica Ivana Dežmana 10, Zagreb,
- Državna uprava za zaštitu i spašavanje, PU Rijeka, Riva 10, Rijeka,
- HAKOM Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, R.F. Mihanovića 9, 10000 Zagreb,
- HEP- Operator distribucijskog sustava d.o.o., D.P. Elektroprimorje Rijeka, Viktora Cara Emina 2, Rijeka,
- Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za slivove sjevernoga Jadrana sa sjedištem u Rijeci, Đure Šporera 3, Rijeka,
- JU Zavod za prostorno uređenje PGŽ, Splitska 2/II, Rijeka
- Županijska uprava za ceste PGŽ, Nikole Tesle 9/IX, Rijeka,
- Vodoopskrba i odvodnja Cres Lošinj d.o.o., Turion 20a, Cres,
- Komunalne usluge Cres Lošinj d.o.o. Cres, Turion 20a, Cres,

Na temelju članka 68. stavak 3. Zakona o zaštiti okoliša ("Narodne novine", broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18) i članka 10. stavka 2. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš ("Narodne novine", broj 3/17) te članka 45. Statuta Grada Cresa (Službene novine, broj 29/09, 14/13, 5/18, 25/18), Gradonačelnik dana 28. travnja 2020. godine, donio je

ODLUKU

O SADRŽAJU STRATEŠKE STUDIJE O UTJECAJU NA OKOLIŠ URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA ZONE UGOSTITELJSKO-TURISTIČKE NAMJENE T3 6 U LUBENICAMA

Opća odredba

I.

Ovom Odlukom utvrđuje se sadržaj Strateške studije o utjecaju na okoliš Urbanističkog plana uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T3 6 u Lubenicama (u daljnjem tekstu: Strateška studija).

Razlozi, ciljevi i programska polazišta te obuhvat izrade Urbanističkog plana uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T3 6 u Lubenicama

II.

Razlozi, ciljevi, programska polazišta i obuhvat Urbanističkog plana uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene T3 6 u Lubenicama (u daljnjem tekstu: Plana) definirani su člancima 3., 4. i 6. Odluke o izradi Plana donesenoj na sjednici Gradskog vijeća Grada Cresa održanoj 12. prosinca 2019. godine, KLASA: 350-01/19-1/8, URBROJ: 2213/02-01/01-19-18.

Razlog za donošenje Plana je obveza koja proizlazi iz Odluke o donošenju II. izmjene i dopune Prostornog plana uređenja područja Grada Cresa (Službene novine Primorsko-goranske županije, broj 42/18.) koja je iskazana u članku 59. stavak (4), a što je preduvjet za realizaciju inicijative privatnog investitora za izgradnju i uređenje kampa-autokampa kategorizacije 5 zvjezdica.

Prostorni obuhvat određen je planom višeg reda, odnosno podudara se s obuhvatom određenim u II. izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja Grada Cresa (Službene novine Primorsko-goranske županije, broj 42/18.). Plan se izrađuje za k.č. 1517/5 k.o. Lubenice u cjelini, površine 1,95 ha.

Plan se izrađuje s ciljem osiguranja uvjeta za izgradnju i uređenje prostora ugostiteljsko-turističke namjene - kampa-autokampa kategoriziranog s 5 zvjezdica kapaciteta do 200 ležajeva. Prostor kampa uređuje se na način da se planira smještajni dio koji se sastoji od:

- glamping kućice,
- glamping šatora,
- kamping mjesta bez zatvorenog prostora.

Planom se moraju osigurati i zajednički prostori koji se sastoje od:

- recepcije,
- restorana/ trgovine i
- sanitarija

Sve u skladu važećim Uvjetima za kategorizaciju kampova.

Planom se trebaju izraditi prometna rješenja, kao i rješenja pripadajuće komunalne infrastrukture u skladu s planom višeg reda kao i prema načelima najnovijih dostignuća u zaštiti okoliša i prirode.

Obvezni sadržaj Strateške studije

III.

Strateška studija sadrži:

- kratki pregled sadržaja i glavnih ciljeva Plana i odnosa s drugim odgovarajućim strategijama, planovima i programima,
- podatke o postojećem stanju okoliša i mogući razvoj okoliša bez provedbe Plana,
- okolišne značajke područja na koja provedba Plana može značajno utjecati,
- postojeće okolišne probleme koji su važni za Plan, posebno uključujući one koji se odnose na područja posebnog ekološkog značaja, primjerice područja određena u skladu s posebnim propisima o zaštiti prirode,
- ciljeve zaštite okoliša uspostavljene po zaključivanju međunarodnih ugovora i sporazuma koji se odnose na Plan te način na koji su ti ciljevi i druga pitanja zaštite okoliša uzeti u obzir tijekom izrade Plana,
- vjerojatno značajne utjecaje (sekundarne, kumulativne, sinergijske, kratkoročne, srednjoročne i dugoročne, stalne i privremene, pozitivne i negativne) na okoliš, uključujući bioraznolikost, stanovništvo i zdravlje ljudi, tlo, vodu, more, zrak, klimu, materijalnu imovinu, kulturno-povijesnu baštinu, krajobraz, uzimajući u obzir njihove međudnose,
- mjere zaštite okoliša uključujući mjere sprječavanja, smanjenja i ublažavanja nepovoljnih utjecaja provedbe Plan na okoliš,
- kratki prikaz razloga za odabir razmotrenih razumnih alternativ, obrazloženje najprihvatljivije razumne alternative Plana na okoliš uključujući i naznaku razmatranih razumnih alternativ i opis provedene procjene, uključujući i poteškoće (primjerice tehničke nedostatke ili nedostatke znanja i iskustva) pri prikupljanju potrebnih podataka,
- opis predviđenih mjera praćenja,
- ostale podatke i zahtjeve kako se utvrdi prilikom određivanja sadržaja strateške studije:
 - Strateška studija treba obuhvatiti procjenu utjecaja Plana na cjelokupno prostiranje kulturnog dobra – zonu zaštite Povijesne urbane cjeline naselja Lubenice. Sastavnicu okoliša kulturna baština trebaju izraditi renomirani stručnjaci za područje kulturne baštine prema metodologiji Procjene utjecaja na kulturnu baštinu i krajolik – ICOMOS (HIA) u dijelu koji je primjenjiv za nivo strateške procjene utjecaja na okoliš.
- ne-tehnički sažetak Strateške studije te naznaku razmatranih razumnih alternativa.

Temeljem Mišljenja Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Primorsko-goranske županije, KLASA: 351-01/19-04/54, URBROJ: 2170/1-03-08/1-19-6, od 25. rujna 2019. u Rijeci, Plan je prihvatljiv za ekološku mrežu, uz provedbu ocjene prihvatljivosti za pojedinačne zahvate koji mogu imati utjecaj na ekološku mrežu i uz pridržavanje važećih propisa iz područja zaštite okoliša, voda i održivog gospodarenja otpadom, te nije potrebno provesti Glavnu ocjenu prihvatljivosti na ekološku mrežu uz primjenu uvjeta zaštite prirode navedenih u Mišljenju.

Popis tijela i/ili osoba određenih posebnih propisima koja su sudjelovala u postupku određivanja sadržaja Strateške studije

IV.

U svrhu određivanja sadržaja Strateške studije, zatraženo je od sljedećih nadležnih tijela - sudionika u postupku određivanja sadržaja strateške studije da dostave mišljenja o sadržaju i razini obuhvata podataka koji se moraju obraditi u strateškoj studiji vezano na područje njihovog djelokruga:

1. Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, Ulica Republike Austrije 20, Zagreb
2. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Radnička cesta 80, Zagreb
3. Primorsko - goranska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša, Riva 10/I, 51000 Rijeka
4. Ministarstvo kulture, Konzervatorski odjel u Rijeci, Užarska 26, Rijeka
5. Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska uprava Primorsko-goranska, Sektor upravnih i inspekcijskih poslova, Žrtava fašizma 3, Rijeka,
6. Ministarstvo državne imovine, Ulica Ivana Dežmana 10, Zagreb,
7. Državna uprava za zaštitu i spašavanje, PU Rijeka, Riva 10, Rijeka,
8. HAKOM Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, R.F. Mihanovića 9, 10000 Zagreb,
9. HEP- Operator distribucijskog sustava d.o.o., D.P. Elektroprimorje Rijeka, Viktora Cara Emina 2, Rijeka,
10. Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za slivove sjevernoga Jadrana sa sjedištem u Rijeci, Đure Šporera 3, Rijeka,
11. JU Zavod za prostorno uređenje PGŽ, Splitska 2/II, Rijeka
12. Županijska uprava za ceste PGŽ, Nikole Tesle 9/IX, Rijeka,
13. Vodoopskrba i odvodnja Cres Lošinj d.o.o., Turion 20a, Cres,
14. Komunalne usluge Cres Lošinj d.o.o. Cres, Turion 20a, Cres,

Tijekom zakonom utvrđenog roka za tijela i/ili osobe određene posebnim propisima mišljenja i/ili prijedloge na sadržaj Strateške studije dostavili su:

1.	KLASA: 612-08/20-10/0077 URBROJ: 532-04-02-11/8-20-2	Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Rijeci, Užarska 26, 51000 Rijeka
2.	KLASA: 350-05/20-20/62 URBROJ: 376-05-3-20-2	HAKOM Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, R.F. Mihanovića 9, 10000 Zagreb
3.	KLASA: 612-08/20-10/0077 URBROJ: 532-04-02-11/8-20-3	Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Rijeci, Užarska

		26, 51000 Rijeka
4.	KLASA: 351-01/20-04/28 URBROJ: 2170/1-03-08/7-20-2	Primorsko-goranska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša, Riva 10, 51000 Rijeka
5.	KLASA: 214-02/20-11/76 URBROJ: 511-01-375-20-2-DR	Ministarstvo unutarnjih poslova, Ravnateljstvo civilne zaštite, Područni ured civilne zaštite Rijeka, Služba inspekcijskih poslova
6.	40122001032409/20-GG	HEP- Operator distribucijskog sustava d.o.o., D.P. Elektroprimorje Rijeka, Viktora Cara Emina 2, Rijeka
7.	KLASA: 940-01/20-03/1094 URBROJ: 536-03-02-03/03-20-02	Ministarstvo državne imovine, Ulica Ivana Dežmana 10, Zagreb
8.	KLASA: 350-02/20-01/0000080 URBROJ: 374-23-3-20-4	Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za slivove sjevernoga Jadrana, Đure Šporera 3, Rijeka
9.	KLASA:350-01/20-01/26 Urbr: 511-01-373-20-2	Ministarstvo unutarnjih poslova , Ravnateljstvo civilne zaštite, Područni ured civilne zaštite Rijeka

Informiranje javnosti

V.

U svrhu informiranja javnosti, a sukladno članku 8. stavku 7. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš ("Narodne novine", broj 3/17, u daljnjem tekstu: Uredba) i članku 5. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (Narodne novine, broj 64/08), Obavijest javnosti o provedbi postupka za dostavom mišljenja o sadržaju strateške studije utjecaja Plana na okoliš objavljena je na internetskim stranicama Grada Cresa (<https://www.cres.hr/>) 24. veljače 2020. godine.

Podaci o izrađivaču Plana

VI.

Nositelj izrade Plana je Upravni odjel za proračun i financije, stambeno komunalni sustav i prostorno planiranje, a izrađivač Plana je tvrtka Urbing d.o.o. iz Zagreba.

Nadležnost za izradu Strateške studije

VII.

Stratešku studiju izrađuje tvrtka VITA PROJEKT d.o.o. iz Zagreba. Navedeni ovlaštenik ima suglasnost Ministarstva zaštite okoliša i energetike za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša – poslova stručne izrade studije o značajnom utjecaju plana i programa na okoliš, sukladno članku 4. Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (NN, broj 57/10).

Objava Odluke o sadržaju Strateške studije

VIII.

Sukladno odredbama članka 160. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša, članka 8. stavka 7. Uredbe te članka 5. stavka 1. točke 2. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša, Upravni odjel će objaviti ovu Odluku na internetskim stranicama Grada Cresa (<https://www.cres.hr/>) u svrhu informiranja javnosti.

KLASA: 350-01/18-1/8
URBROJ: 2213/02-01-02-20-32
Cres, 28. travnja 2020. godine

 GRADONAČELNIK
Kristijan Jurjako, struč.spec.oec.